

Plenara C.C. al P.C.R.

La ora cind revista noastră merge la tipar, se află în plină desfășurare, după ce cu trei zile în urmă a avut loc, sub președinția tovarășului Nicolae Ceaușescu, secretar general al partidului, ședința Comitetului Politic Executiv al C.C. al P.C.R., lucrările Plenarei Comitetului Central, moment de o însemnătate deosebită în activitatea partidului, pentru creșterea rolului său conducător în împlinirea marilor opere de construcție socialistă a patriei, de înlăuntrire a Programului de făurire a societății socialiste multilateral dezvoltate și înaintare a României spre comunism.

În lumina indicațiilor secretarului general al partidului, activitatea de fundamentare a sarcinilor de plan este orientată în sensul unor obiective fundamentale ale economiei noastre: lărgirea bazei proprii de materii prime și energetice, astfel ca în anul ce vine aceasta să asigure și mai hotărât independența energetică, să contribuie la dezvoltarea intensivă a agricultu-

rii; promovarea unei politici ferme de gospodărire rațională și de valorificare superioară a materiilor prime și a energiei, ridicarea continuă, accelerată a nivelului calitativ și tehnic al produselor, realizarea unui fond de marfă competitiv la export și dimensionarea strictă a importurilor, consolidarea echilibrului material, valutar și financiar al planului, sporirea mai accentuată a eficienței economice în toate sectoarele economiei naționale și toate acestea prin mobilizarea tuturor resurselor și inițiativelor, pentru progresul general al societății, pentru creșterea nivelului de trai, material și spiritual.

Documentele supuse dezbaterii Plenarei, discuțiile pe marginea lor, purtate într-o atmosferă de înaltă responsabilitate politică și civică, de angajare deschisă, puternică, în spiritul devotamentului deplin la politica internă și externă a Partidului Comunist Român, întreaga desfășurare a Plenarei evidențiază contribuția ex-

cepțională a tovarășului Nicolae Ceaușescu la elaborarea prevederilor de plan pentru anul 1983, participarea sa nemijlocită la elaborarea tuturor liniilor magistrale ale planurilor de dezvoltare ale economiei naționale, în acord cu nevoile și aspirațiile poporului, ale națiunii române.

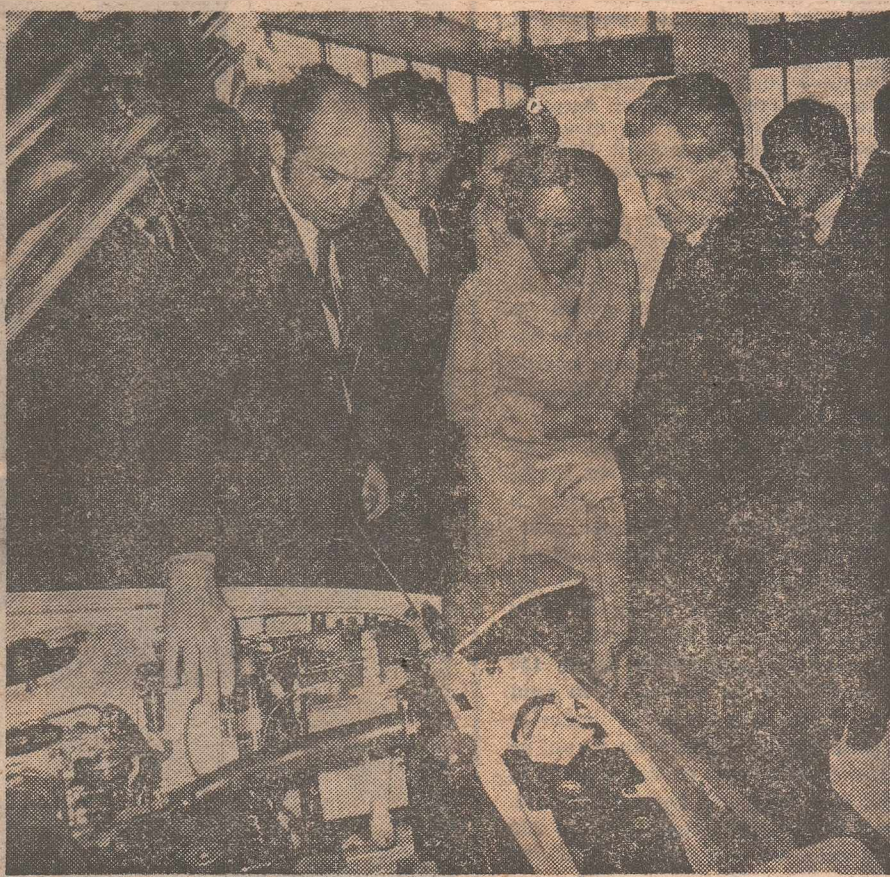
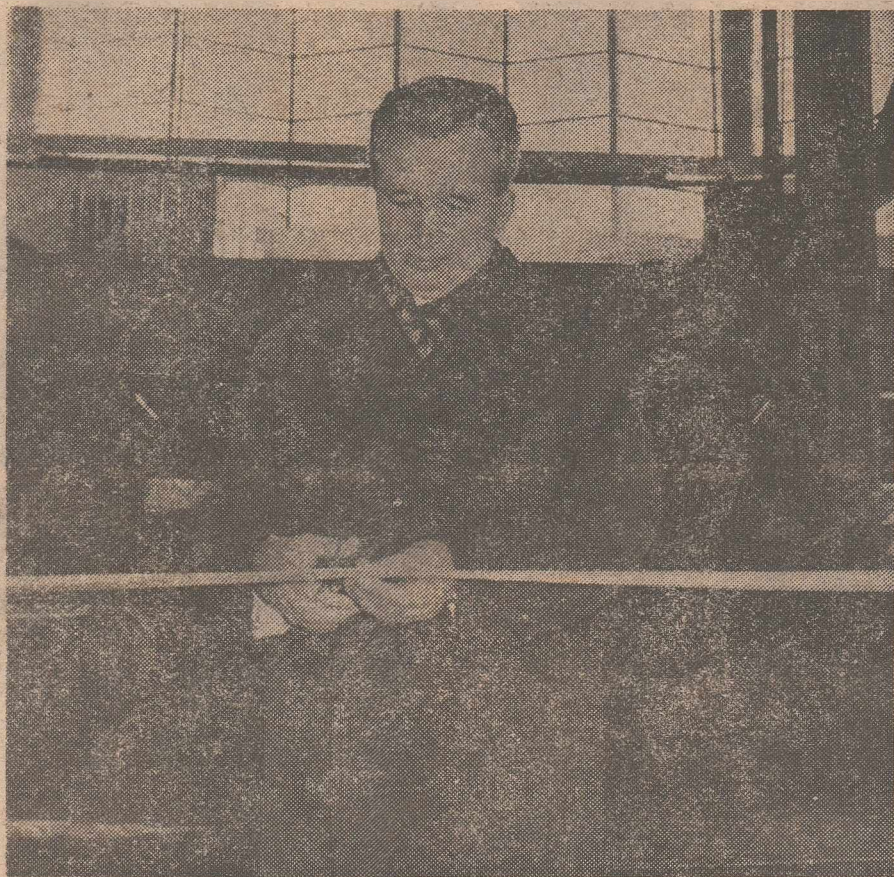
Expresie a consecvenței cu care partidul așază într-o operă principii de o pilduitoare umanitate, lucrările Plenarei reliefează unitate de crez și faptă a participanților, dorința lor de prosperitate a țării într-un climat internațional de pace și rațiune.

În cadrul Plenarei își manifestă vitalitatea ideii de elocvență importanță teoretică și practică în direcția dezvoltării proprietății socialiste, a autoconducerii muncitorești, ridicării pe o treaptă superioară a calității și a dreptului oamenilor muncii de proprietari ai mijloacelor de producție în egală măsură cu acela de beneficiari. Este evidențiată necesitatea asumării de către oamenii muncii într-o mă-

sură mereu mai mare, a răspunderii bunei gospodăririi a părții din avuția națională ce le este încredințată, a obligației morale, întru totul onorante, de a participa direct, activ, consecvent la administrarea patrimoniului unității la care muncesc, la conducerea și perfecționarea, de fapt, a întregii activități economice.

În cuvintul lor, participanții la Plenară subliniază că, în spiritul orientărilor clarvăzătoare ale secretarului general al partidului, vor acționa cu și mai multă eficiență pentru ca hotărârile ce vor fi adoptate de Plenară să devină în cel mai scurt timp posibil realități, pentru a se dovedi încă o dată, practic, în temeiul forței de convingere ce o au dintotdeauna faptele, că ideologia societății noastre este una superioară, profund adecvată realităților zilei și a realităților istorice, o ideologie capabilă să se afirme cu putere și demnitate în toate împrejurările.

Tovarășul Nicolae Ceaușescu a inaugurat Tîrgul Internațional București

Reportajul în pagina 2.

40

ANUL XXXI (1426)

Vineri, 8 octombrie 1982

Flacăra

Săptămânal editat de
Frontul Democratiei
și Unității
Socialiste

În această săptămână

Delta, ca orice teritoriu al țării înseamnă resurse naturale și, deci, economie. Cum și cum sînt aceste resurse puse în valoare, în slujba societății?

Delta, ca orice perimetru al țării, înseamnă spațiu social. Cum trăiesc și muncesc oamenii acestui pămînt aspru și izolat?

Delta, ca orice lucrare a naturii are nevoie, în lucrarea omului asupra sa, de respect. Cum este asigurat echilibrul său ecologic?

La asemenea întrebări esențiale și la multe altele o echipă de șapte reporteri ai revistei noastre a încercat să afle răspuns, la cei ce răspund de economia, viața, munca, destinul, frumusețea, robustețea, continuitatea, autenticitatea, valoarea acestui neasemuit spațiu în geografia României și a lumii. (Reportajele în paginile 13—21).

Semnalez o inițiativă care tinde să devină obicei, și nu unul oarecare, ci unul plăcut, la cluburile noastre de fotbal frunțose: invitarea unor gazetari de la Flacăra la meciurile echipelor românești de peste hotare. Experiințe interesante și pentru noi și — din cite ne dăm seama — și pentru sportivii care își văd reflectată munca și altfel decît oboseală și rutină. Am trimis cu echipele noastre de fotbal în citeva rînduri nu gazetari neapărat de sport — noi nici nu avem specialiști pedanți în probleme false — ci gazetari care au chef să vadă o partidă de fotbal după ce, cu citeva zile înainte fuseseră la cules de porumb, în mină, pe marile șantiere, în instituțiile de învățămînt, la Cenuclul Flacăra. Deci niște oameni cu o retină mai proaspătă față de jocul de fotbal. Intenționăm și în viitor să răspundem pozitiv dorinței cluburilor noastre frunțose de a avea în avioanele care transportă pe fotbalistii noștri peste hotare și gazetari de la Flacăra. Că e bine așa, că e cazul să mulțumim celor ce au facilitat prezența ziaristilor de la Flacăra la citeva meciuri internaționale de fotbal ale echipelor noastre frunțose și la citeva competiții sportive internaționale în genere o dovedește cred în mod strălucit unul dintre cele mai frumoase articole de sport pe care le-am citit în viața mea și pe care puteți să-l citiți și dumneavoastră, stimați cititori în revista Flacăra, cu privire la meciul Fiorentina — Universitatea Craiova. O perlă a genului, o adevărată idee că diversitatea e cea bună, nu monotonia, o confirmare a faptului că numai cine știe multe poate înțelege cu adevărat și gravitatea vieții și plăcerea sportului. Gazetarii de la Flacăra așteaptă în continuare succesele echipelor noastre de fotbal, ale sportului nostru în genere.

ADRIAN PĂUNESCU ■

Primim din partea unui student sirlan din anul II medicină de la Universitatea din Craiova, următorul text emoționant:

Scut al păcii din întreaga lume

TOVARĂȘULUI NICOLAE CEAUȘESCU

În numele milioanei de oameni ai strigat PACE

În numele iubirii de oameni ai vrut PACE—LUMII

În numele iubirii de oameni ai luptat pentru binele poporului

Cuvintul tău s-a amestecat cu cuvintele păcii care a devenit sensul vieții tale

Viața ta este închinată păcii

Glasul tău a devenit torent ce a făcut să răsunе întreaga planetă

Vă adunați cu alți președinți, sub simbolul păcii

Sinteți mesagerul păcii

Ați fost sufletul manifestațiilor pentru pace

Voința Dumneavoastră a ferecat în lanțuri

Furia Zeului Marte

Iar numele CEAUȘESCU — a devenit SCUT între omenire și război

Te vom iubi întotdeauna.

MONIR ICHOH — Siria

Din sumar:

- FRUMOSUL AMURG AL UNUI SOLDAT DIN TRANȘEELE SĂNĂTAȚII (pag. 6)
- LA SAN FRANCISCO: CONFIRMAREA UNEI IDEI PENTRU CARE FLĂCĂRA A MĂLĂTAT (pag. 7)
- DUPĂ 42 DE ANI, UN FIU ÎȘI REGĂSEȘTE MAMA (pag. 10)
- EUGEN BARBU: „UN SCRITOR IMPORTANT LIPSIT DE IDEOLOGIE LITERARĂ, E DE NEINDUPLICAT” (pag. 23)
- SPORT, SEARA INVINGĂTORILOR (pag. 31)
- CALIFICAREA UNEI STĂRI DE SPIRIT (pag. 31)

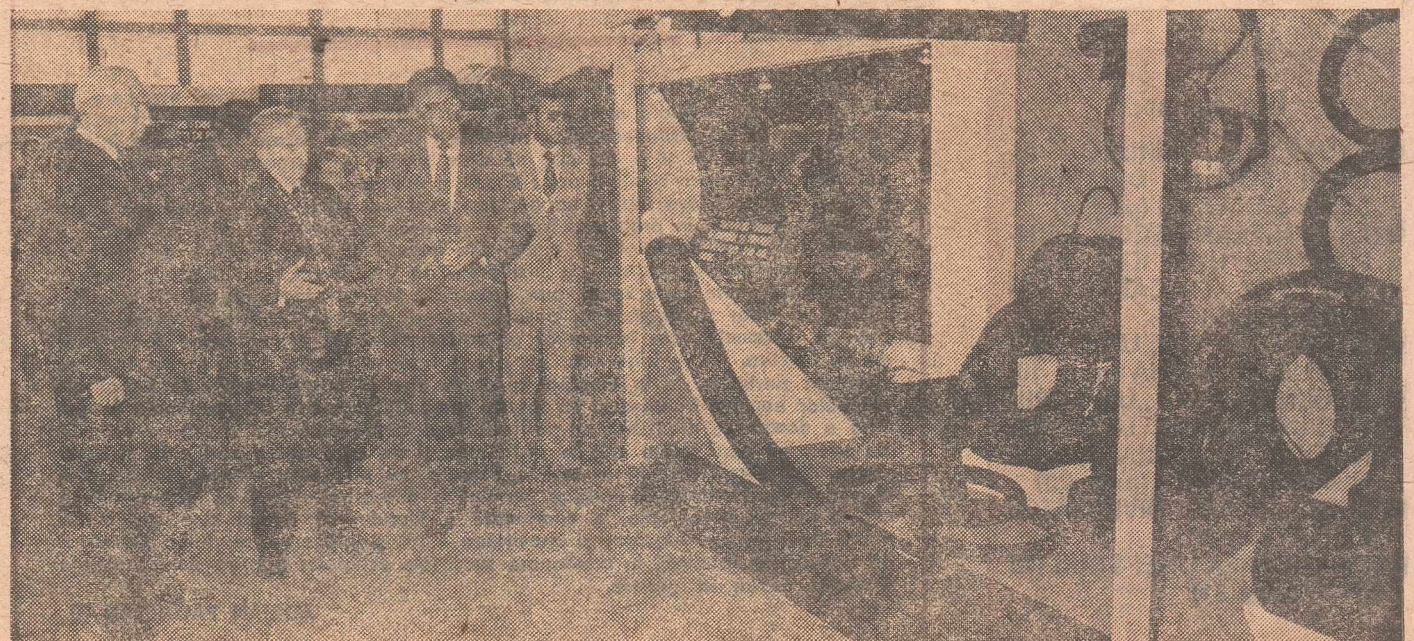
Tovarășul Nicolae Ceaușescu a inaugurat Tîrgul internațional București

Miercuri, 6 octombrie, în Complexul expozițional din Piața Scintei, tovarășul Nicolae Ceaușescu, secretar general al Partidului Comunist Român, președintele Republicii Socialiste România, a inaugurat cea de-a 8-a ediție a Tîrgului internațional București. La festivitate au luat parte tovarăsa Elena Ceaușescu, tovarășii Constantin Dăscălescu, Iosif Banc, Emil Bobu, Lina Ciobanu, Ion Coman, Nicolae Constantin, Ion Dincă, Ludovic Fazekas, Alexandrina Gălnușe, Petre Lupu, Paul Niculescu, Gheorghe Oprea, Gheorghe Pană, Ion Pățan, Dumitru Popescu, Gheorghe Rădulescu, Ilie Verdeț, Ștefan Voitec, Miu Dobrescu, Petru Enache, Mihai Gere, Nicolae Giosan, Suzana Gădea, Ana Mureșan, Elena Nae, Constantin Olteanu, Cornel Onescu, Ion Ursu, Richard Winter, Gheorghe Stoica, precum și membri ai guvernului, conducători ai unor instituții economice centrale. Erau prezenți șefii misiunilor diplomatice acreditate la București, alți membri ai corpului diplomatic, directorii pavilioanelor naționale și reprezentanții firmelor de peste hotare care participă la actuala ediție a tîrgului.

Desfășurat sub deviza „Comerț — cooperare — dezvoltare”, Tîrgul internațional de la București constituie o expresie a politicii generale externe promovate de partidul și statul nostru, personal de președintele Nicolae Ceaușescu, care acordă o atenție deosebită dezvoltării și diversificării pe multiple planuri a relațiilor economice cu toate țările lumii, indiferent de orinduirea socială, pe baza respectării ferme a principiilor independenței și suveranității naționale, egalității în drepturi, necamestecului în treburile interne și avantajului reciproc. Drept urmare, țara noastră întreține astăzi relații economice cu peste 150 de state, față de numai 23 în anul 1950. Volumul comerțului exterior al țării noastre a sporit an de an, pe calea exporturilor realizându-se în 1982 34 la sută din venitul național. Țara noastră participă la peste 300 de acțiuni de cooperare și specializare în producție, precum și la realizarea a peste 100 de obiective economice în străinătate.

Tîrgul internațional București (TIB), prezintă și la actuala ediție un grad înalt de internaționalizare, concretizată în participarea a circa 1150 de firme producătoare și exportatoare din România și din alte 36 de țări din Europa, Africa, America de Nord și de Sud, Asia și Australia. Dintre acestea, 31 de țări expun în cadrul unor pavilioane naționale: Australia, Austria, Bulgaria, Canada, Cehoslovacia, China, R.P.D. Coreeană, Cuba, Egipt, Elveția, Franța, R.D. Germană, R.F. Germania, Grecia, India, Iordania, Israel, Italia, Iugoslavia, Japonia, Libia, Pakistan, Polonia, Portugalia, Sri Lanka, S.U.A., Turcia, Ungaria, Uniunea Sovietică, Venezuela, Zair.

Vizitînd pavilioanele tîrgului, tovarășul Nicolae Ceaușescu a avut cuvînte de apreciere la adresa produselor expuse. Președintele României a fost întîmpinat pretutindeni cu deosebită bucurie, cu aleasă stimă și considerație. Mii de bucureșteni prezenți în incinta Complexului expozițional din Piața Scintei și-au exprimat plini de entuziasm dragostea și prețuirea față de conducătorul partidului și statului nostru, de numele cărui sint indisolubil legate progresul și prosperitatea patriei noastre, bunăstarea și fericirea întregii națiuni, creșterea prestigiului și rolului României în lume.

**Sub
semnul
prețurii
și
al înaltei
răspunderi
față
de cetățean**

Rodnicia foamnei acestora, belsugul de produse pe care ni-l oferă constituie o bază solidă pentru asigurarea unei bune aprovizionări a oamenilor muncii cu produse agroalimentare, pentru ridicarea continuă a nivelului de trai. În scopul examinării la fața locului a modului cum sunt organizate piețele și cum se asigură aprovizionarea populației cu legume, fructe și alte produse agroalimentare, tovarășul Nicolae Ceaușescu, secretar general al Partidului Comunist Român, președintele Republicii Socialiste România, însoțit de tovarășii Constantin Dăscălescu, Emil Bobu, Alexandrina Găinușe, Gheorghe Pană, Ana Mureșan și Ion Teșu, ministrul agriculturii și industriei alimentare, a efectuat la sfârșitul săptămânii trecute o vizită de lucru în piețe ale Capitalei. Au fost vizitate piețele Dobrobani, Obor, Titan, Unirii, George Coșbuc, Rahovei, Drumul Taberei, Ilie Pintiile.

Analiza celor constatate a dus la concluzia că există mărfuri și produse suficiente pentru a asigura o bună aprovizionare a populației dar, totodată, s-au semnalat și o serie de lipsuri și deficiențe în modul de organizare a desfacerii acestor produse, în depozitarea și sortarea lor, precum și în modul în care se efectuează vânzarea către populație. Secretarul general al partidului a criticat sever forurile de resort pentru slaba preocupare privind buna organizare a activității în piețe și la centrele de desfacere a produselor, precum și pentru lipsurile privind transportul, sortarea, depozitarea și asigurarea calității mărfurilor. Persoane cu muncă de răspundere în aceste domenii au fost înlocuite ca necorespunzătoare; de asemenea, s-a indicat să se ia măsuri de sancționare a tuturor celor vinovați de nerespectarea prevederilor legale privind depozitarea, gospodărirea și livrarea în bune condiții a mărfurilor către populație.

Pornind de la analiza făcută, s-a subliniat că se impune luarea de măsuri hotărâte pentru gospodărirea corespunzătoare a întregului fond de marfă, pentru păstrarea calității mărfurilor precum și pentru desfășurarea în bune condiții a activității în piețele agroalimentare și în întreaga rețea de desfacere a acestor produse. În acest scop tovarășul Nicolae Ceaușescu a indicat să se asigure un control riguros privind modul în care se sortează, depozitează și livrează către piețe și puncte de desfacere legumele, fructele și alte produse alimentare, mărirea numărului centrelor de desfacere, folosirea mai judicioasă a spațiilor existente și mai buna organizare a activității lucrătorilor din comerț. În vederea îmbunătățirii aprovizionării populației cu produse agroalimentare, ținând cont de dezvoltarea cartierelor de locuințe, s-a indicat să se elaboreze un program pentru dezvoltarea piețelor agroalimentare și a rețelei de desfacere existente pe raza Capitalei, precum și pentru realizarea de noi piețe și unități de desfacere. S-a indicat, totodată, să se ia măsuri pentru îmbunătățirea transportului mărfurilor agroalimentare pe calea ferată și cu mijloace auto, astfel încât să se asigure eliminarea oricăror pierderi și deprecieri. În ceea ce privește transportul mărfurilor agroalimentare către piețe și punctele de desfacere, s-a cerut ca el să se efectueze numai în cursul nopții, asigurându-se desfacerea ritmică a produselor și evitarea staționării mijloacelor auto pe platformele comerciale.

Determinând măsuri de excepțională importanță pentru mai buna organizare a activității piețelor și a rețelei de desfacere a produselor agroalimentare, precum și pentru gospodărirea corespunzătoare a fondului de marfă, vizita de lucru a tovarășului Nicolae Ceaușescu prin piețe ale Capitalei se înscrie în preocuparea constantă a conducătorului partidului și statului nostru pentru creșterea continuă a nivelului de trai al poporului.

ION D. GOIA ■

Considerind drept instrument fierbinte de lucru pilduitoarea și consecvența grijă a tovarășului Nicolae Ceaușescu față de interesele cetățenilor, am efectuat și noi, în calitate de ziariști comuniști, de ziariști pentru oameni, un raid prin mai multe piețe ale Capitalei, constatând următoarele:

La 24, 36, 48 de ore după vizita în unele piețe ale Capitalei a secretarului general al partidului, tovarășul NICOLAE CEAUȘESCU

„Moghioroș”

O necesitate: extinderea pieței

Luni, 4 septembrie, ora 12.30. Primul nostru interlocutor, Paraschiv Stejereanu, șeful pieței, un om trecut bine de 50 de ani, dintre care, după spusele sale, peste 25 trăiți în piețele Bucureștiului, cu precădere în Piața „Ilie Pintilie”, de unde a trecut, acum 10 ani, în Piața „Moghioroș”. Deși obosit, pe față i se poate citi bucuria că la vizita de ieri piața a fost curată, îmbelșugată și foarte aglomerată. „Intr-o piață cam cit palma, ca să zic așa, ne declară Paraschiv Stejereanu, vine să se aprovizioneze întreaga populație a unui cartier, Drumul Taberei, care, ca număr de locuitori, egalează Ploieștiul. Insuși tovarășul secretar general a sesizat acest aspect, drept pentru care a dispus să luăm măsuri urgente pentru extinderea pieței. O altă indicație privind organizarea pieței a fost aceea a extinderii platoului acoperit. În ceea ce privește aprovizionarea, la ora vizitei aveam 17 tone cartofi, 2 tone ceapă, 10 tone roșii, 7 tone vinete, 2 tone rădăcinoase, 2 tone varză albă, 23 tone fructe, 4 tone pește, 2 tone mezeluri și 2,5 tone carne de porc. Prin I.L.F. Militari, Agrocoop și standurile județelor Ialomița și Argeș, repartizate să desfășoare produse în piața noastră, mai aveam 7 tone gogoșari, 1,5 tone ardei capia, 3 tone ardei gras, 12 tone fructe, 6 tone cartofi, 0,5 tone roșii, 1 tonă vinete, 2 tone varză albă. Cu atita marfă, cu oamenii care, în general, erau mulțumiți, cred și eu că nu puteam ieși decit bine la vizita de ieri. În ceea ce privește situația de azi, prea multe amănunte nu vă pot da, intrucit situația cu marfa care va intra azi, mai exact spus azi după-amiază, o voi înainta abia miine dimineață. Cu toate acestea, pot să vă spun că miine vom avea o piață la fel de bine aprovizionată, cum a fost cea de ieri.”

Luni, 4 septembrie, ora 18.30. De la același interlocutor aflăm că au început să sosească 36 000 ouă, care au și fost puse în vânzare, ca este așteptată de la Juri-lovca, o mașină cu pește proaspăt, mai exact spus caras, că de la I.A.S. Mihăilești, de la Avicola, trebuie să vină o mașină cu ouă. Consemnăm că, de la Avicola Mihăilești, șoferul și delegatul Florian Cătană s-a întors fără nici un ou. De ce a venit gol? Pentru că nu au vrut, pur și simplu, să-i dea ouă!

Marti, 5 septembrie, ora 8. Conform previziunilor, dar și măsurilor luate, piața gume de marfă. Din păcate, gogoșarii încă n-au sosit, iar ouăle lipsesc cu desăvîrșire. De la Jurlovca, grație eforturilor șoferului și delegatului Tințau Constantin, a sosit o balenă cu 7,4 tone de caras proaspăt. Șeful pescăriei, Alexandru Gherman, este fericit că, pe lângă stavridul cu și fără cap, pe lângă sardina congelată și păstrăvul primit în cursul nopții, are marfă suficientă pentru această zi. Cele 7,4 tone vor fi împărțite, notăm, cu pescăriile din Militari și Cringasi. Între timp, remizerul Nicolae Burcea o surprinde pe Niculina Neagu din comuna Bogati că vinde merele la suprapreț, cu 10 lei, în loc de 8 lei. I se aplică amendă cuvenită, adică 50 de lei. Aflăm că, în urmă cu trei zile, un anume Pastyk Adalbert, din București, strada Herăstrău, vindea crizantemele cu 8 lei firul. Ca să poată fi amendat a fost nevoie de intervenția miliției.

În încheierea acestor rânduri ce se vor a fi, prin cifrele pe care nu am voit să le evităm, o oglindă fidelă a măsurilor luate în Piața „Moghioroș” să mai notăm doar faptul că, în timpul documentării noastre, am întâlnit numeroși factori de răspundere din conducerea sectorului 6 al Capitalei. Abordându-l, am notat că sînt toate premisele ca, în această toamnă, să îmbelșugată, o adevărată toamnă de aur, Piața „Moghioroș” să arate întocmai pe măsura acestui minunat și darnic anotimp.

VICTOR NIȚĂ

Dorobanți

Noi puncte de desfacere

Luni dimineața. Imaginea unui furnicar: se face curățenie, se orinduesc rafturile, se sortează mărfurile, de data aceasta cu o atenție deosebită. O mașină încărcată cu cartofi, venită de la depozitul I.L.F. Chitila, este obligată să o pornească înapoi cu mai bine de 20 la sută din marfa adusă. Motivul? Printre cartofii mari, alții mici cit nuca. Cumpărătorii comentează cu satisfacție momentul: peste noapte apăruseră noi puncte de desfacere — săriseră în ajutor cei de la „Romarta”. IDMS care detașaseră pentru piață cîteva vinzători, așa

incît, cu toată abundența de mărfuri servirea se desfășura lejer.

Luni seara, după orele 20.00. La geamurile unităților I.L.F. apar draperii noi. În lipsa cumpărătorilor lucrătorii pun la punct rafturile, pregătesc adevărate expoziții de legume și fructe. Sosește o mașină cu struguri de la Giurgiu. Apoi, o alta, cu superbe mere de Vilcea. La descărcatul lor, muncitori de la întreprinderile din jur: Fabrica de avioane, Automatica și F.E.A. Deja își formaseră ochiul pentru sortare. Printre ei descoperim multe cunoștințe din dimineața acelei zile, oameni care nu părăsiseră nici un minut acest adevărat front al muncii: inspectorul Constantin Popescu de la Consiliul popular al sectorului 1, șeful unității, Iancu Petre,intendentul Gheorghe Stănilă, Neacsu Nicolae, șeful Complexului comercial Dorobanți, Stan Vasile de la Direcția generală comercială și alții. Tarabele producătorilor particulari, și ele curate, în așteptarea „stăpînitor” rămîn martorele acestui zumzet prelungit pînă după miezul nopții. La una dintre ele, Ștefan Dumitrescu din Crețeze „patul”, frigid de peste noapte încolțindu-l cu toată cojoaca ce-l acoperea și păturile pe care le ține peste zi în improvizatul dulap de sub tarabă. Pînă în urmă cu niște luni bune, el, producătorii particulari care își desfășeau marfa în această piață, aveau dormitoare. Dar, demolindu-se zona din Floreasca, nu le-a rămas altceva de făcut decit să tragă, vorba unui alt consătean de-al lui, Ioan Drăgănescu, la „hotel-tarabă”. Și, zice omul, nu numai că le vine greu să doarmă noaptea de noapte sub umbratul pieței, dar mai stau și cu frica în sin din cauza unor derbedei care cînd și cînd dau iama în ei. Sigur, consiliul popular va trebui să ia măsuri urgente pentru rezolvarea acestei probleme destul de delicată a cazării peste noapte a producătorilor particulari. S-a ivit, dealtfel, și o propunere: lîngă piața se află un bloc cu două etaje și subsol în care locuiesc doar cîteva familii. Deasupra plăcintăriei s-ar putea amenaja un raion pentru desfacerea borcanelor și a altor produse necesare gospodinelor, la subsol un altul pentru produse semiindustriale, iar sus, la doi dormitoare pentru acești țărani veniți din toate colturile țării, cum au atîtea alte piețe ale Capitalei, producătorii pe care altfel, piața Dorobanți i-ar putea pierde.

Ziua de marți i-a întîmpinat pe cumpărători cu numeroase surprize plăcute. Reușite expoziții cu vânzare de struguri, mere — la care se servea permanent — aproape toate legumele toamnei, frumos orînduite și de foarte bună calitate stăteau în așteptare pe tarabele curate și în incinta unității. Pînă și țînuta vinzătorilor părea sîrbătorească.

Dincolo de aceste lucruri trebuie să spunem, în concluzie, că pentru buna aprovizionare și deservire a populației, pentru transpunerea urgentă a indicațiilor secretarului general al partidului, tovarășul Nicolae Ceaușescu, în piața Dorobanți s-a muncit mult și bine, organizat, se muncește în continuare în același ritm, dovadă că se poate, într-adevăr, realiza un comerț civilizat.

GEORGETA ȘTEFĂNESCU

Berceni

Tot omul sfințește locul și în piață

Piața Berceni Sud e mai retrasă, nu e un mare vad comercial. Cu toate acestea, mărfuri — legume, fructe, zarzavaturi și rădăcinoase sînt. Aduc produse și unitățile agricole și producătorii particulari. Ion Șerbănică, șef al magazinului Gostat care de 22 de ani nu face altceva decit să vîndă astfel de bunuri cumpărătorilor, ne întărește constatarea noastră: „Avem, zice, suficiente mărfuri la ora actuală: aproape 10 tone vinete, 15 tone roșii, gogoșari 9 tone, cartofi 16 tone, ceapă 6 tone, varză o tonă, mere, pere și struguri — 26 tone!”. În formularea lui Ion Șerbănică, ora actuală înseamnă doar cîteva ore după ce secretarul general al partidului vizitase unele dintre piețele Bucureștiului, prilej cu care avea să instituie noi măsuri pentru mai bunul mers

al treburilor în acest sector de activitate. Unitatea I.L.F. Berceni, alăturată, al cărei șef este Ion Hildan, nedormit acum de două nopți, oferă un sortiment de mărfuri la fel de divers, dar în cantități și mai mari: în ultimele trei zile oamenii din unitatea lui Ion Hildan au manipulat peste 6 000 de lăzi, compunînd printre altele peste 50 tone cartofi, 30 tone roșii, 13 tone ardei gras și ardei capia, 10 tone varză, 42 tone fructe (mere, pere, prune și struguri), 8 tone vinete. Ceea ce reușesc mai puțin să desfășoare unitățile respective: ceapă, usturoi, fasole albă (upsă de multă vreme), ar trebui, zic vinzătorii Constantin Mașica și Radu Paul, mai mulți cartofi. Una peste alta, produsele sînt suficiente, mai rămîn în discuție însă calitatea lor, asigurată printr-o bună sortare, și organizarea vânzării, așa incit cumpărătorul, venit în piață după opt ore de muncă, să nu stea alte ore la rînd pentru cîteva kilograme de legume sau fructe; mai rămîne în discuție și comportamentul unor vinzători care, prestînd desigur o muncă nu chiar ușoară, aceasta nu le dă dreptul să jignească omul de la rînd. În spațiul repartizat I.L.F.-ului Oltenița, aici în piața Berceni Sud, la ora 9 dimineața, duminică, nu se mai găsea nimic de vânzare. Gestionarul Victor Iova ne spunea că a primit o singură mașină cu marfă: 2 tone vinete, 2 tone ardei capia și 2 tone gogoșari. Și, reținîți, la acest neînsemnat fond de marfă erau nu mai mulți decit 6 (șase) vinzători. Foarte bine că erau atîția oameni la vânzare, dar conducerea I.L.F.-ului Oltenița, știind că duminică se face cea mai mare vânzare, trebuia să asigure aici un fond de marfă așa, ca pentru șase vinzători! Luni și marți treburile s-au mai reparat, marfa a fost, parcă, mai puțin depreciață, sortarea mai bine făcută. Tot la ora 9 și tot duminică, la ora aceea secretarul general al partidului încă își desfășura vizita sa de lucru în piețe, vinzătorul Dumitru Marin, de la punctul de vânzare al Trusului horticol Călărași, se afla (unde credeți?), nu la locul de muncă, ci la... frizer. Ne spune asta Sorin Păunescu, muncitor, care sorta cîteva ardei grași. Prezența acestor doi oameni nu se prea justifică în piață, de vreme ce au vîndut doar cîteva zeci de kilograme de vinete, ardei și roșii. „Spațiul ăsta, ne mărturisește Tiberiu Vlăduț, șeful Complexului comercial Berceni, niciodată n-a fost bine folosit din lipsa unor cantități suficiente de mărfuri, a unui sortiment mai diversificat”. Credem că se aude și la Călărași!

N. GRIGORE

Obor

Cum calul pe gheață

La Obor, în cea mai mare piață din București, am fi crezut că luînd startul începutului de săptămîină comerțul va apărea ca un cal galopînd întins și plutînd elegant peste obstacole dar din păcate calul, după ce-și mușcase zăbala și se repezise glonț înainte, nimerise pe gheață, ca să zicem așa. Ora 11: piața e bine aprovizionată dar mulți cumpărători se înapoiază acasă cu sașoșele goale. Un bucureștean, Marip Colea, spune că nu vrea să-și cumpere decit 2 kilograme struguri. Struguri se află, la vedere, aproape peste tot, și totuși omul nu poate să cumpere un bob. La unitățile I.L.F. ale județelor Harghita, Suceava, Tulcea și Constanța nu se vinde nimic. Lunea este zi liberă. O excepție de la regulă: cei din județul Dolj vindeau pepeni și numai pepeni iar cei din județul Olt vindeau din toate mărfurile expuse dar nu aveau struguri. Vecinii lor din Tulcea beau coniac în spațiile rafturilor pline de marfă. Elena și Constantin Stegăroiu, șefii magazinului I.L.F. Olt: „Într-adevăr ziua noastră liberă dar am hotărît să vindem fiindcă lumea dorește să cumpere chiar dacă este luni. Sîntem obligați să vindem pentru că așteptăm în continuare mașini cu legume și fructe.”

Ion Capătă, șef unitate I.L.F. Galați: „Sînt probleme cu transportul. Camioanele care vin spre Capitală încărcate cu marfă nu au voie să circule noaptea. Șoferii opresc mașinile unde-i prinde ora 22, după care miliția le interzice să mai circule!”. Zeci de mașini așteaptă în jurul pieței să fie descărcate. Conform dispozițiilor primite, neînțelese în totalitate, ele nu pot fi descărcate decit noaptea.

Ora 15. Informăm pe redactorul șef al revistei că la Obor numeroase camioane pline așteaptă noaptea să fie descărcate. Oamenii zic că așa e indicația. Adrian Păunescu îl caută la telefon pe primul secretar al Municipiului de partid, tovarășul Gheorghe Pană. Acesta, deși extrem de ocupat, răspunde prompt: „Se vor lua măsuri să se descarce imediat toate camioanele. Indicația nu spune să fie lăsate mărfurile să se degradeze. Dacă au sosit, au sosit. Trebuie să fie descărcate.”

Constatăm mai tirziu că așa se și întimplă.

Informăm, de asemenea, redacția noastră că există un ordin de la Ministerul Transporturilor care oprește mașinile să călătorească noaptea. Adrian Păunescu îl caută la telefon pe ministrul transporturilor. Dar acesta e plecat la Constanța. Vorbește, în schimb, cu tovarășul director general Victor Mateevici, care precizează că dispoziția nu se referă la mașinile încărcate cu marfă perisabilă. Redactorul șef îl roagă să mai facă o dată precizarea pentru toți cei implicați în această treabă.

Așadar, o mașină sosită dimineața la București nu trebuie să aștepte toată ziua pentru a fi descărcată, iar mașinile cu marfă perisabilă, inclusiv produsele agro-alimentare, pot călători și noaptea.

Ora 18.15. Din nou în Piața Obor. Vorbim cu cîteva șoferi și ei confirmă că începînd de duminică pot circula și noaptea. Numai prima dispoziție pare să nu fi fost înțeleasă pe deplin nici la această oră. Camioanele cu care au venit în Capitală încă de la primele ore ale zilei n-au fost descărcate nici pînă acum. Vasile Sorea și Victor Necula au venit din Vrancea cu treizeci de tone de mere. Vasi Găgor cu opt tone de cartofi din Harghita, iar George Krentz, Gheorghe David, Gheorghe Ivrucc, Vasile Done și Floarea Tina au adus din Constanța peste 50 de tone

de legume și fructe. Bine c-au avut cel puțin unde să mănânce. Este laudabilă inițiativa întreprinderii de mecanică fină care a îngăduit, de altfel, unui număr de peste 400 de muncitori din Piața Obor să mănânce la cantina întreprinderii. Șefa acestei cantine, Maria Beldie, ne spune că în schimbul a 10-12 lei se poate mânca foarte bine aici Ofa 18.30. Mașinile încep să fie descărcate. Operația durează până târziu, dincolo de miezul nopții. Peste o sută de muncitori de la întreprinderile de pompe, de mase plastice, de mecanică fină și „Metaloglobus“ au venit să ajute. Au fost prezenți, cum era firesc, toți gestionarii responsabili ai unităților I.L.F. — din județele care au puncte de desfacere în piață. Au lipsit doar gestionarii unităților din Harghita, Tulcea și Suceava. Vasile Robu, șeful unității din Suceava — aflam a doua zi — ar fi venit, dar nu avea de ce. De câteva zile nu i s-a trimis nici o mașină cu marfă. Acesta e și motivul pentru care suvenii, ca să nu stea degeaba, li ajută pe cei de la I.L.F. — Bercei să vândă cartofi. În schimb, gestionarul din Harghita ar fi avut mult de lucru. După cum arătam, încă de dimineață sosise din Harghita o mașină cu cartofi. Pe cel de la Tulcea, Petre Păduraru, îl așteptau șapte mașini cu 50 tone de marfă. Unul din motivele pentru care colectivul din subordinea lui a dat bir cu fugiții, trăgând în urmă oblonul, este — după cum ne declara chiar Petre Păduraru, marți 5 octombrie, la ora 8 — că la telegazeta de luni seara fuseseră prezentați șezând cu mâinile în șold și privind cum oțtenii munceau de zor. Nefiind prezent în noaptea de luni spre marți ca să primească marfa, se arăta îngândurat în dimineața zilei de marți pentru că, firește, era zi și acum nu mai avea voie să descarce marfa. Către ora 9 a sosit însă și mult așteptata dezlegare: toate camioanele care se aflau lângă piață puteau fi descărcate.

SORIN POSTOLACHE
D. CONSTANTINESCU

Unirii

Marti dimineata a fost o piata ca-n vis

Luni dimineata in Piața Unirii bătea un vânt rece de toamnă galopantă. La tarabă, un singur vânzător... suflat pur și simplu de solicitările cumpărătorilor care, pe bună dreptate, îl cer omului să le vândă doar marfă de calitate. Vânzătorul se numește Marin Dumitrescu și nu a dormit de duminică. Aveam să-l descoperim peste exact 24 de ore tot la datorie, anunțându-i pe ultimii cumpărători că nu mai are gogoșari dar că va veni în curând un nou transport. În rest, piață plină de țărani care vînd „cu amănuntul“ aceleași legume și fructe pe care le vînd și întreprinderile de legume și fructe cit și întreprinderile Gostat, dar prezentate mai îngrijit și, desigur... mai scump!

În noaptea de luni spre marți am asistat, în aceeași piață așezată aproape de kilometrul zero al orașului, la descărcarea autocamioanelor cu marfă. Sosise varză de la I.A.S. Mănăstirea, struguri de la I.A.S. Giurgiu, prune de la I.A.S. Roma, gogoșari de la I.A.S. Borcea. Șoferii Buzdugă și Enea Constantin goniseră sute de kilometri în ziua care trecuse pentru a ajunge la timp cu marfa pentru piața Unirii. În miez de noapte, nebarbiert și cu ochii tulburi de oboseală, șeful de unitate I.L.F., Bătrinu Valeriu, om care lucrează de 34 de ani în comerțul cu legume și fructe, fără să lipsească, zice, de la datorie o singură oră, așteptând un nou transport cu gogoșari și, eventual, cu ceapă. Deocamdată se descarcă roșii, ardei capia, ardei gras, varză și mere. Merele imprăștiie în piață o aromă extraordinară. Sîntem invitați să mușcăm dintr-un măr de aur. Și parcă toată toamna se strînge în dinți.

Marti dimineata a fost o zi de lumină tare. Cer limpede. Piața e și mai aglomerată, deși acum, la fiecare tarabă se află vânzătorii calificați și în număr mare. Pentru fructe, e adevărat, au fost imprumutați citiva ospătari de la Hanul lui Manuc, mai puțin obișnuiți cu vânzarea la cîntar și cu serviciul prompt.

De cu noapte îl urmărisem pe vânzătorul Buzdugă Marin care își așeza legumele și fructele în lăzi, pregătindu-le pentru cumpărători cu dichis și cu respect pentru curățenie și estetica comerțului. Acum, în primele ore ale dimineții de marți, era proaspăt barbier și bine dispus, glumind cu clienții care se înghețau la tețghea. Serviciu pe bandă rulantă dar cu atenție față de fiecare cetățean care îl solicita. Aceleași lucruri se pot spune despre toți vânzătorii din ziua de marți aflați în piața Unirii din București. Promptitudine și solicitudine. Deși nu am văzut de mult asemenea aglomerație în zona întreprinderilor comerciale de stat din piața Unirii. Remarcă făcută, în alt fel, și de Petre Olteanu, șeful de unitate Gostat de pe platforma deschisă a pieței: „A fost o recoltă extraordinară. Am văzut în zilele acestea cit n-am văzut decît acum 8 ani, cînd s-au mai făcut roade ca acum. Vîndem, vîndem zilnic, rămînem uneori și peste programul obișnuit de lucru, și oamenii tot ne mai cer legume și fructe. Pot fi liniștiți. Ne grăbim să culegem totul de pe cîmp ca să nu ne prindă bruma. Avem ce vinde. Nu trebuie să se aglomereze atît de nervoși, uneori, în fața tarabelor“.

Intr-adevăr, marți dimineata, a fost o piață ca-n vis. Se găseau de toate cele trebuincioase gospodinelor, preț de o toamnă și de o iarnă pînă în primăvară. Și con-

tinuau să sosească autocamioane masive pline ochi cu marfă de anotimp.

ADRIAN DOHOTARU

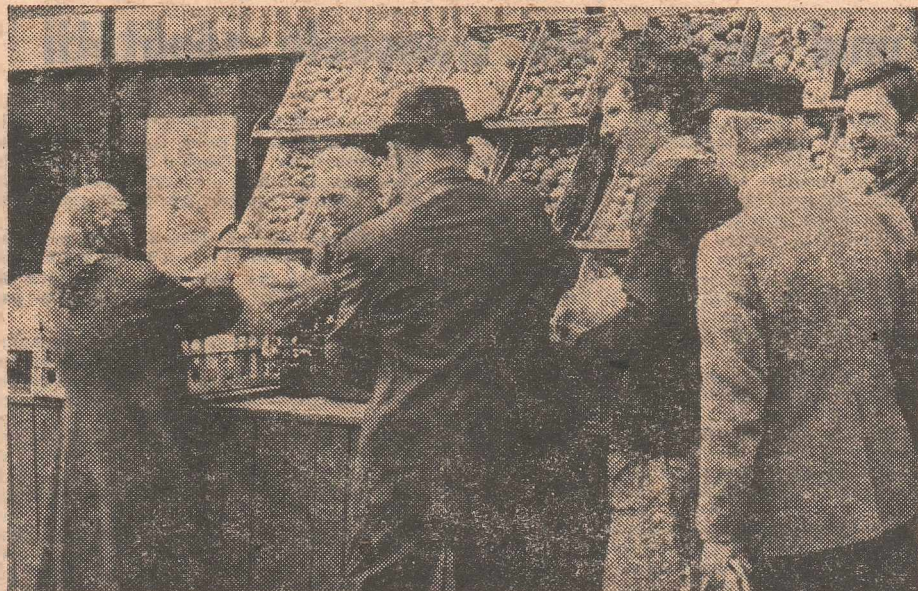
Rahova

Dragnea C. Ion nu inchide între 10,30 și 17!

Piața Rahova nu-i o piață prea mare, e mai mult înghesită între blocuri, însă foarte numeroși sînt cetățenii care o frecventează.

Ca să fie cit mai multe puncte de vânzare (25 cu totul), I.L.F.-ul a imprumutat 10 vânzători de la „Materina“ și 5 de la „Textila“, oamenii făcînd, nu-i așa, și ei ce pot și ce se pricep. Luni dimineata piața-i închisă. După Gheorghe și Dumitru Cojocaru, responsabilii unității 324 a I.L.F. Militari, problema se pune mult mai simplu decît am fi crezut noi. „Vinovali sîntem c-am ocupat culoarul ăsta, zice Gheorghe, cel mai mic dintre frații gestionari. Asta e, cînd e aglomerație, aruncăm citeva cărucioare cu marfă și rezolvăm treaba. Marfă am avut destulă, cam asta care-o avem și acum! Doar ceapă n-am avut, dar astă-noapte am primit 2500 kg, iar acum se descarcă un camion cu 2340 kg“.

Ce nu spune nici unul dintre frații Cojocaru se leagă de aspectul calitativ al mărfurilor aduse spre vânzare. Nu obținem de la ei decît că „vîndem ce primim; cartofii, chiar și cei sănătoși, tot urîți sînt, că-s tare murdari, noroși“. Din cite am constatat cu ochii noștri, în sacii cu cartofi deja „selecționați“, sortați la depozit teoretic vorbind, cei buni și cei stricați sînt cam jumătate, jumătate, dacă nu chiar mai rău. Un grup de elevi de-a XI-a, de la Liceul D. Bolintineanu, așezați pe lăzi

desfac sacii cu cartofi preambalați, li varsă pe jos, apoi aruncă într-o parte cartofii putrezii și pe ceilalți îi introduc la loc în saci. Sînt 20 de băieți și maestrul instructor Călin Barbu, dar n-au îndeminare și nici pricepere, munca li se pare chiar rușinoasă, în vreo două ore n-au izbutit să pună deoparte decît vreo 15—20 de saci cu cartofi selecționați. Alții, elevi ai Liceului economic nr. 4, descarcă sacii dintr-un camion. Colegii lor de la internat au muncit în ore de noapte cu același scop al aprovizionării urgente a pieței. Un tovarăș de la sectorul de comerț al Consiliului popular hotărăște ca nici un fel de marfă depreciată să se mai dea la vânzare. În rest, mai nimic, luni piața e închisă și chiar producătorii individuali sînt mai puțin. Dumitru Cristea, reprezentant al C.A.P. Virteju, vinde ardei, fasole, cartofi și varză albă, iar Agrocoop-ul, soală geamurile și curăță întreg magazinul, ca pentru sîrbătoare.

Revenim noaptea, în jurul orei 23. Piața e pustie, lacăte peste tot și citeva camioane, cu șoferi dormind în cabină, așteptînd dimineata pentru a descărca. Din cite știm, indicația a fost ca tocmai noaptea să se facă întreaga aprovizionare.

Între tarabele țărănilor, încercînd să doarmă dar împiedicați de frig îl găsim pe soțul Ivan și Gherghina Pirvu, de fel din satul Pădureni, comuna Buturugeni (Giurgiu), veniți la piață cu o căruță de pepeni. Nu s-au hotărît încă dacă-s buni de mîncat sau de murat, nici prețul nu-l cunosc încă, să vadă cum merge piața, 3 franci pe kilogram probabil, dar afacerea-i afacere și munca, muncă, un ban tot trebuie să iasă. Nu-s singuri. Dragnea C. Ion și nevasta lui, Ioana, din Grădinari, dorm în căruță, au vîndut struguri și-au rămas pînă a doua zi pentru roșii, iar Ion Găină, de loc din Grosu (Teleorman), doarme înveșit în pătură chiar pe taraba sub care a adăpostit trei saci cu ceapă, visînd probabil că va vinde repede și bine, să poată pleca acasă cit mai repede.

De dimineata, sîntem acum în ziua de marți, piața reînvie. Următoarele cantități de produse s-au adus la „Rahova“ în ultimele 24 de ore: 40 tone cartofi, 2,5 de ceapă, 5 de roșii, 2 de rădăcinoase, 11 de „ardeioase“, 13 de mere, 6 de prune, 2 de struguri și altele. Oua nu sînt însă decît la Agrocoop, 15000 cu totul, ieri,

cînd l-am căutat, Buda Gheorghe, responsabilul magazinului, era plecat la Mîhăilești, la Avicola, de unde se vede că nu s-a întors cu mina goală. Cartofii veniți de curînd sînt foarte buni, curații dar cam mici. Roșiile sînt mari, frumoase, dar ceapa s-a cam terminat, nu s-au dat decît două kilograme și jumătate de persoane, dar cele aproape cinci tone s-au isprăvit. Sînt citeva cozi, dar vânzarea se desfășoară în liniște, civilizată.

DUMITRU GRAUR

„George Coșbuc“

Mai sint cozi, dar din vina cui?

În urma vizitei tovarășului Nicolae Ceaușescu, noaptea de duminică spre luni s-a transformat, în piața „George Coșbuc“ din sectorul 5, într-o zi de muncă.

Luni la prînz, că lucurile au stat chiar așa o spun Vasile Marin, intendentul pieței, și Teodor Bănică, ajutorul șefului de unitate I.L.F., dar o mai spun și ochii lor, roșii de nesomn. Secretarul general al partidului a găsit aici, pe lângă unele aspecte pozitive, și o serie de lipsuri, iar gospodarii pieței s-au pus, imediat, pe treabă, decizi să remedieze situația în cel mai scurt timp. Cîm piața e prevăzută cu un adevărat siloz de cartofi, de fapt un depozit cu capacitatea de 700 de tone, responsabilul acestuia, Dumitru Jauris, de 25 de ani la „Coșbuc“, a fost chemat, pe la 10 seara, de-acasă și totii lucrătorii, plus 200 de elevi de la Liceul 4 economic,

Camionul 23-B-6475 a adus verdeață, iar în zori „bilanțul“ șefului de unitate Gostat Constantin Lupu, indica: 12 tone de fructe, 6 de roșii, cite 1500 de kilograme de cartofi, morcovi, varză și ceapă, 500 de kilograme de ardei etc., etc., adică marfă berechet! Am notat și primul refuz 557 de kilograme de gogoșari, veniți tot de la „Militari“, au făcut cale întoarsă. Teodor Bănică nedîndu-le avizul necesar. Poate că el ar fi trebuit să procedeze la fel și cu o parte din vinete, care mari, care sparte.

Marti dimineata, am revenit la piața „George Coșbuc“, găsindu-l acolo, în fruntea unui veritabil „stat major“, și pe primul sectorului 5, tovarășul Ion Popescu. Depozitarea cartofilor continua, iar cele 5 compartimente ale I.L.F. vindeau, ca să zicem așa, cu toate motoarele în plin.

Se aflau spre vânzare, după graficul șefului sectorului comercial, Pompiliu Tăulescu, cantități însemnate de produse (175 de tone de cartofi, 18 de ceapă, 21 de varză, 15 de rădăcinoase, 26 de roșii, 10 de vinete, 36 de ardeioase, 135 de fructe etc., etc., la nivel de sector), ele fiind corelate cu cererea. Cu toate acestea, la struguri și mere mai ales, erau cozi, intrînd în discuție, din nou, problema gestionarilor. Am discutat-o și cu cel dintîi gospodar al sectorului 5, tovarășul Ion Popescu a acceptat că, în condițiile în care marfă există din belșug, organizarea mai schioapătă pe ici, pe colo. În zilele de vîrf, duminica indeobște, chestiunea a fost rezolvată, în sensul că au fost solicitați, pe lângă vânzătorii I.L.F. și lucrătorii din alte unități, de la „Mobila“, de la „Universal“ etc. Duminică, de pildă, ne-a informat tovarășul Ion Popescu, s-au organizat 15 puncte volante, iar această experiență, care a fost o reușită, trebuie continuată.

OVIDIU IOANIȚOIA

„Ilie Pintilie“

Plusul de calitate trebuie să se mențină

Deși luna este o zi lîntăită în viața piețelor, la Piața agroalimentară „Ilie Pintilie“ este o activitate febrilă. Cei care au în grijă gospodărirea ei și răspund de buna aprovizionare a cetățenilor din sector sînt prezenți, cei mai mulți după o noapte nedormită. Indicațiile primite cu ocazia vizitei tovarășului Nicolae Ceaușescu cu o zi înainte se materializează cu operativitate, și luni în jurul orei prînzului, cetățenii care au venit în piață să-și facă obișnuitele cumpărături sesizează schimbarea în bine.

Marcel Galanda, șeful complexului din zonă, este pe platou și, pe lângă activitățile obișnuite, urmărește acțiunea de sortare a mărfurilor din stoc. Se scot la vânzare doar mărfuri de calitate iar mașinile care aduc marfă necorespunzătoare de la cîmp, din depozitele I.L.F., GOSTAT sau AGROCOOP sînt returnate.

„Pentru ca sarcinile pe care le-am avut dintotdeauna, asupra cărora s-a accentuat încă o dată ieri, în timpul vizitei de lucru a secretarului general al partidului, sarcini care ne obligă să oferim cetățenilor mărfuri de calitate, să fie duse la îndeplinire cu maximă operativitate și eficiență trebuie ca factorii de pe traseu să-și facă datoria așa cum trebuie. Ajungem, uneori, să facem în piață a treia sau a patra resortare. Manipulări inutile de marfă, transport costisitor din cauza returului la care eram în anumite situații obligați și toate acestea în condițiile în care personalul era insuficient iar complexul nu are spațiile necesare unor asemenea operațiuni. Mai ales mărfurile rapid perisabile, în așteptarea delegatului, a merceologului, a minuterilor și proceselor verbale de constatare se compromiteau definitiv. Muncă și timp irosite inutil. Sortare corectă va înlătura aglomerarea spațiului comercial. Va cîștiga calitatea mărfii și a prezentării. Nu vor fi mulțumiți doar cumpărătorii, ci și noi“. Ați citit declarația tovarășului Marcel Galanda. Unitatea nr. 1 I.L.F. din cadrul complexului este închisă la ora sosirii noastre. Se vinde însă la centrele volante doar marfă sortată corespunzător în noaptea care a trecut. Unitatea are 18 puncte de desfacere și este deservită de tot atîția muncitori. În schemă mai figurează șeful de unitate, Ion Buru, și încă trei muncitori. Cu toții continuă sortarea mărfurilor. „Sînt zile, ne spune șeful unității, cînd manipulam pînă la 50 tone de marfă: descărcare, cîntărire, repartizare și vânzare. Lucrăm zi lumină și chiar mai mult. Personalul este insuficient“.

Nici Petre Văleanu, șeful unității GOSTAT, nu a dormit în noaptea care a trecut. Mai mult, au venit să-l ajute soția și un nepot. Din două mașini de mere, 158 de kilograme au fost trimise înapoi. „Gîndiți-vă că asta s-a întîmplat la un sortiment. Ce s-ar fi întîmplat dacă situația era aceeași la 10 sortimente? În loc să vîndem, am fi sortat. Sîntem cînd. După schemă ar fi trebuit să fim nouă. Tînerii nu se mai angajează în sector“.

În noaptea de luni spre marți, în Piața „Ilie Pintilie“ a fost liniște. Munca depusă pînă luni la ora 21 le dădea dreptul să aștepte clienții din zori zilei de marți așa cum trebuie.

Marti dimineata activitatea a intrat în normal.

OPREA GEORGESCU

Frigiderul și dieta alimentară zilnică

În precedentul articol (Flacăra nr. 39) am încercat să arăt în linii generale ce este și prin ce se recomandă o alimentație rațională. De data aceasta mă voi referi în mod special la rolul pe care trebuie să-l dețină în cadrul unei nutriții echilibrate câteva produse vegetale și animale. O voi face la fel ca rîndul trecut, bazîndu-mă pe o îndelungată experiență personală și avînd în vedere tot timpul modul în care dieta alimentară se reflectă sau influențează structura energetică a organismului.

Voi începe prin a reaminti un lucru cunoscut: în foarte multe țări s-a putut consemna, în ultimele decenii, o sensibilă creștere a mediei de viață. Dar aici, o observație: mulți dintre semenii noștri trăiesc mai mult nu datorită robusteții lor fizice, sănătății lor absolute: ei grație tonelor de medicamente și intervențiilor chirurgicale prin care medicina modernă cîrpește și repară mașina omenească. Au dispărut în mare măsură bolile epidemice și contagioase, maladiile microbiene și viruțice, dar au proliferat în chip îngrijorător bolile degenerative, maladiile cordului, cancerul, diabetul.

Adevărul e că civilizația modernă a simplificat, complicînd viața omului. În domeniul alimentației au apărut pe scară largă conservele, concentratele și mai ales obiceiul stocării alimentelor. În viața noastră domestică s-a instalat un musafir permanent cu drepturi suverane: frigiderul. Un agregat ingenios ce ne oferă cunoscutele avantaje, dar din păcate și nu puține dezavantaje despre care sîntem tentați să vorbim mai puțin. Care sînt acestea? Ei bine, este de ajuns să ne reîntoarcem în mijlocul naturii pentru a observa de îndată că nici un animal nu folosește în practică sa instinctuală stoca-

rea alimentelor. Există, e adevărat, cîteva specii de insecte, păsări și mamifere care își depozitează hrana, dar o fac folosind alimente gata conservate de natură. La fel procedează și astăzi populațiile primitive și în mare măsură omul de la țară. Dieta lor alimentară este alcătuită din alimente proaspete sau gătite în aceeași zi. În Africa, unde am avut ocazia să cunosc modul de alimentație al unor populații tribale, am observat între altele că indigenii nu mîncă decât nucii de cocos culese din pom și niciodată fructe căzute. Orice copil a învățat acolo să muste din banană și apoi imediat să adune peste miezul rămas cojile fructului. Fără să cunoască parazitologie sau bacteriologie, el știe în schimb, prin forța tradiției, că orice aliment trebuie protejat de influența agenților externi.

Cum procedează orășeanul nostru, se știe de asemenea: el își burdușeste frigiderul cu preparate din carne, cu legume și produse lactate pe care le consumă în următoarele zile sau săptămîni. Or, este știut că pînă la limita de minus 18 grade, orice aliment își continuă procesul de fermentație, că în această situație introducerea în organism milioane de bacterii, de microorganisme. Nu vreau să anatemizez rolul frigiderului, dar vreau să arăt că este mult mai sănătos să-l folosim numai în cazuri limitate și niciodată în exces.

În continuare doresc să propun cititorilor noștri introducerea în alimentația curentă a unor produse cu valoare nutritivă de excepție. Acestea sînt: drojdia de bere, laptele praf smîntînit, iaurtul, germenii de secară, melasa neagră.

Cititorii noștri vor observa desigur că aceste produse (cu excepția iaurtului) nu se găsesc din păcate în mod curent în magazinele alimentare ale țării. Aceasta deoarece, bînuim, industria alimentară nu le cunoaște în suficientă măsură valoarea nutritivă, iar marea publică nu le solicită pentru că producția să le aibă în vedere.

Drojdia de bere conține 17 vitamine, grupul complet B, 16 amine și 14 feluri de săruri minerale esențiale, 46% proteine și un conținut mic de zahăr, amidon și grăsimi. Se poate consuma în amestec cu apă, sifon, lapte, sucuri de tomate sau de

Speranțe în legătură cu produsul „L”

Subsemnatul Doctor Leontopol Mihai, autor al produsului „L” aș dori să fac următoarele precizări, referitor la cele anunțate în numărul anterior al revistei dumneavoastră: Sarja din produsul „L” elaborată la Întreprinderea de Medicamente București s-a fabricat în prezența mea, într-o strînsă colaborare cu specialiștii uzinei. Datorită sensibilității mari a produsului au apărut unele greutăți inerente, de la fabricarea lui în laborator, la transpunerea industrială, motiv pentru care produsul nu a putut fi folosit de mine la bolnavi. Și alte medicamente la început au întîmpinat mari greutăți de fabricare; imi aduc aminte că la început penicilina avea termen de valabilitate foarte mic (1 lună) și trebuia tot timpul păstrat la gheață. Uneori pentru a transpune în practică industrială o valoroasă idee este nevoie de aproape tot atîta spirit inventiv ca și pentru a o emite. Menționez de asemenea că produsul realizat mi-a fost predat în întregime, dar nu l-am putut administra bolnavilor deoarece, din experiența mea, am considerat că sarja nu era corespunzătoare. În acest sens am căzut de comun acord cu Centrala de Medicamente și, totodată, am hotărît măsurile necesare pentru viitor.

Sînt însă convins că împreună cu colectivul întreprinderii de medicamente vom reuși să trecem și peste aceste dificultăți și vom avea rezultatele scontate.

Dr. M. LEONTOPOL

alte fructe. Proportia de amestec este de 1/2 litru lichid la 4 linguri de drojdie amestecată bine.

Laptele smîntînit în praf, cu un conținut bogat în proteine, calciu și vitamina B-2 (riboflavină), poate fi întrebuintat pentru fortificarea altor alimente. O jumătate de litru lapte praf introdus într-un litru de lapte obișnuit, proaspăt, valorează cit doi litri de lapte. El poate fi introdus de asemenea în diferite băuturi, în prăjituri, sosuri, creme, supe.

Iaurtul și mai ales cel la care s-a adăugat lapte praf smîntînit. E de preferat să se consume în combinație cu usturoi sau alte verdeturi, cu fructe proaspete, cu miere sau cu melasa neagră. În iaurt, proteinele au fost deja asigurate, parțial, de fermeții solubili bacterieni. În aparatul digestiv, bacteriile iaurtului ajută la frînarea acțiunii organismelor patologice a căror acțiune provoacă îmbolnăviri și degajări de gaze. Și un exemplu: cercetătorii au stabilit că longevitatea unui mare număr de persoane din Bulgaria este datorată consumului regulat (la toate mesele) de iaurt.

Germenii de secară sînt alimentul cel mai bogat în vitamina A și în vitamine

din grupul B. O jumătate de ceașcă de germeni conține de patru ori mai multe proteine decît un ou. Acești germeni pot fi fierți în lapte sau se pot adăuga în prăjituri, fursecuri, pine etc. Pot intra în combinația diferitelor băuturi răcoritoare. De pildă la 1/2 litru suc de fructe, se adaugă, împreună cu felii de portocale, 1/2 ceașcă de germeni de secară.

Melasa neagră conține cîteva vitamine din grupul B, fier, calciu și alte substanțe minerale. Este un produs secundar rezultat din rafinarea zahărului din trestie de zahăr. Se poate consuma ca atare sau ca înlocuitor de zahăr în lapte, siropuri etc.

Fiecare din aceste alimente — vă asigur! — vor adăuga cinci ani la viața dumneavoastră. Și în incheiere, rețeta unei băuturi pe care v-o recomand și pe care am denumit-o: „Lapte fortificat”. Ea se prepară dintr-un jumătate de litru de lapte proaspăt la care se adaugă 4 linguri drojdie de bere, o ceașcă lapte praf smîntînit, o lingură cu melasa neagră. După dizolvarea acestora se mai adaugă o jumătate de litru de lapte proaspăt. Se bea între mese sau seara înainte de culcare.

VALERIU POPA

Frumosul amurg al unui soldat din tranșeele sănătății

Pe omul din fața mea mi l-a scos în cale hazardul și, sincer să fiu, am regretat momentul. Avea o anumită stînjeneală, un mod ciudat de a privi lucrurile, un fel de agitație și, de ce să n-o recunoaștem, îl chinuia o întrebare. Ce voi face mine? Cititorul neavizat crede că este vorba de un om care n-are existența asigurată pentru a doua zi. Nici vorbă de așa ceva. Dialoghez cu un reprezentant de frunte al medicinei românești în pragul celei de-a treia vîrste. Nu se poate obișnui cu acest gînd pentru că simte, știe, crede că mai are un cuvînt de spus în meseria pe care a îmbrățișat-o și pentru care și-a sacrificat toată viața. Legile sînt implacabile chiar și pentru chirurgii, în ciuda faptului că ei socot că au menirea sfîntă de a opera atîta vreme cît bisturiul urmează strict și neabătut comenziile creierului. Omul din fața mea arată excelent: finută athletică, privirea ageră, mișcări sigure, gîndire ascuțită. Are 65 de ani și, așa cum ne mărturisea, nu și recunoaște vîrsta decît atunci cînd se uită în buletin. Practică chirurgia de peste 35 de ani și s-a înscris la facultate cu gîndul la bisturiu. Ori chirurgie ori nimic, și-a zis. Și a făcut chirurgie cu mult succes. Ciudată mai este viața! Cînd ești mic, te gîndești la școală, cînd ești la liceu, te gîndești la facultate, apoi, cînd anii profesioniști pe care ai îmbrățișat-o încep să se adune, te gîndești la pensionare, pentru ca atunci cînd ea, pensionarea, bate la ușă, să te sperii.

— Așa este, tovarășe conferențiar Nicolae Bucșa?

— Ca și în medicină, unde fiecare bolnav este o problemă, eu cred că și în cazul pensionării chirurgilor trebuie să existe discernămint de la caz la caz. Sigur că o dată cu plecarea mea din clinică nu se va prăbuși nici un zid, dar, zic eu, lucrurile se cer privite și dintr-un punct de vedere obiectiv. Este știut că un chirurg se formează în timp, adică mai are nevoie de 15—18 ani de practică chiar și după terminarea facultății.

— Cunosce acest lucru de la profesorul Juvara.

— Vedeți? Ori eu simt că mai pot, că mai am ce comunica mai tinerilor mei colegi pentru a-i feri de ceea ce am pățit eu la începutul carierei.

— De ce ați ales tocmai chirurgia?

— Pentru că aici faci totul singur, pentru că aici rezultatele sînt cele mai spectaculoase, pentru că aici munca ta se vede cu ochiul liber chiar de a doua zi. Vreau să fiu bine înțeles. Acum se lucrează în echipă și este minunat. Privirea chirurgului nu mai trebuie să fie îndreptată în altă parte. Este un lucru fantastic. Dar ce ai tăiat și cum ai tăiat este treaba ta. În cazul cînd pacientul nu este atins de acea boală blestemată, efectul intervenției este evident. Nu poate fi satisfacție mai mare decît să-ți vină un om pe țarg și tu să-l redai societății, după cîteva săptămîni. Știi ce înseamnă pentru mine despărțirea de un pacient care pleacă pe picioarele lui? Un sentiment pe care nu-l poate înlocui nimeni cu nimic. Din păcate, de cîțiva ani m-am reprofilat. Fac chirurgie oncologică, unde trăiesc o stare cu totul deosebită. Cred că dacă făceam de la începutul carierei oncologie, optica mea despre chirurgie ar fi fost alta.

— De ce? Doar tot chirurgie faceți.

— Val de mine! Tot chirurgie, dar fără

rezultatele spectaculoase de altădată. Deschizi burta, analizezi, cercetezi, studiezi și apoi tai. Orice mi se pare dubios tai din dorința de a salva un om. Ca să-l citez pe profesorul Arseni: Trăiesc și eu voluptatea operației, dar nu mă las furat de ea. Din păcate peste puțină vreme constat că munca a fost zadarnică, de multe ori totul se reface în burta pacientului. Mă apucă atunci o furie împotriva vieții, împotriva imposibilității științei incit nu-mi doresc decît să fug, să fug, să fug.

— Aveți acum această posibilitate. De ce nu sînteți mulțumit?

— Pentru că sînt un om ambițios, pentru că nu vreau să închid în mine ceea ce am dobîndit în aproape patru decenii. Fuga de care pomeneam mai sus este doar aparentă. Fără bisturiu, altă vreme ești simț că mai pot, viața nu-și are rost.

— Cum era și firesc am stat de vorbă cu mulți pacienți care au avut numai cuvinte de laudă pentru inima și mina doctorului Bucșa. Dar, am întîlnit un glas care era supărat pe dumneavoastră pentru că, după consult, i-ați pus diagnosticul cel mai cumplit posibil, iar omul acum e bine mersi. Sînteți dur cu oamenii loviți de soartă, chiar înainte de a-i deschide?

— Să luăm lucrurile pe rînd. Faptul că am pus un diagnostic greșit, nu poate decît să mă bucure. Diagnosticul, nu doresc să mă scuz, se pune și pe bază de analize. Dar pot și greși, doar om sînt. Sincer să fiu, imi doresc cit mai multe asemenea greșeli. Aș vrea să greșesc de foarte multe ori și tot de atîtea ori să se dovedească că oamenii n-au avut nimic. Cît privește partea a doua, situația este foarte complicată. Trebuie multă prudență și tact. Oamenii sînt sperioși înainte de a deschide gura. Un singur gest de-al chirurgului stîrnete adevărate tragedii. Totdeauna apreciez cînd, cit și cum să-i spun bolnavului adevărul. Acei bolnavi care sînt tari și dirji trebuie să cunoască adevărul, deoarece un asemenea pacient poate deveni aliatul nostru. În doi, lupla este mai ușoară.

— Pe doctorul Leontopol, marele luptător împotriva cancerului, nu mai este cazul să vi-l prezint. Care vă este părerea?

— Cu toate că lucrez la Timișoara, deci nici la 700 km de dumnealui, nu-l cunosc personal, singurele informații fiind cele din Flacăra. N-am întîlnit nici un pacient care să decline tratamentul lui Leontopol. De ce nu scriu și celelalte ziare despre strădaniile lui? Ceea ce face doctorul Leontopol este foarte important, trebuie încurajat, sprijinit și cunoscut. După părerea mea, toate cadrele medicale care și-au făcut din lupta împotriva cancerului o preocupare ar trebui să aibă urechea aplecată spre doctorul Leontopol.

— Ați făcut chirurgie generală, de cîțiva ani sînteți șeful secției de oncologie. Ați operat cu aceeași voluptate orice caz vi s-a prezentat? Mă refer, bineînțeles, atunci cînd erați de gardă.

— Un singur organ nu-l suport. Ochiul. Indiferent sub ce postură mă aflu, accidentul ocular mă impresionează incit instinctiv string din pleoape. Formidabil din ce structură sînt plămădiți unii chirurghi. Profesorul Juvara imi mărturisea că în prodigioasa-i carieră a fost confruntat cu fel de fel de cazuri pe care le-a rezolvat, chiar dacă nu făceau parte

din preocupările dumnealui. Dar că niciodată nu a putut privi un accident ocular. Pentru ca profesorul Olteanu, as în oftalmologie, să ne mărturisească că în afara ochilor bolnavi nu poate privi nici o altă plagă.

— Vreau să vă întreb, fără menajamente, dacă venind acasă boala nu vă obsedează, dacă cea mai mică umflătură nu vă îngrijorează, dacă nu intrați în panică?

— Nu. Asta depinde de structura omului. Apoi nu uitați că din facultate sîntem educați în acest sens. Aduceți-vă aminte de temeritatea doctorilor, din urmă de decenii, care luptau împotriva epidemiilor în condițiile medicinei de început de secol. Cui îi e frică de lup, ca să zic așa, să nu intre în pădure. Mai e însă un aspect. Bolnavii, cu cancer sau cu alte maladii, ajung uneori la medic prea tîrziu, cînd sănătatea lor e iremediabil compromisă. Și încă nu-i totul. Mulți dintre ei și-o compromit singuri, și-o cheltuiesc uitînd că, de fapt, fiecare om e cel dintîi medic al propriului organism. Cum îți îngrijești organismul, așa îl ai. Fumatul, alcoolul, abuzul de grăsimi etc. favorizează declanșarea multor boli. Dacă-ăș mai fi odată tînar, aș accorda o atenție specială alimentației. Dacă ea e rațională, echibuzată, speranța de viață a omului crește. În orice domeniu excesele dăunează, dar consecin-

țele acestora privind sănătatea sînt incalculabile. Dacă „tragi” de tine, mai devreme sau mai tîrziu vei avea de plătit, asta e sigur.

— Dacă ați avea cancer ce ați face?

— Eu sînt doctor și nu am dreptul să-mi fac publice cele mai intime gînduri legate de ființa mea. Și dacă pe mine nu mă preocupă, de ce v-ar preocupa pe dumneavoastră? Nu avem voie să fim fataliști. Cancerul nu este o boală molipsitoare, fiecare om cu sănătatea lui.

— Bine. Ce este de făcut?

— Ce pot să vă spun eu din acest colț îndepărtat de țară, cînd cercetările care se fac la noi și alurea sînt, deocamdată, neputincioase? Și, ca un făcut, boala a devenit perfidă. Apare brusc, fără simptome prealabile, iar cînd deschizi te apucă groaza. Nu mai spun că astăzi nu mai sînt scutiți nici copiii. De aceea, trebuie sprijinit și încurajat doctorul Leontopol. După mine, profilaxia rămîne singura investigație valabilă.

La ora cînd aceste rînduri vîd lumina tiparului, conferențiarul Nicolae Bucșa nu mai este șeful secției chirurgie oncologică a spitalului din Timișoara. Dar noi sperăm, din acest colț de pagină, că experiența bogată, dobîndită de-a lungul anilor, nu va rămîne nefructificată, și că omul care și-a făcut din meserie un crez va putea continua să opereze pentru a putea împărtași, atîta vrem cit sănătatea îi va permite, mai tinerilor săi colegi, din bogata și prodigioasa sa experiență. Bisturiul conferențiarului Bucșa nu trebuie atîrnat în cui.

DAN BIRLĂDEANU

Fenomenul „Forgaci” confirmat în laborator!

Cu un an și jumătate în urmă („Flacăra” din 14 mai 1981), am adus în atenția forurilor de specialitate descoperirea unui nou fenomen fizic, premieră științifică datorată unui cercetător al Oficiului de stat pentru invenții și mărci, inginerul Radu I. Forgaci. Fenomenul semnalat se referă la „elicitatea propagării curenților electrici.”

Insemnarea noastră a stîrnit numeroase discuții, și nu puțini cercetători au ținut să confirme sau să infirme descoperirea inginerului Forgaci, dar controversa s-a consumat numai în sfera dezbaterilor teoretice. Ei bine, recent am fost înștiințați că inginerul Nicolae Vlad de la Combinatul de fibre sintetice din Iași a efectuat, între timp, o serie de noi experimente pentru confirmarea, prin mijloace de laborator, a fenomenului menționat. În acest scop a utilizat un tor, adică un corp cu formă inelară, pe care a executat două bobinaje practic identice, unul realizat cu spirale înfășurate ca un șurub de tip dreapta, iar celălalt bobinaj executat cu spirale înfășurate ca un șurub de tip stînga. El a mai executat de asemenea două bobinaje suplimentare pentru măsurarea efectelor (a tensiunilor care rezultă), cu o precizie suficientă pentru ca rezultatele să nu poată fi puse la îndoială.

Teoretic, în conformitate cu principiile clasice, rezultatele măsură-

torilor ar fi trebuit să fie identice, indiferent dacă spiralele bobinajului sînt de tip dreapta sau de tip stînga. Cu toate acestea, și în pofida faptului că măsurătorile s-au făcut cu toată atenția necesară și în mod repetat, atît cu un tor executat din otel (deci dintr-un material feromagnetic), cit și cu un tor realizat din poliamidă (deci dintr-un material prin excelență nemagnetic), rezultatele indică în fapt — și asta fără nici un dubiu! — că efectele (adică tensiunile rezultate) sînt diferite (diferențe de peste 10%) între bobinajul de tip dreapta și bobinajul de tip stînga.

Aceste rezultate experimentale nu se pot explica decît numai dacă admitem că înaintarea curenților electrici în lungul conductoarelor (deci și în lungul unei spire) este elicoidală nu numai la curenții continui ci și la cei alternativi, așa cum s-a arătat și în supoziția teoretică elaborată de inginerul Radu I. Forgaci.

Experimental de la Iași vine, așadar, să reconfirme existența unui fenomen fizic necunoscut pînă la ora actuală pe plan mondial. Momentul se constituie într-un veritabil eveniment științific și pe care revista noastră are meritul de a-l consemna în premieră absolută. Asupra temei, firește, vom reveni.

LIVIU TIMBUS

„Fellas”-ul de aur!

La vremea respectivă, Flacăra a scris despre acea echipă de tineri specialiști — frumoasă și promițătoare această vîrstă medie a echipei, de 26 de ani, — condusă de la fel de tânărul dr. inginer Vladimir Doicaru, din cadrul Întreprinderii de calculatoare electronice, care a pătruns cu aplomb în hățiturile unui domeniu de mare noutate: **telematica optică sau transmisia prin fibre optice**. Prezența lor pe acest teren nedestelenit decît de puține țări, nu a fost doar de agrement științific, ci ea s-a materializat prin nașterea unei familii de echipamente optoelectronice Felix-Lasser, sau Fellas, cum scrie pe actul lor de identitate. Transmiterea de informații (de calculator, de imagini TV, de telefonie și telex, de roboți industriali) cu acest nou căraș — fasciculele optice — aduce după sine o rapiditate și siguranță mare în transmisii, imunitate la perturbațiile mediului, economii de acel metal tot mai prețios care e cuprul, preț de cost scăzut. Toată lumea se grăbește pe acest drum de mare viitor, unii, cum ar fi Anglia, preconizînd ca la anul să nu mai importe deloc cupru pentru transmisii, ci să-l substituie cu fibrele de sticlă. În acest septembrie plin de rod, ne bucurăm și de un „fruct” al împlinirii științifice care este **Medalia de aur obținută de echipa Fellas la al XXIV-lea Tîrg internațional de construcții de mașini și electronică de la Brno**. Manifestare prestigioasă și de tradiție, tîrgul de la Brno a reunit și în acest an 3000 de firme din 34 de țări, acestea prezentîndu-se în general numai cu tehnologii de vîrf pentru a face față ștachetei valorice foarte ridicate. Pentru a exemplifica tîrta științifică a tîrgului, cităm cîteva dintre echipamentele premiate, enumerare care spune mult: „Presă cu plasmă comandată numeric” (RFG), „Stație de pompare cu microprocesoare pentru tri-gații” (Cehoslovacia), „Unitate de detec-tare cu senzori vizuali” (S.U.A.), „Cameră TV cu baleiaj de picosecunde pentru măsurători științifice ultrarapide” (U.R.S.S.), „Sisteme grafice de proiectare tridimensională” (Franța) etc. În această companie selectă a înaltei societăți științifice mondiale, Modelul Fellas 2500 pentru comunicații optice, sub firma România, a urcat pe cea mai înaltă treaptă a podiumului. Dealtfel, realizarea de mare rafinament a tehnicienilor români a stîrnit unanime aprecieri și o oarecare uimire în rîndul specialiștilor, care s-au mirat cum o țară relativ mică se afirmă într-un domeniu de pronunțată avangardă, acolo unde au „îndrăznit” numai giganzii de mare forță economică. Însăși ajungerea invenției românești la tîrg are

o semnificație. Înainte de deschiderea expoziției, o echipă a Întreprinderii de calculatoare București, compusă din inginerii Vladimir Doicaru, „tatăl brevetului”, Dan Miss și Adrian Zamfir, a făcut o serie de demonstrații cu echipamentul Fellas în fața specialiștilor cehi de la Academia de Științe și instituțiile de profil, care entuziasmați de performanțele aparatului au solicitat prezentarea ei la tîrgul internațional. Operativ, ambasada română și ministerul de resort au asigurat înscrierea Fellas-ului în competiție. În zilele tîrgului, numeroși specialiști din lume s-au convins pe viu de calitățile echipamentului. Au urmat apoi aprecierile elogioase din partea comisiei de selecție privind originalitatea și parametri tehnici înalți ai Fellas-ului, și în sfîrșit ziua cînd, în acordurile solemne ale muzicii lui Dvorak, juriul internațional a înmînat românilor medalia galbenelor carate și diploma, care consfințeau afirmarea pe plan mondial a strădaniilor tinerilor noștri. Acest succes n-a fost în nici un caz doar o victorie de palmare, o platonice cucerire de galoane internaționale, ci el a însemnat și o serie de contacte economice pentru achiziționarea aparatului românesc de transmisii optice. O mare firmă din RFG invită „familia Fellas” în standul său la cel mai mare tîrg de electronică din lume de la München, o altă firmă din Austria propune să preia reprezentanța vînzării echipamentului pe piața occidentală, pe masa pavilionului României se string tot mai multe comenzi pe loc din partea țărilor est-europene. Aceste solicitări vin să adauge aparatelor livrate în China și comenzilor din partea Austriei, R.D.G.-ului și a unor țări din Africa. Iată cum materia cenușie românească grefată pe tenacitate, ingeniozitate și profesionalism a cucerit aprecieri internaționale într-un domeniu atît de nou și de pretențios. Demonstrarea „acasă” la beneficiar a performanțelor echipamentelor Fellas, perfect compatibile cu arhitecturile de dotare cu tehnică de calcul specific dife-ritelor țări, a condus la o eficiență, ofen-sivă, flexibilă activitate de export, de-parte de sclerozatul principiu „comerț din fotoliu”. Dealtfel, de la ultimele rînduri apărute în revistă, conform indicațiilor secretarului general al partidului, tova-rășul Nicolae Ceaușescu, de a se trece tot mai mult la conducerea proceselor industriale cu calculator, echipamente optoelectronice Fellas pătrund tot mai mult și în anatomia marilor unități eco-nomice din țară, exemplul prezenței lor în dirijarea tehnologiei Întreprinderii de aluminiu Slatina, mare consumatoare de energie, fiind concludent în această di-recție.

FLORIN CONDURĂȚEANU

„Flacăra lui Buleci” arde și la Palazu Mare!

Revenim, în acest număr, asupra si-tuației create în urma realizării ingi-nerului brăilean Petre Buleci în proble-ma biogazului. După cum se știe, o insta-lație de 200 m.c. — după proiectul celui numit — funcționează de doi ani de zile, la I.S.C.I.P. Brăila, datorită medi-cului veterinar Gheorghita Tărălungă, directorul acestei unități de creștere și îngrijire a porcilor, om de mare iniția-tivă și care a contribuit, la rîndul său, cu idei proprii la ducerea la bun sfîrșit a construcției și punerii în funcțiune a unei stații de biogaz, care alimentează o mare cantină, economisindu-se astfel alte surse deficitare, în acest moment. Pînă în prezent, stația respectivă nu a fost încă omologată, cu toate testările la care a fost supusă și care, după informa-țiile noastre, a răspuns bine la toți pa-rametrii prevăzuți de normele în vigoare. Nu intenționăm să discutăm acum cauzele care împiedică încă extinderea și în alte unități a modelului pus la punct de Petre Buleci, dar, desigur, vom reveni asupra subiectului. O altă stație, mult mai mică, o așa-numită, de către autor, „butelie casnică”, funcționează la locuin-ța unui țaran din județul Brăila, eveni-ment reflectat în coloanele revistei noas-tre, la timpul potrivit.

Subiectul reportajului de astăzi pri-vește o nouă realizare în domeniul pu-nerii în funcțiune a altei instalații în comuna Palazu Mare, județul Constanța, în casa lui Ilie Răucui și tot după un proiect al inginerului Petre Buleci. Ci-tînd, în revista noastră, articolul intitulat „Revoluția în agricultură trebuie să im-plice și biogazul”, din 24 septembrie 1981, Ilie Răucui l-a căutat pe inventator și l-a găsit la Șantierul naval Mangalia, unde acesta lucrează de cîteva luni, de-tașat de la Brăila. După culegerea in-formațiilor privind necesitățile lui Ilie Răucui, posibilitățile sale de a construi o asemenea instalație, Petre Buleci i-a pus la îndemînă proiectul și asistența tehni-că. Din acel moment, adică din primă-vara anului în curs, Ilie Răucui s-a apucat de treabă. De o treabă grea, dacă nu chiar foarte grea, intrucît, pe de o parte, era vorba de obținerea unei mari cantități de biogaz, pentru două aparta-mente, de încălzirea, printr-o centrală termică, a caloriferelor, apoi pentru baie și bucătărie, și, a interiorului unei sere și funcționării mașinii de gătit. Intenții puțin obișnuite, pentru o casă la țară, cu atît mai mult cu cît volumul de muncă ce trebuia învestit: săpături, construirea

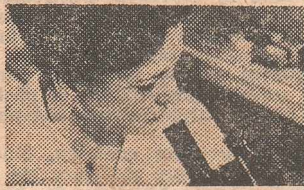
unui generator de proporții, asigurarea materialelor și a reziduurilor (dejecții animale, frunze etc.) Il priveau pe un om în pragul vîrstei de 70 de ani! „Vo-lința și puterea mi-au rămas ca la 25 de ani”, avea să ne spună, astă-vară Ilie Răucui, cînd i-am vizitat, pentru prima oară, gospodăria, și am văzut minunea. Căci o minune era generatorul de beton construit de el, în curtea casei, într-o grădînă de mici proporții. Pămîntul scos din groapă fusese imprăștiat pe răzoa-rele de legume, ceea ce-l adusese omului numai avantaje, deoarece, fiind proaspăt, i-a îmbogățit recolta. „Cine se încumetă să facă ceea ce am făcut eu, nu va fi nici dezolat, nici obosit”, ne asigură Ilie Răucui. „În fond, șansa mea aparține tuturor celor care vor să muncească și să economisească”, a adăugat el, precizînd că „biogazul poate fi al oricui, dar numai cel hotărîții îl vor obține, nu și cel delă-sători, chiar dacă vor vrea să cheltuiască bani. Alci e vorba și de suflet”.

Mic de statură și uscat la trup, Ilie Răucui are, încă, brațe puternice și o soție care-l înțelege și-l sprijină. Ea cu-noaște, în amănunt, tot ceea ce este în legătură cu stația lor de biogaz și l-a încurajat. Nu s-a lăsat deprimată nici de înțoptirea pe dos a gospodăriei, nici de așteptare, nici de greutățile care au sur-venit. Pentru că, de ce să nu o spunem, au fost destule. Generatorul trebuia per-fect etanșizat, oricum constructorul se folosise de materiale recuperabile, intenția nu i-a reușit, din primul moment. Numai el știe ce înseamnă asta. Vom spune, doar, că în trei rînduri, a trebuit să g-lească instalația, adică să scoată, de fie-care dată, cîte 4000 de căldări de apă! Cu brațele, nu cu pompe sau alte mij-loace mecanice. Pînă la urmă, etanșe-izarea a reușit (o soluție oferită tot de către Petre Buleci, al cărui tată a fost zidar) lar sîmbătă, 2 octombrie, împreună cu alți tovarăși de-al inginerului brăi-lean, am asistat la aprinderea flăcărilor, în gospodăria lui Ilie Răucui: la centra-la termică, la mașina de gătit și la seră. Au fost momente de tensiune și de satis-facție (arzătoarele oferite de către in-ventator nu sînt „clasice”, ci confecțio-nate într-un atelier nespecializat, dar ard și încă foarte bine!). Debitul de biogaz este puternic și continuu, flacăra curată. Tot stînd de vorbă, soția lui Ilie Răucui a preparat mîncarea pentru animale, și-a început munca la bucătărie și, pînă spre seară, s-au încălzit și apa și caloriferele. Tăranul Ilie Răucui, din Palazu Mare,

Al XIX-lea Congres mondial de urologie

La San Francisco, confirmarea unei idei pentru care

„Flacăra” a militat: Covalitin

Între 5 și 10 septembrie, în sălile hotelului „Fairmont” din San Francisco, Statele Unite, s-au desfășurat lucrările celui de al XIX-lea Congres mondial de urologie, manifestare jubiliară, prilejuită de aniversarea a 75 de ani de la în-temeierea Societății internaționale, reprezen-tanta celor peste 30 000 de urologi cîji se apreciază că ar fi, astăzi, în lume. Pus sub directul patronaj al președintelui american Ronald Reagan, congresul s-a bucurat de prezența a

4000 de specialiști din 60 de țări, el adunînd, cu puține excepții (între care profesorul român Eugen Proca), întreaga elită a urologiei contemporane, în frunte cu reputații profesori Kuss (Franța), Vernet (Spania), Takayashu (Japonia), Clark (Anglia), Walsh (Islanda), Jardin (Franța), Mc Aninch (Statele Unite), Banici (Iugoslavia), Lopatkin (U.R.S.S.), Smith (Statele Unite) ș.a. Dealtfel, primul dintre ei, profesorul René Kuss de la Spitalul „Salpêtrière” din Paris, a fost reales președinte al Societății internaționale de urologie.

Între cei care au luat parte la această importantă reuniune științifică s-a numărat și dr. Tina Covaliu, șefa secției de Liză cationică din Centrul de hema-tologie București, sosind la San Francisco în calitate de invitată de onoare a forului mondial. La a doua sa prezență în S.U.A., după ce a asistat, în 1980, la cel de al IV-lea Simpozion internațional de litiază renală de la Williamsburg (Virginia), dr. Tina Covaliu a susținut o comunicare (rod al colaborării cu dr. Ion Marinescu de la S.M.C.) privitoare la utilizarea „Covalitinului” în tratamen-tul litiazii, punctele de vedere ale cercetătoarei române, concluzii statistice pe o cazistică amplă (6200 de bolnavi), stîrnind un deosebit interes, presa ame-ricană numind „Covalitinul” drept „a world premiere in the basic treatment of renal and urethral lithiasis” („premieră mondială în...”). Ținută în limba franceză, intervenția Tinei Covaliu a fost cu atît mai apreciată cu cît, în an-samblu, congresul a căzut de acord că viitorul în urologie va fi mai puțin al bisturilului și mai mult al calculilor dizolvați, studiile și cercetările românești în acest domeniu (cele mineralogice mai ales) fiind prioritare și găsind, la San Francisco, o recunoaștere pe măsura căilor noi pe care le-au deschis. Despre eficacitatea medicamentului original românesc au mai relatat, pe lîngă desco-peritoarea lui, și o serie de profesori străini, italianul Borghi, francezul Camay și belgianul Gregoire, care au avut ocazia să folosească în clinicile lor „Covali-tinul” (în Italia, de exemplu, acesta e în faza finală de omologare) și care s-au declarat, fără rețineri, satisfăcuți de noua terapie. Totodată, „Covalitinul” fiind un produs cunoscut în America, în ciuda faptului că, repetăm, la nivelul „Chim-importhexportului” nu s-au depus și nu se depun suficiente eforturi pentru valo-rificarea lui („piața S.U.A. e inabordabilă”, ne-a fost dat să citim într-o adresă a respectivei instituții, datată 18 02 1980? Vom reveni), o serie de firme de primă mărime pe piața internațională a medicamentelor, „Marion Laboratories”, „Lamber Warner”, „Hercules Incorporated” etc., și-au manifestat interesul față de el, urmînd să facă demersurile necesare (unele le-au și făcut).

Elogiile aduse terapiei prin „Covalitin”, bazate pe dovezi științifice certe, au însemnat încă o mostră a prețurii de care se bucură, pe planul cel mai larg, medicamentul în discuție și, implicit, școala românească de urologie, de me-dicină. Și încă o mostră: imediat după revenirea în țară, Tina Covaliu a primit o scrisoare din partea renumitului profesor Mario Casaccia, șeful catedrei de chirurgie a Universității din Genova (Italia). După ce subliniază că „am tratat mulți bolnavi cu medicamentul dv. și succesul a fost remarcabil”, profesorul Casaccia îi solicită cercetătoarei române să prezideze, la începutul lui noiembrie (data n-a fost încă stabilită definitiv), un simpozion științific ce va fi dedicat, în exclusivitate, „Covalitinului” și efectelor acestuia. Să notăm, în incheiere, că în temeiul acestei prețurii, dobîndită prin ameliorări și vindecări, dr. Tina Covaliu a fost invitată să susțină o comunicare referitoare la „Covalitin” în cadrul celui de al II-lea Simpozion mondial de calculi renali, programat în februarie 1983, la Melbourne, Australia.

OVIDIU IOANIȚOIAIA

județul Constanța, și-a cîștigat prin nuna-ca sa și a soției sale independența ter-mică în propria-i gospodărie! În casă, gazda devenise foarte vorbăreată. Am aflat, astfel, că vecinii o priviseră cu neîncredere, în timpul muncii sale începută în aprilie, dar că de cîteva zile îi dau tirocole și-o iscodesc, mai ales de cînd au aflat că el va obține și un material foarte bun, pentru îngrijirea pămîntului. „Cît o să fie viață în casa asta, ne spune Ilie Răucui, o să fie și gunoi. Și, ați văzut am și copii și nepoți. De multă vreme mă tot ultiam de-aici spre Mamaia și Constanța și vedeam cum ard gunoaiele singure. Auzisem ceva-ceva despre biogaz, dar de cînd am citit în „Flacăra” m-am și abonat la revistă. Ingerul Buleci mi-a inspirat încredere de cînd l-am cunoscut, cu toate că l se părea cam mari pretențiile mele. Acum am scăpat și de motorină și de cărbuni și de murdărie, ca și de grija buteliei de aragaz”.

Familia Răucui are o bibliotecă foarte bogată și cu cărți dintre cele mai bune. De știință, de literatură. Așa se explică, desigur, capacitatea de înțelegere a unor probleme a căror actualitate și noutate îi fac pe mulți alții, printre care și pe unii direct angrenați în procesul de rezolvare, chiar a respectivelor probleme, să manifeste o lipsă de receptivitate. Așa, bunăoară, I.C.P.E.A.R., institut speciali-zat, cit și unele organisme ale M.A.I.A., implicate complex în accelerarea găsirii unor soluții eficiente de introducere a biogazului, dovedesc (cazul instalațiilor realizate de inginerul Petre Buleci pînă în prezent) că tipic o lipsă de mobilitate (ca să nu spunem altfel) inexplicabilă.

Săptămîna trecută, de pildă, vrînd să verificăm stadiul omologării instalației Buleci, de la Brăila care funcționează de doi ani, mi s-a spus, la I.C.P.E.A.R., că a dat rezultate bune, dar că nu poate fi omologată deoarece autorul nu a pre-

zentat proiectul! Există aici o contro-versă: ing. Buleci afirmă că nu i s-a cerut așa ceva, Institutul infirmă. Avem însă, în față, un document oficial, minu-ta care s-a încheiat la Brăila în luna aprilie a anului trecut pe baza căreia s-a stabilit un plan de acțiune menită să conducă la rezolvarea problemei. La punctul 5, se scrie foarte clar: „Întoc-mirea proiectului tip pe procedul M.P.B. pentru producerea biogazului I.C.P.E.A.R. termen trimestrul II 1982”. În celelalte 4 puncte, sînt implicați și autorii cit și I.S.C.I.P. Brăila. Adresa la care ne referim provine de la M.A.I.A. și are nr. 98310, fiind datată 7 octombrie 1981! Nu înțelegem cum poate fi invocat un motiv ca cel arătat, atîta vreme cît autorul n-a mai fost solicitat de I.C.P.E.A.R. sau de altcineva în vederea completării dosarului? Această inerție nu este de natură să ajute nimănui. Iată, de pildă, și alte cîteva fapte: Petre Buleci a fost solici-tat de către primăria comunei Siliștea Crucii din județul Dolj, pentru o insta-lație de biogaz. Autorul a pus la înde-mîna consiliului popular amintit docu-mentația necesară. N-a mai primit nici o veste! Și era vorba despre un studiu cel puțin interesant, dacă ne gîndim că se punea problema autonomiei ener-getice a unei colectivități din mediul ru-ral. Cu autoritățile locale, din comuna Deta, județul Timiș, s-a petrecut același fenomen: interes, la început, abandon în faza următoare. Profitînd de prezența în Șantierul Naval Mangalia a lui Petre Buleci, președintele C.A.P. Limanu, ju-dețul Constanța, l-a solicitat pentru o instalație construită din piatră (care se găsește în chiar curtea ceapeului), pri-mind documentația trebuitoare, dar neîn-treprinzînd nimic, deoarece forurile su-perioare (pe plan local) nu au aprobat acțiunea. Și cum s-o aprobe, dacă cei mai îndreptățiți să se pronunțe în fa-voarea sau defavoarea instalațiilor rea-lizate de Petre Buleci nu se pronunță încă? Mai trebuie spus că, între timp, autorul acestor instalații și-a îmbunătă-țit continuu propriile proiecte și că pa-rametri verificați de un an de zile de către I.C.P.E.A.R. au rămas mult în urma rezultatelor posibile astăzi. În același timp, cerculă alte proiecte pe care Petre Buleci le consideră inferioare celor reali-zate de el.

Cele văzute zilele trecute la Palazu Mare îi dau dreptate, iar noi ne pro-punem să reluăm și să aducem la zi, în discuție publică, atît stadiul cercetă-rilor inginerului din Brăila cît și atitu-dinea față de ele ale celor însărcinați cu găsirea soluțiilor optime.

EMANUEL VALERIU

Călătorie la Rucăr

Carpații ca act de cultură

Carpații ca act de cultură
Munții Carpați nefiind un dat înlemnit și indiferent ci un spațiu al vieții, al înfrățirii dintre om și o aspră natură, își deschid din când în când floarea lor de stincă, făcând loc de privit spre străfunduri în care pulsează viața, forme de existență cu reguli exacte și rânduiești care numai muntelui i se potrivesc și al căror limbaj numai ei, crescătorii de animale munteni îl pot înțelege până la amănunt.

Pământuri de munte, animale de munte, oameni de munte: Un triumvirat ce aspiră la starea de permanent echilibru, la condiția de modernizare a formelor de producție și de civilizare a vieții, la penitență.

O civilizație modernă montan-carpatică nu implică numai agricultura, creșterea animalelor sau silvicultura, ci însăși cultura. Și ea, această civilizație ce nu poate fi decât rivnită, nu se poate face nici de la sine și nici foarte în grabă, după cum nici un tip de cultură n-a fost cu puțință să se statornicească altfel decât cu mare migală.

Carpații — ca act de cultură! O aspirație spre împlinire adevărată.

Spiritul de inițiativă și capacitatea de dăruire pentru binele celorlalți au făcut cu puțință să vorbim astăzi despre un „Tirg al codrenilor” la Văsoaia, județul Arad, despre „Expopastoralis” la Rucăr, județul Argeș. Un medic uman — dr. Florin Bârnetiu —, un geolog, — ing. Ion L. Popovici, oameni cu iubire de munte... și montanologi în formare.

Excelente aceste inițiative și realizări ale județelor Argeș și Arad, care reflectă nu doar nobile aspirații și deschideri spre nou, nu doar dragoste pentru munte și nevoie de bună gospodărire ci mai mult: o stare de spirit.

„Expopastoralis — 1982” — Rucăr

Sub egida Festivalului Național „Cintarea României” în comuna Rucăr, județul Argeș, în zilele de 25—26 septembrie, 1982, s-au desfășurat Expoziția pastorală și Nedeaia răvășitului — „Expopastoralis” — 1982, ediția a III-a, — sărbătoare și întrecere a tuturor crescătorilor de animale din Carpați, o manifestare a dăinuirii noastre în peisajul montan, a nevoii noastre permanente de munte.

Spre a putea folosi ca îndreptar pentru viitoare și mult așteptate inițiative, dorite în toate cele 27 județe cu zone montane, redăm cele mai semnificative părți din broșura apărută cu ocazia acestei manifestări, sub îngrijirea prof. Marian Stoica:

Un „caiet-program”

„Expopastoralis”-1982 își propune promovarea, încurajarea și revitalizarea activității pastorale, importantă componentă a economiei noastre naționale, sursă pentru sporierea veniturilor populației din comunele de deal și munte, cadru de afirmare a spiritualității poporului român. Este o expoziție a celor mai frumoase animale din stinele și gospodăriile munților și dealurilor Cimpului și Rucărului, zone geografice care oferă excelente condiții pentru dezvoltarea zootehniei. Expoziția este dedicată succeselor cetățenilor în creșterea și îngrijirea animalelor. În cadrul ei vom admira unele dintre cele mai valoroase specii de animale, bovine, ovine și cabaline, precum și valoroșii ciini ciobănești din Carpați. „Expopastoralis” — sărbătoare și întrecere a tuturor crescătorilor de animale din Carpați!

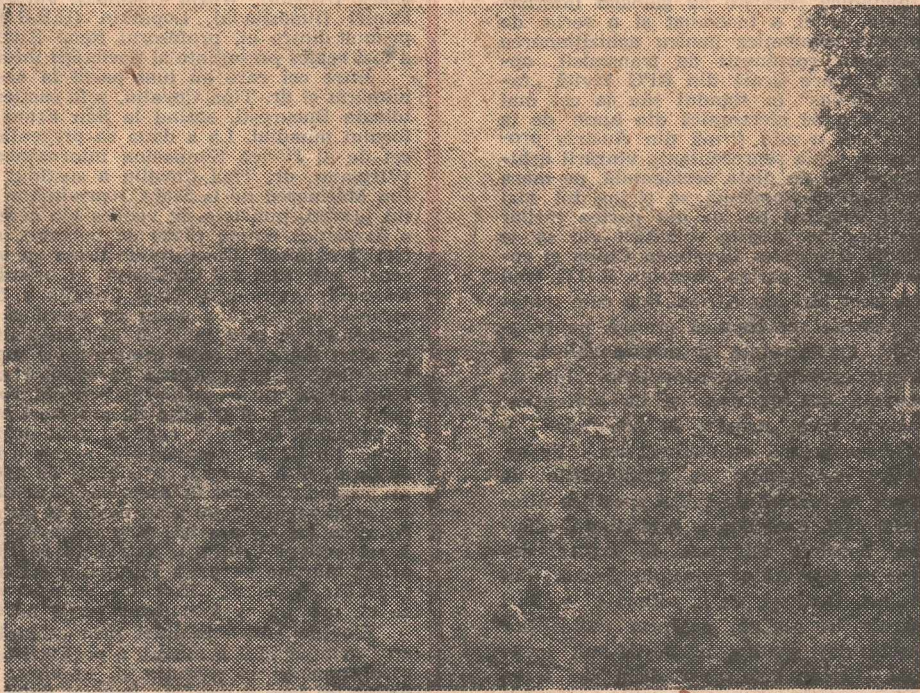
În colectivul de organizare îl întâlnim pe tovarășii Ion Catană și Aurelia Petrescu, secretari ai Comitetului județean Argeș al P.C.R., Matei Georgescu și Ion Tomescu, director general și adj. al D.G.A.I.A. Argeș, Petre Popa, președinte al Consiliului județean de cultură și educație socialistă, Maria Vintilă, președintele U.J.C.A.P. Argeș, Lucia Mălăcea, secretar al Comitetului comunal de partid, primarul comunei Rucăr, Iosif Avram — secretar adjunct, Nicolae Simionescu, redactor șef al gazetei „Agricultura socialistă”, Valentin Hosu-Longin, redactor al revistei „România pitorească”, Ion Falcă, președintele asociației crescătorilor de animale din Rucăr, și alți specialiști și activiști culturali.

În programul zilelor din 25—26 septembrie au fost cuprinse: o sesiune de comunicări și referate, vizite la puncte documentare, spectacole artistice, vizionare de filme cu subiect agro-montan, expoziția de animale — cu prezentarea animalelor etalon, clasificarea concurenților, cursa calilor de munte, concursul mulgătorilor de animale, concursul „cel mai frumos ciine ciobănesc”, acordarea premiilor concurenților și frunțașilor în activitatea de contractare și livrare a produselor la fondul de stat, defilarea învingătorilor în concursul animalelor de producție, premiarea celor mai frumoși ciini ciobănești, spectacol cultural-distractiv în aer liber, tirg tradițional, expoziție de artă cu vânzare, hora țărănească.

Sesiunea de comunicări și referate, cu tema „Realizări și perspective în creșterea animalelor, în contextul noii revoluții agrare” include teme de istoric al păstoritului, folclor, creșterea animalelor, metode de mărire a producțiilor (fînețe și pășuni naturale, lapte, carne, lână ș.a.), reproducția animalelor; Experiențe înaintate în gospodăria de deal și munte, ame-

najări pentru captarea energiei hidroelectrice, energiei eoliene, pășunat rațional, însămînțări artificiale; Tradiții culturale în zonele de deal și munte și evoluția vieții spirituale în contextul Festivalului Național „Cintarea României”, pastorii carpațini transhumanți — factori de unitate etnică social-economico-culturală și lupta lor pentru unitate națională, paralelismul și evoluția agriculturii și păstoritului în zona carpato-danubiano-ponctică.

Iată deci un program complex, gândit și întocmit cu pricepere de către cei ce și-au asumat responsabilitățile de organizare — nici simple și nici ușoare — și care poate servi de model pentru viitorii merituși inspirați!

Să învățăm despre Rucăr

Rucărul, o comună mare, de o frumusețe aparte, așezată pe malul Dimboviței, pe drumul ce leagă Brașovul de Cimpulung-Muscel poate stârni invidia multor orașe mai mici ale țării, prin poziție, sistematizare și bună gospodărire. Ascuns într-o depresiune intramontană adâncă, străjuit de munți de peste 2000 m. înălțime, ca Piatra Craiului și Păpușa, cu o climă ceva mai blândă și precipitații medii de 700-800 mm, după cum ne-o arată Monografia întocmită de Gh. Pârnuță / 1977.

Cine n-a străbătut acest minunat colț de țară, cine n-a făcut încă o excursie cu escale tihnite între Rucăr și Bran, riscă să rămână neinformată asupra uneia dintre cele mai reprezentative și mai dezvoltate părți a Carpaților românești. Venind dinspre Brașov, șoseaua șerpuieste pe serpentine înalte, deschizând privirilor un peisaj montan feeric, trecind prin Bran, Cheile Dimbovicioarei, Șirnea, Fundata și coborînd în Rucăr, iar de aici mai departe, spre Cimpulung Muscel. Fînețe și pășuni îngrijite, cu gospodării și „hodăi”, multe atîrnînd parca pe povîrnișuri de mare înclinație, mici ogorașe, clăi de fin, vite și oi la păscut, multe, foarte multe case construite în stil „montan”, unele chiar pretențios estetizate, ferestre și grădini pline de flori, păduri și stînci înalte, oameni curat îmbrăcați, unii în port popular, care oferă trecătorilor și turiștilor brînză „în coajă de brad”, de la ursă, un peisaj de vis, variat colorat, spre odihna ochiului și a spiritului.

Inclinațiile foarte accentuate de pante, terenurile agricole sărăcăcioase, puținele poieni, presupun aici un tip de agricultură montană „grea”, o existență umană presărată de numeroase dificultăți, cărora numai oamenii muntelui, cei născuți și crescuți aici, sînt în măsură să le facă față și trăind și muncind aici să transforme pământuri pietroase și sterge în „terenuri agricole”, oferind societății o „valută forte” de primă mînă și căutare: proteină animală.

Locuitorii comunei Rucăr au diverse preocupări și posibilități de a exista, dar baza, profilul, rămîne creșterea animalelor, ciobănia, chiar dacă din rațiuni lesne de înțeles, mulți dintre agricultorii, cei cu gospodării mai mărunte, se ocupă și cu forestieritul și cu munca în cele 21 de secții de prestări de servicii și în cadrul atelierului metalurgic, la T.C.H. Pecinea-gu sau chiar navetînd la fabrica de lianți din Cimpulung-Muscel.

Primarul comunei, rucăreancă de baștină, Lucia Mălăcea, tehnician agronom, o femeie tînără și energică și cunoscută pentru o amănuntelor locului, ne prezintă comuna în date și cifre: 7400 locuitori stabili, dintre care 2500 elevi, 2011 gospodării individuale, 1984 ha fînețe, 254 ha pășuni, 84 ha arabil și 91 ha livezi, 6315 ovine — cu 1000 mai mult decît în 1981 — circa 2000 de bovine din care 1029 vaci, 1500 porcine, 92 cabaline, ș.a. Predările la fondul de stat pînă la finele lunii septembrie au atins 54 tone de carne, 1500 hl lapte de vacă, 150 hl lapte de oaie, 8 tone de lînă, 60000 de ouă, cu perspective certe de realizare integrală a planului pînă la finele anului. Comuna are totuși numai 37 de crescători de animale „profesioniști”, ovinele sînt de rasă „Turcană”, ciobanii rucăreni — mocanii — vestiți pentru priceperea lor în prepa-

rarea brînzei „de burduf”, în coajă de brad și telemea, practică și transhumanța, bovinele sînt de rasă „Brună de Maramureș”.

Rucărul are acum 120 de solarii, lnceul industrial și-a format o clasă de zootehnie, drumuri destul de bune, casele sînt întreținute și curate și pe dinafară și pe dinăuntru, puține fiind fără grajduri, multe avînd apă curentă și băi.

Turismul agrar mentan nu este o necunoscută pentru rucăreni, ca dealtfel nici pentru cei din Bran, Fundata, Cheile Dimbovicioarei sau Lerești și Șirnea. Mulți, din ce în ce mai mulți orășeni, cunoscuți mai vechi sau mai noi ai localnicilor, poposesc mai ales în sezon estival în atrăgătoarele gospodării care

Român, îndrumările tovarășului Nicolae Ceaușescu, secretarul general al partidului, privitoare la revitalizarea zootehniei, au determinat o schimbare de optică în rîndul rucărenilor ce și-au amintit că mai au și pămînt și nu doar salarii, iar creșterea animalelor trebuie să prospere, să se continue cu o nouă generație, aptă fizico-psihic și pregătită temeinic prin școală.

Reafirmîndu-se că zona de munte fiind nepoluată, carnea și lactatele obținute aici sînt integral naturale, superioare calitativ și gustativ, deci competitive pe orice piață, se accentuează faptul că crescătorul de animale rucărean, ca orice alt crescător de animale din Carpați — este în situația de a participa la sporierea prestigiului patriei și peste hotare, de a-și manifesta patriotismul — prin onorarea contractelor în termen și, sporînd numărul animalelor și volumul producțiilor, să asigure folosirea integrată a pămîntului și autoaprovizionarea teritorială.

Nu lipsesc nici dificultățile, nici confruntările cu clima și relieful, cu anii „buni” și anii „răi”, cu eroziunile și răpirile și distrugerile provocate de animalele sălbatice, ș.a.

Rucărenii își propun să treacă cu hotărîre peste aceste necazuri, să asigure fertilizările mai ales cu îngrășăminte organice, la schimbarea în bine a structurilor furajere ale pajîștilor, la îmbunătățirea raselor de animale, introducerea micii mecanizări, la accentuarea educației zootehnice a noilor generații, la investigarea și a altor posibilități de readucere a produselor animaliere în circuitul economic, turistic și estetic prin producția artizanală.

Dr. Ion Tomescu, director general adjunct al D.G.A.I.A., prezintă preocupările județului Argeș pentru dezvoltarea zootehniei și perspective dezvoltării creșterii animalelor și în zonele de deal-munte.

De un deosebit interes s-au bucurat expunerea conf. dr. Rodica Petrescu de la catedra de ovine a I.A.N.B. din București, despre creșterea caprelor domestice, despre rase cu 6 kg lapte pe zi, a dr. ing. E. Petrescu, privind lina și noutățile tehnice în aprecierea calităților acestora, precum și expunerea dr. ing. Cornelia Răuță, reumat pedolog din cadrul Academiei de Științe Agricole și Silvice, rucărean de obîște, privind importanța și posibilitățile de utilizare rațională a solului în regiunile de munte.

Profesorul universitar dr. Gheorghe Pârnuță, autor al monografiei comunei Rucăr, a prezentat interesante date istorice și a arătat necesitatea și importanța constituirii în comună a unui muzeu etnografic.

În expunerea sa, dr. Ion Ionescu, din Suici, s-a referit la rolul complex al specialistului, al medicului veterinar, în satul de munte, calitățile necesare, profesionale și civice, implicarea sa ca îndrumător tehnic și totodată și ca permanent educator al crescătorilor de animale.

Ca invitat de onoare, ne-a revenit îndatorirea de a vorbi rucărenilor despre agricultura montană, despre posibilitățile și căile de modernizare și sporire a producțiilor zoagricole, despre „ecuația carpatică” (Z + T + M = E), cu menționarea rolului modernizator, dinamizator, rentabilizator și civilizator al turismului afară montan, în formele sale posibile, a industriei micii casnice, în perspectiva montanului românesc.

Profundă și sensibilă a fost expunerea inginerului Ion L. Popovici, geolog cu vechi state de serviciu în munții Rucărului, cunoscut ca mare animator al acestor manifestări, om respectat pe aceste meleaguri, pasionat susținător al ciinelui ciobănesc carpatic, care crede că agricultura montană „are într-adevăr nevoie de încă multă revoluție.”

Spre seară, căminul cultural a găzduit un reușit spectacol realizat cu forțele culturale ale comunei, din program remarcîndu-se „pastorală rucăreană”, moment de evocare tradițională, de prezentare mioritică a cîntecului și portului popular.

De un deosebit interes s-au bucurat filmele documentare, color, realizate de cineastul Ion Butnicu la Rucăr, cu subiect agro-montan și meșteșugăresc: „Expopastoralis — ediția 1981” și tehnica prelucrării lînii, a fabricării cergilor rucărene, cu mijloace tradiționale.

pot oferi un lapte „proaspăt și natural” și unde se poate gusta o brînză de burduf „veritabilă”.

Acesta este pe scurt, foarte pe scurt, Rucărul de astăzi.

Oameni și gînduri

În după-amiaza zilei de 25 septembrie „Expopastoralis” și-a deschis porțile. Afișe, urări de bun sosît oaspeților, eusoane. Comuna intră în sărbătoare.

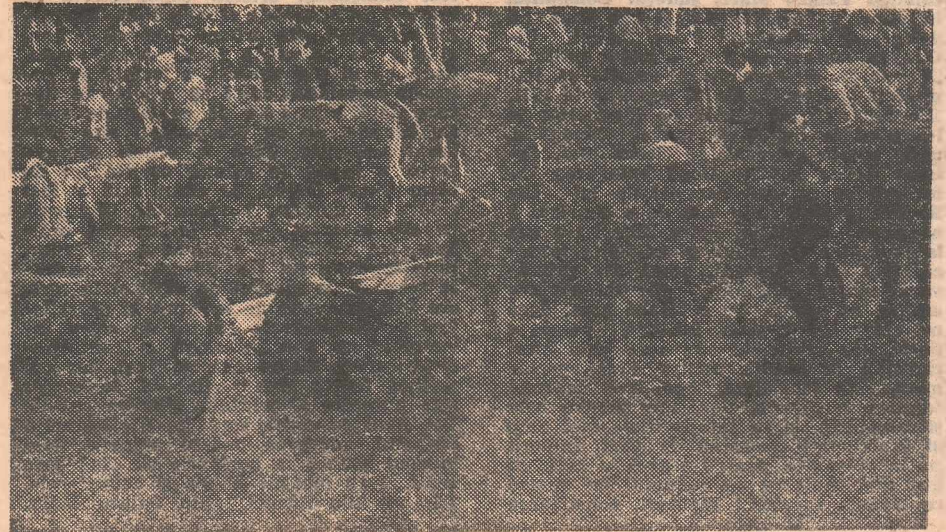
În sala ornamentată a consiliului popular au loc festivitatea de deschidere și sesiunea de comunicări științifice, condusă de Maria Ciobăcel, vicepreședinte al Consiliului județean de cultură și educație socialistă Argeș.

Într-un amplu cuvînt de deschidere, primarul comunei, Lucia Mălăcea, citează din Nichita Stănescu, din volumul „Respirări”:

„La cîteva strigăte mai sus de Cimpulung și spre stînci — din Rucăr, se știe, ciobanii au dus cîntecul Mioritei prin munți, pînă la întorsura Buzăului și de aici, din gură în gură, ca sîrutul, în pre-tinderea țării. Muscelul, ținut de magică frumusețe, poate cel mai frumos loc din țară și din lume, după gustul inimii mele; aici unde limba vorbită are o claritate fonetică de cristal, înfîi vine să crezi că aici s-a născut mai întii limba română, și, probabil că așa și este; aici în aerul curat și cu aripi, unde privirea niciodată nu e jos ci în sus, trasă de zăpada eternă a piscurilor; aici sălășluiește cosmosul stelelor de noapte și de zi — predestinat patriei noastre.”

Se citează cartea „Viitor în Carpați” și se apreciază necesitatea procesului revitalizării zonei montane, declanșat de curînd, precizîndu-se faptul că în Rucăr fusese întreruptă seria marilor crescători de animale, cum a fost un Căciulan, ca și continuitatea profesiei de cioban, bărbatul navetau, zootehnia se feminiza, fînețele se împușinau, ca și numărul animalelor, rămîneau — dramatic — pămînturi nefolosite ce intrau în procese de degradare, tineretul pleca spre marile centre industriale.

Măsurile luate de Partidul Comunist

„La Meri” și... sub meri...

O însoțită zi de duminică. Pe livada „La Meri” este pregătit locul expoziției de animale. O frumoasă „firmă” alb-albastră, „Expopastoralis”, străjuiește intrarea.

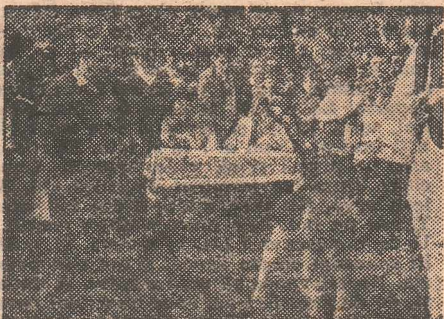
Comuna „fierbe”: pe sosea trec concurenții cu vacile și vițelele, cu cirdurile de oi, flăcăi și băietandri — călări — văzuți și de fete și mindri peste poate, ciini ciobănești cu „jujeu” dar nu foarte pașnic, un „cimp” de mașini și organe de ordine la datorie. Oamenii vin îmbrăcați ca de sărbătoare, mulți în port popular, de toate virstele, din Rucăr și de prin alte părți, se formează chiar și o mică piață, cu cerși, covoare, ii, șerpăre, cu fructe și cu funii de ceapă, se beau sucuri, se gustă butzul ciobănesc...

Sub meri, specialiștii zootehniei măsoară, cîntăresc, selecționează și stabilesc cele mai bune exemplare de vaci, vițele, oi. Președintele colegiului de arbitri ai Asociației chinologice române, timișoreanul Tiberiu Pap, exigent, amănunțit, apreciază valoarea ciinilor ciobănești prezentați în concurs. Măsurătorile zootehnice, verificările sanitare veterinare, cîntăririle se petrec liber, în fața publicului, pentru vizitatorii ce nu dețin cunoștințe de zootehnie jucînd un rol informativ-educational.

Cu dr. I. Tomescu discutăm despre reproducție, rase, d-sa apreciind necesitatea unor amenajări stabile pe terenul expoziției devenită tradițională, cu tovarășul Petre Popa, președintele C.J.C.E.S. Argeș purtăm o plăcută conversație despre rolul și implicarea culturii în procesul evolutiv zoocarpatin ce se conturează; schimbăm opinii cu șeful centrului de reproducție, cu medicul veterinar din Rucăr, cu profesori și cunoscuți ziariști.

O neobișnuită agitație ce se produce subit anunță pregătirea pentru luarea startului în „cursa cailor de munte”. Tinerii rucăreni, obișnuiți cu cai și alte animale împing curajul pînă la marginea imprudentei uneori, și odată cu plecarea cailor în galop ei aleargă cu sutele pe ulițe și chiar pe sosea, ca la o veritabilă „fiestă”. Tinerii călăreți, în port rucărean sau cu „blugi”, încordați și ambițioși, galopează lipiți de coamele cailor și ajung la linia de sosire cu bidiviii în spume, în aplauzele asistentei.

Pentru specia canină, locul I va fi ocupat de ciinele din rasa „ciobănesc carpatin”, „Bondi”, al lui Ion Valimăreanu, iar locul II de ciinele „Ardeleanu”, al lui Simion Moise, din Rucăr.

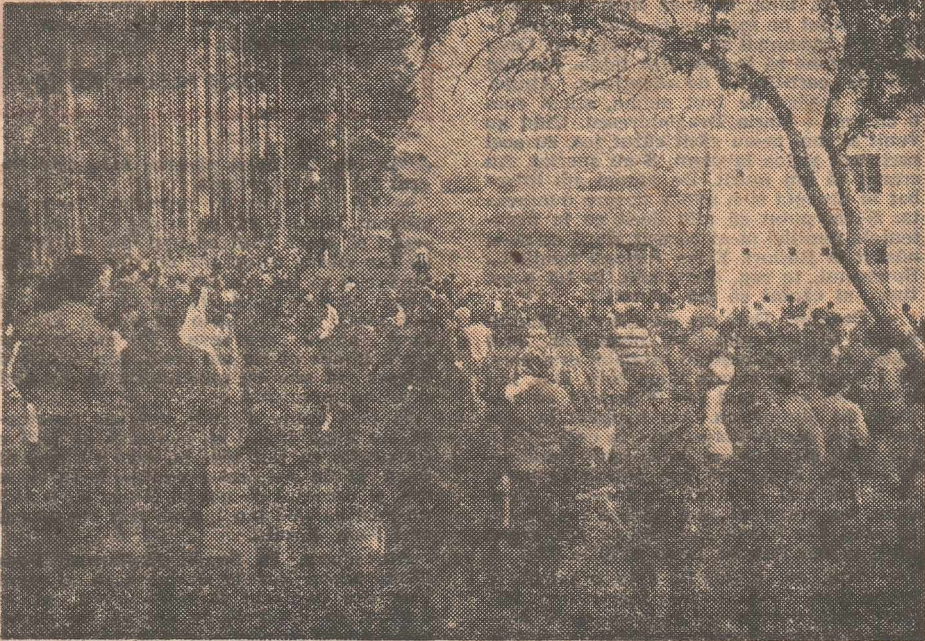

Revista „Agricultura socialistă” acordă celui mai vîrstnic crescător de animale, Mălăcea T. Gheorghe, de 78 ani, un premiu special: un frumos ceas cu pendulă.

După amiază, la căminul cultural va rula filmul „Valori carpatine” (R.R. și F. Michitovici), film care aduce la Rucăr crîmpele din viața pastorală a Dornelor. Specialiștii și alți factori de răspundere, crescători de animale frunțași au participat apoi la o expunere privind zootehnia montană, prezentată de semnatarii acestor rînduri, în cadrul „Universității montane”.

La povești cu mocanii și Iliuță

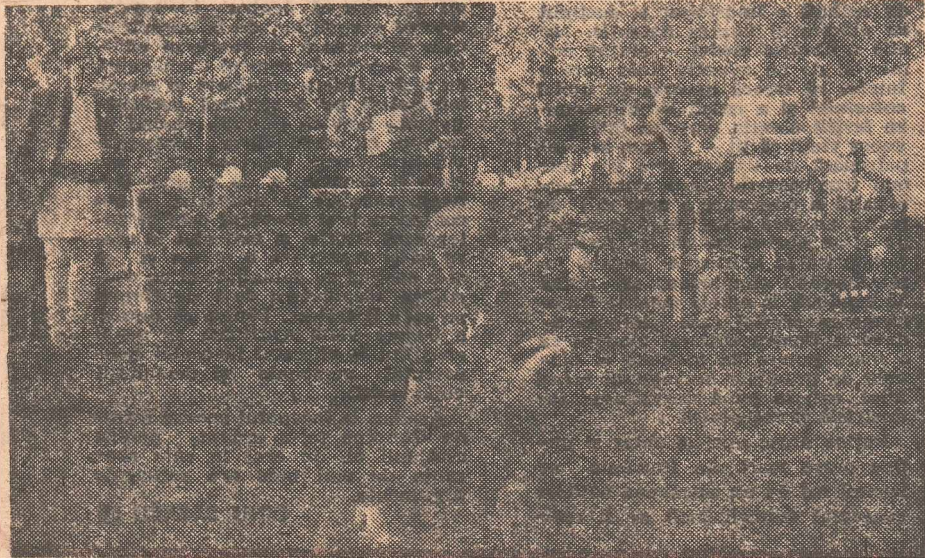
Seara, într-un tirziu, ne-am retras cu ciobanii rucăreni, cu adevărații „mocani”, unde s-au deschis sufletele și ne-am străduit să dăm bune sfaturi și îndrumări și să mai învățăm la rîndul nostru cîte ceva din munca și înțelepciunea oamenilor din „producția zoocarpatină”. Și tot aici a venit Gheorghe al Radului, supărat foc că deși tot satul știe că el e al doilea din frunte, n-a luat premiu, pentru un oarecare motiv și ceilalți au spus că așa este, dar că la anul va fi mai bine. Și l-am ascultat și pe vestitul cioban Iliuță, cel ce s-a luptat cu ursul cu mîinile goale și i-am văzut urechea smulsa și cicatricile adînci ale fetei și tendoanele mîinilor

După întreceri, mii de participanți se îndreaptă spre stadionul comunei, unde are loc un program prezentat de formații artistice din Pitești, iar în final se desfășoară festivitatea de premiere și defilarea animalelor campioane. Frumoase cupe și diplome așteaptă să fie înminate celor mai vrednici.

La specia taurine, locurile I sînt cîștigate de Andreescu G. Aritina și Folea Valeriu, iar locurile II de Duruian N. Ion și Vlaicu Gheorghe, din Rucăr. La specia ovine, la egalitate, cîștigătorii locului I sînt Stelian Onaica, din Stoenești și Ion Stelian din Dimbovicioara.

Locul I pentru predări la fondul de stat se acordă rucăreanului, Ion Cioplei, însoțit de un premiu de 1.000 lei, 200 kg lînă, 65 ovine la achiziție, 1.200 litri lapte de oaie, 500 buc. ouă. Premiul al doilea îi revine lui Teosu Constantin din Dimbovicioara: 70 kg lînă, 2.290 litri lapte de vacă, 180 litri lapte de oaie, 2 cap, tineret bovin, 3 ovine.

Dincolo de dincolo

Se adeverește devenirea hoților de cai. Anul ăsta vom fura o singură frunză incolțită în timpla celui din urmă fugar. Mi s-a spus și fac public următorul comunicat: A murit ultimul hoț de cai. Toți hoții de cai din județele Brăila și Buzău au fost convocați la întrunire la Intorsura Buzăului, paranteză județul Covasna. Ultimii hoți de cai au luat următoarea decizie: marele hoț de cai mort va fi transportat pe riul Buzău pînă la vărsarea lui în Siret, împreună cu coșciugul și un cal pe o plută și doi oameni care îl păzesc cu ramuri de pelin, ca să nu se așeze musca pe scindura de brad. Intre timp a căzut bruma, căzînd bruma musca moare, s-au aruncat ramurile de pelin, cei doi fii de hoț de cai, calul și mortul înaintează spre vărsarea Buzăului în Siret. De cinci zile înaintează. Aștept cu emoție să fiu chemat la înmormîntarea celui mai mare hoț de cai în grotlele de la vărsarea Buzăului în Siret. Este ultimul comunicat de presă pe care l-am primit și căruia îi voi da urmare

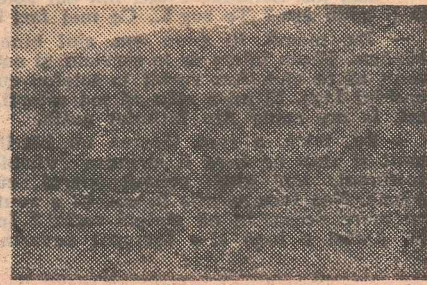
„Foale verde frunză de pelin” bătut de brumă, „Pe decindea Dunării la vale” Trec ultimii nebuni ai neamului românesc... Căi, caii lui Voiculescu, Și tilharii care l-au ucis, Și tilharii care nu l-au lăsat să doarmă Somn aburind de toamnă, O suviță de must, Zarea Penteleului Și plec într-acolo cu Ion Băieșu Intrucit din zare de opal Tot vine, și vine, și vine Inspre noi Zaharia Stancu. Nu ne așteaptă. Sîntem cei care zicem de rugă Drumurilor lui, el care a spus așa: „Toate drumurile au plecat la drum”.

Pluta cu hoții de cai înaintează spre cei 80 de ani ai lui Zaharia Stancu. Se vor întîlni undeva. Tata îl așteaptă dincolo de dincolo.

FANUȘ NEAGU

O gospodărie model

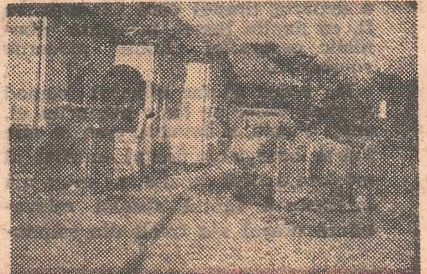
Ion Falcă, gospodar de frunte din Rucăr și președinte al Asociației crescătorilor de animale, ne-a fost gazdă și însoțitor. Cu vrednicia sa soție au crescut patru copii și i-au crescut bine: un băiat este medic veterinar, o fată cu liceul absolvit este crescătoare de animale, cel mic, Nicolae, rămîne la gospodărie. Gospodăria lui Ion Falcă are și apă și baie și terasă și grajd cu adaptoare mecanice și bazin pentru colectarea dejecțiilor-ingrășăminte, totul este curat și ordonat, stilul construcțiilor este rousit, armonizat cu peisajul montan, într-un cuvînt avem în față o gospodărie-model, iar în Rucăr mai sînt și altele, tot astfel, cu nimic mai prejos unor gospodării din munții Austriei sau Elveției, pe care ne-am obișnuit să le considerăm etaloane agromontane. Dealtfel, partea aceasta de munte dintre Rucăr și Bran, ca și Dornele, este una dintre Elvețiile României.

Sățic

Sub Piatra Craiului, pe drumul spre izvoarele Dimboviței, pe Valea Largă, spre Sățic (ce melodios sună...), îl găsim mai retras din lume, la stîna și „hodaia” lui, înconjurat de vite, de oi și de ciini voinici, pe bătrînul cioban Ion Cioplei, de 82 de ani, încă activ, ajutat de soție. Ecaterina, de 72 ani, un vestit oier, specialist în fabricarea brinzei de burduf, care cu cei cinci membri activi ai familiei crește 140 de oi și 10 bovine, sînd la stîna, pentru iernat, pînă la căderea zăpezii. Ne încredințăm fără rețineri secrete ale tehnologiei de fabricație a brinzei de burduf, de la încălzire, închegare și strecurare de trei ori, la „janț”, pînă la ambalarea în burduf sau la „buduroi”, adică în coajă de brad, precizînd cît de important pentru calitatea brinzei este să nu se încheghe laptele prea rece, cînd brinza se înroșeste și să se păstreze o perfectă stare de igienă pe întreul flux tehnologic.

Peisajul din jur, acest peisaj agrar-montan, este magnific și gîndul te poartă de la sine spre viitorul turistic al unor astfel de locuri de basm.

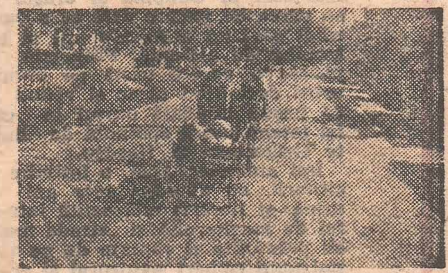

Între fiare și turme — ciinele „ciobănesc carpatin”

Amabilul nostru ghid, de această dată geologul Ion Popovici, ne dă relații luxuriante despre locuri, oameni și obiceiuri, ne relatează despre strădaniile și frământările sale pentru impunerea rasei de ciini „ciobănesc carpatin”, ca rasă de primă mînă și de mare utilitate. El vede ciinele ciobănești ca soluție de echilibrare, ca „tampon” între fauna răpitoare (urs, lup) și păstorit, pornind de la criteriul faptelor: ursul și lupul nu atacă decât stîna fără ciini sau cu ciini slabi. Ideea și ideea promovării ciobănescului carpatin la scară națională, păstrarea sa în rasă pură — ca sardini în devenire și de bază pentru Asociația chinologică română, a filiațelor sale, domeniu de studiu și pentru învățămîntul veterinar, ca cerință a economiei. Exemplul unor țări ca R. P. Ungară, cu 5 rase de ciini ciobănești, al Angliei cu 7 rase, Iugoslaviei și Australiei cu cîte două rase, este elocvent.

Geologul, acum chinolog, ne demonstrează pierderile economice în efectivele de animale cauzate de absența unor ciini ciobănești buni în munții țării, deosebit de bogată în faună, nevoia repunerii în drepturi a cunoscutului „romanian sheepdog”, considerînd Rucărul ca o vatră de formare iar „expopastoralis” ca cea mai bună ocazie de lansare. Prezența ciobănescului carpatin la expozițiile din București prezintă desigur un succes, dar parcă i s-ar potrivi mai bine locul la „expopastoralis”, între oi și ciobani, decît între pechinezi, canisi, mopși sau buldogi, care, între noi fie vorba, își primesc „salariul” pentru servicii cu mult mai modeste... Rucărul, leagăn de ciobănie — un centru republican de prăsila și selecție pentru ciinele ciobănești carpatin, unul dintre cei mai valoroși ciini ciobănești din Europa! Și arheologia ne vine în sprijin, în vechile mormînte ale strămoșilor noștri găsin-du-se și schelete ale ciinilor lor, care comparate cu cele actuale prezintă neașteptate asemănări, ca dovadă suplimentară de dălnuire milenară...

Ne întoarcem la Rucăr cu mîntea și sufletele mai bogate în impresii și cunoștințe despre muntele românesc, despre ce i se poate destina lui spre cît mai binele oamenilor...

Ne luăm bun rîmas de la gazde și ne îndreptăm spre plaiul Dornelor, spre rosturile noastre de toate zilele, promițînd că vom scrie despre cele văzute și auzite aici. Și iată, o facem, cu năzuința de a ne bucura cititorii și de a încerca să-i aducem mai aproape de munții țării.

La revedere Rucăr, cu bine rucăreni.

Dr. RADU RAY

In urma unei poezii publicate acum o luna in revista „Flacăra”

După 42 de ani, fiul își regăsește mama. Dar oare pentru cât timp?

Acum o lună și ceva, eram de serviciu în tipografie. Era, țin minte, într-o zi de marți. Pe unul din coridoare mă întinlesc cu Sandu Ștefănescu. Aici, așa face o paranteză: Sandu Ștefănescu este tehnician principal la serviciul producție de la Combinatul poligrafic „Casa Ștefănescu”. Pe lângă faptul că este unul din cei mai pricepuți și apreciați specialiști în dezlegarea și rezolvarea tainelor tipografice — Sandu Ștefănescu desfășoară și o intensă activitate culturală. Scrie poezii, multe dintre ele au văzut lumina tiparului în diferite publicații și este unul din cei mai inimoși actori ai teatrului muncitoresc de pe lângă combinat.

Dar să revin la acea zi de marți. Pe coridor, Sandu Ștefănescu mă întreabă dacă sint de serviciu și îmi întinde o poezie; poate poți s-o publici săptămîna asta. Bine, i-am răspuns, de ce n-ai venit cu ea, măcar, ieri. Pagina este încheiată și, apoi, nu știu dacă mai este cineva de la secția de cultură. Lasă-mi poezia. Am s-o dau colegilor.

După câteva zile, în birou, colegul meu Victor Niță mă întreabă, așa, printre altele: „Tu ai dat poezia, care a apărut, a lui Sandu Ștefănescu? Îți mai amintesti? „Scrisoare pentru necunoscuta mea mamă”. Da, i-am răspuns. Ce-i cu ea? „Ai citit-o?” m-a întrebat Niță, așa ca un mare pedagog. Cred că da, i-am răspuns. Desigur. Îmi amintesc. Chiar în ziua în care a apărut. De ce? „El, bine, a continuat, poetul Sandu Ștefănescu și-a găsit mama, după ce a apărut poezia, aceea”.

Martți, 28 septembrie, la ora 19, am întâlnire cu Sandu Ștefănescu la stația Veteranilor, din cartierul Militari. Mărturisesc că am emoții mai mari decît la examenele la care tot mai știu cite ceva. Acum, la acest examen al vieții, nu știu nimic. La întâlnire am venit mult mai devreme. Niciodată n-am purtat ceas, dar mi se părea că-l mult mai tirziu. Sandu Ștefănescu a fost punctual. De departe i-am ghicit motoreta. Avea un pulover de lînă, cu un model aparte. Niște romburi mari de o singură culoare erau intersectate de niște linii de diferite culori. Nu era tipător, dar te făcea să întorci capul după el pe stradă. Totdeauna, mi-am dorit așa ceva... Era ras proaspăt, și părea foarte odihnit, în ciuda faptului că, știu, avusese în acea zi un spectacol destul de greu la clubul combinatului. Strîngea la piept un buchet de flori împachetat în hirtie, după firmă trăda că trecuse prin centru.

— Unde mergem?
— Să-mi cunosc mama. Sint așteptat, pe aici, la un bloc. La un unchi, să-l numesc așa, fiindcă așa este, un frate al mamei. Este pentru prima dată cînd îmi văd mama. Hai cu mine. Cu toate că am spus că am să vin singur, te rog să vii cu mine. „Flacăra” m-a ajutat să-mi găsesc mama. Credeam c-o să intru în mormînt, și n-am să mai dezleg cea mai mare taină a vieții mele; aceea de a-și cunoaște mama. Așa a fost să fie. Hai să-ți spun cum a fost; am citit în Magazin poezia lui Adrian Păunescu, „Rugă pentru părinți”. Mi se pare că acesta-i titlul exact. Îți spun drept; am citit de citeva ori poezia, noaptea, acasă, închis într-o cameră. Nici nu puteam să plîng în hohote că-i trezeam pe-ai mei. La un moment dat n-am vrut s-o mai văd și am aruncat-o. Simteam că dacă o mai citesc de citeva ori, mor acolo cu ea în brațe, ucis de gîndurile și frîntările mele. Am luat un petit de hirtie și am început să-mi pun pe ea lacrimile. După ce am terminat de scris, m-am îmbrăcat și am plecat de acasă. Îmi venea

să mă duc la combinat și să tipăresc, în acea noapte, poezia și s-o împrăști în toată lumea. Așa că după două săptămîni după ce a apărut, m-a sunat Victor Niță și m-a chemat de urgență pînă la voi, jos. Am lăsat baltă, pentru citeva minute, treburile și am zburat pînă în redacție. Niță m-a rugat să iau loc pe scaun și să mă țin bine. Nu știu de ce, dar aveam emoții ca la examenul de bacalaureat. Ei, mi-a spus Niță, așa ceva n-am crezut că se poate întîmpla. În urma poeziei — ți-a găsit mama! Uite un număr de telefon. M-a sunat un frate de-al Mariei Dragomirescu și m-a întrebat de tine. Te roagă să-l suni. Vrea să vorbească cu tine și să vă întîlniți...

Am simțit, atunci, te rog să mă crezi, cum mintea începe s-o ia razna. În ciuda faptului că niciodată nu mi-am amintit, am început să văd un film. Și se făcea cum acel ianuarie 1940 exact pe 13, pe o iarnă grea cu multă zăpadă, un copil, de numai două zile, era lăsat și părăsit, odată pentru totdeauna, la leagănul Sfînta Ecaterina. Și anii erau grei, era război, și era foame, și numai de copii părăsiți și nedoriți, și orfani nu le mai ardea la oameni. Și parcă mincam cartofi atît la felul întii, și la al doilea, și la desert. Și parcă, atunci, în biroul vostru, primeam toată bătaia leagănului de copii. Și apoi, din toată această negură au apărut doi oameni. Doi oameni, soț și soție, care au spus că sint al lor, și m-au dus la ei acasă și mi-au dat tot ce aveau de dat, și m-au ajutat să fiu om în rîndul oamenilor, și să dispară odată pentru totdeauna, în ciuda faptului c-o port pînă la moarte, linia din certificatul de naștere... M-a trezit, din gînduri, bătaia pe umăr a lui Victor Niță care mi-a spus: „Curaj Bătrîne...”

Odată ajuns în cabina liftului Sandu Ștefănescu n-a mai scos nici un cuvînt. S-a privit de citeva ori în oglinda cabinetului, spartă într-un colț, și-a trecut de citeva ori mina prin păr și și-a aranjat puloverul cu romburi. Și mie mi s-a părut că pînă la etajul șase, liftul acesta a făcut o veșnicie. Și zgomotul de la sonerie parcă nu-l auzea nimeni. S-a auzit o voce, care, bineînțeles, a întrebat: cine este? Apoi, o cheie se învîrtea în gol, o ușă care se întredeschide, dar care nu se deschide fiindcă lanțul, uitat n-o lasă, o ușă care se închide ca să fie apoi eliberată de sugrumarea lanțului... și apoi niște dioptrii mari ai unor lentile făceau niște ochi imenși să-și simți lipiți de obraji. Bătrînul ne-a pofcit înăuntru și a strigat așa ca și cum ne-am fi întors de la tirgulii!

— Mărie! A venit Sandu...
— Sandule...!
— Da! Mamă...
Am închis ochii. Auzeam doar foșnetul hirtiei care apăra florile de imbrățișări... Apoi, Maria Dragomirescu a luat florile. A căutat o vază. A dispărut, ca s-o umple cu apă. S-a întors cu vaza, cu florile — dar vaza părea plină cu lacrimile tuturor celor 42 de ani de cînd nu și-a mai văzut fiul...

— Stai jos, Sandule. Fiule, îmi dai voie să-ți spun așa? Te rog!... Ce mai faci?
— Eu, mamă, îți spun așa, sint bine, sănătos. M-am întors de la serviciu, și am venit să te văd. Am vorbit la telefon cu unchiul Iașu. El mi-a spus că mă aștepti, azi, la ora șapte. Am întîrziat puțin.

— Eu, taică, a rupt tăcerea un bătrîn înalt și slab pe care îl strîngea vizibil costumul, am citit primul ziarul cu poezia. Nea Iașu se afla la noi. El a avut un mare necaz. În cit sintem astăzi? În 28, Astăzi o lună și-a îngropat nevasta.

S-a stins ca o luminare într-o săptămîna. A venit la noi ca să mai uite de necaz. A stat citeva zile. Într-o zi s-a întîlnit cu poștașul. Nu vrei să cumperi ziare? I-a întrebat. Ce ai? Păi, aia, aia și mi se pare că mai am și o revistă „Flacăra”. Așa că nea Iașu a venit acasă cu revista. Seara, înainte de culcare eu, taică, în ciuda virstei citesc. Citesc pînă adorm. Și să vă mai spun un secret: scriu și poezii. Așa că, Sandule, cînd vii pe la noi? Nu stăm departe. La o sută și ceva de kilometri. Hai, vino. Îți bei și nevasta. Am auzit că ești însurat. Copii ai? Ia și fata. Să stăm, așa, pe prispă și să citim poezii. Uite, chiar acum am terminat de cules via. A ieșit ceva. Nu prea mult — dar tot este. Tăiem un pui, bem must și citim poezii... Unde rămăsesem? Da, la revistă. Și, cum îți spuneam, m-am apucat și am citit poezia. Nu-mi venea să cred ochilor. A doua zi, de dimineață, i-am spus unchiului ceea ce stă scris acolo. M-am sfătuit cu el, dacă să-i spunem sau nu maică-ți. Și dacă da, cum s-o zicem. Așa ne-am frîntinat o săptămîna.

Am rămas singuri... Unde rămăsesem? Da, la poezie. N-am știut ce să fac o săptămîna. Cum să-i spun Mariei, vestea? Pînă la urmă am găsit momentul și i-am spus: Femeie, i-am strigat, nu sintem singuri pe lume. Toți îmi spuneau de fiul tău părăsit. Uite! Îți scrie, aici, în revistă, o poezie. Tu ești Maria Dragomirescu, după numele de fată. Ia și citește... Și a citit, ea, săraca, citeva zile la rînd ceea ce spunea tu acolo. Frumos spus. Și atunci i-am spus unchiului Iașu să vină la București, să ia leagătura cu cei de la „Flacăra” și să te găsească.

În ciuda faptului că masa s-a umplut de bunătăți — Sandu Ștefănescu a gustat dintr-o bucătică de brînză și a mîncat o aripă de pui, după cum spunea nea George, crescut în curte. Probabil toate acestea, se gîndea, le aștepta altă dată. Nu pentru asta se afla aici. Acum și aceste bunătăți au venit prea tirziu...

— De ce nu mînci? A rupt tăcerea Maria Dragomirescu. De aceea ești așa de slab. Spune-mi, am auzit de alături, unde pregăteam bucatele; ești însurat. Vorbește-mi de familia ta...

— Ce să-ți spun, mamă. Eu am știut că există de foarte multă vreme. Cînd aveam vreo 16 ani — eram foarte bolnav. Părinții mei alergau să-mi facă rost de medicamente. Ei, bine, în acea zăpăceală, tatăl meu a uitat pe masă niște acte. Curiozitatea m-a îndemnat să umblu prin ele. Ceva mă îndemna să le descifrez taina. Așa am dat de certificatul de adopțiune. Atunci mi-am regăsit de fapt mama, și am spus o cheamă: Maria Dragomirescu. Cînd au venit ai mei m-au găsit căzut jos, cu acel certificat strîns la piept. S-au speriat. Au crezut că am murit. De atunci am întrebat în dreapta și-n stînga despre dumnea-ta. N-am putut să aflu decît că la insistențele familiei m-ai părăsit, după ce m-ai născut la Roșiori. Eram rușinea familiei... Spune-mi, te rog, dumnea-ta, în tot acest timp, ai căutat să mă găsești?

— Desigur. Dar, cu cit trecea timpul parcă te estompa, te pierdeam, mai mult. Am aflat, cînd tu probabil erai elev, că locuiești pe strada Popa Nan. Dar, îmi amintesc, erau mai multe familii cu numele de Ștefănescu. Am încercat la telefon. Mi-a răspuns o voce, la celălalt fir, țin mint și acum, ce mi-a spus: domnișoară! te rugăm să lași băieții în pace. Și n-am mai încercat. Spune-mi, Sandule, aș putea să mă găsesc un loc în sufletul tău? Așa în timp... Nu vreau să-ți tulbur liniștea ta în familie...

— Știu, eu, mamă?! Este o întrebare foarte grea. Este un lucru foarte greu. Părinții mei, care m-au crescut, eu îi consider și îi voi considera atîta timp cit trăiesc, buna mea mamă și bunul meu tată. S-au purtat cu mine extraordinar. Mi-au dat totul: și casă, și masă, și educație, și învățătură, cit au putut. Și mai ales dragoste și căldură. N-am nimic să le reproșez. Și dacă am ceva de spus, atunci, numai mie aș avea să-mi spun multe. Dar, important este faptul că m-au ajutat să

Iubirea de frumos

Studenti străini

A venit la mine, să-l ajut prin revista Flacăra, de la Cluj-Napoca, un student străin care a terminat medicina cu note maxime și recomandări de comportare morală excepțională de-a lungul anilor săi de studii, vorbind perfect româna. Acest tinăr medic de acum va pleca în țara lui, Etiopia, din România cu cele mai bune recomandări și sint sigur că va fi o personalitate medicală adevărată.

Tinărul medic ar dori să-și facă și doctoratul în țara noastră, încă un an sau doi de studii așadar, ca să plece cu toată școala încheiată. Îmi îngădui să-mi amintesc cită griji poartă diferite țări studenților străini excepționali care sint în toată lumea o raritate, ușurîndu-le posibilitatea încheierii studiilor în țara în care le-au început.

Medicul etiopian ar urma să ia drumul altei țări, să-și ia doctoratul după ce întreaga sa formație este roada profesorilor români care l-au inițiat în știința medicinei. Cred că aceia dintre studenți care devin șefi de promoție și dovedesc aptitudini și comportament moral excepționale să aibă posibilitatea din partea țării noastre să-și ia și doctoratul în țara noastră. Ar fi un sacrificiu în plus pentru noi dar și un om de știință în plus într-o țară străină, adevărat fiu spiritual format științific în țara noastră.

x

La Casa artelor din Sibiu a avut loc de curînd vernisajul expoziției Geometrie și sensibilitate cu lucrări de pictură și sculptură datorate unor nume cunoscute ca valori, organizată de pictorul și profesorul din București, Sevastie, care continuă seria de expoziții de la Suceava, Timișoara și Rimnicu Vilcea, inițiate de pictorul Paul Gherasim în care sint inserate și manuscrise ale unor poezii de seamă contemporani.

IOAN ALEXANDRU

devin om. Și, după părerea mea este lucrul cel mai important.

— Fii binevenit. Ai procedat foarte inteligent. Numai, știi ce te rog? Fără gazetari și presă. Uite, colegul tău, mă roagă să fac citeva fotografii cu tine. Nu, zău, nu vreau să fac așa ceva. Poate altă dată. Acum nu este cazul. Nu ne-am fotografiat noi toată viața... Ce-o să spună lumea, dacă apare așa ceva? Eu am spus la toată lumea că nu am copii. Am mintit și doresc să mor cu minciuna asta. Eu sint doamna preteasă...

Și fără multe discuții, doamna preteasă, pe lângă faptul că n-a vrut să facă o fotografie cu fiul său, pe care l-a regăsit după 42 de ani, mi-a confiscat, să spun așa, și carnetul de notițe. N-am făcut nici un gest ca să-l iau înapoi. Am considerat că i-l-am dăruit...

Am plecat. Pe Sandu Ștefănescu l-am lăsat, acolo, sus la etajul șase al unui bloc din cartierul Militari. Așa, și el dreptul ca după 42 de ani să fie citeva clipe singur cu mama sa. Ușa liftului, care mă readucea pe pămînt, s-a închis, exact, ca oblonul unui mormînt... Afară parcă ploua... În minte mai auzeam cuvintele Mariei Dragomirescu: „Ce-o să zică lumea?!”. Da, doamna preteasă, cum vă place s-o spuneți, ce-o să zică lumea...?

SORIN POSTOLACHE

Opinia unui alegător

Viața la Cimpina

O împrejurare de familie, nu e nici un secret, a făcut ca toamna asta să mă aflu de două ori pe drumul Cimpinei și să mă opresc în orașul care marchează, sper că nu greșesc, începutul binecuvîntatei Văi a Prahovei.

În tinerețea mea gazetărească am mai fost la Cimpina și orașul mi se părea de fiecare dată ca o vamnă nițel părăsită a fostului rai al petrișului de altădată. Provincia își pusese o pecete tristă pe obrazul urbei dormitînd sărac și visînd la ce fusese altădată orașul în care își întemeiaseră speranța de liniște Grigorescu și Hașdeu.

Îmi amintesc, apoi, o întîlnire cu cititorii, cu aproape zece ani în urmă, și librăria adăpostită într-un fel de magherniță și „strada mare” cu prăvăliile ei rămase de pe timpul unui comerț semirural și graba mașinilor să ajungă „dincolo”, în Valea Prahovei, unde concediile semănau cu un fel de oaze într-o mare a muncii mereu însoțită de speranța mai binelui.

Cimpina își pierde și farmecul și interesul, rare zvîcniri de urbanitate lăsau să se înțeleagă că tim-

pul ei nu venise încă, uitarea o instalase într-o liniște păcătoasă.

Apoi a venit cutremurul și enclava uitării în care orașul dormita cum mai ziceam, trist, a fost pentru el de-a dreptul dramatică fiindcă s-a uitat, atunci, să se spună chiar și tot adevărul despre dezastrelor prin care trecuse.

S-a uitat sau cei în drept n-au fost destul de tari de virtute ca să spună cu glas tare și răpăcat că orașul suferise poate mai mult decît alte așezări din țară aflate, altfel firesc, pe pagina întii a gazetelor care, cîstit, relatau tragedia seismului.

Și iată azi Cimpina renăscînd din propria ei cenușă seismică, un oraș care se anunță orgolios ca o nouă și veritabilă verigă de argint în lanțul stațiunilor Văii Prahovei. Edili gospodari au apărut cu ambiție proiectele unor arhitecți inspirați și orașul modern începe să-și facă distincția personalitatea prin păstrarea și continuarea tradiției arhitectonice a zonei astfel că nu e departe timpul cînd Cimpina va fi, cu deplin temel, integrată urbanistic geografiei lumii moderne românești.

Nu vreau să fac bilanțul comod al realizărilor pe toate planurile. el, acest bilanț, a devenit, cum se știe foarte bine, argumentul imediat al oricărui articol de ziar, pe mine mă interesează faptul absolut relevant că orașul s-a trezit din somno-

lența lui provincială, că gospodarii lui sint foarte lucizi în fața greutăților și abordează realitatea urbei lor cu demnitate și cu șira spinării dreaptă, ceea ce mi se pare cel mai important și că, mai ales, receptivitatea lor față de viața reală a oamenilor este una firească, adevărată, nu electorală.

În centrul izbuzilor edilitare ale orașului cu frumoasă tradiție și în spațiul spiritual și cu o frumoasă ținută intelectuală și azi cînd actul de cultură e îmbrățișat și susținut cu plăcere și interes autentic, se află o librărie model — slujită admirabil de un colectiv tinăr care a înțeles să treacă dincolo de faptul comercial și a reușit să concentreze fericit atenția orașului întreg asupra vieții cărții — și Casa științei, patronată de tineret, una din cele mai frumoase din țară, dotată admirabil și posesoare a unei săli de teatru pe care orice trupă europeană și-ar dori-o, ca să fie fericită. Solidarizarea eforturilor bogate intelectuale cimpinene ar putea să conducă, în opinia mea, la transformarea acestei case într-un adevărat Centru cultural modern cu o mare putere de iradiere și dincolo de granițele orașului el însuși aflat, azi, în plină dezvoltare industrială și economică.

Puține orașe mici și chiar și puține orașe mari din România se bucură azi de un asemenea edificiu consacrat culturii încît ar fi real-

mente păcat ca încă din toamna aceasta Casa științei de la Cimpina să nu devină un reper al șanșelor pe care socialismul, atunci cînd e exploatat inspirat, le oferă civilizației spirituale. Insist asupra acestei realități, fără să fac deloc abstracție de procesul complicat și deloc ușor presupus cu evidență elementară de dezvoltarea vertiginosă a orașului în condițiile crizei economice pe care nu o putem ignora, insist, zic, pentru că mi se pare că pentru învingerea tuturor greutăților, de la aprovizionare alimentară, la șantierul edilitar, e nevoie de oameni competenți, cu o deschidere curajoasă și mereu întemeiată pe o serioasă profesionalitate față de soluțiile venind să rezolve cu certitudine perspectivei problemele vieții noastre sociale și economice, de oameni instruiți, capabili să discearnă între conjunctură și adevărul care se integrează istoriei și mai ales în stare să-și formuleze o opinie și să și-o susțină cu demnitate și cu conștiința răspunderii față de timpul pe care îl trăiesc. Pentru că numai o bogată viață spirituală se poate constitui în climatul favorabil competenței personale și demnității cetățenești.

Așadar, la începutul acestei toamne Cimpina mi-a apărut, pentru cetățenii ei, un oraș în care speranța de mai bine are suficiente argumente.

DINU SĂRARU

Apa nu e numai apă (II)

Intr-o magistrală și vibrantă pledoarie pentru îndrăzneală nemăsurată și pasiune neostoiită în munca de creație științifică și tehnologică, tovarășul Nicolae Ceaușescu, secretarul general al partidului, spunea cu cîțiva ani în urmă: „Nu există fenomene ce nu pot fi cunoscute, ci numai care nu au fost încă cunoscute, dar pot și vor fi cunoscute prin munca și gândirea omului, aceasta asigurând totodată transformarea înnoitoare a naturii și societății, progresul și dezvoltarea civilizației umane”.

Cele ce urmează nu sînt decît o parte a faptelor care confirmă, cu prisosință, aceste mari adevăruri evocate de conducătorul partidului și statului nostru.

Dintre proprietățile specifice apei biologice (apa B), aceea de a „pulsa” neînțecat încintă și tulbură pe oricine. Puse sub ocularul unui microscop, picăturile de apă B pulsează efectiv și fără oprire, asemenea unor inimi vii! Cu cît temperatura picăturilor crește, pulsațiile sau „bătăile” lor se întesesc, ca și pulsul unui organism viu cuprins de febră. Dacă temperatura scade, pulsațiile picăturilor devin tot mai rare, asemenea bătăilor inimii supuse hipotermiei! Cercetată mai cu atenție, fenomenul de pulsare neîncetată, specific apei B, ne-a dezvăluit o mare surpriză: forma și ritmul pulsațiilor depinde numai de concentrația de apă biologică și de temperatură. Dovada acestei concluzii s-a obținut cu ajutorul a două encefalografie, care au fost bransate cu electrozii la două vase separate și distanțate între ele, în care se găseau soluții identice de apă B. Cînd temperatura soluțiilor din cele două vase era aceeași, encefalografele înregistrau, în mod riguros, curbele unor pulsații identice, ca și cum ar fi venit dintr-o singură sursă! Dacă temperatura nu mai este aceeași sau soluțiile din cele două vase nu mai sînt identice — bunăoară, într-unul din vase se adaugă apă antagonică (apa A), schimbînd astfel în soluție raportul concentrațiilor de apă B și apă A, encefalografele vor înregistra, în ambele situații, curbe de pulsare diferite.

Asemenea experiențe, repetate de sute de ori, ne-au dus cu gîndul la afirmația regretatului savant Henri Coandă, referitoare la faptul că atît cristalele de gheață cît și structurile vii (plante, animale sau oameni) diferă între ele din cauza apei. Noi putem confirma acum că fiecare om, ca structură biologică, este într-adevăr un unicat în univers cel puțin și din cauza raportului, strict specific fiecărui individ uman, dintre cantitatea de apă B și cea de apă A existente în celulele organismului său.

Un alt grup de experiențe efectuate și controlate cu cea mai mare rigoare, ne-a permis să tragem concluzia că apa B și apa A sînt structuri complexe care „rezonează” sau se „acordează” pe lungimile de undă, de emisie și recepție, ale unui cîmp fizic real, căruia i-am dat denumirea de **cîmp fundamental energetic-informațional**. L-am botezat așa, deoarece avem suficiente motive să spunem că acest cîmp fundamental și universal generează toate celelalte forme de cîmp cunoscute astăzi de om.

Confirmarea unei teze atît de îndrăznețe ne-a oferit-o seria de experiențe, prin care am putut perturba cîmpul gravitațional local cu ajutorul unor mecanisme simple, în care era încorporată apă B și apă A în anumite proporții. Acționînd cu un cîmp electromagnetic de la distanță, prin intermediul mecanismelor menționate, am reușit să modificăm greutatea unui corp așezat pe talerul unei balanțe, parțial și temporar. Cu alte cuvinte, am modificat local intensitatea cîmpului gravitațional, pe timp de cîteva ore, ceea ce a determinat și fenomenul de decuplare parțială a corpului de la forța acestui cîmp. Intrucît cîmpul electromagnetic nu influențează direct cîmpul gravitațional al pămîntului, este limpede că mecanismul utilizat, în care erau cuprinse structuri cristaline cu apă B și apă A, a acționat, asupra unui cîmp mai profund, co-

mun atît cîmpului gravitațional cît și cîmpului electromagnetic de excitație.

Bazîndu-ne și pe rezultatele altor tipuri de experiențe, ne-am dat seama că acest cîmp fundamental este o realitate fizică tulburătoare, intrucît el este oceanul de energie și informație, neorganizate, din care se nasc, vin în existență ca structuri organizate, toate entitățile și cîmpurile din universul nostru infinit (spun universul nostru infinit, intrucît avem toate temerurile să avansăm ipoteza că există o infinitate de universuri reale, simultane și diferite ca proprietăți, unite între ele prin cîmpul fundamental). Din cîmpul fundamental țîșnesc spre o existență finită toate structurile substanțiale sau de cîmp din universul nostru, inclusiv omul, și după ce își încheie mînia, se întorc în neînță, în neorganizare, „retopindu-se” în oceanul nesfîrșit al rezervei universale de energie și informație. Fiecare structură organizată din univers, atîta vreme cît există, rezonează neconștient cu cîmpul fundamental, pe frecvențe specifice. Noi înșine sîntem acordată la cîmpul fundamental, prin mișcarea apei B și apei A din celulele corpului nostru, pe lungimi de undă proprii fiecăruia dintre noi. Cînd acordul dintre celule și cîmpul fundamental se strică, apare ceea ce numim „starea de boală”.

Spuneam, în prima parte a articolului, că peste 62 la sută din corpul nostru este compus din apă. Neîndoielnic, că nu e vorba de apă obișnuită, ci de o soluție apoasă cu mult conținut de apă A, apă B și apă N. Bînuoară, singele unui om sănătos conține peste 93 la sută apă, din care o mare parte o formează rezerva de apă A și apă B, necesară vieții celulelor și mai ales proceselor metabolice prin care organismul uman își fabrică neconștient constituții de bază ai viului (aminoacizi, proteine, acizi nucleici etc.). Creierul, inima, plămîinii și splina conțin în structura lor peste 80 la sută apă, din care o proporție însemnată este apă A și apă B. Desigur, aceasta nu e o simplă întâmplare.

Viețuitoarele superioare, inclusiv omul păstrează o temperatură constantă a corpului, în zona valorilor 37°-38° Celsius. Nici acest fenomen nu este întâmplător: în jurul temperaturii de 37° Celsius, apa are cea mai mare labilitate a structurii sale, ceea ce ușurează enorm efortul organismelor vii de a-și realiza programele metabolice și bioenergetice. Legat tot de temperatura constantă a corpului nostru, ne dăm acum seama că nu poate fi decît așa, ca o consecință firească a nevoii de sincronizare a funcțiilor celor peste 500 miliarde de celule din organismul viu. Orice schimbare de temperatură produce modificări în ritmul pulsațiilor specifice apei B și apei A din interiorul celulelor (suportul profund al bioritmurilor), deci se strică acordul dintre celulele corpului, iar viața întregului organism se perturbă.

Unul din cele mai impresionante rezultate obținute de noi în acești ani (spun noi, intrucît prietenul și colaboratorul meu G. Lucaci este un fel de alter-ego al meu), se leagă de rolul apei A și al apei B în fenomenele de bază ale vieții. Experiențe proprii, cît și altele efectuate de laboratoare din țară, au demonstrat, în mod clar, că apa B este un puternic stimulent al proceselor vitale, „motorul” energetic al celulelor vii, în timp ce apa A este un puternic factor inhibitor al acestor procese, fiind „frînă” naturală aflată la dispoziția celulelor din organismul nostru. Apa A este acidă, cu pH-ul sub 5,5, în timp ce apa B este alcalină, cu pH-ul peste 7,2. Din jocul acestor două componente, în complexa platformă a unei celule vii, rezultă condițiile favorabile vieții sau care conduc la moarte. Cînd apa A scade sub limita admisă în celulă, comenzile genetice nu mai au frînă și începe un proces haotic de multiplicare celulară, așa cum se întîmplă în cazul maladiei canceroase. În cazul în care apa B scade sub limitele normale,

celulele își reduc activitatea, se instalează treptat bătrînețea și apoi moartea organismului întreg.

Încă de acum cîțiva ani ne-am gîndit că atît apa A, cît și apa B trebuie să fie „tiparele” sau „matricele” primare ale substanțelor responsabile de ereditatea noastră, adică acidul dezoxiribonucleic (ADN) și acidul ribonucleic (ARN). Cum ADN-ul este o structură dublu-eliceoidală (dubla elice), apă B și apa A trebuie să aibă și ele o structură similară. Mai precis, se impune ca apa B să-și rotească structura polimerică spre dreapta (așa își rotește structura și aminoacizii care compun proteinele), iar apa A să-și rotească structura polimerică spre stînga (adică opusul direcției de creare a vieții).

Intr-adevăr, se știe că sulfatul de cupru cristalizează, în mod obișnuit, din soluții apoase, sub forma unor prisme cu șase fețe. Dacă soluția apoasă se îmbogățește în apă B, sulfatul de cupru conține molecule de apă B în el, cristalizează sub formă de spirală cu rotație evidentă spre dreapta. În schimb, preparînd soluția apoasă cu apă A sulfatul de cupru va cristaliza sub forma unei spirale cu rotația structurii spre stînga. Este o confirmare evidentă că sulfatul de cupru a luat forma apei pe care o conține. Desigur, vîlcarea acestei descoperiri nu constă doar în prioritatea primordială pe care o avem noi românii, ci mai ales în uriașul cîmp de investigații și aplicații pe care îl deschide.

Spațiul tipografic limitat nu ne permite să menționăm pe larg nenumerabilele aplicații ale apei A și apei B. Le vom trece doar în revistă cît mai pe scurt, pe acelea confirmate experimental.

A fost pusă în evidență puterea de stimulare ce o are apa B în germinarea semîntelor, în scurtarea perioadei de maturizare a plantelor, pomilor și a legumelor, cît și în creșterea însemnată a productivității acestora la hectar. S-au verificat proprietățile apei A ca sterilizant și factor de vindecare în cazul rănilor infectate. Intr-o anumită combinație, apa B și apa A au dizolvat pietrele de la rinichi și din vezica biliară. O altă combinație a acestor forme de apă are deosebit de importante aplicații în industria petrolului, cît și în industria chimică.

Dar poate că cele mai mari foloase practice le va avea omul utilizînd apa A și apa B în industria farmaceutică și în cea alimentară. Produsele medicamentoase și cele alimentare preparate cu ajutorul acestor forme de apă sînt total compatibile cu organismele vii, lipsite de toxicitate și cu efecte spectaculoase asupra stării de sănătate.

Se întrevăd, de asemenea, drumuri noi în energetică, în conceperea și realizarea unor noi vehicule de transport, cît și în construirea unor premoniitoare ale fenomenelor seismice. În sfîrșit, nu am putea uita visul de aur al biologiei și medicinei — crearea vieții pe cale artificială. Cine știe, poate că avînd la îndemînă tiparul primar — apa B și apa A — s-a deschis un drum nou spre această „terra incognita”, pămînt încă de natură cu gelozie.

Nu am putea sfîrși aceste rînduri, fără a mărturisii, cu multă satisfacție și profundă grațitudine, că acest program de cotrobăire a naturii nu ar fi produs atît de multe rezultate, fără sprijinul generos și substanțial al conducerii Consiliului Național pentru Știință și Tehnologie, personal al tovarășei acad. dr. ing. Elena Ceaușescu, președintele acestui for de prestigiu al creației științifice și tehnologice din țara noastră.

Ne bucurăm, totodată, de întreg suportul material și organizatoric necesar, din partea conducerii Ministerului Industriei Chimice, al Centralei Industriale de medicamente din Capitală, care este și titulara brevetului de invenție.

Încheind șirul de confesiuni, adăugăm în final doar încă una: programul acesta de cercetare și aplicațiile care decurg din el pentru producție nu ne mai aparțin, sînt acum parte firească din tezaurul național al poporului nostru. După ce toate acestea ne-au dat forță și rezistență în grele momente de cumpănă, avem bucuria să constatăm că ultimii ani au fost rodnic și mai ales nu l-am trecut în zadar!

ION MANZATU

Veșnic tinără, străvechea podgorie

Pasionantă lectură poate deveni monografia unui oraș atunci cînd urmărește traseul viu al evenimentelor, se bazează pe o vastă documentare, de referință, autorii investigînd arhivele pentru a scoate la lumină faptul semnificativ și nu pentru a acumula datele fără filtru ideatic. Iar o certă reușită în acest sens se dovedește a fi recenta apariție **Panciu — file de cronică**, semnată de reputatul viticulor și oenolog dr. Ion Pușcaș, alături de doi iubitori pasionați ai locurilor natale, Anton Paragină și Vasile Popa și de dr. Gheorghe Constantinescu, directorul Editurii Sport-Turism, din osirdia căruia cartea a și apărut în condiții grafice demne de investiția de trudă și dragoste cuprinsă în aceasta. Evident, ceea ce dă o coloratură și un parfum aparte acestei inițiative editoriale, provocînd delictul „degustătorilor” este faptul că renumele așezării Panciu este legat, în primul rînd, de întinsele și străvechile vii ale acestor locuri. Despre istoria cărora aflăm că la Pădureni (deci în plină podgorie) a fost descoperit, alături de

alte vestigii, fragmentul unui vas ceramic din secolul III e.n., avînd ca ornament doi ciorchini de struguci stilizați, iar în apropiere, la Sirbi, s-a găsit un cosor pentru lucrări în vie datînd din secolul al XI-lea. Mai departe, pe firul istoriei încep să abunde atestările documentare: Georg von Reicherstorffer (trimis al lui Ferdinand de Habsburg la curtea lui Petru Rareș se referă la marile plantații de vii din zona Putnei: ca și episcopul catolic Marcus Bandinus în al său „Codex” datînd cam din aceeași vreme, sau uricul din 1589 al lui Petru Șchiopul și numeroasele acte de cancelarie care, începînd din prima parte a secolului XVII, se referă la plantațiile podgoriei precum Sirbi, Focșesti, Străoane, Balotesti, Țîfești etc. Aflăm, cu prilejul aceluiași excurs adus pînă în actualitate, că în podgoria Panciu se întîlneau 23 soviri de struguri pentru vinificare începînd cu acele autohtone străvechi sau mai recente precum Frîncușă, Feteasca. Băbească neagră și terminînd cu soiuri de renume internațională — Cabernet Sauvignon, Merlot, Riesling, Pinot Aligoté etc.

Dar recenta monografie a Panciului ne oferă posibilitatea să urmărim prin timp, cu deosebit interes, nu numai străvechea identitate, continuitate și statornicie a oamenilor care au cultivat de-a lungul veacurilor via fără a se bucura întotdeauna de roadele ei dar continuînd cu perseverență, din tată în fiu, să stringă soare în ciorchini aurii sau rubinii, așa-dar această monografie a Panciului nu

este numai a unei vestite podgorii ci a unor meleaguri românești încărcate de istorie exemplară și a unor oameni trăitori pe aceste meleaguri. Căci aici, în imediata apropiere a locului unde Alecu Russo a descoperit prima versiune a Mioriței, vestigiile arheologice împing cunoașterea așezărilor omenești către mileniul 5 înainte erei noastre, trecînd prin cultura bronzului spre înflorirea perioadă dacică a secolelor IV e.n. — I e.n. ale cărei mărturii materiale includ un tezaur de peste 800 de monede de aur și alte nenumerate piese de argint, multe datînd din vremurile glorioase ale marelui Burebista. Istoria înseamnă însă aici, la Panciu, atestarea Tîrgului Putna din 1460, ca și a actualului oraș din 1589 ca și mărturiile despre strălucitele fapte de eroism înscrise de ostașii români în 1916 pe aceste locuri unde nu numai mauselele și monumentele ci fiecare palmă de pămînt se constituie într-un însemn de glorie ostasului necunoscut. Iar Panciu de astăzi înseamnă un oraș agroindustrial cu o mare întreprindere de tricotate, o platformă de preindustrializare a lemnului în plină dezvoltare, 7 școli, dintre care un liceu, alte așezăminte culturale moderne care fac din orașul unde în hrubele lui Ștefan cel Mare se învechește acum una dintre cele mai apreciate, pe plan mondial, șampanii, o așezare de înalt dinamism social-economic și cultural, în constelația urbană a României socialiste.

H. AL. MILEA

Un ceferist pensionar

1 octombrie 1982. La I.M.M.R. — Grăvița roșie sirena ca în fiecare dimineață sună începerea zilei de muncă la orele 6,30. Numai pentru muncitorul Dumitru Marin sau „nea Marin”, cum i se spune în uzină, această zi începe altfel, înseamnă altceva. Imbrăcat în cel mai frumos costum al dumnealui, cam trist și îngîndurat, măsoară hala colectivului pe care l-a condus, de la un capăt la altul. Pînă astăzi, nimeni nu l-a văzut atît de agitat. S-a făcut 10,45.

Un eveniment de seamă din viața unui om este, firește, și pensionarea. E bine, nea Marin a ajuns să trăiască aceste momente nu numai pentru că a fost un bun muncitor, mai există și altele mii de muncitori buni, dar a fost un om de omenie.

Orele 11,00. Din toate părțile încep să vină oameni. Sînt aproape 250; doresc să-l salute pe nea Marin, acest om pentru care uzina devenise a doua gospodărie. În timp ce dinșul răspunde stringerilor de mică însoțite de vorbe de îmbărbătare — întâi-l ajunși pe D. M. în această postură, Încerc să aflu cîte ceva de la inginerul Adrian Histruga, care mi se pare puțin mai detașat, mai departe de emoția clipei. Am să vă spun că în cei 36 de ani pe care i-a petrecut în această uzină a reușit să crească multe generații de muncitori, a muncit alături de noi aducînd cu pricepere și experiență sa multe beneficii uzinei. De pildă a reușit să introducă în circuit o serie de inovații în procesul de reparații al vagoanelor încît azi se aduce o economie de circa 300.000 lei anual. Precuparea pentru pregătirea cadrelor tinere în brigada pe care o conduce a fost întotdeauna însoțită și de îmbunătățirea fluxului tehnologic la reparații, astfel că perioada de imobilizare a unui vagon a fost redusă cu două zile față de cea planificată. Dar azi se cuvine să vorbim despre Dumitru Marin, omul.

Intr-adevăr. Pe masa pregătită sărbătorește începuseră să se adune cadourile. Daruri de tot felul: lampadar, cămașă, cască, cuier, o cupă de inox etc. Mi-era și rușine să urmăresc cu privirea acele obiecte care însumau de fapt „dragostea celor strînsi acum în jurul lui nea Marin pentru a-l da dovada că sentimentele lor nu s-au rezumat numai la „să trăiți, tovarășe brigadier”. Festivitatea e deschisă cu „Mulți ani trăiască”, pentru ca apoi inginerul șef Adrian Histruga, cel pe care-l bănuisem de oarecare detașare, să poată abia rosti: „Trăim un moment emoționant. Imi amortește limba de emoție. Unul dintre cei mai apreciați muncitori ai uzinei noastre va deveni de azi pensionar”.

Ce a făcut în afară de muncă Dumitru Marin în toți acești ani? Bineînțeles, ca tot omul cu „scaun la cap” s-a înșurat, a crescut copilul, a făcut frontul (păstrează ca amintire chiar și azi niște schije ce parcă i se piimbă mai ales noaptea prin corp, nelăsîndu-și doar mîna, și-a făcut o casă frumoasă pe care de azi nu o va mai părăsi în revărsatul zorilor pînă către seară. Pentru meritele sale, pentru activitățile depuse în ajutorul celor pe care-i reprezintă prin diferite comisii și comitete, a fost decorat cu Medalia Muncii clasa a III-a, „Meritul ceferist”, medalia „25 de ani de la proclamarea R.S.R.”, medalia „30 de ani de la eliberarea României de sub dominația fascistă”, medalia „A 50-a aniversare a P.C.R.” precum și desemnat ca fruntaș în întrecerea socialistă de 11 ori.

Despre tinărul pensionar Dumitru Marin au vorbit cu cele mai sincere și calde sentimente maestrul Ion Nicolae, inginerul Dragoș Iepuras, inginerul Niță Dan, Maria Preda, reprezentanta C.A.R., Costache Gheorghe, secretarul Comitetului de partid al colectivului R.G. care îl cunoaște pe Dumitru Marin de aproape 33 de ani, și de la care a avut multe de învățat (dînsul fiind membru al P.C.R. încă din 1946), tinărul muncitor Viorel Zaharia care la cei 19 ani ai săi l-a simțit pe nea Marin ca pe un adevărat tată, cu suflet cald și bun, sudorul Calotă Mihai aducîndu-i un ghiveci cu flori l-a rugat pe nea Marin ca în fiecare dimineață cînd udă floarea să-și amintească și de el, pentru ca apoi fiul lui D. M., potonit de emoție, să reușească să spună printre lacrimi „sore deosebire de dumneavoastră eu îl voi avea tată și de mine încolo, în timp ce restul îi veți rămîne numai nepot”.

L-am rugat pe Dumitru Marin I să ne povestească și dumnealui cîte ceva despre munca deusă în cei 33 de ani. „Eu știu că am muncit — zice nea Marin. M-a adus aici în uzină un liberalist. Am început ca ucenic chiar la tatăl meu, ceferistul Crăciun Gheorghe, azi în vîrstă de 79 de ani, pensionar apoi am ajuns șeful brigăzii de lăcătuși carcasă-vagon din cadrul sectorului de reparații generale, pe care l-am condus mai bine de 20 de ani. Mi-am trecut prin mîni și prin suflet zeci de caractere, oameni tineri pe care l-am învățat nu numai să muncască dar să și trăiască frumos, cinstit și adevărat. Cu oamenii trebuie să înveți să lucrezi. Ca șef de brigadă am avut zile bune dar și rele, însă niciodată, puteți să-i întrebați, nu am ridicat tonul la nimeni. Cînd eram nemulțumit de careva îl rugam să se uite în ochii mei. Asta îi era de ajuns. În rest, cred că mi-am făcut datoria. De acum încolo încep să-mi număr anii”.

„La mulți ani!” omului care prin munca și devotamentul său și-a făcut meseria de ceferist timp de 36 de ani.

IOANA PROCA

Consiliul popular al județului Suceava: Din cercetările efectuate la F.C.M.P.M. Rădăuți a reieșit că tov. Levițchi Domnica a primit ajutorul de maternitate pentru cele 112 zile, în sumă de 1.600 lei lunar. Începând cu data de 25 august 1982, a terminat concediul de maternitate, lucrează acum în producție și se declară mulțumită de ajutorul acordat.

De curând, ați publicat în revistă o serie de articole privind starea deplorabilă în care se află apele Oltului. Am văzut, cu câteva zile în urmă, la București, Dimbovița. Oare prin centrul Capitalei noastre nu poate trece decît o apă degradată, purtătoare de uleiuri și alte hidrocarburi? E o întrebare pe care o adresez atît redacției, cit mai ales celor ce se fac direct răspunzători de nepăcură stare de lucruri. (Bogdan Cincă din Pitești, str. Craiovei, bl. 24, sc. A, ap. 17)

M.A.I.A., Trustul economic de producție pentru legume de seră București ne încunoștințează că scrisoarea adresată nouă de ing. Luiza Crainicov a fost rezolvată favorabil, în sensul că petenta a fost reincadrată ca șefă de fermă la ferma legumicolă a C.A.P. Oltina.

Eu, subsemnatul Ispas I. Vasile din Simbotin, jud. Vâlcea, am observat că, în ziua de 17 august 1982, tov. Beșinescu Gheorghe a vîndut peste 2.000 kg fin provenit din avuții fermei I.A.S. Dăești cetățeanului Jibleanu Gh. Gheorghe, tot din această comună. Am instițat organele în drept, dar pînă în prezent n-au luat nici o măsură, și nu este bine.

Uniunea județeană a cooperativelor meșteșugărești Cluj, spre știința tovarășului Ion Dirgău: Pe data de 30.VII.1982, cu procesul verbal nr. 6, vi s-a restituit contravaloarea mobilei „Miraj” produsă de I.P.L. Tg. Mureș. Cu aceasta, cazul se consideră rezolvat.

55 de muncitori navetiști din Mirăslău, județul Alba, sînt pur și simplu mîhnii că, în mod abuziv, li se refuză eliberarea de abonamente pe linia de autobuz Aiud-Mirăslău-Cicău. Scriindu-ne în numele consătenilor săi, muncitorul Alexandru Horvath ne roagă să le venim în ajutor, intervenind pe lângă conducerea întreprinderii județene de transport auto Alba. Ceea ce și facem fără întârziere.

Noi, Nicolae și Alexandru Crăpătureanu, oameni ai muncii și proprietari ai imobilului din Rimnicu Vâlcea, str. 6 Martie nr. 2, A, ne plîngem dv., întrucît avem un mare necaz. Casa noastră, tip vilă, cu parter și etaj (alcătuită din două apartamente, fiecare cu cîte trei camere, hol, baie, bucătărie și alte dependențe, precum și două garaje din beton), construită în 1960 după toate prevederile sistematarilor și esteticii și în care locuim cu familiile noastre, este în pericol de a fi demolată pe nedrept și în mod abuziv. Păcat, pentru că e o casă solidă și frumoasă!

Cu trudă și cu multe renunțări ne-am cumpărat apartamentele din blocul nostru, dar, deși am plătit bani și este prevăzută în contracte, faianțarea băilor și bucătăriilor nu este nici azi făcută. Întreprinderea constructoare s-a descotorosit foarte ușor de noi, invocînd ireponsabilul motiv că n-au avut faianță la îndemînă sau că, atunci cînd au avut-o, le-a fost furată de persoane necunoscute. Nu-i corect și vrem să beneficiem cinstit de dreptul nostru. (Locatarii blocului A 29 din Timișoara, str. Plavăț nr. 3)

Consiliul popular al municipiului Timișoara: S-a dat dispoziție conducerei unității tutelare Agrocoop ca vînzătoare de la Magazinul nr. 1, din Piața micro IX, să nu mai fie ajutată în munca de desfacere de către soțul ei, iar responsabil unității, Ion Radu, a fost atenționat să manifeste o comportare responsabilă față de cumpărători.

Consiliul popular al municipiului București, Centrala construcții-montaj: S-a dat dispoziție Grupului de sanitare nr. 3 să execute lucrările de eliminare a condensului din apartamentul petentului Iacomi Mihail, pînă la sfîrșitul acestei luni, cînd este programată recepția finală.

Fiind un fel de Stan Pățitul, cetățeanul Gheorghe Bătrîn din comuna Sintana, județul Arad, își exprimă, printr-o scrisoare adresată revistei, nedumescirea că în municipiul Dej nu există nici o legătură directă de autobuz între gară și autogară. El, familia lui, ca și alți peste 40 de cetățeni, au fost nevoiți să parcurgă pe jos această obositoare și lungă distanță și de aceea propune celor în drept măsuri în consecință.

De ani și ani de zile, uni-

tatea nr. 6 a O.C.L. „Alimentara” din sectorul 4 București depozitează maldăre întregi de ambalaje în curtea imobilului nostru, pe terenul aferent nouă, locatarilor, astfel încît nu ne mai putem folosi de curtea noastră, copiii noștri sînt tentați și nevoiți să se joace pe stradă, expunîndu-se accidentărilor. (Semnează, în numele celor 6 familii colocate, Ștefan Drăghia, str. Serban Vodă nr. 182)

Niculescu Georgeta, București, str. Vlădeasa nr. 12, bloc C 42, scara 2, etaj IX, apartament 158: Sint gravidă în luna a noua. Pe 2 septembrie s-a împlinit un an de cînd locuim aici fără lift.

Ungureanu Gheorghe, 6.640, Buhălnița, oficiul Cotnari, Iași: Pînă la fixarea și perceperea taxei de 0.25 lei de către P.T.T.R. primeam ziarul în ziua apariției lor. Acum ziarul ne parvine a doua zi.

Aldea Alior, căminul de nefamiliști NETEX Bistrița: Scriu în numele a cîtorva mii de muncitori. Zidnic, în drumul nostru spre muncă întîmpinăm greutăți la traversarea păienjenisului de linii din gara C.F.R. Bistrița. Am propus de sute de ori construirea unei pasarele, toți sînt de acord, ni s-a promis sprijin, dar nu se mișcă un deget. Apelăm muncitorii să se rezolve această problemă.

Bialus Maria Jana, Iași, str. Cerna nr. 9 A, bloc A 15, apartament 12: Cu mandatul telegrafic nr. 250 din 13 mai 1981 am achitat la I.C.L.F. Vidra suma de 160 lei, pentru zece role de miceliu. Aștept măcar banii.

Maria Florea, str. Dragoș Vodă nr. 42, Ploiești: La Farmacia nr. 42 din comuna Gîrbovi (linia C.F. Urziceni - Făurei) se onorează rețete și pentru tratamente exclusiv cu plante medicinale. Farmacistul Foros Constantin deține un volum cu rețete al fostei farmaciei Vorel.

Alexandrescu Ana, str. Carpați 22, Vila Bulevard, Sinaia: Scriu din concediu. Mîncăm la pensiunea „Sinaia”. Atmosfera creată de gazde este apăsătoare. Vesela este prost spălată, paharele au urme de ruj, prăjiturile ori compotul trebuie servite cu mîna etc.

Ministerul Justiției: Ca urmare a articolului „De 250 de lei trădare” și a notei ulterioare apărute în revista dv., Colegiul de avocați al județului Galați l-a eliberat din funcția de locițitor de director pe avocatul Tusac Mihai.

Dincă Maria, Lupeni, Aleea Plopiilor 2, bloc 11, apartament 16: Gara Valea Sadului din județul Gorj este cochetă și spațioasă, fotețiile sălii de așteptare, deși cam vechi, sînt odihnitoare și comode. Și necesită o dezinsecție severă. O noapte întregă am stat în picioare împreună cu copiii mei în vîrstă de 7 și de 9 ani.

Păsărin Ion, Calea București nr. 5, Tirgu Jiu: Am fost în delegația la București. Am tras la hotelul Dorobanți, camera 504. Am plătit 67 de lei pentru un pat, dar n-am dormit. De ce? Din cauza orchestrelor restaurantului. Am sesizat la recepție. Mi-au zis: „Nu intervenim că d-ai sînt plătiți, ca să cînte!” Dar eu n-am plătit ca să mă lase să dorm?

D.G.D.A.L., str. Gutenberg nr. 3, București: Ca urmare a sesizării revistei vă informăm că lucrările de reparații la imobilul din str. Covasna nr. 21, bloc F 2, sector 4, sînt în curs de desfășurare și se vor încheia pe 15 octombrie. N.R.: Nu se putea și fără intervenția noastră?

Cioma Aurel, str. Corocești 183, comuna Avram Iancu, Alba: Mi-a murit calul. Era evaluat la 35.000 de lei. Niște nemernici l-au legat de coadă cinci cutii de conserve goale. Calul s-a speriat și a alergat nebuneste pînă la Muntele Godeanu. Acolo s-a prăbșit în prăpastie. Miștia știe cine sînt cei cu mișelă. Ajuțați-mă să recuperez paguba.

Neagu Paulina, București, str. 7 Noiembrie nr. 233, sector 2: În 1979 am cumpărat o sobă „Confort 1” fabricată la Satu Mare. Funcționează bine, dar am curățat-o și i s-au spart cercurile de la mijloc și de jos. Nu se găsesc nicăieri. Să schimb soba pentru două cercuri?

Căciulan Marian, Giurgiu, str. Oltului nr. 76: Adresa cerută de dv. este - Ion Dinu, Aleea Parva 2, bloc A 20, apartament 53, sector 4, București, iar pentru Gheorghe Petru din Tirnova, Caraș-Severin - Ion Brad, str. Elena Cuza nr. 67, sector IV, 75 146 București.

D.J.P.Tc. Cluj: Cu privire la răspunsul dv. nr. 45/13 401 din 21 septembrie 1982 vă informăm că abonarea unui cetățean împotriva voinței sale, abuz se cheamă. Tritean Raveca ne-a scris clar că ea nu s-a abonat, ci că a fost abonată. Așa că,

stimați tovarăși, vegheați ca „Pătrunderea presei în raza de activitate a oficiului Frata” să se facă și cu acordul cititorilor.

Dan Ioan, Baia Mare, str. Nisiparilor 27: De la un timp splendidele cer albastru bîimărean nu mai poate fi văzut decît pe pinzele pictorilor, iar aerul pe care-l respirăm ne lasă un gust lesios. Ca să nu mai zic că din Săsar sau dus și peștii, și plantele acvatice. Oare cînd se va rezolva problema poluării la noi?

Virlian M. Nicolae din Galați, str. Brăilei 190, bloc A-7B, etaj 10, apartament 79: Cineva a avut năstrușnica idee să ordone sudarea gurilor de acces la burlanul de evacuare a resturilor menajere. Urmare: Desecori ne întilnim în lift, unii cu gălețile de gunol, ceilalți cu plasele cu alimente.

Crușoveanu Valentina, str. Imașului nr. 5, bloc 46, scara C, apartament 53: Am făcut un schimb de locuință cu o persoană care, ca și mine, avea telefon. Am cerut, firesc, să ni se schimbe numerele. S-a făcut, dar ni se pretinde să achităm 800 de lei pentru lucrări care nu s-au executat decît în imaginația celor de la post. Repet: nu s-a făcut nici o lucrare, nu s-a consumat nici un milimetru de sîrmă, pe ce dăm 800 de lei?

Oancea Sabina, Aleea Liliacului, bloc 5, scara C, apartament 5, Caransebeș: Caut și nu găsesc niciunde un transformator Bloking pentru televizor Dacia.

Mitu Francisc, comuna Popești-Leordeni, Șos. Olteniței 105: Am inventat cu mîntea mea de țaran o mașină care poate planta 10 (zece) rînduri de răsăduri de roșii și poate săpa printre rîndurile diferitelor culturi de legume. Mai am nevoie de cîteva piese. Am cerut ajutor la C.A.P. Popești-Leordeni și-au spus că pe ei nu-i interesează. Chiar așa?

Alexandru Mălăescu, București, str. Spartacus nr. 4, sectorul 2: Aveți dreptate! D.E.X.-ul gresește cînd afirmă că TRECENTO = denumire dată culturii și artei italiene dintre anii 1200 și 1300. Corect, termenul se folosește pentru secolul XIV (adică pentru anii 1301-1400). Sperăm degeaba! Numita eroare s-a strecurat deja și în MROC DICTIONAR ENCICLOPEDIC.

Vasilescu Ștefan și Vasilescu Cornelia, Brașov, str. Brînduselor 41, bloc 112, etaj IV, apartament 20, telefon 3 29 89: În ziua de 6 august după ora 18.00 a dispărut fiul nostru Vasilescu Cezar Florin de 19 ani. Urma să se înapoieze în Bucegi, pentru a se intilni cu colegii de la cabana Pesteră. Cine poate să ne ajute?

Terbența Mihai, Craiova, str. Nicolae Titulescu, bloc E 3, scara 1, apartament 19, etaj IV: Imi plouă în tot apartamentul, pe tavan și pe ziduri. Am scris peste tot, m-au asigurat că se remediază încă din 30 mai, dar uite că trecu și vara și venîră din nou ploile cele mari!

Preda Ion și Gigi Mihail din satul Copuz, comuna Balaciu, Ialomița: Căminul cultural de la noi se va prăbșit de la o zi la alta, nimeni nu-l îngrijește. Cîndva se mai făceau în el nисcali activități, apoi s-au tinut ceva cereale, acum e o paragină. E construit pe banii noștri, prin contribuție voluntară.

Bazic Constantin, Focșani, str. Telului nr. 12, apartament 6, județul Vrancea: Revin și vă informez că la meciurile de fotbal ale divizionarei noastre B se percep la intrare 15 lei. Din acestia: 7 lei sînt pentru bilet, 4 lei sînt pentru PROGRAM (obligatoriu), iar 4 lei zice-se e-ar fi pentru tombolă, dar pentru ea nu se dă nici un bilet de participare, nu se dă nimic-nimic. Cum permite asta. Circumscripția financiară?

Consiliul popular al municipiului București: Urmarea intervenției dv. referitoare la încadrarea în muncă a numitei Cristescu Georgeta din București, str. Badea Cârțan nr. 5 A, vă informăm că a început lucrul la I.C.L. Alimentara cu data de 19.08.1982.

Ion Săvulescu, str. Olteni nr. 12, sector 3, 74212 București. Vă rog să interveniți la sectorul 3 cu rugămintea de a desființa maidanul de gunoie situat în Intrarea Clucereasa Maria nr. 3. Propun să fie încredințat unor gospodari ca să-l transforme în grădină.

Dincă Dumitru, București, str. Tazlău nr. 6, 74298, sector 3: „Am dori și noi să mîncăm ceva preparat de pește”. „Pește?? Aici ?!!! Sper că glumiți...” „Unde am putea găsi un borș, o saramură, ceva?” „Habar n-am!” Dialogul este strict autentic și-a fost purtat la restaurantul de categoria I aflat pe insula de la PORTITA.

Drăgușin C. Mihail, comu-

na Mădulari, 0927, Vîlcea: Am apelat la librărie, am apelat la cunoștințe, am apelat la „Cartea prin poștă” și nimic-nimic! Ajuțați-mă să cumpăr și eu IS-TORIA LITERATURII ROMĂNE de G. CALINESCU. (Cine îl ? n.r.)

Keleman Marton, Cluj-Napoca, str. Lingurarilor nr. 16: Indivizi fără ocupație vînd clandestin gumă de mestecat, țigări, semințe s.a. în pietele Mihai Viteazul, Libertății, Muzeului, pe străzile Corvin și Baritiu, în cartierul Minăstur, în zona de agrement Holo... Poluarea străzii clujene chiar nu mai poate fi oprită?

D.P.M.O.S. județul Buzău: Neculai Castravete va putea beneficia de pensie la împlinirea vîrstei de 62 de ani și pentru o vechime în muncă de peste 10 ani, dovedită cu acte. Una dintre adevăratele cu care numitul a încercat să învedereze o anumită vechime în muncă a fost dovedită ulterior ca fals. Cazul se află în cercetare.

Alexandru Predeteanu, Societatea culturală Mihai Viteazul din Crusov - comuna Bras-tav, Olt: Ca fost ofițer în rezervă al regimentului „4 GRĂNICERI” am fost adine emoționat de articolul „Eliberarea în calendarul tragic al supravie-tuirii noastre”. Cîntse și recunoștință creatorilor Panteonului de la Carei.

Diaconu Gr. Constantin, sat Movilița, comuna Topraisar, județul Constanța: Trebuia să iasă pensie la 15 august 1981. Imi lipsește însă o adevărată de vechime de la Exploatarea forestieră Drăncova, județul Caraș-Severin. Anul acesta am scris acolo de patru ori. Fără răspuns.

Mitu Ion, comuna Niculițel, județul Tulcea: Sint profesor de educație fizică la școala din această comună. Directorul mi-a interzis categoric să intru în școală cu barbă. Întreb: barba pe care o port contravine Statutului cadrelor didactice și influențează negativ procesul instructiv educativ? N.R.: Nu contravine și nu influențează. Intrați pe barba dv.!

Popescu Ion, București, Calea Mosilor 296, bloc 46, scara 1, etaj 1, apartament 5: Un bătrîn care cu luni în urmă v-a rugat să-l dați o mînă de ajutor pentru primirea în spațiu a nepotului, în urma încetării din viață a soției sale, vă aduce la cunoștință că s-a aprobat. Nu am alte cuvinte de mulțumire, că la 80 de ani ai mei trebuie să găsesc greu, dar VĂ MULTUMESC.

Molnar Agneta, în numele locatarilor căminelor de nefamiliști de la C.I.C.M., Sticla și C.P.L. din Bistrița-Năsăud: De mai multe luni în orasul Bistrița-Năsăud nu există nici săpun de rufe, nici săpun de față, nici detergenți.

Cojocaru Ludmila Margareta, sat Corbu, comuna Cătina, 5197, județul Buzău: Transmiteți-mi rogu-vă fotografia unui frigider pe care l-ați cumpărat de curînd și care a fost folositor fie numai și o singură zi (o să vă cred pe cuvînt). Eu am să vă explic cum am ajuns să improvizez un frigider în fîntina din spatele casei.

Vilsan Ion, comuna Boreșcu, 1.447, județul Gorj: Posed un frigider ARTIC pe care, la 20.01.1981 am dat 3.650 de lei. E făcut la Găești. Pe 8 iunie s-a defectat. Am sesizat. Pe 17 iunie a venit cineva de la întreprindere și l-a reparat. A mai funcționat 5 ore. De atunci îl țin pe post de mobilă.

Asociația locatarilor din blocul 36, str. Gîrniței 8, sector 4: Ceea ce vedeți în fotografie este ceea ce a lăsat în urma sa la 1 iulie 1981, șantierul de construcții al C.P.M.B. Ceea ce nu simțiți este mirosul pe care-l degajă gunoaietele depozitate printre și în rămășițele fostului șantier. Ceea ce nu știți este că acest loc figurează pe hîrțile sectorului 4 ca spațiu de joacă pentru copiii noștri.

Popescu Constantin, București, str. Știrbei Vodă nr. 65, bloc AB, scara A, etaj 4, apartament 9 A, 70 736, sector 1: Ajuțați-mă să obțin banii pe care I.D.E.B. (centrul 8 din Calea Griviței) i-a însușit nelegal, în pofida a ceea ce arată contoarul. Pentru că delegatul dumnealor a completat dinainte chitanța, fără să citească consumul real, am fost nevoit să plătesc în plus 211 kW pe care vedesc că nu i-am consumat.

Simionea Alexandru, Sieut, județul Bistrița Năsăud: Sint absolut promovată 1982 a liceului economic și de drept admi-

nistrativ (specialitatea economie și comerț). Părinții sint trecuți de 65 de ani, fratele a suferit arsuri, iar soră-mea este oligofrenă. Vreau să lucrez. Liceul nu ne-a repartizat niciunde.

Diracția de poștă a municipiului București. Adresa nr. 74/20 510/CM și datată 8.09.1982: „Urmare a sesizării dv. adresată Of. Buc. 74, privind revista externă JOURS DE FRANCE vă comunicăm: Cercetările nu au ajuns la un rezultat concret, întrucît trimiterile expediate ca simple circule prin unitățile postale fără nici un fel de evidență. Ne aflăm în imposibilitatea stabilirii cauzelor neprimirii de către dv. a revistei sus-menționate”. N.R. Chiar așa?

Angheloiu Constantin, comuna Gura Vîtoarei, sat Poiana-Copăceni, strada Plai nr. 43, județul Prahova: Acum trei luni ni s-au înlocuit stîlpii de lemn ai rețelei electrice cu stîlpii din beton. După înlocuire tovarășii de la I.R.E. Cimpina au pus la loc conductorii electrice, dar i-au uitat pe cei de la radiofrecvență. Aud că de acestia ar răspunde tovarășii de la Văleni de Munte? Indiferent cine, numai să-i pună la loc.

Pagină realizată de MIRCEA BUNEA

Poșta redacției

Mimi Soimoșeanu - Brăila: Femeile încadrate cu contracte de muncă pe durată determinată, care au copii în vîrstă de pînă la trei ani, beneficiază de ajutor pentru îngrijirea acestora în caz de îmbolnăvire, numai dacă îndeplinesc condițiile de vechime în muncă, adică o vechime de cel puțin 6 luni în ultimele 12 luni premergătoare concediului medical, sau de 10 luni în ultimii doi ani premergători concediului medical. **George Kork - Caransebeș:** Absolvenții școlilor profesionale sint încadrați în categoria a II-a, nivel bază. Dacă nu vi se rezolvă problema încadrării la întreprindere, puteți să vă adresați forului tutelar al acesteia. **Dinu Nicolau - București.** Vi s-a reținut legal contribuția de 2 la sută, chiar dacă ați fost pensionat, pentru că lucrați în continuare fără desfacerea contractului de muncă. **Steriana Oancă - Scinteiești (Galați):** Într-un număr de 11 ani, numai în trei ani ați realizat volumul de muncă stabilit de adunarea generală a C.A.P. **Cornelia Kimmal - Aiud:** Nu reiese clar în ce constă ajutorul pe care îl cereți. Reveniți cu amănunte. **Aureliu Pretorian - Pitești:** Vaccinul realizat de dr. C. Băcanu se face la serviciul laborator al Spitalului clinic de urgență din București, Calea Floreasca nr. 8, cod 79 810, unde vă puteți adresa.

Maria și Vasile Stănuțel - Satu Mare: Aveți posibilitatea să vă adresați organelor de miliție ori procuraturii de a face cercetări pentru infracțiunea de nerespectare a hotărîrii judecătorești. **Radu Teican - Medgidia:** Nu aveți dreptul să încasați compensația în sumă de 110 lei lunar, întrucît din partea C.A.R.P.-ului beneficiarii de o recompensă trimestrială.

Constanța Tausch - Hunedoara: Se poate interna la secția clinică de chirurgie cardiovasculară din Spitalul clinic Fundeni, avînd bilet de trimiterii de la unitatea sanitară de care aparține cu locul de muncă. **Mărioara Făgădaru - Sibiu:** Fiind absolvent din anul 1971 nu mai are dreptul să se prezinte la examenul de diplomă. **Luminița Stoica - Podu-Turcului (Bacău):** La Departamentul aviației civile **Paraschiva Prisneac - Timișoara:** Numai dacă C.O.M. al întreprinderii apreciază că se poate. **Grup de 42 pensionari - comuna Ciocănești (Dimbovița):** Ați primit pensia în procent de 80 la sută datorită C.A.P. Ciocănești care nu a achitat contribuția legală la fondul de pensii și asigurări sociale.

MARGA NEDELEA

Sintem informați că atît în București cît și în țară, la unele oficii postale, cel care vor să se aboneze la revista noastră sint obligați să accepte și abonamente la alte publicații (pe care le vom numi dacă va fi cazul).

Atragem atenția factorilor răspunzători de respectiva stare de lucruri ca o asemenea condiționare este ilegală, iar pe cititori îi rugăm să ne semnaleză în continuare unde se petrec asemenea ilegalități și în ce constau etc.

„FLACĂRA” nu ia în considerare scrisorile anonime și nu primește acte originale. Scrieți-ne cit mai concis. Și nu uitați să vă iscăliți. Precizați eventual telefonul unde vă putem găsi.

Propunem un subiect de meditație și de acțiune:

DELTA DUNĂRII

Un bătrîn fără vîrstă, cu trupul costeliv, barbă lungă și subțire, ochi verzi cu luciri de metal. Și un grind — o fragilă lamă de nisip înconjurată de ape. Bunicul lui s-a instalat aici la puțin timp după revoluția de la 1848. A săpat, căutînd apă, a cosit, a improspătat și imblinzit finețele...

Sigur, Delta Dunării își articulează astăzi structurile la o altă scară, într-o perspectivă configurată de o concepție unitară asupra zonei, de un plan de cercetare și dezvoltare științific fundamentată: modernizarea bazelor piscicole, cu un accent deosebit pe dezvoltarea

pepinierelor piscicole, aducerea în circuitul agricol pînă în 1990 a circa 90 000 — 100 000 hectare, organizarea de un tip special a portului liber Sulina, unul dintre cele mai frumoase porturi la Dunăre, creșterea planificată a nivelului de trai, așezăminte culturale-sociale, stabilizarea forței de muncă etc.

Investigația reporterului începe în mod necesar din punctul în care perspectiva teoretic acceptată coboară din planuri și grafice în realitate, la întîlnirea cu izvoarele vieții, cu bătrînul fără vîrstă de pe grindul

pustiu, cu mentalitățile oamenilor, dar și cu durerile și bucuriile, cu infringerile și victoriile lor. Sprijiniți și îndrumați de primul secretar al Comitetului județean Tulcea al P.C.R., tovarășul Ioan Petre, 7 reporteri ai revistei noastre s-au aflat timp de mai multe zile în satele și comunele deltei, smulgînd faptele și locurilor semnificațiile unui proces care, în plină desfășurare fiind, își căuta el însuși modalitățile de optimizare, de perfecționare și autoperfecționare.

NICOLAE CRISTACHE

Geografii noștri vor trebui să revizuiască harta Deltei Dunării în fiecare an

Convorbire cu tovarășul
IOAN PETRE,
prim secretar al
Comitetului județean
Tulcea al P.C.R.

— Stimate tovarășe prim secretar, Delta Dunării este locul despre care are o părere fiecare cetățean, fie că-l cunoaște, fie că nu-l cunoaște. Nu e om să nu știe ce-i delta și ce trebuie să rămînă ea. A citit cărți și reportaje — îndeobște pătrunse de lirism — a văzut filme artistice și documentare — aproape toate cu o undă de romantism, de poezie. O întrebare se impune: totuși, ce este Delta Dunării?

— E destul de greu să apreciezi astăzi ce a fost delta și ce a rămas din imaginea ei în conștiința unor oameni. Delta era o zonă unde se recolta stuf. O frecvență o anumită categorie de turiști. Dacă se mai prindea și ceva pește, atunci era bine. S-au produs o seamă de schimbări importante în realitatea deltei, cea mai importantă schimbare e una de concepție. Există o concepție unitară asupra zonei, un plan de cercetare și dezvoltare bine fundamentat științific. În ultimii ani, la indicațiile conducerii partidului, ale tovarășului Nicolae Ceaușescu, o seamă de lucruri au căpătat un sens, o perspectivă. S-a intensificat acțiunea de modernizare a bazelor piscicole, cu un accent deosebit pe dezvoltarea pepinierelor piscicole. Pînă în anul 1985, fosta incintă stuficolă Pardi-na, de 25 000 ha, trebuie redată agriculturii. O serie de operațiuni complexe de îndiguiri, desecări, amenajări vor aduce în circuitul agricol, pînă în anul 1990, încă 90 000—100 000 ha. Iată, prin urmare, că trebuie să vorbim de agricultura Deltei Dunării. Potențialul deltei, de altfel, este mare. În ultimii doi ani, creșterea animalelor, a taurinelor, îndeosebi, a cunoscut sporuri de efectiv semnificative. A trebuit să luptăm cu unele prejudecăți. Cu prejudecata, de exemplu, că din cauza tăunilor nu se pot crește taurine. S-au construit adăposturi ușoare, s-au selectat animalele cel mai bine adaptate condițiilor și tăunii își văd de treabă. De fapt, cele mai mari schimbări în gîndirea oamenilor trebuie făcute.

— Ce consecințe au toate aceste modificări în regimul, în ecologia deltei? Cînd se pierde, cînd se cîștigă totul?

— Spuneam că potențialul deltei e mare. Adevărul e că nu se știe care-i potențialul real. Noi sîntem preocupați în cel mai înalt grad de echilibrul zonei — ecologic și economic —, dar nu putem îngădui să guvernăm, în continuare, intimplarea. Cînd vorbesc de ecologie, mulți se gîndesc la pelican. Pentru acesta, un pelican mort înseamnă un atentat la echilibrul natural. Pelicanii însă s-au înmulțit peste măsură. Un pelican consumă zilnic 24 kg pește. Ne putem noi oare permite să-i lăsăm pe cormorani și pe pelicani să se înmulțească fără măsură, să deci-

meze peștele și, totuși, să considerăm prosperitatea lor ca pe o fatalitate, ca pe un dat absolut al naturii? Se înțelege că nu. Pentru ca lacurile Razelm și Sinoe să dea o producție de pește din ce în ce mai mare, s-au construit canale, s-au făcut mari lucrări de îndiguire. Avem 42.000 ha cu amenajări piscicole. Când intră cormoranii în ele e prăpăd. Nici cu împușcăturile de avertizare nu-i mai sperii. La Maliuc se amenajează pentru reproducători 500 ha. De doi ani tot adunăm reproducători, astfel ca din 1985 să avem puietul necesar pentru realizarea hotărârilor Congresului al XII-lea în ce privește producția de pește. Și, atunci, se pune problema: ce ecologie respectăm? Pe aceea de acum 60 de ani? Piscicultura, se spune, este zootehnie subacvatică. Deci, o activitate economică sistematică, pe un plan. Astfel stînd lucrurile, e limpede că și în privința turismului se schimbă și se vor mai schimba multe. Un turism bine organizat, nu pe voia fiecăruia. Mulți ar putea să se întrebe: cum, să nu mai mergem cu un undiță în deltă? Ba da, însă în locuri destinate turiștilor. În fond, în nici o cooperativă agricolă nu intri cînd vrei ca să lei ce vrei, chiar dacă ești turist.

Dumneavoastră întrebați „ce se pierde cînd se cîștigă totul”. Nu se pierde nimic, atunci cînd procedezi cu înțelepciune și grijă pentru nevoile reale ale omului. Sulina, ca urmare a indicațiilor secretarului general al partidului, trebuie să devină unul din cele mai frumoase orașe ale noastre de pe Dunăre. În 1976 exista la Sulina numai o fabrică de conserve de pește. Acum există un șantier naval în plină dezvoltare. În urma vizitei de lucru a tovarășului Nicolae Ceaușescu efectuată nu de mult la Sulina, s-a hotărît un tip de organizare deosebită a portului liber, cu o importantă investiție, ce se derulează pînă în 1985. Se dă în funcțiune și primul atelier naval cu profil de dezmembra-rea unor piese, subsansamble și a tablei. Activitatea industrială a Deltei Dunării — în care se pătrunde, de fapt, prin două locuri, pe la Tulcea și Jurilovca — trebuie să fie complexă și specifică.

— Rezultă o definiție nouă a deltei, cea veche fiind: **stuf, turism mai mult sau mai puțin organizat, ceva pescuit. Care-i această nouă definiție?**

— În baza programului de valorificare superioară, științifică a resurselor zonei se vor înființa întreprinderi teritoriale cu activitate economică mixtă: agricultură, piscicultură, silvicultură, horticultură, stuficultură, turism. Recentă vizită de lucru a secretarului general al partidului la Sfințu Gheorghe a arătat ce perspective interesante oferă nisipurile din partea aceea a deltei pentru plantarea pomilor fructiferi. Terenurile nisipoase pot fi utilizate pentru pășunat, cu amenajările corespunzătoare. Cu ajutorul C.N.S.T.-ului se studiază problema valorificării energetice a deltei. Canalele

pot fi folosite și pentru irigații, dar și pentru instalarea de turbine hidraulice. Apa înseamnă și energie. Soarele deltei înseamnă și energie. Să nu uităm că e zona cu numărul de zile însorite cel mai mare din țară. Tot C.N.S.T.-ul ne ajută în vederea valorificării biomasei (pentru hrana animalelor, transformări chimice etc.) și a folosirii energiei solare (baterii solare la Sulina, slujind fabrica de conserve și unele obiective turistice) și eoliene.

Nisipurile deltei sînt o resursă importantă. La Caraorman avem o investiție în vederea obținerii nisipurilor peliculizate pentru turnătorii (canalul e realizat, portul e în construcție). De asemenea, la Sf. Gheorghe, o investiție pentru valorificarea nisipurilor grele. Definierea deltei comportă, iată, elemente noi și semnificative.

— **Vă propun să stăruim încă asupra chestiunilor agriculturii. Cînd privești harta Deltei Dunării, uscatul pare neînsemnat, ca suprafața ocupată.**

— La Pardina, investiția totală este de 1,6 miliarde lei, din care 1,2 miliarde lei în construcții-montaj. Acum, Pardina seamănă și culege recoltă pe 8.900 ha. În anul 1985, cum spuneam și mai înainte, se va ara și recolta de pe 25.000 ha. Pînă în 1990, lucrări complexe vor aduce în circuitul agricol 100.000 ha și harta deltei va arăta altfel. Le dăm de lucru mult celor care se ocupă de alcătuirea hărților. Trebuie să le revizuiască în fiecare an 1 Zonele Maliuc, Crișan, Caraorman, Sf. Gheorghe vor avea alte culori pe hartă, culoarea cîmpiei. Terenul e fertil și promite o agricultură eficientă. În incinta Pardina vom aduce oi. Acum, oile se duc luni întregi la pășunat prin alte locuri. Au însă posibilități să rămînă și vara și iarna în incintă, trebuie numai să le punem în valoare. Cu totul vor fi 8 întreprinderi mixte: Jurilovca, Sf. Gheorghe, Crișan, Chilia, Pardina, Maliuc și Murighiol. Campingurile pentru turism vor ține tot de aceste întreprinderi mixte, ceea ce e firesc.

Sînt vremuri bune pentru Delta Dunării. E necesar să ne unim puterile și ambițiile pentru a-i

da acestui loc bogat importanța ce-o merită în cadrul economiei naționale, pentru ca viața locuitorilor deltei să fie prosperă și armonioasă.

Convorbire realizată de
TUDOR OCTAVIAN

„Dacă nu ducem o politică pentru Delta o depopulăm în cîțiva ani”

Tovarășe **MARIN NIȚU**, sinteți directorul general al Centralei „Delta Dunării”. Cît pește ne mai oferă la ora actuală delta? Ne gândim și la amenajările piscicole și la investițiile ce au avut loc ani de zile și — le cunoaștem, tovarășe director — la greșelile care s-au petrecut în această privință.

— Pentru activitatea de pescuit avem organizată, cum spuneam, o întreprindere specifică la Măcin, precum și ferme în cadrul Institutului de studii și proiectări al centralei. Producția ce se realizează în acest an este de circa 30.000 tone. Asta înseamnă mult, comparativ, de pildă, cu anul 1950, de 3 ori mai mult, dar puțin față de prevederile planului, care sînt de 45.000 tone anual. Și nu se realizează planul în amenajările piscicole; la Marea Neagră și în regim natural, da. Amenajările piscicole s-au făcut fără să avem experiența necesară, proiectarea acestora nu a avut loc pe baza unor cercetări amănunțite, nu s-au efectuat studiile necesare, pedologice mai ales, și nu s-au respectat prevederile și normativele ce reglementează piscicultura clasică în ceea ce privește mărimea bazinelor de reproducere, predezvoltare, parcare și mai cu seamă de creștere pentru puiet. De exemplu, la majoritatea amenajărilor nu s-a asigurat prin proiectare complexe de reproducere, iar eleștele de creștere a puietului care, de regulă, trebuie să aibă

35—50 de hectare, au 150—300. Ceea ce nu permite un control al materialului piscicol și dezvoltarea lui pe diferite faze, creează dificultăți în furajare, în apărarea împotriva păsărilor și a bolilor, în pescuire.

— **Nu le-au proiectat ingineri piscicoli, de ce asemenea abateri de la profesionalism?**

— Problema nu se află la proiectanți (în totalitate), lucrurile au ieșit așa nu pentru că aceștia nu s-au priceput, însă, pentru ca investiția de fond să fie cît mai mică, diverse foruri de aprobare de la București au tot ajustat și au tot tăiat fondurile până nu s-a mai ajuns să se facă ceea ce trebuia. Sînt, incontestabil, și abateri de la profesionalismul curat, multe dintre aceste amenajări s-au amplasat pe terenuri impropii, cu zone de plaur plutitor, cu turbă, ceea ce a dus la colmatarea canalelor dreoare, la tasarea digurilor și, în final, la neasigurarea volumului de apă necesar. O altă chestiune este și aceea a neasigurării furajelor — la timpul, volumul și structura necesară, potrivit rețetelor stabilite de institutul de profil — Institutul de creștere și nutriție animală Bălotești. Nu-ți dă nimeni ce e prescripșit acolo.

— **Și nu se pot corija aceste erori?**

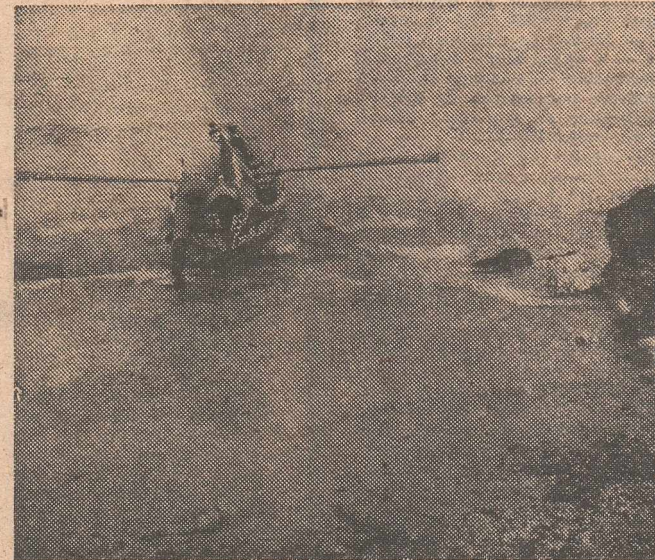
— Nu sînt o fatalitate. În acest cîncinal nu mai dezvoltăm amenajări noi și vom aplica un complex de măsuri pentru atingerea parametrilor proiectați la cele existente. Cerem, totodată, sprijinul Ministerului Industriei Chimice pentru asimilarea mai urgentă în țară a substanțelor necesare pentru distrugerea vegetației dure din bazinele și eleștele de producție, pe care pînă acum le-am importat. De asemenea, pentru a executa operațiunile mari și costisitoare de întreținere a lucrărilor hidroameliorative din Delta Dunării (anul acesta avem 49.200 hectare de amenajări) sîm dotati cu utilajele necesare executării unui volum mare de decolmări de canale, de drenare, de întreținere a digurilor, de compartimentare și contur și, în special, a di-

gurilor de apărare. Este ca Ministerul Transport și Telecomunicațiilor să indiceațiile conducerii su de partid și să execute. Ce consolidare a albiei lui Sulina pentru protecția lărilor de pe acest braț, și a amenajărilor pisc silvice Păpădia, Maliuc, Ceamurlia. Acum sînt în Dacă mai avem o viitur iarnă nu știu ce o să ne Am aici un dosar de cedență cu departamentul sort și cu M.T.Tc., dar nu nu s-au apucat de treab cîrea a fost programat cîncinalul trecut.

— **Dar în legătură cu rele și inediile pădurii tei — Letea și Caraorman stau lucrurile, tovarșe rector? Am fost astă v Letea, am străbătut pe aproape 20 de kilometri nima pădurii și ni s-a psoarta acestui extraordinament al naturii e în j Are goluri imense, aspect de îmbăntuire și neingrijit**

— Lucrul acesta l-am cat anul trecut, cu prilejul tei secretarului general al dului acolo. Ne-a dat în ferme ca pădurea să fie bi grijită și completată. A v vreme îndelungată o cor păgubitoare — promovat Comisia monumentelor i din cadrul Academiei — c o rezervație naturală treb rămînă așa cum a creatura, fără intervenția omul hăra indicațiilor tovarș Nicolae Ceaușescu am ince Letea lucrări de igienizare rățire a pădurii pe 652 hect In toamna anului trecut primăvara acestuia am efi împăduriri și completări pin negru, plop euroame salcîm, arțar — atît la 44 hectare), cît și la C (pe 18 hectare), urmînd ca a rna s-o continuăm și în to această.

— **Incepeți interviul cu cizarea că răspundeți de tot ce înseamnă economia și r sele naturale ale deltei. constatat la I.A.S. Pardin forul ei tutelar este Direcț ională a agriculturii Tu Compromisuri?**

Oameni in Delta

La Mila 29

anul se imparte in alte anotimpuri

Subinginerul Vasile Melinte lucrează la Unitatea de exploatare a stufului „Sulina”, Mila 29, de aproape șase ani. De fel e moldovean. N-ar fi crezut că viața îl va purta din satul lui, așezat pe Drumul național E 4, la patru kilometri de Mărășești, în aceste locuri unde nu trece nici măcar un drum de pămînt cît de mic și de neînsemnat care să-l lege cu țara. Doar drumuri pe apă. Și cum lui Vasile Melinte i-a plăcut și încă îi place să umble prin țară și-a cumpărat și motocicletă și mașină, dar le folosește doar în concedii, cînd, să spunem așa, își scoate pîrleala. Mașina o ține dincolo de canal, la amenajarea piscicolă Rusca. Pînă acolo e un kilometru. De acolo mergi pe un drum de pămînt, treci brațul Sfințu Gheorghe cu bacul și, în sfîrșit, ajungi ca tot omul la asfalt.

— E greu?

— E greu. De felul meu sînt de la țară. Asta e un noroc, pentru că nu te sperii de muncă și știi să faci de toate și mai ales ai învățat un lucru de bază: viața e muncă. Dacă ai familie

e mult mai ușor. Soția, Natalia, a terminat Facultatea de piscicultură de la Galați și m-am gândit s-o urmez aici, unde a fost repartizată. Eu sînt mecanic și puteam găsi serviciu oriunde. Ea lucrează la Rusca, la un kilometru distanță. Asta parcă am mai spus-o. Viața de aici diferă de cea pe care am fi dus-o în altă parte, dar în linii mari e aceeași. Sîm într-un bloc de familisti, tot la calorifer ne încălzim. Avem doi copii, un băiat de cinci ani și o fetiță de trei. Avem și o fată care-i îngrijește cînd sîntem plecați la lucru și pe care am adus-o de la mine din sat. Avem și o văcuță și un pic de grădiniță pe care cultivăm cîte ceva. E drept că iarna trimitem copiii la părinți, pentru a putea să meargă la grădiniță. Cei de aici au toți copiii mici și, deci, încă nu se pune problema mersului la școală. La Mila 29 lucrează 105 oameni: 95 de muncitori repartizați la cele 5 coloane de recoltare, un maestru, un muncitor specializat și 12 cadre TESA. Ni s-a amenajat o mică așezare, cu birouri și locuințe pentru muncitorii care sînt din Tulcea, care stau toată săptămîna aici, ca la un cîmin studentesc. Anul se imparte la noi în alte anotimpuri. De la 15 octombrie, după ce cade frunza stufului, începe perioada de recoltare. Pînă la 15—30 martie are loc recoltarea și balotarea stufului în ceamuri de 200 tone. 15 zile ține retragerea coloanelor și a atelierelor mobile din teren.

Pînă la 15 septembrie este perioada de reparație a utilajelor și balotare, în funcție de posibilitățile de primire a stufului de către Combinatul de la Brăila. Apoi, perioada în care ne găsim acum, cartarea suprafețelor în care urmează să se facă recoltarea. Și iarăși de la capăt. Stuful nu crește mereu în aceleași locuri și sîntem obligați să ne mutăm mereu după el. În general, stuf nu este așa de mult pe cît cred unii. Apele mari împiedică recoltarea. Cînd apele îngheață ne bucurăm. E frig, e nepăcut, dar treaba merge mai bine. Uneori, cu toate eforturile e imposibil să faci planul. Pentru anul acesta trebuia să recoltăm 25.000 tone de stuf. Pînă acum am realizat 9.700 și urmează după socotelile noastre să mai recoltăm pînă la sfîrșitul anului încă 12.500. Deci, nu ne facem planul. În urmă cu cîțva timp, pentru cel care lucrau în deltă se dădeau niște sporuri. Acum pentru condițiile în care muncim sîntem penalizați cu pînă la 20 la sută. Ori că lucrezi în deltă, ori că lucrezi în altă parte, ești retribuit după același nomenclator. Colegii mei de pe uscat, care se duc dimineața la serviciu și pleacă la ora 3 acasă, au aceleași retribuții ca și mine, dacă nu mai mari. Fiecare coloană are stație radio cu care se vorbește de trei ori pe zi, după un program stabilit. Telefoane nu sînt și cazurile de urgență nu pot fi rezolvate decît între anumite ore. În campanie se lucrează de dimineața

pînă seara. Se lucrează și duminicile. La 3 săptămîni se dau 3 zile libere. O zi o pierzi cu dusul, una cu întorsul și îți mai rămîne doar o zi din care poți înțelege ceva. Problema transportului s-a ridicat în fiecare seară. Delegații vin, notează și pleacă. Iarna să mergi 6 ore pe o șalupă fără încălzire nu e deloc ușor. Șalupele O.N.T. au amenajări, dar n-am văzut nici una pe aici. Altfel, ce să mai spun? Piese de schimb avem. În privința asta stăm bine. De două ori pe săptămînă sîntem aprovizionați: piine, costiță. Ne-am amenajat un teren de fotbal, avem o bibliotecă, șahuri, table, televizor și radio. Chiar și la coloane avem televizoare și aparate de radio cu baterii, table și șahuri. Iar cei care stăm aici conviețuim fără probleme deosebite. S-ar putea face mai mult pentru oamenii din deltă.

OPREA GEORGESCU

CHILIA 1

Plimbat, păpat păpica peștilor

În noaptea de 2 spre 3 septembrie a.c., vagonul C.F.R. cu nr. 3153433177 — 1 este încărcat cu nutreț, împreună cu un al doilea

vagon, la Fabrica de nutreț combinate CATALOI, județ Tulcea. Cele două vagoane — așteptate ca piinea caldă, vom v dea unde! — nu sînt însă scoala calea ferată. Drept pentru care sînt ținute încărcate astăzi circa 15 zile. În disperare de cauză, inginerul Ion Lazăr, șef serviciului aprovizionare al Centralei „Delta Dunării”, Tulcea, comunică situația directorului general al centralei, Marin Nițu, care intervine personal la fabrică, cerînd urgentarea transportului. Pe 19 septembrie, în sfîrșit, cele două vagoane ajung la Tulcea, dar cîntarul gării de mărțuri de aici este... defect. Vagoanele sînt duse la stația Zebii sînt respinse înapoi la Tulcea, sînt intervine iarăși, în sfîrșit, în 2 septembrie sînt cîntărite pe cîntarul... carierei de piatră Zebii (? !). Apoi vagoanele sînt a duse în portul comercial Tulcea unde se constată că macaraua de descărcare e... defectă! În sfîrșit se aude că în 22 septembrie macaraua s-ar fi reparat: sînt așadar șanse ca furajul respectiv să ajungă, aici, în această noapte.

...22 septembrie, la Ferma piscicolă Chilia 1. Am sosit aici de la Tulcea, cu una dintre „rapidele” centralei (un soi de combinație între vedeta „papuc zburător” și racheta navală pe zchiuri), însoțit de inginerul Ion Lazăr, cel care mi-a relatat istoria de mai sus. Neîntîmpină inginerul Ștefan Trofimenco, șeful fermei: 30 ani, de 7 ani în deltă, răspunde de patru elește însușmind 174 hectare. Este momen-

— Agricultură este una dintre activitățile importante din Delta Dunării și a fost coordonată, până în 1979, de către noi, cind, fără avizul nostru, a fost trecută Trustului întreprinderilor agricole de stat. Deși secretarul general al partidului, atît în cadrul vizitei de anul trecut, cît și din anul acesta, a indicat, ca pentru exploatarea unitară a tuturor resurselor din această zonă și coordonarea unitară a tuturor activităților să se constituie întreprinderi economice complexe cu 60 000—70 000 hectare și care să se ocupe, în funcție de specific, de agricultură, de piscicultură, pescuit, zootehnie, silvicultură, exploatarea stufului, desfacerea produselor etc. Potrivit acestor indicații Centrala „Delta Dunării” a întreprins studii și a elaborat un program pentru înființarea a 7 asemenea întreprinderi ce vor îmbrăca întreg teritoriul, cu sediul în localitățile Jurilovca, Chilia Veche, Maliuc, Murighiol, Pardina, Sf. Gheorghe, Sulina, localități prevăzute a se dezvolta, iar localitățile Jurilovca, Chilia și Sf. Gheorghe să devină orașe. Dacă nu ducem o politică pentru deltă o depopulăm în cîțiva ani. Deja sînt sate care au dispărut ori care se depopulează vertiginos, cum sînt Cișlița, Ostrovu-Tăturu, Tatanuru, Cardon, iar la Chilia a mai rămas doar jumătate din populație. Tinerii au plecat, bătrînii devin tot mai bătrîni și în mod natural dispar.

— În sfîrșit, și ceva despre oameni. Ce pot face aceste întreprinderi pentru populația deltei, cum o pot menține acasă, ori împămînteni noi sosiți?

— Dacă ne uităm pe hartă, observăm că majoritatea satelor sînt așezate pe cele trei brațe ale Dunării și, ca să rămîna populată, dat fiind o realitate naturală atît de vitregă, au nevoie de locuri de muncă și de condiții de viață mai bune. Avem o gîndire și în ceea ce privește aceste așezări omenești. Dezvoltarea, în primul rînd, a localităților situate pe cele trei brațe, avînd șansele accesibilității în tot timpul anului și condiții ce permit echiparea lor cu unități economice, locuințe mai solide și așezăminte social-culturale. Nu e de neglijat tocmai faptul că în prezent sînt și cele mai populate și mai dotate cu așezăminte culturale și o rețea comercială cît de cît pusă la punct. Desigur, în perspectivă nu trebuie neglijate nici localitățile — puține, dar existente — de pe cele două ostroave: Letea, Mla 23, Cardon, Sfîstocfa, C.A. Rosetti. După părerea mea, ele ar trebui dezvoltate, conform tradiției, ca sate pescărești, exceptîndu-le pe cel de pe ostrovul Carorman care, deși a fost sat pescăresc, a devenit localitate minieră pentru extragerea nisipurilor cuarțifere. Exploatarea care, gîndesc, în perspectivă ar fi normal să fie coordonată tot de către Centrala „Delta Dunării”. Pentru fixarea populației și permanentizarea forței de muncă ar trebui ca și învățămîntul să fie organizat în mod corespunzător, după specificul și la necesitățile zonei. Pescarul și, prin extindere, muncitorul piscicol

sînt considerați în nomenclatorul profesional, o meserie simplă, cu toate că ei execută azi un volum însemnat de lucrări care cer o înaltă pregătire de specialitate. Dacă ne-am oprit numai la cei din pepinierile piscicole — ei trebuie să știe să exploateze agregatele și utilajele, să minuiască tractorul, stațiile de pompare și cite altele... La fel și pescarul, nu mai este cel din imaginiile de altădată, lucrează și el cu utilaje și o dotare tehnică tot mai complexă. De aceea am propus de mai mulți ani Ministerului Muncii includerea în indicatorul tarifar a meseriei de electronician piscicultor. Nici nu ne-a răspuns măcar.

— Sperăm să vă răspundă acum, la noul apel făcut prin intermediul revistei noastre.

Altfel nu se poate, dacă vrem să menținem oamenii în deltă și să valorificăm optim tot ceea ce ea ne oferă — și poate oferi mult dacă știi să iei inteligent.

CICI IORDACHE

PORTUL LIBER SULINA

Insigna portului

— În lume sînt vreo 340 de porturi și zone libere. Toma Năstase, director al Administrației portului liber Sulina, amintește cîteva dintre ele: Hamburg și Port Said, Las Palmas, Hong-Kong și New-Orleans. Apoi: — Ați scris director? — Exact.

— Funcția este director, virgulă, șef al Administrației portului liber.

Portul liber Sulina a fost înființat la 5 august 1978, prin Decret al Consiliului de Stat.

— Activitatea a început imediat, spune Toma Năstase, iar rezultatele financiare pozitive au confirmat valoarea inițiativei de înființare a portului liber Sulina, inițiativă care aparține, după cum se știe, președintelui Nicolae Ceaușescu. Am restituit amortismentele pentru investiții, ne-am recuperat cheltuielile și am dat beneficii.

— Să explicăm cu ajutorul dv., încît să fie pe înțelesul tuturor, ce vrea să însemne un port liber.

— În portul liber partenerii străini nu plătesc taxe vamale. Ei vin și depozitează mărfurile aici, pe platformele și magaziile noastre, așteptînd ca piața să le ofere momente conjuncturale favorabile. De multe ori o marfă este vîndută, cumpărată, revîndută și iarăși cumpărată fără ca ea să se miște de pe platformele portului liber. Cît timp rămînea aici, încasăm taxele de depozitare. Aceste taxe ne sînt plătite în valută, ca și toate celelalte servicii pe care le efectuăm: aprovizionarea navelor, transbordarea, marcarea, ambalarea și etichetarea mărfurilor.

— Pentru ca Sulina să poată ființa ca port liber, îl sînt necesare anumite amenajări. Înțeleg că le are. Îi sînt suficiente?

— Le are, într-adevăr, și mai ales le va avea. Pînă acum am construit 20 000 metri pătrați platforme și 4 000 metri pătrați magazii. Avem deja o flotă proprie și 4 macarale plutitoare, dintre care două de 32 de tone și două de 16. În urma vizitelor

din anul trecut și din acest an ale tovarășului Nicolae Ceaușescu, ca urmare a indicațiilor date cu aceste prilejuri a fost elaborat un studiu de dezvoltare a portului în următorii ani, pînă în 1990. Potrivit acestui studiu se vor realiza aici un depozit frigorific cu o capacitate de 40 000 de tone, un mare siloz pentru cereale și o platformă cu incinte destinate unor anumite sortimente de mărfuri: minereuri, cherestea, laminate, mărfuri containerizate etc.

— Articolul I al decretului din 5 august 1978 spune că „zona portului liber cuprinde actuala delimitare teritorială a orașului Sulina”. Fără îndoială că s-a avut în vedere și crearea unor posibilități noi de dezvoltare a acestui oraș despre care se spune că avea, pe cînd era tot port liber, vreo 17 000 de locuitori. Acum are 5 421 și, se pare, a început să fie din nou căutat.

— Așa este, balanta a început să incline în favoarea celor care vin, de pretutindeni, pe măsură ce se creează locuri de muncă. În portul liber lucrează deocamdată 300 de oameni. Avem însă în curs de realizare un obiectiv unic în țară. E vorba de un atelier de dezmembrat nave vechi, epave care nu mai pot fi reparate. În această unitate în cadrul careia urmărăm să recuperăm o serie de materiale reutilizabile, elice, motoare, vinciuri, aparatură electronică, mobilor, aparate radar, numai numărul sudorilor va fi de aproximativ 100. Nu se poate plînge nimeni că nu are ce să muncească la Sulina. Dar nu e mai puțin adevărat că la dezvoltarea orașului Sulina își pot aduce contribuția și alții. Mă gîndesc la faptul că este nece-

sar ca întreprinderile românești de comerț exterior să fie mai active în promovarea unor acțiuni de cooperare cu parteneri străini, pentru atragerea acestora la realizarea unor investiții în portul liber Sulina.

— Este știut că în unele porturi și zone libere aceste investiții realizate în conștință urmăresc nu numai crearea unor mijloace operative de vehiculare și depozitare a mărfurilor ci și înființarea unor unități de producție. Unități de industrie textilă, electronică, ba chiar și siderurgică, de la caz la caz, după posibilități și interese. Trebuie, fără îndoială, să reamintim că decretul din 5 august 1978 înscrie printre activitățile ce se pot desfășura în portul liber Sulina și pe aceea de „fabricare”. E limpede, Sulina așteaptă nu numai turiști care să admire insigna portului liber ci și oameni în interes de serviciu, competenți, buni comercianți, dornici să ajute ca insigna aceasta să reprezinte mai mult și să-și dobîndească o faimă durabilă între celelalte 310, mai mult sau mai puțin asemănătoare, cite există în lume.

DUMITRU ELIADE

PARDINA

Unde era stuf, crește unduios griul...

— Inginerul agronom Gheorghe Gheorghe ne poartă cu un tractor peste o cîmpie de pe cel mai nou pămînt al țării, născut din ape și adus la lumină de om. „Un pămînt încă neașezat, un sol care nici nu poate fi numit încă sol, neavînd structură”. Sentimentul ce ne cuprinde este ciudat și indescriptibil. Să mergi cu un tractor pe fundul unei bălți, acolo unde, pînă nu demult, se mergea cu barca, se pescuia, se vîna, creșeau stuf și toate viețuitoarele unui asemenea loc acvatic, e ca și cum ai face o excursie spre geneza pămîntului!

Această nouă cîmpie s-a așezat la Pardina, în spatele grindului pe care s-a cuibărit prima localitate omenească de pe malul românesc al brațului Chilia, cel mai lung și mai viețios în despietirea de ape cu care Dunărea se grăbește să se cufunde în mare. Biografia existenței sale ca uscat a debutat abia acum doi ani, prin martie 1980, cînd, ca dintotdeauna, începea să miroasă a muguri și a mîl răvășit de trezirea primăverii. Cînd eternitatea naturii a fost zdreancinată, pentru o altă, sub pecetea omului. Ne afindăm în necuprinsul acestei cîmpii. Pe întinderi întregi cresc lanuri de porumb. Alături, întinderi întregi fumegă, răspîndind miros jilav de frunze încă vorzi și umede — e stuful care moare, arzînd moșnit, ca din cenușa lui să renască pîinea verii viitoare. S-ar înființa aici, și aici nu pe lingă marile orașe, un liceu a-

tul să spun că avem de-a face cu o stațiune de crescut puiet, se lucrează tocmai la vidarea apei din bazine prin pompare. Pescuitul urmează a începe la 1 octombrie, conform graficului de pescuit. În 20 septembrie, peștele ajunsese la greutatea de 29 grame. Planul este de 190 tone puiet vara I — este cea mai mare producție planificată, aici, pînă în prezent, pentru realizarea acestor 190 tone s-a prevăzut, în plan, cantitatea de 510 tone furaje — dar, iată, furajele ajung așa după cum am văzut mai sus (în septembrie, de pildă, din planul de 130 tone furaje, sosiseră pînă la acea oră 67 tone!). „Începe pescuitul peștelui, el va trece în bazinele de iernat formînd materialul necesar viitorilor ani, eu nu pot realiza planul dacă nu am furajul necesar! Sau dacă sosirea lui întîrzie, degeaba mai vine după ce eu am pescuit peștele, e ca și o mîncare ajunsă după ce tacimurile s-au strîns!”

Ștefan Trofimenko nu a ieșit de aici, „din baltă” decît în 14 martie (la o comunicare), apoi tocmai în ziua de 1 august, la o specializare, în Tulcea. În rest — aici stă, aici muncește, aici așteaptă furajul după care, vorba românului, „îl crapă buza”. Și dacă acesta nu-i vine, planul, firește, nu poate fi îndeplinit. Neîndeplinindu-se planul, i se reține 20 la sută din retribuție (iar celor 20 de muncitori din subordine, cite 10 la sută). Iar treaba asta — dacă îl putem spune astfel — durează de cîțiva ani. Omul nu se plînge, și nici oamenii lui, avînd însă în ve-

dere situația grea a transporturilor, greutatea muncii, izolarea cvasitotală în care trăiesc aceștia. Lucrurile nu par a fi totuși chiar la locul lor. Nu s-au acordat „SRL”-uri, oamenii nu s-au plîns nici de asta. Ei nu se plîng — pleacă! Și acesta este lucrul cel mai grav.

Același inginer Ion Lazăr, care m-a însoțit: „Pe întregă noastră centrală, pentru obținerea cantității de 4 800 tone puiet vara I, s-a calculat un necesar de 12 960 tone furaje. M.A.I.A. ne-a repartizat însă numai 4 550 tone, cu alte cuvinte circa 30 la sută din necesar!”. Am avut cazuri în care am dat peștelui orz, de pe la I.A.S.-uri, oamenii au fost înțelegători, alifal peștele ne murea, fiind indiguit, neavînd astfel nici o posibilitate să-și găsească singur hrana. Acum, iată, ni se cere orzul ăla înapoi — de unde, că peștele l-a mîncat?! Chiar și așa, nu cred că vom putea asigura greutatea planificată la peștele pentru consum; în anul trecut îl am mai primit sroturi de în, floarea-soarelui, soia, porumb etc. În acest an nu am mai primit nimic: s-au făcut cote, dar nu s-au dat repartițiile necesare de către M.A.I.A.!”

Sînt greutăți reale de care se izbesc cei de la ferme, acestea, a le trece cu vederea înseamnă a da dovadă nu numai de superficialitate dar și de — de ce să ascundem?! — rea intenție. Ca orice probleme, și aceste greutăți pot fi eliminate, din respect nu numai față de economia țării, dar și față de munca celor de aici, de teribila lor izolare, de faptul

că pentru a-și procura o piine proaspătă lor le este înființat mai greu decît celui de la oraș, care are centrul de piine la parterul blocului și care cine știe dacă nu este autorul incurcăturilor birocratice sau defecțiunilor care au dus, de pildă, la intristătoare odisee a vagoanelor de cale ferată dintre care face parte și cel cu numărul 31535433477 — !!

HORIA PĂTRAȘCU

SF. GHEORGHE

Ar trebui să ne dezmeticim înainte de a fi prea tirziu

La Sf. Gheorghe ni s-a întimplat ceva cu totul și cu totul special. Căpitanul Dumitru Manole a acostat nava Nutria în bazinul de la km 5. Am coborît pe un mal prăfos. La ceasul acela al zilei, satul părea pustiu. În depărtare lătra un ciine, din bătăturile oamenilor abia se auzca cînd și cînd cite un cîrîit de gîină toropită de zăpușală. În zare, la o răsura de ulițe, niște copii fără somn încercau să se cațere pe un gard. În rest, nici picior de român, nici în dreapta și nici în stînga. Și brusc, după primul colț, ne-a sărit în ochi o coadă

la piine. De necrezut, dar aceasta era situația: deși la Sf. Gheorghe nu e lipsă de piine, se face coadă la piine. Și dintr-o dată am înțeles cum stau lucrurile. Facem cum facem și tot izbutim să ne organizăm și comerțul și viața în așa fel încît să nu ducem lipsă de coadă nici atunci cînd nu este lipsă de marfă. Și nu spunem asta ca să glumim fără rost, de vreme ce ne numărăm printre cei care s-au cam săturat de glume. Dar, de fapt, nu am așternut pe hirtie decît o introducere îndreptată la ceea ce va urma: deși este una dintre cele mai izolate localități ale țării, comuna Sf. Gheorghe nu e scutită de acțiunea nefastă a unor greșeli care pe alte meleaguri au făcut ravagii. Laolaltă cu sămînta de coadă, mina unei anume orbiri se întinde, iată, tocmai pînă aici, peste sute de kilometri a brațului de apă al Dunării.

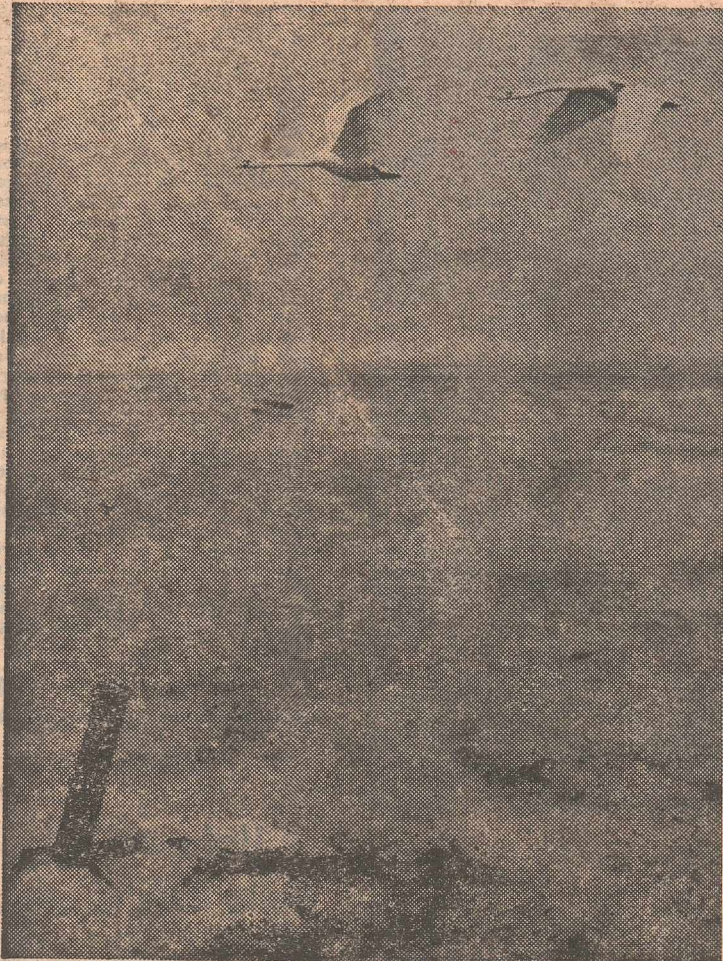
Pentru cine nu a ajuns aici-odată la Sf. Gheorghe, rezonanța toponimicului însuși rămîne pătrunsă de promisiunea unui miraj. Cînd ajungi acolo, dezamăgirea e dureroasă. Slujbele sedentare și de hirtogărie sînt prea puține și bătaia pe ele e mare. Treptat, înaintea familiilor care au pus mina pe bufet, pe postă, pe alimentară și pe releu nu mai suflă nimeni. Și cînd o coaliție cit de cit se lărgește, se întoarce cu un alt curaj spre dușman. Și cînd nu are dușman îl inventează, aceasta fiindu-i rațiunea de existență. Și cam pe calea aceasta

Oameni in Delta

a ajuns Axinia Dumitriu în centrul unor atenții și vorbe de care s-ar lipsi bucuroasă. Dar împotriva a ceea ce se spune despre această femeie vredenă, ea ține în mîini și în suflet o dreptate a ei.

De 13 ani, Axinia Dumitriu conduce secția din Sf. Gheorghe a întreprinderii piscicole din Sulina. Dar asta ar fi mai nimic pe lingă faptul că îl are în subordine chiar și pe propriul ei soț, Cristu Dumitru, comandantul cuterului Somonul. Și de 13 ani se petrece sub privirile ei o destrămare de rosturi împotriva căreia singurii nu mai poate lupta. La Sf. Gheorghe, pescuitul este de fapt singura îndeletnicire productivă. Toate celelalte, unele chiar utile, nu sînt decît niște mofturi. Dacă nu ar mai fi pescuitul, este fără îndoială că Sf. Gheorghe nu ar mai exista. Dar din cei 127 de oameni încă logăți de meseria aceasta numără sub 40 de ani numai șase: Ion Sîdorencu, Ion Tulceanu, Ștefan Costencu, Ion R. Agachi, Constantin Bondarencu și Constantin Ignat. Ceilalți se apropie vertiginos de pensie și nu se întrezărește încă nici o speranță că ar fi dispus cineva să le ia locul. Piedicile din calea accesului meseriei de pescar sore o demnitate care s-o mai facă atrăgătoare sînt prea multe și insolubile cînd sînt abor-

Alte întințiri sînt asfaltate de febra a tot soiul de mașini și agregate-coloș. Se ară, se reoltează, se transportă, se nivelează, se discutește, se mărunțește, se sapă canale, se drenează ape... se umblă prin măruntaiele noilui pămînt la concurența cu lucrarea naturii și a timpului astronomic. În total și în final — final marcat de sfîrșitul acestui cincinal — patruleterul cu „sol fără structură”, dar dol-dora de seve, va însuma peste 25 000 de hectare metamorfizate în grinare, porumbiști, lanuri de floarea soarelui, de sfeclă de zahăr, soia, cartofi, legume. Din ele 11 000 anul acesta au rodit din plin. O mare parte chiar de anul trecut, adică la un an de la deschiderea lucrării. Patruleterul are o geografie mai aparte, este parcat prin canale magistrale (chiar navigabile, pe ele vor circula miile de tone de cereale spre silozuri) și canale secundare pentru drenarea apelor și viiturilor, dar și pentru irigații. „Întinderea albastră de acum doi ani a fost astăzi vară o mare galbenă cu miros de spice și piine, spune cu dor de poezie și cu mindria omului prin mîntea și brațele căruia s-a făptuit și se făp-tuiește o asemenea operă fundamentală, inginerul Eosefin Florescu, directorul I.A.S. Pardina. Fără modestie, nu-și are rostul din moment ce bilanțurile sînt argumente, producțiile noastre

de griu și de orz s-au situat anul acesta pe primele locuri la nivelul Trustului I.A.S.-urilor din județ: 4 500 kilograme de griu — media la hectar — de pe 1 200 hectare, și 3 800 orz de pe 2 800 hectare. Scepticismul celor care nu credeau și nu sperau să cultivăm și să culegem piine acolo unde acum doi ani era împărăția bălților și stufului, s-a clătinat. Munca a fost dură, mai este încă, să învingi o natură de milioane de ani și să crezi alta este o chestiune nu numai de curaj. Esențial rămîne faptul că pămîntul a răspuns la eforturile omului și sîntem reciproci mulțumiți”.

— Tovarășe director, nu era, totuși, mai bine să pescuim, să lăsăm natura cu rosturile ei fundamentale și inițiale, decît să facem agricultură în locul unei bălți?

— Vă referiți la echilibrul ecologic, nu? Sînt studiate toate problemele, toate aspectele naturale și economice. Dacă din imensitatea deltei s-au ales anumite perimetre pentru a fi destinate agriculturii, înseamnă că se știe ceva. La un hectar de luciu de apă în această baltă nu se pescuiau mai mult de 1 000 kilograme pește, ca teren arabil a dat, în schimb, în unele zone — care însumează vreo 1 400 hectare și 7 000 de kilograme de griu la un hectar, și 4 000 de porumb. Și asta în primii ani! Dacă e vorba de sentimentalism și nu de producții, vă rog să rețineți că 252 de oa-

meni ai I.A.S. Pardina întorcem brazde pentru prima oară în geologia acestui ținut și parcă miros a miezul pămîntului, dar și a sudoarea propriilor noastre trupuri. E ca și cum ai construi o casă, ca și cum ai naște un copil...”

Inginerul Eosefin Florescu, un bărbat de 45 de ani, în puterea vîrstei și a vieții, argeșean de origine, fiu de învățător de prin vatra Meșterului Manole, un sat de pe lângă Curtea de Argeș, a citit mereu cite ceva și a sacrificat mereu cite ceva din sine. Inginer hortivicol de profesie, repartizat, în 1960, în Dobrogea, a fost nevoit să fie agronom, și a fost. Intii, într-un C.A.P. la Somova, unde curînd țaranii îl aleg președinte. După opt ani este trimis la Tulcea să răspundă, să asigure semințele unuia dintre județele cu o puternică agricultură. Apoi este trimis în baltă, să pună pe picioare și să conducă întreprinderea agricolă de stat de la un capăt de țară și de pămînt, la Chilia Veche. Rămîne acolo 7 ani și, aproape, nici nu știe cînd i s-au născut copiii, cînd i s-au făcut mari — acum unul e în clasa a X-a și altul într-a IX-a —, mergînd acasă, la Tulcea, în campanie odată la o lună, în necampanii, la două săptămîni. Dormind prin camere improvizate, mîncînd prin cantine și pe cîmp. Numai ține minte de cînd n-a avut răgazul să ofere soției o floare, ore de tandrețe și de mulțumiri pentru că a acceptat o viață de familie „între două șalupe”, pe furate, uneori chiar trădată cu gîndul tot la munca sa, „la ce se întîmplă acolo în lipsa mea? !”, o viață în doi trăită mai mult în imaginație și dor. De doi ani a fost trimis aici, s-o ia din nou de la capăt, să fie la cirna altei cititorii. „Poate cea mai grea, dar și mai fundamentală pentru ceea ce numim a te împlini, a face ceva în viață. Eu sau altul trebuia să răspundă cineva de ceea ce se înfăptuiește aici: o investiție de peste un miliard și jumătate de lei”.

Inginerul Gheorghe Gheorghe, după un sfert de veac în slujba agriculturii, nu prin birouri, ci acolo pe cîmp, lângă timpla brazdei, în toate cele patru anotimpuri, a cerut singur să vină la Pardina. Ca și inginerul Valeriu Mahu, care peste un an va ieși la pensie. Nu i-a obligat nimeni și nu i-a pedepsit nimeni, nici măcar nu sînt dintre cei trimiși „pentru că e nevoie”, pentru că „trebuie să fie cineva”. Luciditatea implicării, entuziasmul nu sînt deci teorie, nu s-au devalorizat, există în oamenii de lingă noi. În cei integri. Sigur, e intristător că nu e regula generală și absolută, e intristător că nu le mai cultivăm, cu aceeași acuratețe și frumusețe la cei tineri. Doi stagieri, repartizați astăzi toamnă la Pardina, au plecat repede, s-au trădat și și-au trădat profesia. „Dar poate e mai bine — cum ne spune inginerul Gheorghe Gheorghe —, un fapt ca acesta deosebit nu se poate înfăptui cu silă, ca pe o corvoadă. Trebuie să dai totul din tine, să te ataezi, să știi să renunți. Să accepți izolarea, confortul incomfortabil al unei mici camere

de burlac, să ai drept birou uneori cerul liber, să nu ai citeodată nici apă să bei, fiind nevoit să te cobori în canal să-ți uzi buzele și fruntea pirjole de soare.” Ca specialist este convins că se poate face aici agricultură. Cu o condiție: ca totul să fie bine chibzuit. Să nu ne grăbim. Pămîntul are încă multe resturi vegetale, rizomii de stuf sînt duri și tenaci și ar trebui, un timp, măcar un an, să-l lucrăm fără să-l cultivăm, dar — e adevărat — e un lux atît de mare azi. Am dat de cinci ori cu discul și tot a reapărut stuful. În acest context, pentru primii ani cele mai bune, mai adaptabile și care, prin densitatea lor, sufocă vegetația inițială, sînt păioasele. Și în primul an de cultură și în al doilea ele au dat cele mai bune rezultate. În ferma mca, am obținut de pe 150 de hectare 5 000 de kilograme de griu la hectar și în multe locuri 7 000. Lucrăm cu oameni puțini, pentru suprafața fermei pe care o am în grijă ne-ar trebui 20 de tractoare și tot atîția mecanizatori, dar lucrez cu 11. Cei mai mulți fac acte de eroism, nu vin de pe cîmp 10 și chiar 15 ore pe zi. Sînt, sosesc și staționează o vreme, ca pe toate marile șantiere, și lichele, dar nu rezistă. Pleacă repede, ei nu respectă munca. Găsim greu forțe de muncă, deoarece oamenii nu găsesc condițiile de viață și chiar de plată pe care le merită, față de eforturile pe care le cerem continuu. Nu înțeleg de ce pe marile șantiere din agricultură nu se asimilează experiența constructorilor de hidrocentrale și obiective industriale ca, odată cu obiectivul, chiar înainte de sosirea constructorilor, să se așeze colonia muncitorească, să se construiască, dacă nu case mai trainice, care să dureze, să rămînă ca locuințe ale celor care vor urma să lucreze în zonă, măcar barăcile confortabile ale acestora, cu cantine, cu școli, cu grădinițe, medicii, farmacie... club, cinematograful, cu tot ce este necesar unei colectivități. Îi cazăm pe muncitori pe pontoane-dormitor, pe apă, în cite o cămaruță nu mai mare decît o cușetă de tren. Nu au unde să-și spele și să se spele, nu-și pot aduce familiile. Cred că azi, la nivelul lui 1982, nu mai sînt necesare sacrificiile epocii Salva-Vișeu...”

Trefil Grigore este unul dintre cei 232 de muncitori, în majoritate mecanizatori, care înfruntă asemenea condiții vitrege și lucrează zi-lumină, ori noapte-luminată de lună și de farurile trafoarelor, pentru ca marea galbenă de griu să ia locul mării de ape. Este mecanic de întreținere a utilajelor agricole. Acum e în campanie și ziua-lumină nu ajunge pentru problemele aspre și dure ce se ivesc. Are 33 de ani, de fel e din Jurilovca și a fost, în primul rînd, stuficultor. A ajuns la Pardina după datoria sa, după munca sa, a venit unde a fost repartizat și a rămas pentru că a crescut în cultul muncii statornice și în cultul datoriei. A lucrat pe aceste bălți mai întii pentru tractoare plutitoare, acum, pentru cele care ară pămîntul și poartă în spate belșugul lui. A

gasit timp și ambiție să arunce și o școală de maistri, deși nu lucrează (deocamdată) ca maistru. S-a căsătorit cu o fată de prin părțile locului, n-a mai avut vreme să se ducă pe-acasă, să și-o caute. Casa lor e în Pardina și e ceva mai confortabilă, au un apartament la bloc și nu se plîng chiar dacă a devenit prea strîmt pentru patru inși. Altciva îl doare, i-au crescut copiii, au ajuns la școală și nu prea are cine să-i învețe. În Pardina există o școală generală cu opt clase, opt care au rămas cu greu pe motiv că nu se întrunește numărul-barem al M.E.I. ca să funcționeze o clasă. Pentru opt clase există doar 6 cadre didactice, iar din școală doar doi au studii de specialitate — un învățător și un profesor; restul — suplinitori (doar cu liceul). Și cînd ne gîndim că la București și în atitea orașe există o veritabilă superproducție de profesori cu studii universitare de tot felul, care așteaptă să le pice o oră măcar! O oră de clasă! „Copiii noștri de ce n-ar avea dreptul să învețe, să se pregătească la fel cu toți copiii țării? !”, ne întreabă cu amărăciune și cu dreptăție judecată mecanizatorul Trefil Grigore. „Fluctuația de muncitori abia a început, mulți sînt încă necăsătorii, mulți au copii încă mici. Vor veni alții, vor sta cîțiva ani și apoi vor pleca după școli, după copii. Poți să nu-i înțelegi, poate cineva să le ia acest drept? ! Să se gîndească cineva și la copiii noștri și vom rămîne, vom prinde rădăcini aici, poate chiar și copiii noștri!”

Reproducem directorului apelul lui Grigore Trefil. Al unuia dintre cei mai harnici și mai implicați în opera de excepție ce se făp-tuiește la Pardina. Cu oarecare grijă, ne măsurăm cuvintele, pentru a nu fi omul greșit înțeles. De multe ori, mulți conducători nu mai văd copacii cînd trebuie să slujească o întreagă pădure! Nu, directorul, inginerul, omul Eosefin Florescu nu este dintre aceia. Se gîndește egal la producție și la asemenea probleme de viață ale celor cu care muncește. Da, nu are case pentru oameni și de aceea nu are forța de muncă ce i-ar trebui la acest ceas hotărîtor al recoltei. «La o asemenea investiție era cazul să se privească mai din timp și mai lucid perspectiva; a-i asigura pe cei ce vor trebui să rămînă, să lucreze și să culegă rodul de pe 25 000 de hectare este o problemă de fond. Am nevoie, în primul rînd de „ostași” nu de „generali”. Nu înseamnă că ar avea prea mulți... „generali”, la zece ferme are doar 5 ingineri agronomi, restul au ca șefi — tehnicieni și muncitori cu experiență. Buni, foarte buni, dar ingineri agronomi are destui țara. Nu și la Pardina! „Avem nevoie de case ca de aer, dar n-au fost prevăzute în investiție de către Departamentul de îmbunătățiri funciare. E adevărat, nu avem nici școli; abia am obținut aprobarea Ministerului Educației și Învățămîntului ca să funcționeze clasele fără numărul standard de copii. Nu putem gîndi problemele țării cu optica patului lui Procust! De ce nu

Oameni in Delta

date exclusiv demagogic. Intii: captura pescarilor nu este prețuită la valoarea ei reală încît descurajează orice bună intenție a omului. Doi: nici o investiție cit de cit notabilă nu a ușurat într-un fel sau în altul munca oamenilor, cuterele sînt vechi de decenii, instrumentele de pescuit se proiectează din birouri de partate de mare și de lagună și mereu se adaugă sau se renunță la ceva din alcătuirea lor. Trei: exodul forței de muncă spre meserii mult mai bine plătite afectează grav continuitatea firăscă a generațiilor. Bunicii au rămas față în față cu strănepoții, pentru că nepoții și fiii au ales călătoria spre alte meleaguri și rar mai revin în sat.

În sfîrșit, citeva dintre cauzele acestei situații ne-au fost dezvăluite de profesoara Victoria Pătrășchioiu, directoroarea Școlii generale din Sf. Gheorghe... Explicîndu-ne cu răbdare ce poate și ce nu poate scoala pe care o conduce de un deceniu încheiat, am înțeles că cei tineri sînt literalmente obligați să-și părăsească satul natal încă din copilărie. În primul rînd, pentru că aici nu își pot desăvîrși instrucția pînă la capătul anilor de liceu. În al doilea rînd, pentru că absența cadrelor didactice calificate îi aruncă în lume handicapați din pornire. În zece ani, numai trei copii din Sf. Gheorghe au izbutit ascensiunea spre studiile su-

perioare și unul singur dintre ei s-a reintors în comună: inginerul zootehnist Nichita Timofei. Ceilalți se învață de mici cu internatul și cu baraca și dezrădăcinarea le intră în sin-gie, laolaltă cu inclinarea spre un ciștig mai ușor. Chiar și în meseriile de trei lulele, legislația stabilește cu grijă fel de fel de trepte de calificare și, implicit, remunerații — diferențiate și stimulativă. În pescuit nu e-istă trepte de calificare. Refuzul de a accepta această profesie, la Sf. Gheorghe, din păcate a devenit în ultimii ani o mentalitate. El nu se mai afirmă printr-un ins sau orin altul, ci prin generații întregi.

Mai dureros este că această mentalitate a molipsit pînă și autoritățile comunale. Axinia Dumitriu a trebuit să poarte o adevărată bătălie pentru a obține pentru pescarii ei nu o piine enormă, ci una ceva mai mare, măcar pe măsura efortului lor. Și nici astăzi nu este sigură că a reușit o victorie definitivă. Printre scriptologii, zbaterea aceasta a Axiniei Dumitriu e privită cu suspiciune: femeia, spun unii, vrea să-și dea importanță. Dar pescăria, la Sf. Gheorghe, nici nu trebuie să-și dea importanță pentru a fi importantă. Ea este foarte importantă. Și ar trebui să înțelegem adevărul acesta ceva mai devreme.

MIHAI PELIN

PARTIZANI

Despre iarnă, dar mai ales despre altele

Stuful se recoltează iarna, cînd dă inghetul, și dacă delta este foarte frumoasă vara, cînd e și plină de turiști, iarna este foarte urîță, zice Florea Verbina, care are de spus despre el însuși că e multumit, bineînțeles, de munca lui, doar și-a ales-o singur, însă nu dă înapoi să adauge că loc de mai bine ar fi încă. Dacă nu prea mult, cel puțin cit era atunci cînd el, mai tînar fiind, a plecat din satul lui de bastină, Crișan, și umbblind împotriva curentului apei a urcat pe brațul Sulina pînă la Mîla 29, calificîndu-se mecanic și ajungînd cu vremea șeful coloanei de agregate pentru recoltarea stufului din satul Partizani, apartinător de comuna Maliuc. Loc de mai bine ar fi, așadar, însă nu ca să punem umărul și să mutăm iarna în vară. Asta știe prea bine Florea Verbina că nu se poate. Și la urma urmelor nu despre iarnă e vorba, ci despre altele, bunăoară despre faptul că în urmă cu 6-7 ani unitatea avea vreo 500 de oameni iar acum nu i-au ră-

mas decît vreo cîțiva peste 100. Jumătate din cei 46 de ani, cîți are, Florea Verbina și i-a cheltuit învălînd să minuiască și să repare mașini din ce în ce mai complicate și mai productive și este de crezut că despre lumea oamenilor cu aceeași meserie ca a lui știe aproape totul. Din ceea ce știe, spune de exemplu că „sporul de deltă”, care reprezintă 20 la sută din retribuție, a fost redus la 15, apoi la 10 la sută și tot astfel în continuare, rezultatul acestei numărători inverse fiind că „oamenii au plecat la 8 ore” adică mai ales în întreprinderile industriale din Tulcea. Cei care au ținut să rămînă în deltă s-au angajat pe șantierul Trustului de construcții al Ministerului Agriculturii, unde muncesc 10 ore și sînt plătiți pentru tot attea. „Noi, mai adaugă Florea Verbina, muncim 10 și sîntem plătiți pentru 8”. Simion Covaliov, căpitan pe nava bac-motor Holbina, de fel din Periprava și indeletnicîndu-se de 22 de ani tot cu transportul alimentelor și materialelor necesare echipelor de recoltare a stufului, ar vrea să ne încredințeze la rîndu-i că lucrurile chiar așa stau, cum a spus Florea Verbina, și nimeni nu poate crede că sezonierii, cei 70-80 care vin în deltă de pe la începutul lui noiembrie pînă prin martie, reușesc să muncească într-atît încît să nu se simtă lipsa celor 400 care au plecat. Acești sezonieri vin aici, dealtfel, de vreo 20 de ani și mai bine, de cînd a început acțiunea de exploatare organizată a stu-

fului. Florea Verbina s-a împrietenit cu cîțiva, cu Nicolae Barbu, Ion Iacob sau Vasile Stoian, oameni de ispravă și harnici cit să scoată cam 4 000 de lei pe lună tîind stuf cu terpanul, un fel de seceră cu coada mai lungă. Cei mai mulți dintre sezonieri vin din nordul Moldovei, de la Darabani. Pînă nu demult, cum plecau ei, odată cu primăvara, apăreau alții, mai de pe-aproape, dinspre Galați și Brăila, atrași de bogăția de vară a deltei. Plăteau niște taxe și puneau porumb, pepeni, fasole. În urmă cu doi ani Florea Verbina și Simion Covaliov i-au văzut pentru ultima oară încercînd ceamuri de cite 200 de tone cu pepeni. De ce n-au mai apărut și-n vara anului trecut sau în vara acestui an ei nu știu însă pot bănui din cite află de la colegii lor, localnici din satul Partizani, de la mecanicul Ion Cordon, de exemplu, sau de la Dumitru Grosu, care e tot mecanic. Acesta din urmă a luat să muncească în acord 6 000 metri pătrați cu porumb. Cum pămîntul se află printre niște plantații cu puiți de plop, datorită lui era să îngrijescă puiții iar la cules să-și oprească 60 la sută din porumb și să dea 40 la sută. Pînă aici i se pare dreptă învoială, dar nu și mai departe. Fiindcă, potrivit contractului, el trebuia să primească pămîntul arat, discuit și semănat, însă nu l-a primit astfel. Arătura, ce-i drept, fusese făcută, dar pentru discuit și semănat a scos banii din buzunar. Iar de curînd, tocmai cînd se pre-

s-ar înființa aici, și aici nu pe lângă marile orașe, un liceu agricol, de pildă. Măcar pentru treapta întâia, cu profil de mecanizatori? O clasă — două, măcar. Și piscicultura și stuficultura și silvicultura, toate domeniile economice din deltă au nevoie de mecanizatori. Unde să-i formăm? Din altă parte nu vin, cei din zonă pleacă să se califice și nu se mai întorc, se duc spre limanuri mai bune”.

Ne mai vorbește directorul Florescu și despre o altă urgență: silozurile pentru cereale. „În final vom furniza zeci de mii de tone de cereale anual și nu știm unde le vom depozita? De doi ani le cărăm la Galați, blocând Dunărea zile întregi cu ceamuri, cu remorhere, cu șlepuri. Apoi le aducem din nou la Tulcea, pentru nevoile județului. Iarășii ceamuri, șlepuri, remorhere, iarășii operații de încărcare-descărcare, cheltuieli inutile de transport și combustibil, pierderi inerente de produse, inerente la atâtea manipulări... Numai în 1982 vor ieși din Pardina 20 000 tone cereale”.

„O nouă geografie și un nou bazin agricol al țării se croiește cu eroism, ca în toate marile zidiri ale epocii noastre. Cu eroismul, într-un fel firesc și în mod natural asumat de către oameni. Tocmai de aceea nu mai sînt necesare sacrificiile inutile. Locuințe, școli, silozuri, mașini agricole, piese de schimb pentru mașinile agricole sînt azi pe deplin posibile și pentru Pardina. Se poate, știm că se poate.

C.I. ADAM

Un genist la Sfiștofca

În dreapta sticlește oglinda de apă prea puțin adîncă a Băii Musura, unde Dunărea se înfrînge cu marea și apa nu e nici dulce nici sărată, adică este și dulce și sărată. Cum urci către mieznoapte pe canalul Popina, Sfiștofca se deslușește în stînga. Pontonierul de la Sfiștofca se numește Dumitru Ivan, are 36 de ani, e scund, vînjos, genul omului care calcă apăsător fără să pară greoi și din a cărui înfățișare sau vorbă poți crede că e născut să fie, cum s-ar zice, eficient. O impresie pe care n-o lasă și oamenii din satul Sfiștofca, întins dincolo de muchia digului construit în spatele pontonului, într-o latură de răsărit a grindului Letea. Sfiștofca e sat aparținător de comuna C.A. Rosetti și singurul care pe plan local, cum zice el, cunoaște mai bine situația este Nichita Suvorov, gestionar la bufet și la magazin. Pentru simplul motiv că doar el, nu altcineva, împarte uleiul, zahărul și făina, Nichita Suvorov știe că în Sfiștofca sînt 120 de case și 278 de suflete. Cam trei sferturi dintre localnici sînt trecuți de 60—70 de ani. Cînd el însuși va avea 60 de ani, în anul 2000 bănuiește că satul își va cam dezlega paramele și se va lăsa să plutească în largul lumii. În urmă cu 10 ani satul avea 568 de oameni iar acum are 120 de case numai cu numele, fiindcă multe, dintre ele s-au pustii și-n zi-

durile lor țipă ruina. Unii au murit iar alții au plecat la oraș, la Sulina. Acolo, zice Nichita Suvorov, a avut cearnărie — un bunic al lui, Hariton, de la care a învățat cînd era copil puțină grecească. Apoi, aducînd vorba în prezent, ține să adauge că magazinul e bine aprovizionat Periprava, și chiar dacă la Sfiștofca se pot găsi oameni care să susțină că lichiorurile Ceylon sau Ecuatorial sînt prea scumpe sau că uneori au fost nevoiți să-și facă pline din fidea și macaroane, alții se arată mai îngăduitori iar dintre ei, știindu-se că stă bine picioarele lui, cel mai puțin pretențios și cel mai optimist este prietenul lui Nichita Suvorov, pontonierul Dumitru Ivan, care spune: „Eu nu beau lichioruri, eu beau vin făcut de mine. Și dacă nu am făină să-mi fac pline, am porumb, mă duc la moară la Isaceș și mîine mă-măligă pină vine făina”.

Dumitru Ivan este tot din județul Tulcea, din comuna Lunca-vața, satul Rachelu. La început a fost tractorist și electromecanic. Șapte ani a lucrat pe un rector vertical atunci s-a numit că este stuficultor, apoi s-a numit constructor și a muncit în Insula Mare a Brăilei, la Filipolu, Agaua și Rața. După aceea a intrat la NAVROM, pe remorcherul Banat, pe ceamuri cu care a transportat mai ales cereale și piatră și în cele din urmă pe pontonul de la Uzlița, unde nu avea curent electric și pentru a nu-l incremeni frigul ca pe apele de pe brațul Sfîntu Gheorghe făcea foc toată ziua și noaptea cu sălcii putrede. După ce-a fost trimis la Orșova să aducă trei pontone noi, putea să aleagă dintre ele, putea să rămînă pontonier la Caraorman sau la Mila 23 care sînt, se știe, mai apropiate de Tulcea, însă el

a ales locul cel mai îndepărtat, Sfiștofca. În urma lui au venit și soția, care se numește Stoiana cu cei trei copii de 11, de 7 și de 4 ani, Sevastian, Marioara și Petruța. La Sfiștofca primește aceeași bani, 2 000 de lei, plus 700 alocația pentru copii, plus 1 000 de lei pentru îmbarcare, cit ar fi primit și la Mila 23 sau Caraorman, știa asta, însă mai știa și ceva pe deasupra, ceva ce au văzut și aflat între timp toți cei din Sfiștofca. Și anume că Dumitru Ivan împreună cu soția sa și băiatul mai mare au unde să muncească pămînt cit le poartă înima. Dumitru Ivan spune că a făcut armata la geniu, dacă adaugă ce-a învățat în armată cu ce-a învățat din meseriile pe care le-a făcut pînă acum ar fi în stare să pornească orice fel de lucrări ambițioase, însă toată ambiția acelor lucrări a adunat-o în folosul uneia, singure, în muncă pămîntului. A curățat pămîntul de buruienis, s-a dus prin baltă și-a adunat stuf, l-a tăiat și l-a fasonat și din el a împletit garduri cu care și-a înconjurat pămîntul pe care l-a arat, l-a semănat și l-a îngrijit cum se cuvine, punînd în același timp la adăpost de anumite miini prea lungi și porumbul și pepeni și legumele pe care le-a muncit, aducînd tufe de cîtină și sădindu-le în jurul locului pentru a întări gardul și a-l face inaccesibil fiindcă, se știe, cîtina are ghimpi. Tot astfel și-a împrejmuit și o curte de păsări și a înălțat o magazie încăpătoare, din care Dumitru Ivan poate să scoată oricînd o cană cu vin să-și întîmpine oaspeții. Vie n-a fost nevoit să-și mai pună, era pusă demult, „de la Sfiștofca pină la Cardon — după cum ne spusese și Nichita Suvorov — pe kilometri întregi de-a lungul canalului Popina erau numai vii și

postanari și pe masura ce n-a mai avut cine să le muncească viile s-au înfrățit cu cîtina; fără să le muncească, oamenii se pot duce și astăzi să culeagă struguri cit le poartă înima”. Și dacă multura din sat li se pare mai ușor să se ducă la bufet să bea lichior și să se plîngă apoi că-i scump, Dumitru Ivan nu are liniște pînă nu strînge cit îl țîn puterile din această bogăție. Zeci de găini, de găște și rațe și un vițel, o junică și o vacă pe care stăpînul n-o vede decît atunci cînd ea vine înot peste canalul Popina dinspre balta pe unde hălăduiește în restul zilei, înseamnă aceeași bogăție a locului, fabuloasă pentru cine știe s-o vadă și s-o stăpînească. „Să trăiești aici și să n-ai ce minca e păcat”, zice Dumitru Ivan, și lîngă vorbele astea netede și clare și care sună a plin nu e nevoie să mai adauge că el nu leneștește niciodată, cu toate că nu-l indeamnă nimeni la muncă.

Prin preajmă, nici dulci și nici sărate, apele Băii Musura leneșesc la soare pe un pat de nisip.

D. CONSTANTINESCU

GRINDUL SCHIOPUL

Curajul unui crescător de animale

Grindul e o mică limbă de nisip pe care n-o să-l întîlnim pe hărțile la scară mare, ci doar pe cele de detaliu ale deltei. E culbărit pe undeva la nord-vest de Sulina și destul de departe de talpa triumfului Letei. Nu are nici un drum principal și nici o loca-

litate învecinată. Se ajunge pe un canal mic, doar cu o salupă sau barcă cu motor, un canal cu apă limpede ce poate fi băută fără teamă din căucul palmelor. Întii, pe dreapta te surprînda stogurile de fin și un pilc de vită. De undeva, de după un gard, lîngă o poartă de stuf se ascunde o colibă, apare și omul și stăpînul locului: Alexandru Vasiliu. Îl salutăm și trecem mai departe. Ca după o jumătate de ceas de înaintare pe canal să ajungem la o altă poartă pentru a oștăre și la o altă poartă de stuf, înaltă și maiestoasă asemănătoare celor de lemn din Maramureș, în pragul acesteia, cu mina streșină la ochi, o femeie cu port de țărăncă și obrazul arămiu, ars de soare: femeia lui Ion Vasiliu, care ne primește tandru și ospitalier.

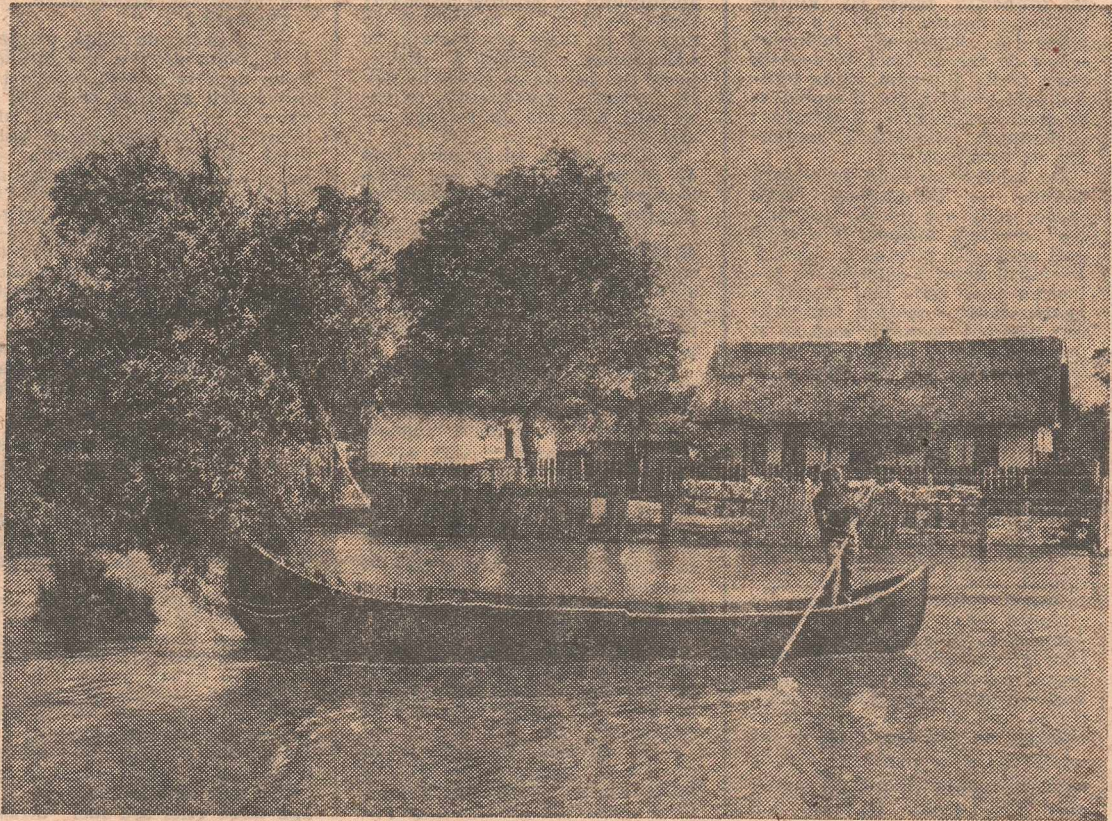
Ne arată curtea și grădina cu nisipul lucrat îndărătnic pînă în pragul casei și făcut să rodească vița de vie, metri pătrați de viță de vie, cu ciorchinii ca roua, pomi fructiferi și legume de tot felul. Nu lipsește nimic gospodăriei și curții. Bărbatul e cu vitele, dar va trimite acuz, după el. Sosește un bătrîn fără vîrstă, cu trupul costeliv, barbă lungă și subțire, ochi verzi cu luciri de oțel. Se așază domol în iarbă și e încîntat să ne vorbească. „Noi sîntem în grindul ăsta de 160 de ani. Bunelul care a venit prima oară aici, era de fel din Piatra Neamț. A venit după revoluția de la 1848, mai întii, în satul Letea care avea doar 12 case; numai pescari. S-a dus apoi în C.A. Rosetti unde veniseră să se statornicească, să întemeieze un sat, vreo 25 de care de români din Dobrogea. După cițiva ani, înainte de 1877 a găsit acest grind care era pustiu. L-a cumpărat de la turci. Și-a făcut gospodărie și și-a așezat tirlele de vite. A muncit, a săpat cîntină apă, a cosit și a împrobătat și imblînzit finețele de pe grinduri, și a ajuns la 300 bovine și peste 1 000 de oi. A ajuns cel mai gospodar. După moarte, au rămas copiii lui. Tatăl meu, Iacob, a fost cel mai mic. Mama a crescut 12 copii, am trăit 11 — opt băieți și trei fete. Mama e în viață, are 91 de ani, e la sora cea mică, la Maria Pocosă, în Sulina. Eu sînt cel mai mare din băieți, am 63 de ani. Dar ce contează istoria asta de familie?!

— Dumneavoastră de ce-ați rămas aici între ape?

— Am fost și eu plecat. Am lucrat 9 ani ca paznic de far la Sulina. La 50 de ani am dat demisia și am venit iarășii la nisipurile astea. E pămîntul nostru, moștenit. Am dat demisia la 1 noiembrie 1969 și m-am apucat iarășii, ca bunelul și ca tata de creștere de animale și de agricultură. Am pînă în 60 capete de vite, mai mult nu pot, deoarece nu e nutreț. În fiecare an predau la stat 2—3 tone de carne și 1 000 litri lapte.

— Și de ce nu e nutreț, dacă altădată pe acest grind puteau să pască 300 de bovine și peste 1 000 de oi?

— Această gospodărie a mea, agrozootehnică, pentru a o face în întregime de folosină și mie și statului, am nevoie de materiale de construcții ca să mai fac

Oameni in Delta

gătea să se ducă să culeagă porumbul, Dumitru Grosu a fost înștiințat că mai are de plată aratul, discuitul și semănatul, asta însemnînd, zice el, că pentru același lucru e obligat să plătească de două ori. De aceea, cum s-a întimplat de a ajuns el aici nu înțelege, după cum îi este la fel de greu să înțeleagă și ce s-a petrecut cu o mare întindere de pămînt pe lîngă satul Partizani, poate 100 de hectare, arate și nesemănate pînă în aceste zile de toamnă. Localnicii l-au rivnit cînd murea încă de sevele primăverii, pe urmă și-au întors ochii de la el și și-au căutat altceva de lucru iar acum, cînd li se arată rece și sterp, nu pot să-l privească decît cu părere de rău.

...În timp ce Dunărea curge, în continuare, de la Tulcea către Sulina, nu de la Sulina spre Tulcea.

DUMITRU ELIADE

PARDINA

Aurel Țăranu în 48 de ore

Aurel Țăranu are 35 de ani, este șeful cherhanalei (cîtește, corect „Punctul colector piscicolar”) Pardina și vînător amator în timpul liber — deși, vom ve-

dea în continuare cam ce înseamnă acest timp liber.

Locuiește chiar aici, în clădirea din lemn a cherhanalei, are 2 camere și o bucătărie. Soția sa, Ana, a reușit să intre nu de mult la I.A.S., contabilă. Au în folosință 6 000 metri pătrați, lot pe care îl cultivă cu porumb; 60 la sută din recoltă o dă la stat, restul le rămîne.

La rugămintea mea, îmi relatează — extrem de cinematografic — în ce constă o zi de muncă, de pildă ce a făcut el ieri, marți 21 septembrie: s-a sculat la patru și jumătate, a curățat niște știuleți să dea de mincare la porci (are trei porci contractați cu statul). A verificat apoi pescarii pe care îi are în subordine: 19 oameni, fiecare cu cite o barcă („fără bătură și cu centura în barcă!”). La ora 5, aceștia erau plecați („pleacă în jur de nouă kilometri pe canalele aferente Chilie!”). A urmat telefonul zilnic către județ, raportînd producția. A scos apoi peștele afară, pe ponton, împreună cu singurul preparator pe care îl are în schemă, un puști blond și cu privirea istețită: peste trei tone de pește, asta pină la opt seara!

Între timp s-a primit și pește proaspăt pescuit, s-au spălat căzile cu sodă (căzile sînt un fel de butoaie enorme, avînd cam 2 400 kilograme capacitate fiecare). În ziua asta de marți, spune, a expediat la centru 3 072 kilograme caras sărat, primînd totodată 2 723 kilograme proas-

păt. E mult, e puțin? — întreb. „Înainte era mult mai mult!” — îmi răspunde (a doua zi, adică miercuri, lucrul acesta avea să-mi fie confirmat și de către Marin Mușat, tinărul primar al comunei, în vîrstă de 32 ani).

Revenînd la Aurel Țăranu: „Ce să vă mai spun eu de ziua mea de ieri?! Pe la prînz am mîncat o ciorbă de cartofi, de pește sînt sătul pînă peste cap, vă dați seama!... Iar seara, după opt, ne-am uitat, eu și soția, la televizor: a fost ceva cu Amza Pellea și Diplan. Ne-a plăcut foarte mult, puteai înțelege ceva!... Asta ne e distracția, televizorul (se dă și film, în comună, de două ori pe săptămîină, dar mergem mai rar). O carte, să vă spun drept, n-am mai citit de nu mai tîm minte, și deși sînt și secretar de partid pe formația pescară Pardina, nu mi-e rușine să vă spun că numai de cărți nu-mi arde, nu am timp! Uneori mai citește soția, cu voce tare, pe mine însă mă fură somnul!...”

E o muncă grea, eroică, această, a celor de la cherhanale. O muncă aspră, bărbătească. Dacă îi întreb ce îi determină să lucreze în aceste condiții adeseori extrem de vitrege, pur și simplu nu știu ce să-ți răspundă: există însă ceva, ceva greu de dibuit, care îi ține locului, legați parcă de pește și apă — apa

asta care a mai rămas, și care este din ce în ce mai poluată („Înainte aruncam cu lanseta, chiar aici, pe brațul Chilie: nu exista să nu scot crăpceanul! Acum, poți să dai... sufletul!”).

Miercuri, Aurel Țăranu a avut un necaz: i-a murit GOGU!... Cine e — sau mai bine zis „a fost” — acest GOGU? Un pelican. Un pelican care s-a pripășit pe lîngă gospodăria omului, care minca laolaltă cu cîinii, porcii și celelalte orătării, și care, la venirea vreunui oaspete, în semn de amicitie declarată îl ciugulea ușor de deget. L-a găsit miercuri mort, și nu era prea bătrîn, cine știe ce-o fi avut? „Pe apă l-am găsit — pe apă l-am dat drumul!”

Formulă seacă, amară, dar care — am simțit asta extrem de clar — conținea o mare doză de poezie, de duioșie chiar, surprinzătoare la acest om cu chipul brăzdat de ploii și vînturi, cu privire deschisă, sinceră. Poate că acel pelican rătăcit, poate că moartea acestuia marcase omul, zgîndăriseră ceva din sensibilitatea lui de stăpîn al apelor. Poate că acolo, undeva, în el, un resort intim fusese mișcat, scoțînd la iveală pentru citeva clipe, prin citeva cuvinte, un mare adevăr: oricît de dură ar fi munca pe care o practici, oricît de grea și fluctuantă ca rezultate practice, ea e munca

TA și o poți respecta, și niciodată ea nu te va înrăi sau înstrăina, atîta vreme cit moartea unei făpturi apropiate — chiar și un amărît de pelican — îți aduce, ascuns, în suflet, o ne-bănuită lacrimă.

HORIA PĂTRAȘCU

POPINA

„Unii termină facultatea și sînt repartizați direct in centrală”

Centrala Deltei Dunării. Unitatea piscicolă Sulina. Acestea sînt cuvintele scrise pe firma modestă de la intrarea unei clădiri de pe strada a doua din Sulina. În spatele acestei firme își desfășoară activitatea una din cele mai importante unități din oraș. Unitatea are secții la Crișan, Caraorman, Sf. Gheorghe, Popina, Ceamurlia și, bineînțeles, Sulina. Secțiile sînt împărțite pe o zonă întinsă și oricît de perfecționate ar fi mijloacele de telecomunicație pe care le are la dispoziție ele nu

Încă o bucată de adăpost. Nu poți să îți vițele afară în furtună. Dar nu mi se dau. Mi-ar încăpea acolo și tot nătrețul pe care l-am cósit cu greu toată vara. Am o fiică la Timișoara căsătorită cu un băiat de origine ungar care e bun gospodar și mi-a promis să-mi procure o toacătoare de nătreț minată de vânt. Sura de stăpă de la noi din baltă, dacă e bine hrănită, dă pină la 10 litri de lapte pe zi. Vă rog asta să scrieți acolo la ziar, dacă vreți să ne ajutați. Și anume că gospodarul Vasiliu Ion ne-a făcut o propunere pentru bunăstarea orașului Sulina, a-l aproviziona cu lapte, carne, ouă, legume, fructe și de toate. Să ne asigure îndiguirea acestor patru grinduri împotriva inundațiilor și cu niște mici tractoare cu care să putem să le arăm, să ne cósim și să ne aducem acasă finul, ca și pentru toate folosințele gospodărești. Să ni se dea dreptul să ni le cumpărăm. Am auzit că s-ar și fabrica pe undeva. Aici în zona Sulinei nu e cooperativizare, sintem ca la munte, gospodării puține dar care putem să producem. De-a lungul canalului a existat o șosea care lega pe uscat Letea și C.A. Rosetti de Sulina, pe la Cardon. Nu mai este, au săpat un canal peste ea. Pe vremuri era și una — Vilcov-Chilia. Oamenii n-ar mai rămâne izolați de la 1 octombrie și pînă la 1 iunie, cînd nu mai circulă nici un vas. Să se revină la șosele și în felul acesta locuitorii de pe grinduri ar veni mai ușor la oraș să-și ia ce le trebuie și să aducă ce le prinosesc.

Căci grindurile există și acum, dar nu mai face nimeni nimic pe ele. Au fost părăsite.

CICI IORDACHE

TULCEA

Biologul, pescarul și un șalău rănit

Caut o cunoștință mai veche, pe directorul adjunct științific al Institutului de studii și proiectări Delta Dunării, doctorul în biologie Ion Munteanu. Născut în nordul Sucevei, norole 1-au ales pentru Dunăre, așa că de peste 30 de ani cercetează morfologia apelor din Dunăre și din delta, schimbările survenite în interiorul acestui ecosistem. Și uneori e trist, pentru că rezultatele cercetărilor semnalează că factorii, poluanți ai apelor Deltei Dunării se adună aici, din toate țările riverane, și depășesc limitele admise. Și răspunzător de această denaturare biologică a fost și continuă să rămână omul împreună cu unele dintre activitățile sale economice. Așadar, omul este factorul principal al dezechilibrului ecologic și din Delta Dunării.

— Cit de mare e acum acest dezechilibru biologic? Pînă unde putem ajunge cu el fără a deranja întregul ecosistem?

— Din toată suprafața deltei, ne răspunde biologul Ion Munteanu,

teanu, trebuie să valorificăm pentru economie numai acele zone evaluate din punct de vedere al solului, de regulă delta fluvială, partea cuprinsă, în linie dreaptă, între Letea și Caraorman. Această primă parte a deltei primește, odată cu viitura apelor, primește și reține o mare parte de suspensie, depuneri aduse de fluviu. Deci, în această zonă (delta fluvială), unde terenul este evoluat, pot fi amplasate diverse exploatare economice: agricultură, silvicultură, zootehnie, piscicultură etc.

De la această linie imaginată (Letea — Caraorman), spre mare, delta are un sol mai puțin evoluat, nisipos, e o zonă mai aridă și e bine să se respecte cadrul natural existent, cu folosirea unor zone mai restrinse pentru unele activități temporare: pășunat pastoral, care se și practică, se poate practica turismul de tot felul. Și pentru că veni vorba de turism, interlocutorul nostru e de părere că, pe lângă turismul de agrement, ar fi bine să se practice și turismul în scopuri științifice, pe toată perioada anului: sint, de pildă, mulți oameni de știință (ornitologi, ecologi, sistematicieni, geologi) care ar putea să desfășoare o activitate științifică în tot timpul anului, așa cum se face în marile rezervații naturale ale globului din Africa, Australia, Antarctica. Rezultatele cercetărilor acestor savanți ne-ar ajuta poate mai mult în ceea ce privește valorificarea deltei, păstrarea ei cât mai aproape de natural. Cu atât mai mult cu cit unele țări și-au pierdut astfel de rezervații naturale: Italia a rămas fără Delta Padului, iar

Franța, fără Delta Ronului, și Italia și francezii lasîndu-se atrași de unele interese economice provizorii, mărunte.

— Not nu vom face astfel de greșeli, ne sporește, astfel, optimismul directorul adjunct al Institutului de studii și proiectări Delta Dunării, în momentul de față și în toate programele de valorificare complexă a deltei, peste tot menținem 40 000 hectare, în zone caracteristice, ca rezervații naturale cu regim special.

— Cam puțin, ni se pare, față de 420 000 hectare cit are Delta Dunării împreună cu Complexul lagunar Razelm—Sinou!

— Da, dar în afară de cele 40 000 hectare de rezervații naturale, mai există unele zone, în apropierea acestor rezervații, care sint, de asemenea, în anumite perioade ale anului, tratate, protejate ca și rezervațiile.

— Mai sint și alți factori care amenință delta, în afară de om și unele întreprinderi ale sale?

— Industria, cu toate elementele sale poluante — care ajung în Dunăre, industria din toate cele opt țări riverane fluviului, fluviu care colectează o rețea hidrografică de pe aproape jumătate din suprafața Europei. Iar cum Delta Dunării e capătul terminus al Dunării, e normal ca tot ce se colectează să ajungă, în cele din urmă, aici.

— Unii, propovăduind un optimism fără prea mare temel, spun că Dunărea ar avea o mare capacitate de filtrare a acestor agenți poluanți?

— E adevărat, Dunărea are o capacitate biologică de filtrare puternică, dar aceasta e limitată. Cînd cantitățile de substanțe po-

luante, cum ar fi cuprul (cel mai periculos), mercurul, plumbul, detergenții, produsele petroliere, sint în cantități care de multe ori depășesc limitele stasului nostru obișnuit, acest filtru biologic nu mai face față și pot apărea fenomene neprevăzute.

Exemplu?

— La pești, de pildă, elementele poluante din apă pot acționa negativ asupra eclozării și dezvoltării larvelor și puilor în primele lor stadii. Și ca să stabilim științific elementul principal poluant și influența lui negativă asupra ihtiiofaunei din delți, e foarte greu: intru cit urmările se văd după un an sau doi abia, adică după ce s-au produs, cînd puii anumitor specii de pești au o curbă descendentă, ca urmare a acestor factori, încă din perioada embrionară.

— Adică observațiile se concretizează abia după ce celula a fost degradată, iar viața a fost parțial distrusă?

— Intocmai!

— Într-o noapte, am dormit la pescării din Matia și unul, bătrîn de acum, mi-a arătat un șalău mare și plin de răni. Mi-a spus că era rezultatul poluării apelor. Doar că nu plîngea... Ce se întîmplă de fapt cu peștele din Delta Dunării?

— Acum, mi-e greu să pun un diagnostic, dar presupun că nu numai la șalău, ci și la alte specii, la plătică, știucă, biban sau crap există unele boli (ca hidropizia infecțioasă, variola, o serie de paraziti intensinatali), care provoacă necazuri în special în ghiolurile izolate, unde apa Dunării pătrunde mai greu, mai ales în perioade de ape mici. Aici are loc, urmare

unei abundente vegetații submerse, un intens proces de descompunere organică și unecori apar și astfel de boli.

— Înțeleg că nu puneți pe seama poluării apelor apariția acestor boli? Aveți cazuri cînd, urmare poluării, a murit peștele?

— Nu. Poluarea poate contribui la accentuarea dereglării chimismului apei, care conduce la slăbirea materialului piscicol: se poate îmbolnăvi foarte ușor.

— Nu vă cred!

— Atunci rețineți următorul exemplu: noi folosim în crescătoriile sistematice din delți, ca sursă de apă și deci și ca mediu inconjurător pentru pești, apa care se află în delți. Iar la destătările pe care le practicăm, de pînă la 10 000 exemplare la hectar, la puieț pînă la 80—100 de mii exemplare, orice element poluant în cantități chiar foarte mici ar produce mortalități în masă. Și dacă mai doriți și un alt exemplu, notați din nou: eu lucrez în delți de aproape 30 de ani. De loc fiind din zona Sucevei, 24 de ani am băut apă numai de izvor, iar în delți de 30 de ani beau apă care există aici, o beau ca și pescarii: din ispol. Și încă se poate bea...

— Pentru că sinteți din zona Sucevei, vă dau și un exemplu: astă iarnă, cițiva pescari de la Întreprinderea piscicolă Botoșani, m-au invitat să văd lacul Drăcești. Acolo am văzut cel mai dezolant spectacol produs de poluare: circa 100 tone de pește zăcea mort, cu burta în sus. Pește el zburau păsările ihtiiofage. Pescarii nu mai pridideau să care peștele mort sub un deal, să-l îngroape. Pe Dunăre, uneori peștele miroase a petrol; iera — la fel. Dacă în delți nu se simt încă efectele poluării, fapt curios, încă e foarte bine!

— Chelaru, directorul Piscicolei Botoșani, mi-a fost coleg. E bun pescar, specialist. Dar lacul Drăcești nu poate fi comparat cu Delta Dunării. Acolo a înghețat lacul, apa nu s-a mai aerisit, iar substanțele poluante au sufocat peștele. De vină sint cei care conduc unitățile poluante: nu respectă legile, nu epurează, biologic, apei. Iar redresarea Drăceștilor, pentru că acolo au murit și peștii reproducători, nu se poate face mai devreme de 2—3 ani. Fiindcă se pierd cițeva generații.

— Cum putem apăra apele țării, deci și ale deltei? Cum putem apăra viața amenințată a mediului acvatic?

— La noi, toate investițiile sint prevăzute cu sisteme de epurare a apei. Pînă aici totul e perfect! De aici încolo, intervin două aspecte: dacă e vorba de a reduce a valorii investiției, se reduc, de regulă, sectoarele care nu-s direct productive: deci și sistemele de epurare: în al doilea rînd, dacă totuși nu s-au tăiat fondurile pentru sistemele de epurare, de filtrare etc., utilajele nu sint folosite deloc sau nu sint corect folosite, pentru că, la o crescătorie de porci, de pildă, personalul este folosit în exclusivitate la muncă productive.

Oameni in Delta

sint suficiente pentru o perfectă conducere a activității lor. Inginerul Ștefan Popoiu, directorul unității, e mai mult pe teren. Poate fi găsit cu certitudine la sediu doar la ora 18, cînd secțiile raportează prin stație producția și problemele care nu suferă amănare: transport, unelte, piese de schimb, gheață.

Cum peste două zile urma să înceapă pescuitul în zona amenajată și cum amenajarea piscicolă Popina este cea mai mare nu numai din zonă, ci și din lume, l-am însoțit pe directorul Ștefan Popoiu, care, împreună cu inginerii și tehnicienii de la secția respectivă urmau să pună la punct ultimele amănunte ale campaniei.

De la Sulina pînă la Popina sint 35 kilometri, drum pe apă. Șalupa, fie ea și rapidă, parcurge această distanță în aproape o oră.

Amenajările de la Popina au început în urmă cu 10 ani. Pe lângă amenajarea unei suprafețe de 7 000 hectare afectate pescuitului intensiv, s-a amenajat și canalul care leagă Popina de Sulina, care nu numai că asigură o cale pentru transportarea peștelui la unitățile de colectare de la Sulina și Tulcea dar face legătura între satele Cardon, Sfiștofa, C.A. Rosetti și Sulina. Amenajarea a fost dată în funcțiune în anul 1975. Tot atunci a fost transferat de la Mla 29 la Popina și inginerul Ștefan Popoiu. După patru ani a fost numit coordonatorul amenajării, după care, începînd din primăvara acestui an, a fost

promovat în funcția de director al unității.

Pentru că viața lui Ștefan Popoiu s-a numit timp de 7 ani Popina, pentru că de această amenajare se leagă primele lui succese la ea ține mai mult. Ca director trebuie să fie imparțial, așa și este, însă aici condițiile de muncă și mai ales de viață sint mai grele. Vara e mai bine, însă iarna, cînd canalul îngheață, cei care trăiesc la Popina țin legătura cu lumea doar prin stație.

„Pentru a putea rezista în condițiile de izolare de la Popina trebuie să muncești. Munca este singurul divertisment și ea umple cel mai bine timpul. Numai muncind nu te plictisești. Cit am stat aici am crescut o vacuță care dădea lapte pentru copii, am avut grijă de un cal, am avut o mică grădină de legume. Uneori nu-mi ajungea timpul. Problemele de viață sint importante și nu de puține ori greu de rezolvat mai ales cînd vine vremea să-ți întemeiezi o familie. Puține femei se încumetă să trăiască aici. Tot din acest motiv, una din problemele importante cu care ne confruntăm este stabilitatea cadrelor. Și nu de puține ori valoarea oamenilor pe care li avem se măsoară în numărul anilor pe care li-au petrecut în delți. Deși condițiile în care ne desfășurăm activitatea sint deosebite, suprafețele pe care le avem în exploatare sint foarte mari — numai o fermă din cele 8, cite sint la Popina, este mai mare decit o unitate din alte județe — din

punct de vedere al salarizării sintem considerați unitate de categoria a III-a. Bineînțeles, problemele de producție primează, planul e plan, însă în actualele condiții foarte puțini din specialiștii pe care l-am format, care cunosc problemele secției, vor rămîne la Popina”.

La amenajarea Popina lucrează 135 de pescari piscicultori și electromecanici, în marea lor majoritate locuitori ai satelor din împrejurimi și 8 șefi de ferme, ingineri și tehnicieni. Ei, la care se mai adaugă doi muncitori, locuiesc la Popina. Activitatea oamenilor muncii de la secția nu se mărginește doar la pescuit. Inginerii și tehnicienii, pe lângă organizarea activității de pescuit, urmăresc sortarea, ambalarea, transportul, furajarea, prepararea rețetelor de furajare, reproducerea puiețului, îmbunătățirea fondului piscicol, calitatea apei, regimul apelor din bazinele pentru puieț și pentru peștele de consum, urmăresc un plan de măsură pentru redarea în circuitul productiv a anumitor zone din delți, popularea unor zone cu material produs în instalațiile de incubare ale secției, în special cu șalău și știucă, influența acestor populații asupra zonelor respective. Și, din lipsă de specialiști, se ocupă și de întreținerea și planificarea utilajelor, de evidențele economice.

Inginerul Dan Roman trăiește la Popina de 6 ani. Este șeful

fermei 4. Este singurul dintre specialiștii care locuiesc aici împreună cu familia: soție și doi copii. Dănuț are 7 ani și merge la școală. Fetita va implini în curînd un an. Să-l ascultăm: „Întii problemele de producție. Problema întreținerii utilajelor pe zonă ar trebui mai operativ rezolvată. Este necesar un stoc tampon de piese de schimb. Un tractor poate sta defect și două săptămîni pînă sosește o piesă de la Tulcea. Întreținerea și repararea utilajelor suferă și pentru că n-avem specialiști mecanici. Nu vin să lucreze aici pentru simplul motiv că n-au nici un avantaj. Oamenii care lucrează în condiții de izolare au probleme și, de multe ori, sint lăsați să se rezolve singuri, ceea ce mi se pare anormal. Nici unul din cei pe care l-am găsit aici acum 6 ani nu mai e. Deși fac muncă de șef de fermă, sint inginer cu atribuții de șef de fermă. Dacă am atribuții, de ce să n-am și salarizare? Și nu numai eu. Colegii mei din alte părți sint ingineri-șefi sau șefi de fermă și au și salarizarea corespunzătoare. Cu derogare, bineînțeles. Începi să te simți ne-deplătit. Te întrebă cu ce ai greșit. Băiatul e la școală și stă în gazdă la C.A. Rosetti. Un litru de lapte mă costă 10 lei. Am primit bonuri de pîine pe care o pot cumpăra la Sulina, adică la 35 de kilometri. Își mai cumpără cineva pîinea la 35 kilometri de casă? Condițiile noastre sint asemănătoare cu cele

din agricultură. O agricultură făcută în locuri izolate. În urmă cu cițva timp se acordau pentru cei care lucrau în delți sporuri de șantier și de izolare. Vă spun sincer că voi pleca de aici cu prima ocazie. Cînd ești repartizat într-un loc ca acesta nimeni nu-ți spune cit vei sta. Stai pînă simți că nu mai poți. În timpul acesta auzi că unii termină facultatea și sint repartizați direct în centrală. Viață liniștită. Îi auzi la stație cum îți dau sfaturi. Ar trebui ca stagiul în aceste locuri deosebite să fie echitabil planificat. Pește canal, la cițeva sute de metri lucrează o dragă a T.C.M.A.I.A. Cei de la dragă au și spor de zece ore și spor de izolare. De ce la alții se poate și la piscicultură nu?”

În marea majoritate pescarii de la Popina sint trecuți de 40 de ani. Tinerii ocolese meseria de pescar piscicultor. Își caută locuri de muncă mai ușoare și ceva mai bine plătite. Este o realitate care ridică anumite probleme și care trebuie rezolvate. Ele sint în atenția forurilor responsabile și nu ne îndoim că vor fi rezolvate în spiritul codului eticii și echității socialiste. În încheiere, să spunem că oamenii de la Popina, chiar uneori în condiții mai deosebite, înțeleg să-și facă datoria.

OFREA GEORGESCU

— Cineva ar putea să vă contrazică, invinându-vă că vorbiți generalități. Ați putea concretiza?

— Cindva am participat la unele controale pe linia protecției apei, aici, în județ, am întâlnit cazuri când la unele crescătorii sistematice, Turcoaia, Satul Nou și altele, nu se respectau toate treptele de epurare: mecanică și biologică. Și dacă nu se face una din trepte, tot procesul de epurare e compromis.

— Astăzi se respectă?

— Da, dar după controale foarte dese, după unele amenzi, pentru că fapta contravine la Legea protecției mediului înconjurător, instrument de bază al nostru. Dacă treaba asta s-ar respecta și la nivel de țară, și în țările riverane, atunci nu ne-am mai plînge, iar natura ne-ar ocroti, ne-am ocroti pe noi înșine.

Pentru că apărând apa Dunării, apărăm apa deltei, a Mării Negre, iar în cele din urmă se apără apele Oceanului Planetar. Se apără, într-un cuvânt, viața pe Terra!

N. GRIGORE ■

PELICANII

Dialog despre soarta pelicanilor

Intreb un cercetător: eu pelicanii ce se mai întind în deltă? Soarta lor e contradictorie, îmi zice. În Delta Dunării avem acum 2500 de cuiburi de pelicanii comun și mai puține cuiburi de pelican creș. Unii zic să-i împușcăm, alții zic să nu ne atingem de ei. Adevărat e că nimeni nu-i împușcă, fapta asta e oprită prin lege. Dar tot atât de adevărat se mai arată și faptul că la unele specii de păsări ihtiofage, printre care și pelicanii, ar trebui să se limiteze numărul exemplarelor. Unii vor pește, alții vor pelicanii; dv. ce spuneți? Eu vreau și una și alta, dar de toate cât trebuie. Nu pot fi de acord nici cu cei care apără pelicanii sau celelalte păsări ihtiofage (cormorani, stirci, pescăruși), nici cu cei pe care îi interesează numai peștele. Eu propun stabilirea cu exactitate a unui număr optim pentru fiecare specie de păsări, stabilirea unei dinamici anuale a efectivelor și, în funcție de aceasta, să limităm pagubele pe care păsările mincătoare de pește le produc sectorului piscicol. Pentru că pasărea, ca orice vietate, se conduce după instinct. Și cum în momentul de față pe 50000 hectare din Delta Dunării se practică piscicultura intensivă, deci cu mari aglomerări de pește pe unitate de suprafață, sigur că păsările, în căutarea hranei, se vor opri aici. E un lucru cât se poate de firesc. Și dacă ignorăm acest firesc și ne așezăm să împușcăm toate păsările care vin în amenajare, la Sarinasuf, de pildă, în cinci sau șase ani terminăm și cu pelicanii și cu alte păsări. Și atunci cum se poate controla înmulțirea păsărilor? Propun limitarea

lor în colonii, în perioada cuibării: din două cuiburi cu ouă las numai unul, pe celălalt îl distrug. Deci, fără arme și fără gloanțe, Marele nostru savant de renume mondial, Grigore Antipa, părintele pescăriei moderne românești, citează, în lucrările sale, o astfel de practică de limitare a păsărilor ihtiofage. Un colectiv de cercetători, sub coordonarea Academiei de științe agricole și silvice, au stabilit, pe bază de studii științifice, că actualele efective de păsări ihtiofage din Delta Dunării consumă cam 3500 tone de pește pe an. E mult? E puțin? E foarte mult. Cu atât mai mult cu cât această cantitate de pește e consumată numai de păsările adulte, fără să mai punem la socoteală și peștele consumat de puii lor. Acum, dacă cele 3500 tone de pește sunt consumate din bazinele naturale paguba e mai puțin resimțită. Dar dacă peștele asta e consumat din pepiniere și crescătorii sistematice, de unde de regulă e consumat, paguba se resimte, e foarte mare, prețul de cost al peștelui fiind mai mare aici. Dar se spunea că pelicanii, pescărușii, cormoranii sunt sanitarii bălților, că ei mănincă numai peștele bolnav! Nu mai sunt de mult sanitari! Peștele, în crescătorii, devine mai obișnuit cu omul, care îl hrănește, cu zgomotul, iar la urmă și cu pasărea. El vine la mesele de furajare și devine foarte vulnerabil în fața acestor vinători cu aripi. Că, știți dv., mai sunt și altele de vinători, în ipostază de turiști... Ce vreți să spuneți cu asta? Vreau să spun că de 30 de ani de când muncesc și trăiesc în deltă, ce am văzut anul acesta n-am văzut nici într-un an. Ce ați văzut? Un mare aflor de turiști. Și asta ar fi bine dacă s-ar purta cu delta civilizată. Dar se poartă, unii, ca sălbaticii: dau foc la sălcii, la iarbă, lasă pe locurile unde își instalează corturile tot felul de gunoaie, cutii de conserve și pungi de plastic, tuburi de spray etc. În plus, unii turiști se așază pe un pescuit pe măsură profesionaliștilor: întind șiruri cu pește la uscat, sărează și pun la butoaie și asta aduce a pagubă! Nu zic ca turistul ajuns în deltă să nu mănince un pește, să nu pescuiască de plăcere un pește, dar de aici și până la ceea ce fac unii turiști e diferență mare. Ce propuneți? Să se respecte Legea protecției mediului înconjurător perioadele de prohibiție, perioadele de cuibărit la păsări, să fie trași la răspundere braconierii, cam mulți aici, și vom avea deltă încă mulți ani de acum încolo!

N. GRIGORE MĂRĂȘANU ■

CHILIA VECHĂ

Noutăți

...Totul a pornit de la cafenea din centrul comunei, unde l-am descoperit absolut înțimpiător pe Traian Drăgulescu, res-

ponsabilul și barmanul unității. Spun că totul a pornit de aici, întrucât parcursesem străzile comunei în lung și-n lat — nici țipenie de om. Dar absolut nimeni, erau duși în Ostrov, pe tarlalele cu porumb ale C.A.P. și I.A.S., în frunte cu primarul și vicepreședintele consiliului, acolo nu se poate ajunge decât cu barca sau cu bicicleta, de unde însă barca sau bicicleta la acea oră de prinz? ... Aproape că renunțasem, mă băteau gindurile să plec, pentru a reveni cumva mai pe seară... și atunci l-am descoperit pe Traian Drăgulescu, chinându-se să prindă pe un perete, deasupra unei imense picturi în ulei reprezentând un peisaj din deltă (plăcut, desigur, cam Kitsch), o listă cu prețurile jocurilor, proaspăt confecționată. Cind am spus cafeaua, nu am folosit o formulă, este cafeaua în toată regula: cu biliard, jocuri de șah, table, remi, cu măsuțe joase și taburete pluşate, cu cafea și diverse băuturi și răcoritoare, totul, mai ales, păstrat într-o curățenie desăvârșită. Dealfel surprizele abia urmau să înceapă...

A mai apărut un om: Vladimir Nicolau, președintele cooperativei de producție, achiziții și desfacerea mărfurilor. Am aflat curind că amindoi erau localnici, în sensul că se născuseră aici, în Chilia Veche. Și cum cafeaua precum și celelalte unități de specific comercial urmau a se deschide abia pe la orele 19, asta pe tot timpul campaniei, și cum Traian Drăgulescu, sfârșind treaba, închisese localul, am pornit împreună prin comună, ascultându-i pe rând, și mai ales văzînd cu ochii mei mare parte dintre cele relatate. Soarele cumplit al acestei toamne întinzate își topea creierii parcă, am mai poposit prin unele locuri, am privit prin vitrine și iată, succint, rezumatul discuțiilor purtate, transcrise cuvînt cu cuvînt din carnetul de însemnări:

„Acum vreo 7-8 ani, Chilia Veche număra 5400 de suflete. Acum aici locuiesc circa 4200 oameni. Se resimte, ca pește tot dealfel, plecarea tineretului, fenomenul este complex...”

„În comună funcționează, printre altele: o frizerie, brutărie, magazin universal, două alimentare, restaurant, bar, cafenea de care am pomenit, o dulgherie etc. Pînă acum 5 ani a funcționat aici o școală de 10 clase, a rămas de 8 clase, la ora actuală se renovează o clădire pentru a se reveni, începînd din acest an, la 10 clase...”

„Există în permanență apă potabilă și curent electric...”

„I.A.S.-ul și C.A.P.-ul au luat acum trei săptămîni, la județ, diploma de frunză la producția de griu; dealfel, la griu, media obținută la Chilia Veche este superioară celei de pe întreg județul Tulcea. Se resimte însă, încă, lipsa forței de muncă și din pricina asta se mai pierde din cultură...”

„Un panou viu colorat, un fel de anuț în culori vesele de ulei, pictat cu gust: „VIND PORUMBELI” este plantat pe un stîlp, în curtea unei case lungi,

de un alb imaculat, cu cercevelele celor multe ferestre vopsite proaspăt. O firmă care mă... interzice: HOTEL! (Niculae Dima se numește proprietarul casei transformate în hotel la inițiativa celor în drept: omul are 60 de ani, întreține camerele și cele douăzeci de paturi și primește o retribuție fixă pentru curățenie și serviciile pe care le face; o originală și extrem de eficientă îmbinare a serviciilor de stat cu cele particulare.)

„În spatele complexului comercial: un pelican moție absent în voliera cu rațe și pui de cloșcă, cloșca nu reușește să intre prin plasa de sîrmă” (ajuns aici, trebuie să insist: Vladimir Nicolau se dovedește a fi nu numai un excelent gospodar al comunei, dar și un om plin de idei: a organizat, astfel, aici, în spatele complexului, o mini-fermă pentru consum: porci, ovine, vaci, păsări, — adică găini, rațe, curcani — a înghebat chiar și un bazin pentru pește viu care, în timpul documentării noastre, se afla tocmai în probe de apă. Rezultatul? Vine omul, consumatorul cu alte cuvinte, și-ți spune „mie taie-mi asta sau fă-mi o friptură — sau o saramură — din asta!” Și se face pe loc.)

Prima surpriză: o friptură de porc cu garnitură și piine costă circa 10 lei (zece lei!).

A doua surpriză: „Nu avem consumatori! Nu ne știe nimeni! Seara, mai vin la mititei și la cite o bere! Dintre cei aflați în trecere, care au consumat la noi mincăruri (4,50 lei o așa-zisă supă de găină, dar care supă are în ea o bucată bună de carne!), au revenit în majoritate. Dar în general nu sintem cunoscuți!”

„Tot aici, în spatele complexului (și tot ideea lui V.N.): dintr-o fostă șaluță din scînduri, scufundată în apele Dunării, care se scurg la cîteva metri — șaluță urcată pe mal, curățată, vopsită — atît pereții cit și geamurile — s-a amenajat un alt... hotel! E drept, de numai cîteva paturi, dar cu posibilități de dezvoltare. A venit omul, a consumat pe seară, vrea să stea pînă a doua zi, duminică — are unde: plătește tarif legal, doar-mie în... hotelul-șaluță! Nici de acest lucru nu se știe nimic!” (Pentru la anul, Vladimir Nicolau și-a propus încă ceva noutim: se construiește un ponton plutitor, ce va fi amenajat ca o mini-terasă de restaurant. Odată consumatorii instalați la mese, pontonul va fi purtat pe canale de către una dintre șalupele UJCC... pentru a schimba peisajul! Am nu știu de ce senzația că acest V.N. ar trebui dus la niște schimburi de experiență cu lucrătorii din comerț, și asta nu pentru folosul lui...! Ci al comerțului, în general.)

„Probleme cu piinea — și iată de ce: drojdia de bere se aduce de la fabrica din Buzău la Tulcea; de la Tulcea pînă aici, la Chilia, pe apă, cu mijloacele care circulă așa cum știm că circulă, adică nu prea regulat, din pricina lipsei de combustibil. Din cauza căldurii, drojdia își

pierde multe din proprietățile inițiale și, din pricina asta, piinea coaptă în Chilia nu se ridică la nivelul cerințelor...”

„Și mai bune, și mai re, așadar — deși, evident, predominant bune și mai ales surprizele în această Chilie Veche atît de izolată de restul lumii și cu oameni atît de gospodari. O părăsesc tîrziu, către seară — nici acum chilenii n-au venit de la cîmp, peste tot domnește aceeași pustietate — și încerc să verific o afirmație a lui Vladimir Nicolau: „Aici sint oameni muncitori și de treabă, nu se încaieră la un pahar cu vin, la noi rar își mai amintescă careva de vreun furt sau de vreo crimă mai ales! Casele sint deschise, chiar atunci cînd oamenii pleacă în concediu!”

Am intrat într-o ogradă, în întimplare — prin apropierea micului debarcader. Am strigat înții de cîteva ori, nu a răspuns nimeni, și atunci am apăsat pe clanța ușii de la intrare. Ușa era deschisă.

HORIA PATRAȘCU ■

MILA 23

Un tîrm inclinat spre ospetie pe Dunărea veche

Piinea pe care o mănincă Petre Simionov crește direct din aluatul frîmținat al vieții, din nevoia oamenilor de a trimite sau de a primi scrisori. Petre Simionov este de fel din Chilia și a fugit de acolo urmărit parcă de un blestem fîldeț, zice, taică-său, care s-a numit Fanase, a murit la 45 de ani, mai că-sa, Ulita, a murit la 40, un frate, Timofei, la 20 iar alți doi frați gemeni s-au stins la 3 luni. Mai are un frate, Tănase, care s-a îndevărtat și el de Chilia și s-a dus la Sarichioi, muncitor la drumuri și poduri, însă și-aceia e vătămăț națel, căci e pe cale să-și piardă un ochi. Petre Simionov a fugit mai înții pe aproape de casa părintească, a lucrat cîteva ani ca pescar la Stipoc iar după ce-a făcut armata la grăniceri, prin părțile Aradului, s-a gîndit că l-ar prinde mai bine să intre ca tractorist la Pardina. Și chiar i-a prins mai bine, acolo îi avea colegi și s-a împrietenit cu frații Mișa și Colea, cărora le-a făcut o vizită acasă, în satul Mila 23, urmată de alte cîteva vizite și apoi de hotărîrea ca prietenii lui să-i devină cumnați. Petre Simionov s-a însurat cu sora lor, Liuba. O alegere norocoasă. S-a mai strîns de pe drumuri și a ajuns să aibă și-o casă a lui, în care nu-i pare rău decît că n-a adus, spre amintire, un scaun lucrat de fratele său, Ti-

Oameni in Delta

MUZEUL DELTA DUNĂRII

În amintirea pescuitului electric

În primăvara anului 1956, o comisie de specialiști a fost reunită la Maluic, pe brațul Sulina, în cadrul unei conferințe care se desfășura sub auspiciile Academiei și încerca să pună bazele valorificării economice și după criteriul științifice a bogățiilor deltei. Douăzeci și șase de ani mai tîrziu, adică astăzi, se poate spune că întîlnirea aceea a fost norocoasă, că bilanțul activităților preconizate atunci a se împlini este, în general, pozitiv. Dar dacă, precum era de așteptat, multe s-au schimbat de atunci, deopotrivă oamenii și înfățișarea deltei, e mai presus de orice îndoială că schimbările n-au ocolit nici criteriile ce s-au numit constant „științifice”, fiind așa uneori iar altcînd nu.

Cîteva ani mai tîrziu, prin '61, '62, '63, cînd Alexandru Mihăileanu, ornitolog la Muzeul Delta Dunării și doljean de fel, abia sosise la Tulcea, a fost invitat de un prieten să asiste la ceea ce prin părțile locului era o premieră tehnică, în care se puneau mari speranțe pentru îndeplinirea și depășirea planului la pește. Era vorba despre o tehnologie asemănătoare, s-ar fi zis, cu aceea despre care se povestea că făcuse să crească mărul

cît dovleacul și bobul de fasole cît portocala. Directorul Muzeului Delta Dunării, Simion Gavrilă, își aminteste și el despre o asemenea experiență de producție care, pe loc, a făcut pe mulți să-și bombeze pieptul de bucurie. După aceea, anumite piepturi s-au mai scofilicit. Peștele parcă intrase în pămînt...

Fusese una dintre primele agresiuni săvîrșite asupra deltei, cu atît mai greu de înțeles cu cît știința — în numele căreia se acționa — nu era nici pe atunci atît de lipsită de pătrundere încît să nu sesizeze că prin pescuitul electric se pescuia mai ales peștii mici și erau distruse embrioanele din icre. Peștii mari, cei care interesau, erau doar ameiți în acest fel și dacă nu erau prinși repede, cit zăceau cu burta în sus, își reveneau și nu le rămînea decît să aștepte ca oamenii să înceapă o nouă partidă de pescuit, după metode la fel de științifice.

Desigur, la aceste metode s-a renunțat demult. Întrucît nu poate să nu și le amintescă, Simion Gavrilă mărturiseste însă că a devenit mai circumspect în privința valorii științifice a unor inițiative din deltă, cu atît mai mult cu cît el dispune și de alte exemple care probează că spațiul dintre gurile Dunării reprezintă, chiar dacă nu în proporții mari, un poligon de încercare pentru idei oarecum năstrușnice. „S-au plantat confiere!” — spune Simion Gavrilă. Și le-a venit ideea să facă și fânzănărie, cu toate că fânzul nu e pasăre de deltă.

În fine, încurajați de o dispută care a apărut cu cîteva vreme în urmă între piscicultorii și ornitologi — o dispută colegială evident și cu temeieri neapărat științifice — unii susțin că peștele s-a împușinat datorită numărului prea mare de păsări iar ceilalți se apără reamintînd că păsările sint adevărați „sanitari” ai apelor. Alexandru Mihăileanu nu recurge la argumente științifice complicate:

„În Tulcea se vindea altădată peștele la grămadă, era licitație de pește, nimeni nu mai ședea să măsoare cu kilogramul, și fără îndoială că pe atunci erau și păsări mai multe, pelicanii de exemplu. Amintesc despre ei pentru că s-a zis că mănincă pește prea mult. Cînd s-a micșorat producția de pește, pelicanii au fost puși în fruntea listei de țapi ispășitori. În urmă cu vreo două luni am avut motive să cred că în fruntea acestei liste a trecut chiră de mare. Pe Insula Sacalin era o colonie de păsări dintr-acestea. A fost distrusă. Am mers acolo de cîteva ori în acest an. Ultima oară, cercetînd suprafața de aproximativ 500 de metri pătrați unde se aflau ouăle acestor păsări, am văzut că le distrusesese cineva, sistematic, le călcăse în picioare. Știm că în Europa nu sint decît trei colonii de chiră de mare. Două sint prin zona Mării Baltice; a treia, de vreo 2000 de păsări, era aici”. Făptășii nu sint cunoscuți iar fapta lor este, cum să zicem, foarte „științifică”.

Și s-ar fi putut crede că am

rămăș, cel puțin, cu o învățătură de pe urma pescuitului electric.

DUMITRU ELIADE ■

KILOMETRUL 30

Pescarul, ciinele și pisica

Dumitru Roșu din Mahmudia nu este un pescar oarecare. Reputația lui nu o pune nimeni la îndoială. Dar, mai mult decît de îndeminare în meserie, în anul care se cam duce, omul a avut și mai are nevoie și de putere în a îndura singurătatea desăvîrșită. Dumitru Roșu fiind, la cei 45 de ani ai săi, un pescar singuratic, dintre cei ce țin calea năvalei de pește prin locuri alese cu un fler care nu stă la îndemîna oricui. La începutul lui martie a descins pe unul din malurile joase dintr-un cot de la km 30 al brațului Sf. Gheorghe, însoțit — de un ciine și de o pisică. A înghebat înții pereții unei colibe și a acoperit-o cu stuf, a netezit alături o vatră, a săpat o groapă pentru tiparii de momeală, a defrișat o palmă, două de plaur și a pus pe roate o grădină cu roșii, castraveți, pepeni verzi și ridichi. Și în numai cîteva luni, omul ciinele și pisica au dat acestui petic de pămînt

înconjurat de ape o față de loc locuit de cînd jumea. Și tocmai asta te tulbură, astăzi, în vecinătatea lui Dumitru Roșu: putearea neistovită a vieții de a se insinua ca un spin în ochiul ciclopic al unei naturi crescute în devălmășie. Viața e mai tare ca orice sălbăticiie.

În acest sfîrșit de septembrie, apa scăzută e caldă și limpede și peștele, viclean și leneș, nu mușcă și nu se încurcă în vîntire și în uhane. Și în ultimele săptămîni, pe ce a izbutit să ducă la cherhanaua de la km 22, Dumitru Roșu nu a primit mai mult de 700 lei. Dar la sfîrșitul lui martie, în aprilie și în mai a fost altfel. Captura s-a ridicat și la 1400 kg de pește pe lună, de somn mai cu seamă, din cînd în cînd mai nimerindu-se și cite un morun, și Nastasia, nevastă-sa, ca și cei trei copii ai săi, Ioana, Mihai și Paulina, l-au văzut reintorcîndu-se acasă cu alte nădejdi în chimir. Și o parte din prețul unei capturi de 6000 sau 7000 lei s-a înscris și în palmele late ca niște lopeți ale omului, și pe grumazul său zdrăvan, cu pielea arsă de soare și despărțită în plăci sclipitoare, ca niște solzi. O lună și șapte zile în cap, cit a scotocit prin cotituri și prin adîncimi, Dumitru Roșu n-a auzit glas de om și n-a vorbit decît atît cît să-și suduie, cu blîndețe de gospodar, ciinele sau pisica. Va-

mofei. În ciuda vârstei, acela ajunsese un priceput mester în lucrul lemnului și poate chiar din această pricină a murit. Într-o bună zi a înhamat măgarul la căruț și s-a dus să cumpere lemn și placaj de la Isaccea iar la întoarcere, spre seara acelei zile călduroase, a băut apă rece dintr-o fîntină și-a răcit la plămîni. Ajuns aici cu vorba, își trece mina peste față ca și cum ar vrea să-și îndepărteze o pinză de păianjen de pe ochi iar nouă ne rămîne să spunem că din moment ce Petre Simionov trăiește de pe urma faptului că oamenii trimit și primesc scrisori înseamnă că el este, bineînțeles, poștaşul satului Mila 23. Făcînd meseria asta, cu toate că nu are decît 34 de ani, a ajuns să cunoască satul ca și cum ar fi de-o vîrstă cu Siviziu Carpo, care a împlinit 80 și e cel mai bătrîn om din sat.

Într-o zi de muncă, Petre Simionov distribuie cam 100 de ziare și reviste și vreo 20-30 de scrisori primite îndeobște de la turiștii care au fost sau care vor să vină la Mila 23. Localnicii sînt pescari vestiți și mai sînt și neobosiți agenți de turism. Ajînd calea turiștilor găzduiți prin sat, Petre Simionov a vindut luna trecută 2.000 de vederi cu Delta Dunării. Dar turiștii înarmați cu sticle de apă minerală vin la Mila 23 nu numai pentru a admira peisajul frust și dramatic al unui sat unde oamenii beau apă din Dunăre și și pentru că de aici se desprind citeva dumuri foarte frumoase, tres bunic, sehr schön, very beautiful. Spre sud, către satul Crisan, drumul trece prin bucla superioară a Marelui M de pe fostul traseu al bratului Sulina. În nord, itinerarele duc spre lacurile Matia și Merheiu Mare sau, prin canalul Eracle, pînă la Chilia Veche. Iar spre răsărit se poate ajunge pînă la pădurea Letea și în satele Sfiștofa, C.A. Rosetti și Periprava. Petre Simionov nu se poate angaja să-i conducă prin colțoarele deltei cu toate că, bineînțeles, are și el barcă. Are chiar și motor la barcă, dar motorul este defect. La întreprinderea județeană de poștă lucrează un mecanic priceput, Filip, care l-ar repara în doi timpi și trei mișcări, însă Petre Simionov zice că nu s-a putut desprinde o zi ca să se repeadă pînă la Tulcea. Și de ce nu-l trimiți prin poștă?, zic. Sigur că așa putea să-l trimit ca pe orice colet, răspundîndu-i, dar m-am gîndit că tot mai bine este să-l duc eu. Se fură pe aici?, mai întreb. Petre Simionov zice că nu se fură, se ia. Și turiștii fură sau strică. Lui, precum zice, i-au omorît un boboc de gîscă de 4 kilograme și jumătate. S-a supărat pe ei dar i-a trecut și pe urmă, cum spuneam, tot el le-a ieșit înainte, dîndu-le vederi și luîndu-le banii. În urma turiștilor și după exemplul lor Petre Simionov a început să creadă că ar fi nevoie ca la bufetul din Mila 23 să se aducă și apă minerală, nu numai lîucă și vin.

D. CONSTANTINESCU

Sacalin, Sacalin

Dacă doi îndrăgosiți ar fi lăsați singuri pe Sacalin, ar putea crea lumea de la capăt. Căci pe Sacalin, viața, deși amenințată, cișugă, cupă de clipă, teren: uscatul înămează în mare! Sacalinul nu e, deci, un tărîm fabulos, cum ar părea, prin care să bintue umbra lui Nastratin Hoega, nu e nici Isarlik inchipuit, cu cadine unduitoare și enuci obtuzi. Sacalinul, rostire cristalină, este o fierbinte limbă de nisip, ultimă imagine a uscatului aici, la gurile Dunării, la dreapta brațului Sf. Gheorghe.

Zbor deasupra Sacalinului într-o buburuză cu elice, un elicopter condus de un bărbat blind și priceput, comandantul Dumitru Mateș. Sub aripile noastre de oțel, milioane de aripi! Colo, o colonie de pelicanii își face sîesta: dorm afundați cu pîntecele pline în nisipul fierbinte. Mateș inclină și vîrează cargobotul său aerian pe deasupra lor, să avem un unghi mai bun de vedere. Pămîntul și marea aruncă în noi cu păsări! Un popor de păsări se trezește dintr-o dulce visare și se vede amenințat de o zburătoare apocaliptică. Pelicanii, înnebuniți de spaimă, caută direcția din care suflă vîntul și zboară într-acolo. Grooi, de o lăcomie imperială, vîntul le alunecă pe sub pîntece și îi ajută să se ridice mai ușor și mai repede de pe apă sau de pe uscat. Pe unii, îi lasă puterile, parcă ar zbura cu o tonă de pește în gușă, nu reușesc să se ridice și își rotesc gîturile lungi în toate părțile. Pînă acum am privit și contemplat zborul păsărilor cu ochii spre cer. Acum zborul se petrece sub noi și îl privesc cu ochii spre Pămînt, și mi se pare mai puțin înalt! În jurul pelicanilor roiesc alte sturzi de păsări: cormorani, sturci albi și argintii, pescăruși, egrete, rațe și lișițe, corcodoi, grauri și sturzi de apă... alte neamuri de înapitate. Populat într-atît de păsări, Sacalinul devine o exclamație în fața mării! Solul e arid, o inimă stepă din care se ambiționează să răsără, ca să atingă înălțimi pitice, o floră spelbă, țepoasă, cu suprafețe reduse de transpirație. Dar, cu toate acestea, Sacalinul rămîne un duh al nădejdi care are curajul de a înfrunta statornic marea. E o insulă a păsărilor, o planetă-pasăre, loc de pasaj pentru cele călătoare, pentru cocori mai ales. Văzduhul fierbe, marea e o cîmpie de puf, undeva în nisipul Sacalinului bate o inimă de pasăre. Dar nu vrem să deranjăm prea mult această inimă, acest spațiu hărăzit zborului și ne retragem. Și păsările continuă să acopere... nămintul, păsările domnului Hitchcock, și țîpa de parcă un glonte bont le-ar traversa inima.

Cobor pe Sacalin și mă încercă un sentiment de nesiguranță! Din toate împingea delta cu miasme de stufuri și mentă și pești; din față amenința marea, care alunecă firul de nisip ce vine să adauge o adiere de speranță pe talgerul

Sacalinului. Tărîm al disputelor! Tărîm fragil, pe care o forță miraculoasă îl ajută să reziste valului. Dacă înnoptezi pe Sacalin, simți cum, din clipă în clipă, planeta se scufundă, nisipul îți fuge de sub tălpi, pentru că uscatul, abia ieșit din mare, nu are încă rădăcini. Cerul te apasă, marea napustește peste tine. Un țipăt sinistru, de pasăre fără cuib, îți fulgeră ființa și răcoala îți sapă tranșee în oase...

Sacalinul e o contradicție! Un catarg de nisip pe care, ați văzut, se odihnește orice aripă oboșită. Mai mult: unele păsări nu se îndură să mai părăsească Delta Dunării și rămîn să ierneze aici, în preajma Sacalinului. Dar Sacalinul, spun specialiștii, e tot pe atît și un Eden nedorit de om! De unde acest tulburător destin? Odată cu creșterea suprafeței insulei, cu înaintarea sa în mare, unii curenți marini își schimbă direcția, mai ales în zona lagunei Sinoe, și erodează cordonul nostru litoral, mușcă din plajă, fenomen invers celui de la Sacalin. Și atunci? Cercetătorii din Consiliul Național al Apeilor efectuează studii care vor conduce la lucrări hidro tehnice de amploare, menite să protejeze uscatul.

Pînă atunci însă Sacalinul rămîne o contradicție. O permanență iubire născută dintr-un continuu protest.

Sacalin, Sacalin, cuib al aripilor nostalgice, al unei profunde melancolii, al gîndului meu pribeg care, iată, aleargă pe mare și nu pot să-l mai chem înapoi!

N. GRIGORE MARAȘANU

Pledoarie pentru turismul organizat

— Tovarășe Constantin Popescu, sîntezi șeful Agenției de turism Tulcea și secretarul Comitetului de partid al O.J.T. Tulcea. Care sînt după opinia dumneavoastră principalele probleme ale turismului în deltă?

— Voi profita de întrebare pentru a lămuri unele aspecte și în același timp, dacă îmi este permis, să fac și pe această cale reclamă turismului din zonă. Înainte de asta vreau să anunț pe cei interesați că pînă la 10 ianuarie vom edita un catalog al activităților turistice din deltă, care va cuprinde trasee, numărul de locuri ale amenajărilor de care dispunem, ambarcațiile cu care se asigură transportul, serviciile suplimentare pe care le oferim oaspeților noștri și, ceea ce interesează pe toată lumea, costul. Sezonul oficial este din 15 aprilie pînă în 30 noiembrie. După această dată are loc acțiunea de contractare a turismului organizat prin O.J.T., O.N.T. Litoral și O.N.T. Carpați București. Pe lângă contractele cu firme de turism din țară, avem importante legături cu firme de turism străine. Delta Dunării este cea mai frumoasă și bine conservată deltă din Europa.

— Ce se întîmplă cu turiștii care vor să viziteze delta și nu au posibilitatea să beneficieze de un bilet prin O.J.T. sau O.N.T.?

— Problema nu este reglementată, sub toate aspectele ei. Turiștii neorganizați, care se prezintă la agenție, sînt organizați în grupuri și li se asigură traseele pe care le doresc. Din păcate, mulți fac un turism pe cont propriu și ei sînt cei care aduc grave prejudicii deltei. În perioada de vîrf a sezonului, zilnic pîtrund în deltă în jur de o mie de oameni. Dorm în corturi, fac foc, taie sălcii, intră în rezervațiile naturale, sparg digurile. Mii de kilograme de pește dispar din deltă pe căi nepermise. La unele controale au fost găsite persoane, nu le putem spune turiști, care transportau 200-300 kilograme de pește în vederea comercializării.

— Ce acțiuni organizați pentru sezonul care urmează?

— Excursii de o zi, două zile și turul deltei care poate dura între 4 și 7 zile. Ele au loc pe traseele cele mai interesante. Cazarea și masa se asigură pe pontoane dormitor sau în stațiunile de pe traseu. Se asigură turiștilor mese pescărești. La cerere se poate servi pește la proțap. Contra sumei de 23 lei eliberăm permise de pescuit pentru o zi. Tot la cerere turiștii pot închiria șalupe rapide și semirapide pe una sau mai multe zile, bărci la dispoziție sau cu pescari însoțitori. În plus, la unitățile noastre din deltă se pot închiria jocuri, scule de pescuit. Din nefericire multe din aceste obiecte sîntem nevoiți să le înlocuim în fiecare an pentru că se fură sau se rup. La dispoziția oaspeților deltei stau 30 ghizi însoțitori și 77 ghizi interpreți, barmani atestați. Cel mai bun dintre ei este Cristian Șerban, căpitanul vasului Biruința.

— Vă rugăm să prezentați în cîteva cuvinte unitățile din deltă.

— Ele au ținut pasul cu cererea foarte mare. S-au construit hoteluri și popasuri care satisfac exigențele cele mai diverse. În anul care vine va fi dat în folosință și hotelul de la Sulina. La hoteluri și popasuri sînt discoteci. În meniuurile pe care le oferim turiștilor nu lipsește peștele preparat după rețete tradiționale. Recomand turiștilor forma organizată. Numai așa pot cu adevărat să vadă delta. Pentru anul următor nu am contractat 114 locuri. Le-am păstrat pentru turiștii care vin în deltă singuri și doresc să apeleze la serviciile noastre.

OPREA GEORGESCU

CANTONUL 41

Pădurile deltei sînt pe mîini bune

Tulcea... Din municipiul de reședință al județului cu același nume, în suprafața căruia Delta Dunării revendică o pondere covârșitoare, pădurile acestei lacustre au un chip fumeșos, ca orice realitate ale cărei trăsături se condensează în cîteva

cifre. Întinderea lor măsoară 20.760 ha și este în creștere — ne asigură Gică Popa, șeful ocolului silvic al deltei. La Pădăria, la Murighiol sau Fortuna, între Maliuc și Crișan, plantațiile noi vor fi ocrotite de diguri, se completează în ritm susținut gurile pădurilor existente, continuîndu-se în paralel și igienizarea lor temeinică. La Letea și Caraorman se întreprind măsuri pentru stăpînirea nisipurilor zburătoare. Înșă marile dificultăți întîmpinate de pădurarii acestor meleaguri provin tot din modificarea regimului hidrologic al Dunării, aceasta fiind de fapt o altă no-veste, mai nouă și cu consecințe intrucitva tenebroase.

Cît se taie din trupul acestei avuții fosnitoare? Nu prea mult, cam vreo 38.000 mc într-un an, obținuți mai puțin prin tăieri de defrișare la rasul solului și mai mult prin tăieri de refacere și regenerare. Care este situația de astăzi a fondului cinegetic? Din ce în ce mai satisfăcătoare, mai cu seamă de cînd s-a interzis vînătoria tuturor speciilor cu excepția mistrețului și a răpitoarelor. Cine sînt oamenii care veghează la sănătatea și fertilitatea acestei avuții de arbori și viețuți? Aproape 50 de pădurari, 7 șefi de brigăzi și districte și 5 ingineri silvici. Între ei, biziindu-ne pe aprecierile lui Gică Popa, îi aflăm pe Vasile Luțer și Grigore Andrei la miazănoapte de Murighiol sau pe Ion Gheorghe nu departe de capătul dinspre fluviu al canalului Dranov. Și aici, cei mai în vîrstă sînt și cei mai devotați mișiei lor și, între toți, Damian Ivanenco, la Letea, ne poate oferi un exemplu revelator: și ocolul silvic, și omul, ajuns la 65 de ani, au căzut de acord că ieșirea la pensie s-ar putea amîna cu vreo cîteva toamne. Fiind și un sol anume de dragoste implicat în această decizie.

Pădurile deltei nu sînt niste oi de pe care s-ar putea juca șapte piei, cum nu o dată se întîmplă spre munte. Din clipa cînd acest adevăr a devenit limpede, ne mai asigură Gică Popa, munca și răspunderea tuturor s-a investit cu intel-surii noi. Iar la rădăcinile muncii și ale răspunderii, departe de cuvinte mari și cifre alunecoase, viitorul nu se mai exprimă în diagrame și în procente. Viitorul, atunci, începe să gemene cu o vietate plîndind, tremurătoare și soeriată, în care întrezărești însă agilitatea și cutezanța ființei de mîine, trăită în libertate.

Brațul Sf. Gheorghe, km 44... Cantonul nr. 41, din grija pădurarului Ion Gheorghe, nu este nimic altceva decît o prispă de pămînt iilav, înconjurată de o nesfîrșire de ape mustind sub iarbă și stuf. Pădurile de sub jurisdicția sa, cite se vîd și cite nu se vîd, ocupă numai 440 ha. Dar sînt risbite și un dram prin cuprinderea lor nu este o plîmbare pe un covor de flori înmiresmate. Viața pădurarului Ion Gheorghe nu este numai aspră prin corvezile îndurate de om. Organizată soldătește, trezia ei se aseamănă cu stăruința eroică

Oameni în Deltă

poarele și șalupele ce se perindă prin orizontul înselător al singurătății lui Dumitru Roșu au în desenul lor ceva ireal și inconsistent totodată. Singura certitudine dintr-acolo rămîne doar pîinea pe care i-o întinde peste bord cite un marinar prieten. Fără pîine, singurătatea este de două, trei ori mai apăsătoare.

Nu este mai puțin adevărat că abia în singurătate socotelile lui Dumitru Roșu cu lumea devin dintr-o dată mai limpezi. Și cu cît sînt mai limpezi, parcă sînt tot mai strimbe. Pe aceste meleaguri, după prețel lui, somnul este de mai multe feluri: pana de somn se plătește cu 5 lei kilogramul, iar marea cu 3.40, iapracul cu 2 lei și ceva, iar somoteiul mai jos. Dar truda prinderii lor, măsurată în sudoare și așteptare, e cam aceeași. Kilogramul de icre negre i se plătește unul pescar cu 60 de lei, acesta fiind prețel icrelor de categoria întâi. Prețel icrelor negre de categoria a treia, diferite doar ca estetică, nici nu ne mai îngăduim să-l asternem pe hîrtie, pur și simplu din jenă, cînd știm toți cum se vind prin marile restaurante din ce în ce mai pusibile. Și este vorba despre prețuri care nu s-au clintit nici atunci cînd atîtea în jur s-au clintit. În sfîrșit, alte socotelile ale lui Dumitru Roșu cu lumea nu sînt nici ele mai puțin aducătoare de friguri pe șira spinării. Mereu i se taie vechimea sau alo-

cația, din pricină ce țin îndeobște de niște reguli întocmite la sute de kilometri departe de Delta Dunării. Dacă s-ar lua după ele, ar trebui să vîlescă trei sferturi din zi, pe drumul dus și întors către chehanaua lui Dumitru Savencu. Adică așa îl obligă niște regulamente: să ducă zilnic captiva la cherhanalele din aval. Însă pescuitul nu se aseamănă nici pe departe cu mersul trenurilor, o zi cu noroc vine uneori după o săptămînă de nenoroc, și dacă treaba începe să meargă parcă nu ar avea nici un rost s-o lasi baltă doar ca să transporti 10 kg de pește pe 8 km, după care să mai vîlesți încă 8 km, împotriva curentului.

Tatăl pescarului s-a prăpădit în urmă cu o jumătate de an și a fost și el tot pescar. La km 30 al brațului Sf. Gheorghe, Dumitru Roșu ne-a mărturisit că nu numai o dată a ajuns pe pragul de a-și blestema tatăl, pentru că l-a urcat de la nouă ani în barcă și nu i-a îngăduit să se școlărească nici atît cît să ducă la capăt o semnătură. Fierrește, fiul lui Dumitru Roșu nu va mai fi pescar.

În rest, totul e bine. Pisca și cîinele lui Dumitru Roșu încă nu desfac și nu refac nici o socoteală.

MIHAI PELIN

MILA 23

Viața pe o platformă de ...11 milioane

Cînd acostezi la pontonul „Mila 23” și pui piciorul pe uscat ar ajungi, practic, în mijlocul satului. Imediat peste drum se află bufetul a cărui activitate se întrerupe la ora 14. Bufetul are o mică terasă de pe care poți urmări trecerea domoală a apei. Lîngă el se află aprozaru, închis la aceste ore de amiază, gestionarul Vartolomei Suhov fiind plecat după marea la Sulina. La vreo 50 de metri de bufet se află școala. O echipă de constructori de la Valea Nucarilor o repară. Trei încăperi de clasă sînt gata, așa că elevii din clasele mici au avut unde să-și fină cursurile. De fapt, trei săli de clasă ar fi de ajuns pentru toți copiii satului. Lîngă școală se mai află Magazinul industrial Mila 23, un magazin unde ar trebui să găsești cam tot ce-i trebuie unei gospodării. Două femei fac curat. Samoilă Buhaev, gestionarul, lipsește pentru cîteva momente. Își repară casa, care se găsește cam la o sută de metri în spatele magazinului. Îl întîlnim pe cărarea care leagă locuința de magazin, desculț și calm. Pînă va veni frigul, casa va fi gata, iar în magazin nu sînt clienți. Și chiar dacă ar fi,

știi unde să-l găsească. Într-un sat în care oamenii se cunosc între ei de copii, altele sînt relațiile dintre vinzător și clienți decît în altă parte, la magazinul „Unirea” din București, de pildă.

Din 1960, Samoilă Buhaev e și secretarul organizației de partid din sat și locțiitorul primarului din Crișan, sediul comunel.

Ca peste tot în lume, și aici oamenii vor mai întîi de toate să-și ducă o casă rezistentă și, pe cit cu puțință, confortabilă, pentru ei și pentru copii lor. În ultimii 10 ani, Samoilă Buhaev și-a reparat-o pe a lui de șase ori. Cînd Dunărea vine mare îi intră în casă. Și nu numai lui. În primăvară a intrat și în școală, motiv pentru care aceasta e acum în reparații. I se ridică pardoseala cu 30 de centimetri, se refac ușile, zidăria, zugrăveala și ce mai e de trebuință.

Unii pleacă în căutarea unor locuri mai prietnice, alții rămîn și, deocamdată, ca Samoilă Buhaev, își refac casa. În 1960, la Mila 23, trăiau 1.400 de suflete. Astăzi mai sînt doar 740. Numai anul trecut au plecat din sat 20 de familii. La peșiera Stipoc lucrează 10 din ei. Restul la Tulcea, Brăila, și Constanța. Pînă anul trecut școala avea 8 clase. Acum mai sînt doar clasele I-IV, unde învață 48 de copii. Restul de 58, clasele V-VIII, învață la Maliuc, unde pentru astfel de situații funcționează un internat.

Întrebarea este ce se va întîmpla cu satul? Va rămîne doar o amintire pentru cei care s-au născut și au trăit aici, sau va continua ca și pînă acum să existe?

Înainte de a încerca să răspundem la aceste întrebări cu ajutorul lui Samoilă Buhaev, să spunem că învățătoarea Petreana Jigarov, directoarea școlii din sat, a venit aici în urmă cu mai bine de 10 ani. Faptul că era din Niculițel și că pe atunci nici măcar nu știa cum arată Dunărea n-a împiedicat-o să rămînă la Mila 23, să se mărite, să crească 3 copii, iar în timpul inundațiilor să treacă cu barca pe la fiecare casă și să aducă elevii la școală.

— În sat s-ar trăi bine, dacă n-ar fi problema inundațiilor. Tot omul are ce-i trebuie: făină, zahăr, ulei, sare. La începutul iernii sîntem aprovizionați pentru 6 luni. Acum aparținem de Sulina. Cînd țineam de Tulcea era mai bine. Problema inundațiilor a fost rezolvată și cu prilejul acesta lumea va avea o viață mai liniștită și nu va mai pleca din sat. Chiar și cei tineri. S-a amenajat o platformă nelundabilă, pentru 60 de case, fiecare avînd un teren de 220 metri pătrați. Platforma a costat 11 milioane. În doi ani s-au făcut 30 de case foarte bune. La început s-a cerut să se facă cu etaj, dar s-a renunțat la ideea asta. Și pro-

de pe prețul unuia corp de gardă.

Acasă, treburile de toată ziua ale gospodăriei stau în mișcare. Soțului Ion Gheorghe, Maria pe nume, Copiii le-au crescut în clămpănit de barză, sub zbor de egrete și între flori mustoase de moțul curcanului, hrănindu-se din sevele plaurului până la înălțimea incredibilă a unui stat de om. Primii doi, Ilie și Alexe, și-au și luat, pe rând, zborul, unul într-o toamnă și celălalt în altă toamnă, spre... lăcșul silvic din Piatra Neamț.

Bineînțeles, pădurarul Ion Gheorghe trebuie să mă creadă pe cuvânt. Ce poate însemna pentru el o fițuică de hirtie dată drept delegație? Citeodată și braconierii au delegații în toată regula. Nu are telefon, nu are televizor, nu are lumină electrică de cînd nu mai are cotă de motorină și radioul lui portativ abia gășite din baterii descărcate, cu tensiunea subminată de umezeală. Emisiunea preferată: cotele apelor Dunării. Un vecin de la km 32 a săvîrșit imprudenta să n-o asculte, într-o amiază prin primăvara lui '70, și noaptea s-a trezit în patul care plutea spre cherhanalele de la mare. Spun ceva despre o revistă care s-ar numi Flacăra, și omul, blind, stînjit, că nu își poate fi în nici un chip de folos, ridică din umeri. A fost odată abonat la un ziar și poșta l-a trimis după șapte luni un teanc de câteva sute de ziare. Nimic nu este mai vechi decît un ziar de ieri și pachetul cu zece mii de vești, cîntărind cam o duzină de kilograme, l-a așezat înaintea unui haos din care n-a înțeles mare lucru și care l-a amețit, pur și simplu. A fost ca și cum l-ar fi silit cineva să trăiască toată viața unui om și toată viața unei țări într-o clipă. Și, peste toate, cu ce l-ar fi ajutat pe el să afle, de pildă, că la Sighetul Marmăției, în urmă cu două luni și unsprezece zile, a avut loc un spectacol cu tombolă? Sau că la Timișoara un autobuz s-a prăbușit într-un felinar? Sau că la Florența a sărit în aer o gară? În deltă nu există tombolă, autobuz, felinar și nici trenuri... Și zărele astea nici măcar cotele apelor Dunării nu le dau. Și dacă le-ar da, la ce l-ar folosi să le afle după șase luni? Poate nu i-ar trebui nici o săptămână să ajungă cu patul la Istanbul sau la Sevastopol...

Viața de zi cu zi a pădurarului Ion Gheorghe are alte repere. Și uneori sint de-a dreptul de neuitat. În urmă cu 19 ani a văzut prima dată un ciine enot și e lesne de înțeles că l-a venit să exclaimă întocmai ca țărănul evocat cîndva de Marin Preda: acest animal nu există. Însă ciinele enot, trecînd peste umirea de o clipă a lui Ion Gheorghe, s-a pripășit în deltă ca la el acasă. În urmă cu 17 ani a dat naș în nas cu primul bizam și iar l-a venit să exclaimă: nici acest animal nu există. Dar a trecut și bizamul peste umirea de o clipă a lui Ion Gheorghe și s-a statornicit și el în deltă. Și umirea din om, cum este de așteptat, se tocește cu timpul ca și piatra unei brichete. Încît astăzi pădurarul Ion Gheorghe ne încredințează că după enot și bizam

doar un elefant ar mai putea cit de cit să-l mai sperie. Jivinele au ajuns să-și facă loc în lume lovind în dreapta și în stînga cu coatele și asta nu trebuie să ne mire cîtă vreme omul însuși e în stare să dea cu cuțitul pentru un loc mai cald și sub soare. Apoi, în urmă cu șase ani, s-a mistuit ca și cum n-ar fi fost, chiar într-o margine a pădurilor lui, o colonie de pelicani. Asupra acestei întâmplări nu a avut nici o putere s-o preîntîmpine și chiar crede că în lumea jivinelor, cînd și cînd, se vor mintui niște fapte al căror înțeles mereu ne va scăpa printre degete. Miine, poi miine, poate, îi va fulgera prin priviri și ultima năucă din deltă, că prea s-au rărit, ca și vidrele, și iar va trăi o întâmplare înaintea căreia omul se dovedește lipsit de umeri.

Și viața pădurarilor și a plaurului curge la vale. Înaintea hoților de lemne și a braconierilor, pădurarul Ion Gheorghe stă cu arma statului în mînă și nu se dă înapoi de la a recunoaște că uneori trăiește și clipe de teamă. De teama aceasta l-ar putea depovăra numai niște legi mai aspre și, totodată, credința că mai devreme sau mai tîrziu sfinșitul unui proces silvic ar putea să depindă intrucivta și de lege, nu numai de pilele inculpatului.

MIHAI PELIN ■

JURILOVCA

O zi mare în istoria lacurilor Razelm și Sinoe

Cînd a fost numit director, Atanase Condrat știa cinci clase elementare. Acum pare oarecum mindru că a ținut atîția ani de directorat cu doar cinci clase primare, însă mindria aceasta n-a avut-o mereu. Fiind un om cinstit, un om profund onest, Atanase Condrat și-a dat silința și a învățat de la natură, mai bine decît din cărți, astfel că în treburile bălții și ale cherhanalei e savant. Dacă discuți mai mult cu Atanase Condrat vezi că, de fapt, el e o persoană citită, cunoaște legi și istorie, știe politică și economie, are o părere limpede într-o sumedenie de chestiuni, cu condiția ca aceste chestiuni să privească profesiunea lui. El a cercetat, prin urmare, istoricul și legislația pescuitului, economia și politica vieții de pescar și ca să poată lupta pentru sănătatea și prosperitatea lacurilor Sinoe și Razelm a învățat și lucruri de care n-ar fi fost neapărat nevoie. El, pescarul onest, pentru care zicala „are balta pește” nu însemna nimic, fiindcă balta are, într-adevăr, pește dacă ai grijă ca să aibă, a trebuit să deprindă arta de a-și convinge semenii

asupra celor evidente. Era, spre exemplu, evident că producția putea să sporească numai dacă stăruia la îmbunătățirea continuă a fondului piscicol, dacă lunile de prohibiție a pescuitului erau respectate riguros și, mai ales, dacă se construia un cordon de piatră, pămînt și lemn care să despartă complet și-n toate lunile anului apa dulce a lacurilor de apa sărată a Mării Negre.

Pe 22 septembrie, către prînz, am plecat pe Razelm cu șalupa rapidă a Unității piscicole Jurilovca. Șalupa aceasta, care are în față un fel de aripă ce-o ajută, la viteze mari, să-și înalțe botul și să prindă 60 de kilometri la oră chiar și pe-o vreme cu valuri, e condusă de Feodor Popov, un om tăcut, respectuos, pătruns de importanța meseriei lui. Atanase Condrat, voinic, deși nu tocmai înalt, respirînd autoritate, cu aerul celui subtil ocupat de o idee și, prin urmare, ușor neatent la tot ce-i în jur, este, de fapt, atent la toate. E greu de spus din ce se face autoritate. Mai simplu e să bagi de seamă cum lucrează ea, ce luptă devin toți la vederea directorului, cum li se sprintenește privirea și cit de gravi răspund la întrebări. Traversăm Razelmul, Atanase Condrat — cu șapca lui demodată, dar care-i dă un ce familiar, cu haina de piele sintetică, pe care-o leapădă rar, cu fața stacojie de-atîta soare și goană cu șalupa — tace și pare încordat. Trecem în Sinoe pe canalul numărul 5, mergem un timp în buza digului, a cordonului, cum i se zice aici, și apoi, cu o barcă — fiindcă apa e mică — ajungem în punctul numit Chituc. În ziua de 22 septembrie 1982, s-a turnat la Chituc piatra la ultimii metri de „cordon”.

Vinturile, care bat dinspre lacuri spre mare și dinspre mare spre lacuri, trimit apa dintr-un loc în altul și, cu apa odată, peștele. Salău din Sinoe s-a pescuit și la Constanța, numai că în Marea Neagră salăul orbește repede și pier. Trifan Cacenco a vărsat aici, într-un canal ce se adîncise, în chip de-a dreptul neliniștitor, vreo cinci metri — în vreme ce

adîncimea apei în Sinoe e abia de doi metri — mai bine de 600 tone de spărtură de rocă. Digul, cu totul, are 4 kilometri lungime. O cabră aduce un buldozer — și, firește, un buldozerist: Miică Dumitru; o alta un tractor cu un nume ciudat (bombardier) și cu o înfățișare și mai ciudată. În loc de roți are un fel de baloane, astfel că se descurcă bine și pe valuri și pe uscat. Cabarele se zăresc sosind cu piatra, directorul Atanase Condrat se interesează dacă digul o să reziste, întrebarea asta o pune de mai multe ori, ca și cum îi vine în minte pentru prima oară, și Trifan, ca și cum o aude pentru prima oară, răspunde că digul e perfect.

Pe urmă, pînă spre seară, Atanase Condrat goneste cu șalupa pe lacuri și se tot întoarce la Chituc. Trăiește, de bună seamă, sentimentul creatorului care-și vede opera încheiată și nu mai pricepe de ce a fost nevoie de atîta timp și atîta zbatere pentru o treabă, în fond, atît de simplă: un dig de 4 kilometri.

Dar oare-i chiar atît de simplă?

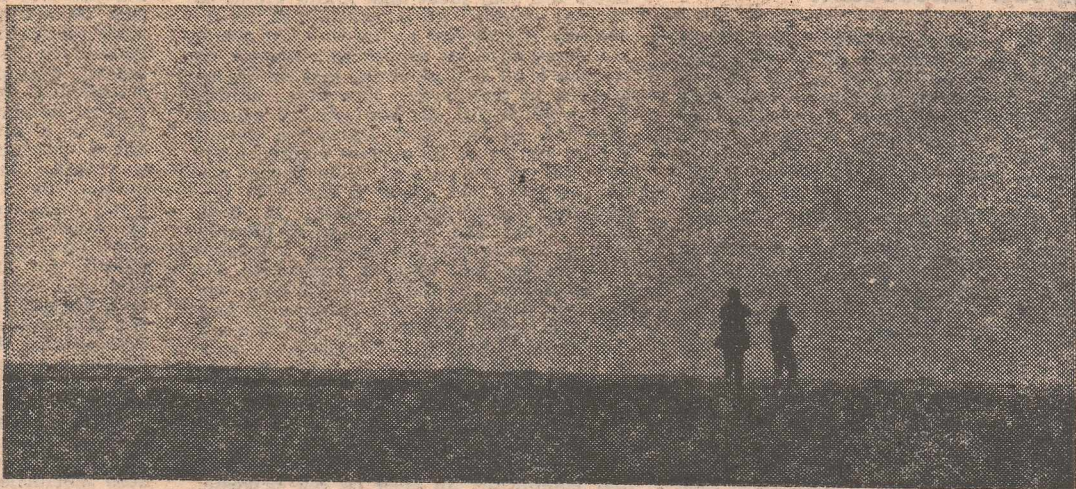
Ziua de muncă a lui Atanase Condrat, care se încheie întotdeauna seara, urmează apoi la crescătorile de la Enisala și Topraichioi, pe drumurile îndelung neplouate ale județului. În 23 septembrie, dimineața, într-un răgaz de o jumătate de ceas, înainte de a porni iarăși spre Chituc, grăbit, ca și cum încă nu-i vine să creadă că povestea s-a sfîrșit cu bine, directorul pescar îmi spune momentele ei de vîrf. Cînd a venit aici, în 1952, prima grijă era disciplina, a doua formarea echipelor de pescari, a treia fondul piscicol. În 1946, s-au pescuit în Razelm și Sinoe 260 t pește. În 1956, s-au scos 4 600 t pește. În 1970, datorită lucrului dezordonat la Inspectoratul piscicol local, producția a scăzut la 700 t. Problema cheie a fost întotdeauna fondul piscicol, iar Atanase Condrat a luptat ca în legea pescuitului să fie hotărîte, clar și definitiv, lunile de prohibiție, pentru protecția puietului și a reproducătorilor, mărirea ochiurilor la plase (tot pentru

protecția peștelui mic), înlocuirea uneltelor clasice și alte câteva lucruri. Lupta ce o viața a lui Atanase Condrat aceasta a fost: cu legea pescuitului, pînă ce a făcut-o rațională, pe realități, nu pe părerile unora și altora, care știau ce scriu cărțile, nu ce-i în lacuri. Se spunea, de exemplu, că trebuie scos salăul, intrucît ar distruge puietul de crap. Atanase Condrat a spintecat — într-o ședință demonstrativă — 8 000 de salăi, ca să le dovedească unor teoreticieni ai pescuitului că salăul nu se hrănește cu crap, dacă are în baltă albitură, dacă se menține echilibrul biologic în felul în care l-a stabilit natura. De aceea nu sint astăzi rentabile crescătorile de crap. Fiindcă nu au în ele mai multe specii de pește — și în special pește fitoplanctonofag, astfel încît să se apropie de bălțile în regim natural, ca structură a fondului.

Pentru cititorii revistei noastre, chestiunea poate să pară de strictă specialitate, numai că ei trebuie să știe un adevăr: cînd se exagerează într-o direcție sau în alta, rămînem fără pește pe piață, și asta nu mai e ceva de specialitate. Ca și în alte domenii, dealtfel. Ce s-a întreprins la Razelm și Sinoe e valabil pentru toate bălțile din țară. Planurile de producție la crescătorii trebuie alcătuite rațional, nu pe elemente empirice, printr-o relație cam ciudată cu crescătorile de porci: dai atîta hrană, scoți atîta pește! Bălțile productive au niște parametri de amestec de pește, fără de care nu poți spera la o producție controlată.

În fine, marea realizare: în ultimii ani, dovezile aduse de unitatea din Jurilovca, în sprijinul ideii de a despărți complet lacurile de mare, au găsit sprijinul cuvenit la cel mai înalt nivel, un sprijin care dă șanse pentru dublarea și chiar triplarea producției în cîțiva ani. Aceasta o garantează Atanase Condrat și, de fapt, o garantează lacurile. Ele mai au, e drept, o legătură cu marea, la Pereboina, dar aici un sistem de casete îngăduie să se miște dintr-o parte în alta numai apa, nu și peștele.

TUDOR OCTAVIAN ■

blema cimitirului s-a rezolvat. Ne îngropăm morții tot pe platformă. Mai acum doi ani, tocmai murise tata, intraseră apele peste cimitir. Mi-a fost frică să nu se întîmple ceva și am umplut o barcă cu pietre și le-am lăsat să cadă peste mormint. S-a făcut mult pentru noi, dar lucrurile încă n-au fost duse pînă la capăt. La început a fost vorba să ne construiască locuințele cooperative din Valea Nucarilor. Contra a 78 000 lei să primim cheia în mînă. Oamenii au dat 30 000 și au făcut fundația și zidăria pentru 10 case. N-au mai avut material și pentru banii aceștia au dat în schimb materiale. Oamenii și-au ridicat casele, dar n-au cu ce să le acopere. La magazin nu sint decît câteva ferestre. Avem petrol și cuie, dar n-avem azbest, scînduri și ciment. Ar trebui să fim aprovizionați cu circa 70 metri cubi de cherestea. Casele lui Barbăneagră și Onofrei Butilchin sint ridicate, dar fără acoperiș.

Deci, s-au făcut din partea statului eforturi serioase pentru a pune la adăpost casele și viețile oamenilor, pentru a le asigura condiții normale de trai, pentru a-i determina să nu părăsească lacurile de băștină, unde este nevoie de ei. Pentru asta s-au investit 11 milioane lei. Ar mai fi trebuit un mic efort pentru ca toți locuitorii satului Mila 23 să-și ridice casele într-un loc ferit de ape.

Cu siguranță, acest efort se va face în continuare. Nu ne îndoiim de asta, dar... să ascultăm și părerea a doi membri ai cooperativei din Valea Nucarilor, pe care i-am întilnit la reparația școlii. Ei sint Valentin Alexandrescu și Andronic Iordache, locuitorii șefului de echipă: „Lucrările la construcția caselor au fost întrerupte din cauza lipsei de materiale. Șeful de echipă a fost înlăturat și de conducerea cooperativei și de noi. Numai de construcții nu se ținea. Cooperativa încasează beneficii 40 la sută, noua ne reține 20 la sută din retribuție. Și, peste toate astea, șeful de echipă ne încasa 900 lei pentru masa la cantină. O lună n-am mîncat decît varză și cartofi. Conducerea cooperativei n-are nici o legătură cu construcțiile. La construcții au impresia că se pricep toți. Reparația școlii o vom termina peste 10 zile. N-avem nisip, care ar trebui adus cu șalupa din zonă”.

După cum rezultă și din cele spuse de cei doi constructori, finalizarea unei acțiuni, credem noi, de o deosebită importanță a fost lăsată pe seama unei echipe care, prost organizată, mai are încă multe de făcut pentru a deveni o echipă în adevăratul sens al cuvîntului. Oricum, casele oamenilor încă nu sint gata, pe platforma pentru care s-au cheltuit atîția bani.

OPREA GEORGESCU ■

● Patru ar fi deci direcțiile principale ale vieții deltei: pescuitul în bazine piscicole moderne, cu un accent deosebit pe dezvoltarea pepinierelor; agricultura prin aducerea în circuit a circa 90 000—100 000 hectare pînă în 1990; activitatea portuară avînd ca vîrf de lance portul liber Sulina; turismul. Într-un cuvînt, valorificarea integrală, într-o perspectivă unitară, științific fundamentată, în care sint, desigur, incluse și exploatarea rațională a stufului, extinderea pădurilor, valorificarea nisipurilor. Toate acestea presupun și atrag într-un proces legic, dirijat și controlat, ridicarea întregii vieți spirituale.

● Se opun rigorii acestei organizații laborioase opticii economice păguboase, mentalități voluntariste, rădăcinile lor, încă roditoare, obtuzitatea unor înși care-și ascund comoditatea și imobilismul gîndirii în spatele legii sau, mai exact, în lipsa prevederilor ei.

● Reveșești acum, la sfîrșitul lecturii, imaginea integrată a însingurării și suferinței unor oameni alăturată eroismului, bărbăției, cinstei și dirzeniei morale, definiții pentru întreg, — la rîndul ei, această imagine, cauza esențială a exodului forței de muncă — fără excepție, absolut fără excepție, ea se nutrește, e provocată de simțul birocrăției, de dogmatismul instalat în birouri aflate la sute de kilometri distanță de specificul acestui spațiu singular, unic în geografia și viața nu numai ale României, ci și ale Europei.

● Un om este uitat în fișele de încadrare, un birocrat dintr-un minister nu are curajul profesional necesar de a revela forurilor ce-l tutelează fața necunoscută a unei munci din ale căror rezultate el însuși este remunerat. Un bătrîn depune cheazășie munca sa onestă, istoria singuratecii sale familiei, în beneficiul prosperității orașului, dar veriga benzii de transmisie se blochează, în ce paragraf de lege să includă ea propunerea bătrînului ca în schimbul unor scînduri el să asigure o parte a necesarului orașului de carne, ouă, lapte, legume, fructe etc., ea și atunci cînd, introducîndu-se șenilele în plauri alte minți îmbălbăjite încercau să adapteze noul pămînt al țării tractoarelor fetișizate, nu invers. Se cheltuie 11 milioane din fondul de stat pentru construirea unei platforme a siguranței vieții împotriva inundațiilor și o cooperativă de meseriași și oameni, altfel descurcăriți, nu știu unde, cum, cui să se adreseze pentru ca locuințele oamenilor să nu rămînă fără acoperiș cum au și rămas.

● Urgențe: asimilarea în țară a substanțelor necesare pentru distrugerea vegetației dure din bazinele piscicole și alestecile de producție.

— Pentru protecția localităților deltei, lucrare prevăzută dealtfel și în cincinalul trecut, precum și a amenajărilor pescărești și silvice Pădăria, Malie, Obreșin, Ceamurlia, este necesar ca departamentul de resort din M.T.T. să respecte indicațiile conducerii superioare de partid și să execute lucrările de consolidare a albiei canalului Sulina.

— Ministerul Muncii nici nu a răspuns propunerii privind includerea în indicatorul tarifar a meseriei de electromecanic piscicultor.

— Reconsiderarea dintr-o perspectivă multiplă și exactă a meseriei de pescar.

● Oamenii nu se plîng, pleacă. Fiindcă au unde. La Tulcea și la Sulina cel mai aproape. Asigurarea continuității vieții în deltă pornește de la lucruri concrete, de la familie, de la piine, școală, de la lapte, dar și de la nevoia de demnitate, echitate, respect, de la apărarea inițiativei și a dreptei cumpăniri. Delta își așteaptă exploratorii și destinul.

N. CRISTACHE ■

S.O.S., plaja Mamaia!

În primăvară, la amfiteatrul Mrazec al Facultății de geologie-geografie, am asistat la susținerea tezei de doctorat a tânărului cercetător, de-acum savant, Caravan Glicherie, cu tema: **Studiul sedimentologic al depozitelor din zona de plajă și a șelfului intern din fața țărmului românesc între Portița și Tuzla.** Autorul, conștient, și-a propus să studieze cu cel mai complex aparat științific istoria formării pe țărmul românesc a renumitelor noastre plaje. Pe scurt, în ultimele sute de mii de ani s-a produs o lentă și continuă retragere a apelor mării. Cîndva, țărmul mării era cam pe unde sînt astăzi falezele dinspre vest ale lacurilor litorale Techirghiol, Agișea, Mamaia. Încet-încet, cu cîteva centimetri pe secol, pămîntul ce avea să fie al nostru s-a lăsat spre răsărit prin sedimentele depuse de ape, de valuri și de curenți. Inușii nivelul mării a scăzut, cîndva cu vreo doi metri deasupra celui actual.

În buna tradiție a doctoratelor noastre, și cel de față și-a propus să proiecteze toată această istorie geologică în prezent și, deci, în viitor. Iar concluziile pe care proaspătul doctor în științe geologice le-a desprins din cercetarea sa sînt de natură să intereseze și să alarmeze o lume întregă. Anume, în ultimii ani a început și s-a dezvoltat la țărmul românesc un proces opus celui cu care jocul fericit al factorilor naturali ne-a binecuvîntat țara tivindu-i conturul marin cu plajele care i-au dus și ele faima în lume. Au început depunerile de material nisipos, acele sedimentări care an de an au sporit pămîntul românesc, și au început, în ritm tot mai rapid, mari și devastatoare eroziuni, apa luîndu-și înapoi, neîndurătoare, nisipul de aur al plajelor noastre, în ultimii ani, o spune doctorandul cu mîhnire dinaintea comisiei și a unei asistente împletite, plaja de la Mamaia s-a îngustat cu vreo 20 de metri, adică, după calculul nostru, cu mai mult decît au la un loc plajele de la Nisa și Cannes...

Cea mai mare parte din nisipul plajelor românești — aflăm cu ocazia acestui impresionant doctorat, a fost adus de Dunăre și vîrsat în mare, de unde curen-

ții l-au purtat spre sud, de-a lungul țărmului, presărîndu-l cu migală sub forma neprețuitelor plaje, într-un proces a cărui durată se măsoară nu în ani, ci în milenii. Cîteva mii... Acest nisip, de la o vreme, s-a împuținat în apele pe care Dunărea le varsă în mare, și asta din pricina barajelor de hidrocentrală de pe Dunăre și de pe afluenții acesteia. Din această cauză nivelul plajelor noastre ar fi fost să fie, în cel mai rău caz, staționar.

Eroziunea masivă a plajelor noastre începe însă odată cu executarea unor mari lucrări hidrotehnice proiectate cu insuficientă grijă, de nu cumva chiar inexistentă, pentru efectele ce nu era greu de bănuțit că le vor avea asupra pămînturilor învecinate. Ieșind fie prea mult în larg, fie — mai ales — în unghiul cel mai potrivit, aceste diguri, de la Midia și de la Constanța sud, au declanșat o masivă eroziune a plajelor, aflate la sud de ele. Consecințele producerii și avansării în viitorul foarte apropiat a acestei eroziuni nu sînt greu de imaginat. Menționăm numai banii grei ce s-au cheltuit anul trecut ca să se completeze cu nisip plaja de la Mamaia. Pe lângă milioanele cheltuite să mai precizăm felul cu totul neînșprît în care s-a produs aceasta: nimeni nu s-a îngrijit să se aducă nisip de același fel cu nisipul de Mamaia, nisipul adus luîndu-se de unde s-a nimerit, un nisip grosier, bălînd astfel plaja de vis a Mamaiei.

Mai aflăm, dintr-o discuție cu dr. G. Caravan, că nici plaja de la nord de capul Midia nu are o soartă mai bună. Favorizată de construcția digului, aflată deci în proces de extindere prin masive depuneri ce se vor produce în această zonă, plaja este însă compromisă de șantierul care aici și-a instalat betonierele și instalațiile de turnat tropozii. O plajă pe care, deci, construcția digului și a portului nu avea de ce s-o afecteze, păgubind-o cu ceva, ba dimpotrivă, favorizată de soartă, iată, prin numai neglijența și nepăsarea noastră, prin comoditate și prost înțeleasă eficiență economică, este și ea supusă deteriorării, unii oameni fiind pe cale să distrugă în cîteva ani ceea ce natura s-a căznit să-i ofere trudind milioane de ani!

Teza de doctorat care trage un avizat semnal de alarmă asupra acestei ches-

tuini de major interes național a fost supusă unei comisii alcătuite din prof. dr. doc. Grațian Cioflică, decanul facultății, prof. dr. doc. Dan Rădulescu, conf. dr. Ioana Pană, dr. doc. Constantin Ghelea, dr. ing. Nicolae Panin. Fără excepție, acești reputați specialiști, cu toții au apreciat atît nivelul strict științific al lucrării, cît și profunzimea ei implicare în viața noastră, cu referire expresă la aspectul mai sus discutat (dar lucrarea mai prezintă și alte trimiteri la viața noastră cea de toate zilele). Într-un deplin consens, comisia conchide asupra urgenței cu care se impun măsurile de salvare a plajelor noastre.

Firește, eu nu-mi dau seama exact ce măsuri se pot lua. Una totuși cred că se impune de la bun început: cercetarea de către organele competente a felului în care, cu plaja de la nord și sud de capul Midia, se încalcă legea protecției mediului înconjurător. Prea des este uitată și ignorată această lege. Și poate că în felul acesta vom descoperi că sub ocrotirea aceleiași legi s-ar afla și plaja de la Trel Papuci, din Constanța, care s-a distrus complet în ultimii 3-4 ani, invadată de stuf și buruieni numai pentru că nu se găsește o soluție pentru a drena apa unor amărîte de izvoare, cu un debit de cîteva litri pe oră, să nu mai bălăcească pe plajă, ci să se scurgă, cit mai rectiliniu, în marea aflată la 10-15 metri...

Oricum, fără întîrziere se impune luarea în considerație a acestei situații. Și nu doar de către cei în obligațiile cărora stătea s-o facă pînă acum, ci și de către oameni responsabili, în primul rînd îndrăgostiți de litoralul românesc și com-petenți, care să propună soluții doar nu de dragul soluției și-al sarcinilor de serviciu, ci de dragul salvării plajelor noastre și-ale celor cărora le lăsam în urma noastră să moștească țara. De dragul lor trebuie să înțelegem că e vorba de o cauză și o acțiune a tuturor. Nu doar a geologilor și a cîtorva constanțeni romantici. Spre a nu se adevări astfel nici scepticismul arhitectului Dan Panaitescu, de la DSAPC Constanța, prezent și el la acest doctorat, și care conchidea, aproape cinic: geologii avertizează, iar proiectanții tot cum le e mai ușor fac!

ION COJA

Cronica șoselei

„Am crezut c-am murit!”

Conferința fusese ascultată cu mult interes. La sfîrșit, aplauzele prelungite l-au răsplătit pe autorul interesantei expunerii. „Cooperatorii mei, cred, nu au audiat în viața lor o conferință atît de captivantă și de documentată. Curios, deși tema a fost destul de pretențioasă, totuși au ascultat expunerea cu sufletul la gură, deși mulți dintre ei sînt oameni cu o pregătire generală modestă”. Pe bătrînul profesor care ținea în viața lui mîi de expuneri, impresiunile, îl emoționase chiar, sinceritatea auditoriului exprimată în numeroasele întrebări ce îi fuseseră puse.

Președinta cooperativei mesteșugărești, o femeie plinuță, cam de 45 de ani, era mai mult dect mulțumită de modul cum îi reușise acțiunea. Continua să laude talentul oratoric al invitatului și să-i mulțumească pentru onoarea care le-o făcuse. „Vă rog să poftiți în mașina mea. Nu pot să vă las să mergeți cale de 20 de km, cu autobuzul, pe căldura asta”.

Bătrînul, puțin jenat de avalanșa de laude care nu se mai termina, refuză deplasarea cu autoturismul. „Nu vreau să vă deranjați pentru mine, să vă intrerupeți munca, tovarășă președintă. Sînt obișnuit să merg cu autobuzul, iar căldura nu mă deranjează, sînt îmbrăcat subțire”.

„Nu-mi prea inspiră încredere femeia asta și nu știu de ce. Poate din cauză că vorbește prea mult. Ori, știu eu, pentru că se înroșește pînă în vîrfurile urechilor, una, două. Asta arată că-i excesiv de emotivă. Or, emotivitatea nu-i bună la volan”.

Tocmai cînd avea impresia că președinta renunțase la planul ei, femeia îl luă de braț și se strînse lîngă el. „Tovarășe profesor, nu se poate să mă refuzați. Să știți că mă supăr!”, zice ea, ducînd arătătorul ei grăbit în dreptul nasului, întocmai ca un copil răsfățat. „Aaa! Poate aveți îndoieli cu privire la modul cum conduc? Nu vă faceți probleme. Semnul de început nu spune totdeauna totul. Toată lumea susține că sînt un adevărat talent. Așa cum sîntei dv. un aș al oratoriei, sînt eu o așă la volan, o să vă convingeți imediat”.

Profesorul se urcă cu vîdită strîngere de inimă în mașină. Ocupă totuși din spate. Servieta, plină de cărți voluminoase, din care citea la conferință de cîteva ori o așază lîngă el. În frumoașă limuzină, se călătorește cu adevărat confortabil. Femeia, așînd o atitudine de sportivă, își pune mînușile și demarea a puternic spre oraș. În timpul conducerii mașinii povestește tot felul de întîmplări de la cooperativă și din comuna unde aceasta își are sediul. Face mai întîi o trecere în revistă a celor din conducerea cooperativei, caracterizînd succint ne fiece care în parte. Prezintă apoi realizările cooperativei, subliniind cît de mult s-a dezvoltat în ultimii ani, datorită, în special, ei. Apoi trece la problemele comunei, neîntînd să îngroașe defectele primarului. „Eu altfel aș conduce comuna asta, dar... ce să mai vorbim!” În timp ce pilotează mașina își întoarce mereu capul către profesor pentru a-l convinge și prin expresia feței cîtă dreptate are. Ba chiar și gesticulează, desprinzînd mîinile de pe volan. „Mai mult vorbește decît conduc. Cum o fi putînd? În loc să se uite la drum, privește mai mult la mine. Oare să-i srun? Cu ce drept? Nu sînt nici măcar sofer!” gîndește profesorul.

Se apropie orașul. Animația șoselei crește. Treptat mașinile se constituie într-o coloană neîntreruptă. Curios, femeia continuă să vorbească. Îl chestionează pe profesor „Cîți ani are?” „E căsătorit?” „Are copii?” „Dar nepoți?” „Muncește mult?” „Serie?”

O bubuitură puternică întrerupe pe profesor care își expunea tocmai autobiografia, în timp ce soferita, atentă mai mult la „românul” vieții interlocutorului, uitase aproape că e la volan! Solida „Volgă” intrase într-un autobuz oprit în stație. Șocul puternic trimite peruca femeii exact în spațiul destinat micilor bagaje, de lîngă geamul din spate al autoturismului. Cioburile de la parbrizul spart provoacă șoferitei cîteva zgîrieturi. Primul lucru care-l întreprinde femeia, după ce se demitește, este să-și caute peruca. O găsește, dar din cauza gabei și a emoției, și-o așază strîmb pe cap. Profesorul, speriat la culme, nu realizează la început ce s-a întîmplat. Ridică capul spre șoferită, care nu mai seamănă deloc cu femeia instalată întîia la volanul mașinii. „Ce s-a întîmplat cu dv.? Așa vopsită pe față și cu părul așa răvășit...” „Curios, nici dv. nu mai vorbiți așa clar ca înainte”. „Cum să vorbesc dacă mi-a zburat proteza din gură. Am să încerc să mi-o găsesc prin mașină. Nu conduceți chiar așa de grozav cum spuneți!”

Sosete milițianul. Femeia, după ce se uită chiorșit la profesor, își revine revede. Debitul verbal chiar îi sporește. Începe să-i povestească omului în albastru cum a nimerit în autobuz. Dar nu intră direct în subiect. Îi prezintă mai întîi pe profesor, explică tema conferinței, succesul înregistrat etc. etc. Au trecut zece minute și șoferita n-a ajuns încă la episodul cu tamponarea. În satele mașinii avariate s-a format coloană.

„Faceți bine și trageți mai întîi mașina pe acostament și apoi imi spuneți mai departe”. „Tov. milițian, volam să vă mai spun toțiș ceva”. „Vă rog!” „Știți ce senzație am avut, cînd m-am izbit de autobuz?” „Ce senzație?” „Am crezut c-am murit!”

RĂZVAN BĂRBULESCU

VICTOR BEDA

Spune-ne,

Mircea Lucescu...

Reluăm dialogul cititorilor cu Mircea Lucescu, director tehnic al F.R.F. și antrenor al echipei naționale. Avem cu această ocazie plăcerea, selectînd cîteva dintre întrebările primite în scrisori, să-l invităm să răspundă cu privire la ultimele evenimente petrecute în fotbalul românesc, respectiv spectaculoasa calificare a trei echipe românești în al doilea tur al competițiilor europene. Așadar:

— CUM APRECIĂȚI PERFORMANȚELE RECENTE OBTINUTE DE DINAMO, UNIVERSITATEA CRAIOVA ȘI CORVINUL? CARE A FOST ROLUL DUMNEAVOASTRĂ ÎN CALIFICAREA ECHEIPEI DIN HUNEDOARA? CE ȘANSE CREDEȚI CĂ AVEM ÎN TURUL DOI?

— În primul rînd trebuie să cer scuze cititorilor pentru prea îndelungata întreprindere a dialogului la care am fost invitat. Mecuriile echipei naționale, ca și cele la care mă voi referi în continuare, ale reprezentanților noastre în cupele europene, nu mi-au permis însă nici un răgaz, problemele care s-au ridicat în această perioadă fiind foarte numeroase. Acum, sigur că despre performanțele obținute recent de Dinamo, Universitatea sau Corvinul s-a scris mult în presă, și s-a scris bine. În ceea ce mă privește aș reține în primul rînd detașarea, siguranța cu care au jucat echipele noastre în fața valoroșilor adversari întîlniți. Anul trecut, să ne aducem aminte, Dinamo a reușit o performanță și mai

mare, eliminînd pe Inter. Numai că acea performanță a fost atunci mai curînd rodul unei mobilizări deosebite, unei voințe de a învinge pe fondul unui efort fantastic, care a dus la un joc de excepție. Dinamo n-a mai jucat apoi multă vreme la același nivel, nemaizbutînd să repete evoluția din meciul cu Inter. Anul acesta s-a simțit însă un alt fel de emulație, aș zice că e pe cale să apară mai multă încredere în abordarea jocurilor, situîndu-ne pe poziții de egalitate cu oricare adversar. La București, Dinamo a condus meciul cu Dukla ca o mare echipă, ciști-gînd cu multă siguranță (din păcate numai cu 2-0, deși ocazii a mai avut numeroase), iar în meciul retur, la 0-2, cînd multe alte echipe s-ar fi pierdut, s-ar fi dus în jos, dimpotrivă, a început să joace tot mai bine, a crescut în joc și s-a calificat pe merit. La Florența, așa cum ați văzut, Grațian aproape că n-a contat în fața lui Tilihoi, iar Țicleanu s-a „lipit” foarte bine de Antognoni, de parcă toată viața lor n-ar fi jucat decît în asemenea companie! Și Craiova a început să joace abia după 0-1 și a făcut-o dealfel de pe poziții de egalitate, cu mare încredere în posibilitățile echipei. Cu Corvinul lucrurile sînt într-adevăr mai complicate. În ceea ce mă privește, am fost delegat de către Biroul federal să-l supervizez pregătirile, așa cum colegul meu, Mircea Rădulescu, a fost la Craiova, iar Cornel Drăgușin s-a ocupat de Dinamo. La Hunedoara nu sînt încă jucători cu adevărat formați, n-au suficiență experiență și maturitate în joc, pot scăpa ușor de sub control. Am stat 3 ani și jumătate la Corvinul, luînd-o din divizia B, cu gîndul să o duc într-o cupă europeană. Acum, cînd lucrul acesta s-a îndeplinit, n-am putut s-o las la greu. Mi-a fost teamă de mult prea modestă experiență internațională a jucătorilor și

în acest sens aș fi fost gata să intru chiar în teren, să joc efectiv pentru a o ajuta. Am cerut acordul C.N.E.F.S., ziarile austriece anticipau deja un duel Hulshoff-Lucescu, dar pînă la urmă nu s-a petrecut așa. Adevărul e că imi doare un ultim joc într-o competiție oficială de asemenea nivel, nu o retragere banală, cu flori și sărutări la un meci amical. Oricum, se pare că prezența mea i-a stimulat pe jucători, i-a activat în teren, ei reușind un foarte bun meci la Graz și o calificare frumoașă la Hunedoara. Dealfel, Biroul federal a hotărît prelungirea mandatului antrenorilor care au sprijinit echipele amintite și pentru turul al doilea. Mecuriile care ne așteaptă cu acest prilej nu sînt deloc ușoare, și după părerea mea nici nu puteam fi, sîc eliminărilor începînd să selecteze formațiile mai slabe. Sigur, Universitatea Craiova are prima șansă de a trece în turul III, dar trebuie să privească serios ambele partide. A doua șansă o are Dinamo, dar ea este una reală. Am mare încredere în jucătorii dinamoviști, care formează o echipă ajunsă la maturitatea sportivă, cu multă experiență în jocuri internaționale. Dinamo nu s-a speriat de numele adversarului și e decisă să abordeze meciurile cu Aston Villa nu numai cu mult curaj, dar chiar cu multă încredere. Acum cîteva ani, cînd jucam cu Real sau Feijenoord, n-aveam nici o șansă reală de calificare. Acum avem, iar aici este în primul rînd meritul jucătorilor, care au prins mai mult curaj, mai multă încredere în forțele lor! Am lăsat Corvinul la urmă, fiindcă Sarajevo este o echipă greu de învins și de eliminat. Ceea ce, desigur, nu înseamnă că abandonăm lupta. Sper să reușesc să-i mobilizez din nou pe jucătorii Hunedorei, de la care aștept un meci mare.

MIRCEA LUCESCU

Pe lîngă mulțumiri, o necesară precizare

În nr. 32 al revistei noastre, sub genericul Două cazuri în atenția Ministerului Educației și Învățămîntului, erau prezentate situațiile anormale petrecute în timpul examenelor de treaptă la liceele de artă „George Enescu” și „Nicolae Tonitza” din București cu elevii Adrian Jorjatu și, respectiv, Olărescu Ioana. Articolele „Întîmplare deloc întîmpltătoare” și „Respins la un examen la care a fost admis” s-au bucurat de multă înțelegere din partea conducerei M.E.I. care a dispus cu promptitudine studierea aten-tă a celor două situații.

Și iată, am aflat de curînd, aceste cazuri au fost rezolvate favorabil, în spiritul legii și al reglementărilor în vigoare, adevărul fiind repus în drepturi iar cei doi copii, care au avut o vară nu tocmai ușoară, bucurîndu-se de roadele muncii lor.

Mulțumim conducerei Ministerului Educației și Învățămîntului pentru operativitatea cu care a acționat și mulțumim, de asemenea, tuturor factorilor din minister, din Inspectoratul general școlar al municipiului București, mai exact inspectorului general Ioan Jinga, precum și cadrelor didactice universitare care au contribuit la verificarea probelor existente și, implicit, la formularea unui răspuns care să reflecte realitatea.

Din același respect pentru adevăr însă,

se mai cuvine să întîrziem puțin asupra împrejurărilor de la Liceul „Nicolae Tonitza”, menționînd din capul locului că eleva Stan Antoanela nu se face cîtuși de puțin vinovată de cele întîmplate e-velei Olărescu Ioana. Stan Antoanela și-a ciști-gat în mod corect locul în urma examenului. „Încurcătura”, folosim un eufemism, se datorează intervenției inspectorului general adjunct Costin Pelinescu după desfășurarea examenului. Am reanchetat acest caz după publicarea primului articol și am observat că aici se crease o falsă dispută între elevele Olărescu și Stan, fără ca ultima să cunoască acest lucru. Iată cum au stat lucrurile. La Liceul „Nicolae Tonitza” s-au așezat locurile pe ateliere, așa cum s-a procedat și în anul anterior și cum ni se pare firesc, țî-nînd seama de specificul unui liceu de artă. O repartizare ulterioară examenului, ca să facem o paranteză, ar fi dus la alte greutăți, ar fi creat o sumedenie de nemulțumiri, impunîndu-se căutarea unor noi criterii de repartizare pe ateliere. Ce s-ar fi întîmplat, de pildă, dacă din numărul total al admisiilor, jumătate și-ar fi exprimat dorința de a se înscrie la un atelier iar cealaltă jumătate la un alt atelier? Cum s-ar fi acoperit locurile la următoarele ateliere cu un profit egal pentru elev și pentru domeniul respectiv? Așa sînd lucrurile, școala a considerat

că e bine ca totul să fie limpede de la început, comunicînd condițiile de examen cu o săptămînă înainte. Au fost 6 ateliere și fiecare a dispus de un număr de 4 locuri, exceptînd atelierul de sculptură care a beneficiat de 5 locuri. Eleva Stan Antoanela, care s-a înscris la atelierul de sculptură, a ocupat, în urma examenului, locul 5. Corect. De aici încolo se încurcă lucrurile. Invocîndu-se criteriul valorii (Olărescu obținînd nota 9,50 iar Stan 9,33), din dispoziția inspectorului general adjunct Costin Pelinescu acest loc 5 de la sculptură este trecut la atelierul textile-monumental. Aparent ești inclinat să fii de acord cu acest raționament (deși schimbarea produsă după examen nu este îngăduită de nici un regulament) dar, privînd lista cuprinzînd admisiile, observi la alte ateliere note ca 7,66 sau 8. Deci, admitînd acest criteriu al valorii după examen, se impunea puțină consecvență. Acesta ar fi un aspect. Un altul constă în faptul că acest criteriu, așa cum îl vedea inspectorul general adjunct, trebuia sugerat și, mă rog, impus școlii înainte de examen și nu după. Mai exact, inspectoratul era obligat să cunoască la vremea potrivită modul de desfășurare a examenului, pentru a avea dreptul să intervină. Este simplu de observat că numai această bilbilială a condus la nemulțumiri, la contestații.

● dialog de idei ●

Tălmăciri și răstălmăciri

In numele spiritului de echitate și adevăr cu care ne-a deprins Flacăra și care constituie însăși emblema ei, îmi permit să vă aduc la cunoștință unele opinii ale unui traducător și „antologator”.

Cred că talentații și erudiții noștri traducători de poezie românească în limbi străine, autorii de antologii, numeroșii cititori care fac să se epuizeze atât de repede edițiile bilingve, au considerat oportună discuția inițiată prin serialul „De la valoare la difuzare”, consacrat de Artur Silvestri antologiilor de poezie românească în limbi străine (Flacăra nr. 32, 33, 34/1982).

Dar A.S. omite numeroase antologii apărute în ultimii douăzeci de ani: fără a mă duce la vreo bibliotecă, iată, am în față 4 antologii în engleză și 2 în franceză la care A.S. nu se referă. De ce? Nu ar fi fost oare mai corect să spună că trecerea în revistă este „selectivă”?

Se mai ridică nedumeriri — unele grave — în legătură cu afirmațiile lui A.S. chiar despre alegerea făcută de diversi „antologatori”: este oare acceptabil să spui ca A.S. despre antologia bilingvă 100 de ani de poezie românească publicată recent de Editura Junimea (prefață de Stavros Deligiorgis; traduceri în engleză de Ioana Deligiorgis) „Ce ne-am putea dori mai mult decât o antologie ca aceasta, de unde nu lipsește nici un poet mai important al ultimului secol (toate sublinierile ne aparțin — A.B.), unde figurează cu poezii pină și I.L. Caragiale, Urmuz, D. Iacobescu, Șt. Bănulescu, Modest Morariu (autori a căror poezie critica foiletonistică o ignoră)?”, deși din acest volum lipsește Alecsandri, Bolintineanu, Cosbuc, Goga, Cerna, Iosif, Topirceanu, Eftimiu, Demostene Botez, Călinescu și toți poeții maghiari și germani? Cine poate fi oare de acord cu A.S. că „S-ar putea face, desigur, ne semnificative obiecții, dar ele pălesc pe lângă exactitatea acestei adevărate antologii de poezie românească, efect al unei cunoașteri adânci a fenomenului și, poate, o întie contribuție cu adevărat pozitivă într-un domeniu unde în cultura noastră mai sînt încă enorm de multe de făcut”? Ultima afirmație, cu care se încheie serialul, este din păcate foarte îndreptățită, și răspunderea trebuie s-o înțelegem și s-o împărțim traducătorii, „antologatorii”, editurile și forurile de difuzare. În schimb, printre „ne semnificativele obiecții” aduse „exactității” (de ce natură?) s-ar putea număra faptul că soții Deligiorgis aleg din Eminescu „Oda în metru antic” (tradusă în cu totul alt metru decât cel original), postuma „Cărțile” și „Se bate miezul nopții” (prezentată fără titlu și într-o formă care-i sacrifică prozodia și punctuația, fără a obține vreun câștig pe planul sensului de vreme ce, retrădusă mot-à-mot în română, capodopera ar suna astfel: „Miezul nopții bălînd pe ciopotul de alamă / sômnul circumar al vieții nu / vrea să accepte cotizația mea moarale insistă să mă ia / pe căi bine bătute și fi / și viu și mort gîndul meu este același astăzi / ca ieri și limbașul neclintindu-se din cale” — pag. 15).

Cine poate să se extazieze alături de A.S. în fața unei antologii în care toți poeții sînt prezentați în stilul altor „traduceri” ale lui Stavros Deligiorgis — fără majuscule, fără punctuație, ignorînd și numărul și metrica versurilor precum și alte elemente de prozodie? Și, revenind la selecție, cine poate admite reprezentarea lui Arghezi prin poeziile „In golf”, „Toate stelele”, „Alfabetul”, fără nici una dintre capodopere? La fel și la alți poeți.

Se pune acut întrebarea în ce măsură, dacă ar fi vrut, ar fi putut A.S. să se ocupe de calitatea traducerilor din moment ce nu a observat că și prin lipsa punctuației Deligiorgis a eliminat orice urmă de sens din „Joc secund” al lui Barbu: titlu românesc „Din ceas, dedus” este redat prin cuvîntul „counterstance” care (dacă ar fi înregistrat de vreun dicționar) ar fi aproximativ echivalent cu „anti-atitudine” sau „contra-poziție”. Dar a observat oare A.S. măcar indicația „inedită” de la același „Joc secund”? (pag. 78).

Ar mai fi multe întrebări de pus lui A.S. (de exemplu de unde știe că Ioana Deligiorgis a predat limba engleză în România și că este, ca și soțul ei, entuziastă?), dar cel de al treilea articol semnat A.S. stîrnește multe alte nedumeriri prin observațiile sale negative. De exemplu: pe ce se bazează afirmația „mult mai puțin decât a făcut Dărie Novăceanu (urmează laude) face, într-o foarte recentă antologie de „Romanian Poems” traducătorul Dan Duțescu... El a întocmit, este clar, o antologie românească de poezie, adunînd aci autori din felurite epoci însă, procedînd capricios, și-a intitulat antologia „Poeme românești” spre a se sustrage, probabil, unor obiecții care în condițiile date sînt de neînlăturat”? Am putea accepta chiar și insidiosul proces de intenție făcut lui Dan Duțescu și cred că și el ar accepta cu seninătate experienței de patru decenii în traduceri și predare faptul că epitetul „traducător” îl diferențiază de D.N. Antologiile Novăceanu și Duțescu se deosebesc mult, dar nu în sensul sugerat de A.S. D.N. selectează din 40 poeți, iar D.D. alege 25.

PLASTICA

Un pictor naiv: Ghiță Mitrăchiță

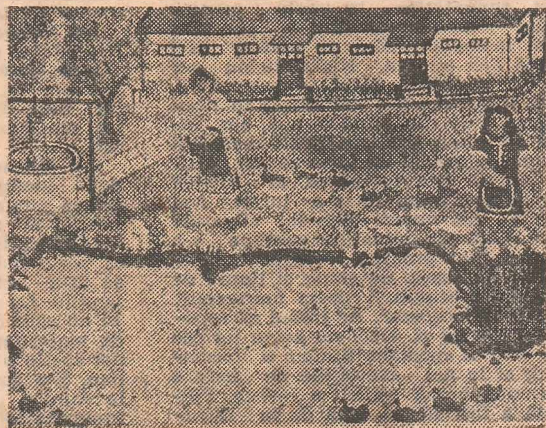
Încă unul din marii artiști ai acestei țări a trecut în neființă. Este Ghiță Mitrăchiță, pictorul naiv din Bărca Doljului. Un nume intrat de mult în manualul de artă, desprins de omul care, în ultima vreme, așa cum se întâmplă cu artiștii, fusese uitat de toată lumea. Numele lui, în schimb, era un simbol, era copilăria, era nostalgia primilor pași ai artei naive în țara noastră, acest nume, cum spuneam, desprinzîndu-se de mult

de purtătorul care agoniza neștiut într-un pat de casă de țară. Dar chiar știindu-l, cine ar fi avut puterea să-l confrunte cu simbolul lui?

Aproape octogenarul artist, țaran cu câteva clase primare dar cu pinze expuse în mai multe metropole ale lumii, a început să umble la creion și la vopsele într-o vreme în care inițiativele de susținere a artelor naive (sau care tin de folk) erau încă putine, sporadice, nedepășind micile expoziții din locanțele caselor de creație sau colocviile de circumstanță ale citorva pasionați ai fenomenului. Trecuse bine de 60 de ani cînd, într-o zi, venind de la cîmp (muncea în brigada legumicolă a C.A.P.-ului Bărcăi), s-a aplecat peste umărul unui nepoțel care-și colora cu acuarele desenele și, desoperînd acuarelele, s-a imprumutat cu câteva. A desenat atunci pentru prima oară, a pictat pentru prima oară. Primul tablou: „Capra cu trei iezi”. Apoi altele și altele, citeva sute, acuarele, uleiuri, guașe, pinze mari, pinze mici, pinze „elaborate”, pinze erude, pinze surprinzătoare, pinze fermecătoare, altele de fiecare dată ca prospețime a viziunii, pendulînd între echilibrul „realist” țărănesc și fabulosul basmului, cele mai multe venind din acea zonă a folclorului dens și tulburător, al snoavei ilicite, al ghicitorii, al zicalei, apocrife pentru manualul de artă. „Pictor naiv” în deplina accepțiune a termenului, imprevizibil de la o pinză la alta, deci funciar „antiacademic”, asemenea țesătorului de covoare sau olarului care, puși să copieze un model, fie și al lor, tot îi strîmbă o linie sau îi transformă un motiv. Pictor care, prin arta lui, i-a stîrnit pe cercetători și pe critici, atră-

gînd atenția asupra unui fenomen care, de-atunci, a făcut numeroși prozeliti.

Ghiță Mitrăchiță ne-a învățat, printre primii la noi, ce este arta naivă. Ne-a învățat că ea e cultural, o artă revoluționară, fiindcă desființează aristocratismul artistului, ideea de artă ca produs de excepție, reimpăcînd-o cu omul, cu oricare om, virtualmente un artist. Folclor? Nicidecum. Etnograficul e funcțional, ca și arta „mare”, naivul, în schimb, e un hedonist precoce, primul din capul scării, care face artă pentru plăcerea de a o face. („De ce pictezi, nea Mitrăchiță?” l-am întrebat, cîndva, într-un interviu. „Așa, fiindcă-mi place.”) Un estetism al artei naive? Nicidecum. Naivul cunoaște nevoia tiranică de a comunica, la fel ca și artistul de școală, efectul nu e deliberat, vohuntar, e o consecință genuină a viziunii. Cu zonele obscure ale conștiinței, cu abisul dacă vreți, comunică mai lesne naivul decât artistul de școală, ceea ce împinge la constatarea că o expoziție

de artă naivă (cum au fost cele ale pictorului din Bărca deschise la București, la Craiova, în Italia sau în S.U.A.) este o radiografie întoarsă a unei spiritualități. Constatarea nu ne aparține, este a unuia dintre comentatorii de peste ocean ai lui Mitrăchiță.

Ghiță Mitrăchiță ne-a învățat, printre primii, că ea, această artă naivă, e un inepuizabil rezorvor de ingenuitate pe care se sprijină arta adultă, la care arta adultă are un acces rar, totdeauna fericit. Avem nevoie, ne-a învățat artistul din Bărca, de naivi, așa cum avem nevoie de imprevizibilul naturii, al copilăriei, al libertății neconstrinse de necesitate, acceptînd necesitatea nu ca pe un canon, ci ca pe singurul mod de exprimare a spiritului.

Cu Ghiță Mitrăchiță dispare un mare artist al acestei țări. Și o parte din candoarea lumii noastre.

ILIE PURCARU ■

Situația trupei Iris

(Urmare din pag. 32)

piese noi, care s-au cîntat pînă și acum, să înlocuiești niște nume de valoare, Chifiriuc, Olteanu, Chivu. S-au întîmplat foarte multe schimbări, dar ceva s-a întîmplat poate chiar în sufletul lor, de s-au întors în această formație. Noi ceea ce cîntăm reprezintă o reflectare a vieții. Am avut necazuri, probleme și am speculat mult în noi spontaneitatea. Și poate din cauza asta ne-am apropiat de public. Am fost în mijlocul lor tot timpul și din cauza asta cred că am fost mai apropiați de ei. Ceea ce ne-a determinat să ne despărțim, diferența de temperamente, modul de existență a fiecăruia dus pînă acum, felul cum a filtrat ceea ce a învățat, renunțările la unele lucruri. Exemplu — eu am renunțat la serviciul meu în momentul cînd nu aveam nici turnee și nici altceva. Niciodată nu am crezut că viața este făcută din zimbete, bani, ci din trăiri. Eu am lucrat în liceu și la fabrica de suc, stînd în apă, am lucrat și la spații verzi, părinții mei deși mă puteau ajuta, m-au lăsat să mă descurc singur. Am lucrat ca să înțeleg viața mai bine. Asta nu m-a înrăit. Am început să mă cunosc bine în situațiile speciale. Una din situațiile speciale s-a ivit acum. Sint proaspăt căsătorit, lipsesc mult de acasă. Se simte și lipsa de repetiție în continuu. A repeta foarte mult ne este foarte necesar. Ar trebui să repetăm 6-8 ore pe zi. Deci nu avem un cadru în care să repetăm. Sintem o formație rock și la noi exercițiile de fiecare zi înseamnă hrană pentru a rezista. Piesa nouă a fost făcută încă de la București.

Adrian Păunescu: Semănînd în niște acorduri cu AC/DC putem spune că era făcută încă din Australia.

Adrian Ilie: Acasă fiind am ajuns ca atunci cînd repet să mă doară degetele. Asta e un motiv auxiliar. Fiind turnee lungi, nu avem timp de repetiție. Între aceste turnee avem nevoie de o perioadă de repaus ca să ne reimprespătam repertoriul. Folkistii pot în alte condiții să-și pregătească repertoriul. Noi sintem cinci oameni, cinci compartimente care trebuie să ajungă unui singur.

Referitor la problemele care au fost la mare — am avut și noi prietenii acolo, deși eu nu sint prea comunicativ.

Pentru mine Cenuclul Flacăra a însemnat foarte mult, ideea de schimbare mi-a plăcut foarte mult. Înseamnă foarte mult să te poți mișca și să nu stai tot timpul într-o circiumă și să vezi aceiași oameni. La cenuclu mi s-a părut că se cultivă foarte mult ideea de dragoste, ceea ce lipsește poate chiar din manuale — dragoste de țară, de femeie, de muzică, de muncă — asta mi s-a părut lucrul cel mai interesant și pe care l-am simțit cu adevărat.

Referitor la relațiile noastre, viața dusă de fiecare, a făcut să ne despărțim puțin. Se pune problema de a fi principial sau nu față de cel care ne așteptau acasă, noi să le pretindem lor corectitudinea și noi... Nuțu spunea că nu au ce căuta la mare prietenele sau soțiile noastre. Mi s-a părut incorect. Problemele astea le-am avut noi toți cu Nuțu. Sint multe formații care nu au influențat cu nimic negativ relațiile dintre ei și relațiile dintre ei sint bune. Formația „Savoy” poate fi din acest punct de vedere un exemplu pentru toți. La aniversarea zilei de naștere a lui Nuțu noi nu am fost prezenți, el s-a rupt de noi, el a sărbătorit asta într-un cu totul alt cadru, nu cu noi. Sintem firi onuse, eu sint mai închis, dar culmea este că n-am încercat să ne îndepărțăm.

Ion Olteanu: Ai încercat vreodată să faci ceva?

Adrian Ilie: Nici tu nu ai încercat. Eu a trebuit să mă îndepărtez de tine ca

însemnat să nu te cunosc.

Ion Olteanu: De la început ai venit cu ideea că sint un element negativ.

Adrian Ilie: Pentru mine ești și lasă-mă să mă exprim! Cînd ei au venit în formație nu am vrut să vină și Nelu. Mircea Muscaliu împrumutase bani de acasă să luăm niște difuzoare și Nelu a plecat pe furis în „Roșu și Negru”.

Nelu Dumitrescu: Nu puteam sta într-o formație fără viitor.

Adrian Ilie: Deci te-ai întors cînd ai crezut că avem viitor!

Ion Olteanu: Ați făcut vreun pas înainte?

Adrian Ilie: Da, acceptînd această formație de care chiar tovarășul Adrian Păunescu auzise. Eram în altă formulă în momentul acela.

Ion Olteanu: Erau și părți foarte rele. N-ați făcut un pas înainte.

Ioan Dumitrescu: Cu Anton nu se putea asta. Eu m-am zbatut pentru formația asta. Muncind în fabrică. Am cîntat, am adus oameni în locul celor plecați.

Ion Olteanu: Dumneavoastră cum vedeți lucrul ăsta? Eu văd chestiunea asta ca pe o profesie. Poate sint eu nebun. Eu am jertfit foarte mult ca să ajung aici. Un profesionist trebuie să treacă peste măruntășuri. Eu am considerat că asta este un serviciu și familia este familie. La serviciu nu te duci cu soția. Ei au spus că asta nu se poate. Am spus că majoritatea învinge. Dacă trei dintre noi susțin o chestiune, ceilalți doi se supun. S-a supus la vot: unde mergem, la Aurora sau la Costinești? Și care erau căsătoriții și-au adus nevestele. Deci nu asta era problema.

Cristian Minculescu: Ce facem noi aici s-ar putea numi — Din salile tribunalului, prima infățisare, perioadă de gîndire...

Ion Olteanu: Toate astea nu le văd motive serioase. Ce poate însemna temperamente diferite, din moment ce pe scenă ne înțelegem foarte bine? Cum ai vrea Adrian să fii, eu pot să fii în o mie de feluri.

Adrian Ilie: Exact ăsta este motivul care mă supără. Chestiunea cameleonică este un motiv. Cînd m-am căsătorit mi s-a spus că compromis formația.

Ion Olteanu: Că nu o să mai putem pleca în turneu în R.D.G.

Adrian Ilie: O căsătorie poate însemna și o garanție.

Mihai Popescu: Ai spus că aștepti contractul în R.D.G. După R.D.G. nu mai cînti. Problema era foarte clară.

Ion Olteanu: Mai e o chestiune. Eu am ținut ca să facem un turneu în străinătate. Ce ai făcut pentru asta?

Adrian Ilie: Neavînd relațiile tale la ARIA...

Ion Olteanu: Toate actele erau făcute.

Adrian Ilie: M-ai jignit spunîndu-mi să-mi amin căsătoria.

Ion Olteanu: Te-am întrebant dacă este bine sau nu să te căsătorești acum. Într-un fel i-am spus să se căsătorească dacă nu afectează cu nimic turneul. Nu i-am spus cu răutate și asta vreau să înțeleagă.

Adrian Ilie: M-ai jignit cu asta.

Adrian Păunescu: A renunțat la acest punct de vedere.

Mihai Popescu: Atît i-a spus — că poate asta influențează negativ turneul nostru.

Adrian Ilie: Muzica nu înseamnă totul în viața mea. Ea face parte din ea. Eu și Cristi am reușit să ne menținem aceste prietene, ceilalți nu știu. poate au rămas singuri. Acest turneu la mare nu a reușit numai pe noi să ne dezbine. Înainte de a fi în cenuclu eram deci în situația de ruptură.

Cristian Minculescu: Dv. ați crezut că dintr-o dată ne-a venit această despărțire?

Adrian Ilie: Singurul lucru care ne ținea împreună a fost turneul în R.D.G.

dică contactul cu străinătatea, cu muzica de acolo și banii, în restul relațiilor eram foarte străini. Noi nu am stat împreună la mare.

Ion Olteanu: Adi a ținut să stăm separam.

Adrian Ilie: În camera în care am stat eu a mai stat cineva?

Ion Olteanu: Noi cînd am mers la mare am pus niște condiții: să stăm în camere de hotel. Ei nu s-au ținut de cuvînt și ne-au dat două camere la toți și au spus că lucrurile se vor rezolva pe parcurs. După o perioadă, în loc să se reglementeze lucrurile, s-au agravat. Am fost și la tovarășul director adjunct Gheorghiu. Am ținut o cameră în care să putem face duș măcar. Eu nu am avut nimic împotriva sa stau oriunde. Ei au spus că nu vor să stea la gemisol. Nu i-a silit nimeni să plece.

Adrian Ilie: Am încercat să stăm omeneste.

Ion Olteanu: Deci ruptura cine a făcut-o? Eu am stat în camera de hotel și nu am avut nimic împotriva să stai tu în locul meu.

Adrian Ilie: După ce s-au întîmplat minuniile care s-au întîmplat, te-am rugat să stăm în altă parte. Nu s-au ținut de cuvînt nici cu cazarea, nici cu mîncarea.

Ion Olteanu: Nu eu sint impresarul trupei. De ce nu ai venit tu să te ocupi de chestiunile acestea?

Adrian Ilie: Ti-am spus să mergem la Costinești.

Ion Olteanu: De ce nu te-ai dus tu la Costinești să te interesezi? Era vacanța tuturor. De ce-mi reproșezi mie asta?

Ioan Dumitrescu: Toți am vrut să plecăm.

Adrian Păunescu: Există, vreo șansă să rămînă trupa așa cum este?

Ion Olteanu: Deci dacă între noi este divorț cine este judecătorul nostru?

Adrian Păunescu: Publicul.

Ion Olteanu: Motivele sint spuse. Noi trei rămînem în continuare Iris, orice s-ar întîmpla. Imi pare foarte rău de ruptură, și dacă există cale de îndreptare...

Adrian Păunescu: Este cale de întoarcere, Adi?

Adrian Ilie: Eu personal nu văd cum.

Ion Olteanu: Dar motivele...

Adrian Ilie: Nu mă forța să începem alte meciuri.

Ioan Dumitrescu: Lasă, Nuțule, fă tu Nuțule, că ești mai deștept și noi stăm.

Adrian Ilie: Nici posibilitatea de a face turneu în străinătate nu m-ar mai opri.

Mihai Popescu: Eu vreau să existe în continuare trupa. Și va exista oricum.

Cristian Minculescu: Eu am plecat din facultate pentru Iris, acum plec de la Iris. Nu mai vreau să cînt aici. Vreau să cînt cu alți oameni ce-mi place și cum imi place. Voi mi-ați spus că arăt ca un țigan.

Ioan Dumitrescu: S-a întîmplat un lucru. Nuțu s-a zbatut, totul s-a lasat în baza lui. Nu a avut nimic cu Cristi. I-a spus să se bărbierească, să se îmbrace civilizată, i-a spus-o frumos, nu cu ură.

Cristian Minculescu: Eu le-am amplificat foarte tare. Nu am mania persecuției. Eu am vrut să mă îmbrac așa cum vreau eu. Eu fac notă discordantă. Am și eu un costum de haine pentru revelion, dar așa imi place. Vreau să cînt cu ceilalți oameni și să stau acasă. Eu și Adrian vom

face trupa „Voltaj”, nu vom încerca să ne folosim de Cenuclul Flacăra pentru a ne face cunoscuți. Ei fiind membrii fondatori, vor rămîne indiferenți de situația, Iris.

Adrian Ilie: Preferăm să cîntăm în cluburile din București și să stăm acasă. În acest moment banii nu contează.

Cristian Minculescu: Ați spus că sintem putregai, ce mai aveți cu noi, de ce mai țineți să rămînem cu voi?

Ioan Dumitrescu: Tu nu ai luptat cu nimic, ai fost adus în formația Iris pe tavă. Eu cit am îndurat de la tine, Adi și de la Cristian? Eu știu ce fel de om ești. N-ai făcut nimic, n-ai luptat cu nimeni. Nu ai vrut să faci nimic, nici stat de plată și nici altele.

Adrian Ilie: Tu nu știi să judeci.

Ioan Dumitrescu: Eu v-am săltat din nou, aveți piese vechi. Se iau degeaba de neveste. Așa le place lor.

Adrian Ilie: Ești ipocrit, știu filmul foarte clar, ei pe al lor.

Ioan Dumitrescu: Am aflat că ești deștept, ai papagal mare și-atita tot, dar munca contează. Eu am fost muncitor sudor, am tras din greu, am făcut ceva.

Adrian Ilie: Și eu am muncit mult, mi-am făcut și liceul. Și am muncit și în uzină. Este un mare lucru. Dar am încercat și altceva.

Ioan Dumitrescu: Nu am făcut teoria — că nu semănăm temperamental. Tu nu ai făcut nimic pentru muzică. Ai numai piese de acum patru ani. Eu am cîntat cu Chifiriuc și m-a mușcat de spate ca să cînt bine. N-am făcut talente, teorii. N-ați făcut nimic, nimic. Vi s-a întins o tavă pe care ați cîntat.

Ion Olteanu: Stai, liniștește-te, ce ești nebun?

Ioan Dumitrescu: Noi am cîntat de cînd am venit din turnee. Repetăm tot timpul. Nu vrem în restaurant. Repetăm că trebuie să cîntăm. N-avem casă, n-avem nimic. Asta facem.

Adrian Păunescu: Imi pare rău de ce s-a întîmplat. Cred că nu sint motive serioase, motive de neînvin. Cred că ar trebui să vă mai gîndiți. Pur și simplu, sint un mare regret că distrugeți o unitate care ar fi meritat acum strălucire. Deocamdată nu avem ce să facem, arta este facultativă, nu poți obliga pe nimeni la artă. Deci ne-am făcut scena și martorii la destrămarea unei trupei pe care Cenuclul Flacăra o aduse la cea mai înaltă cotă de afirmare în muzica tinărară a anului 1982. Înțeleg că vor exista două trupe din care vor face parte, pe de o parte Adrian Ilie și Cristian Minculescu în formația „Voltaj”, iar pe de altă parte, trupa „Iris” cu Ioan Dumitrescu, Ion Olteanu, Mihai Popescu și ceilalți care se vor adăuga. Cenuclul Flacăra vă este deschis, poftiți cu ce aveți mai bun în Cenuclul Flacăra și cel mai frumos lucru pe care l-ați putea face ar fi să ne anunțați miine că lucrurile s-au rezolvat. Noi continuăm să așteptăm. Vă leagă niște lucruri profunde și ele ar trebui să primeze.

Asta este în mic povestea trupei Iris și, dacă vreți, acesta este procesul trupei Iris, lăsîndu-i să judece pe oamenii care v-au iubit și care poate că acum mai speră lăsîndu-i să judece situația.

Vă urăm succes, în orice condiții.

Toată trupa: Vă mulțumim.

Adrian Păunescu: Faceți, vă rog și ultima fotografie împreună!

● constelația lirei ●

Fuga

Jurămint solemn de iubire
pentru Bach
pentru turbatoarele ape prin care
plutim
cu sufletul doidora de cuvinte
de piruete de fluturi

ființele aerului îndepărtându-se
de trupurile noastre
de umerii lichizi de ochiul stăpin
absolut pe cuiburile de lumină

îndepărtându-se încet
nu mult
atita doar cât să le atingă
frigul din floarea de cires

MARIANA FILIMON ■

Casa memorială Bacovia

Deschid ușa, mă cuprinde răcoarea unui
adevăr.
Ascult fosta lor voce... spune: ne iubește
vremea.

Iată, ne bate-n geam cu toamnele din măr.
Mă gîndesc că: totul a rămas aici,
o viață trăită cu modestie și căldură,
versuri întregi (locuința lacustră, amurg,
te uită cum ninge Decembrie)

pe care le spun cu sufletul la gură,
soba, fotoliul (locul cîștigat nu se pierde
nicî prin moarte)
portretele primului patrar, portretele
cărui, căunției,
raze de tandrețe pe frunzi înalte.

Un adăpost poetic pentru minte.
Locul cîștigat nu se pierde nicî prin
moarte.
Istoria literaturii într-o casă (fragment).
Plec copleșită trăgînd după mine semnul
de carte.

VALERIA DELEANU ■

Transhumanță

Sînt grele iar hambarele de roațe,
hieratic gome glia obosită
și soarele de din înalții cade
pe frunza prunului îngălbenită.

Din piscuri turmele vin spre cîmpie
cum nii de ani pe-aici așa a fost,
scriind în drumul lor cronica vie
acestui neam etern în al său rost.

Deasupra transhumanței o lumină
s-a pogorit prin veacuri tot mereu,
cum fructele-s păstrate-n rădăcină
ca taina prelungită-a unui zeu.

Căci e o aripă-a plecării-n toate
spre a renaște în eternitate.

GHEORGHE DINICĂ ■

Baladă

— Te întreb pe tine,
frate zodiac,
pină unde urcă
și de unde pier
cîntec și cărare,
cal și cavalier?
(pune întrebarea
semne pe hanger)

— Cum te uiți acum
ca într-un iezer,
de aici și pină-n
celălalt emisfer,
pină-acolo vede
ochiul auster?
(pune îndoiala
pete pe hanger)

— Ne rămîne nouă,
frate cavalier,
să privim intruna
în acest mister
pină cînd se vede
singe pe hanger.

— Doar atît rămîne,
palid zodiac?

— Doar atît rămîne,
palid cavalier.

NICOLAE DIACONU ■

Scrisoare mamei

Voi pleca într-o țirze toamnă
Sub veșnice răcoari fără cuvînt
Desigur că-ți voi scrie bună mamă
O scrisoare lungă cu pămînt.

Intr-o zi copleșitor de albă
Ne va strînge-n brațe cu zăpezi
O durere mută, o tăcere caldă
O geroasă frică înghețînd livezi.

Fă un foc albastru într-o carte
Și deschide geamul cu perdele moi
Ca să văd lumina mamă de departe
Pină se topește ceața dintre noi.

ANGELO TÎRZIU ■

Autoportret

Sînt poemul
Publicat în singele iubitei
Și citit de o pasăre
Cu zborul căzut
În aripile copilăriei

CHIRIAC SAMOILA ■

O vară luminată de iubire

mi-a rămas pe rețină un greiere șchiop
și-o vară luminată de iubire,
blocață de probleme sociale
nu mai am vreme pentru nemurire;

sap metri pătrați la groapa comună
într-un perfect, comod anonim
pămîntul rinjește și-mi pare
că zilnic decapitez cite-un sat;

altfel mi-e bine și dorm într-un pat
beau vin și cafea citeodată...
mai scriu despre oameni și un fel
de viață

într-o carte de pe-acum ratată,

doar sufletul mult prea ades îl ascund;
lasitatea se poartă cu ochii închiși
numai lacrimile cad întregi
peste botul cailor ucși.

mi-am luat cartelă pentru vis
am și libertatea să mă doară
trădarea această cu bună știință
a neliniștilor adunate-n vioară

mai e puțin și vom rămîne goi,
cădea-vor cimitirele pe noi.

ELENA PLAMADA ■

Eternitate

Pasăre măiastră ce zbori spre infinit
Mai povestește-o clipă pe cumpăna de ape
Să ne-mpletim fuioarul precum ne e sortit
Și s-agemăm în ladă din zestre cit încape.
Mai dă țirocol pe mare pină se-ntore

Cu bărcile-nărcate din țărături de abis...
Și urcă-n viri de stele să vezi cum

Vinează cerbi de fildes la marginea de vis
Ascultă în tăcere cum curge lin izvorul
Și-asteaptă-i revărsarea în largul efemer.
Mai potolește-ți setea care ne seacă dorul
Și ni-l topește-n lava cumpitului mister,
Mai zboară peste maluri cit mai cioplim

Un templu al gîndirii curate și senine,
Cit să-l zidim de-a pururi pe caldarim
de vatră

Etern în timp și spații, așa cum se cuvîne.

ION SANDA ■

Finis...

Am încăruiț
căpitan
la bordul corăbiilor
de gînduri ancorate
în portul inimii tale...
...și ai încăruiț
docher
neîndrăznînd
să le descare...

SANDU ȘTEFĂNESCU ■

Osemintele lui Horea

Unde sînt îngropate ori neîngropate
osemintele lui Horea, neodihnitele
moaște?

În ce colnic, în ce riu, în ce vișț?
În patru frînt, nu tras pe roată, fiecare
frîntură
purată-n punctele cardinale ale răscoalii,
sub cite zări ale pămîntului românesc
i s-a întors trupul, foc sacru risipit,
în rîni moenînd neascumit astru căzut?

Printre aburii de singe ai slăvilor știute
morminte aprîndem făclii, dar unde-i
măcar

mina ridicată spre multime a
iluminatului Horea?

Cine știe, cînd peste Apuseni luna
răsare-n patru
colțuri și raze ascuțite străbat prin
cuclavete

de piatră, în ce țărîm ating vreo relicvă
a martirului?

De se trezeze furtuni și glasul
cunoscutului tunet
pe unde-nvîlmășea limbi de foc și izved
de credințe!

Numai inima, inima lui Horea a fost
să fie-ngropată
În miezul și spalmele locului de supliciu
cum împunea ritualul de orori al călăilor.
Cum să deslușească orbii fîșgerii în
zare?

Cum să bănuiescă ei că însingerața lui
inimă
va zvîcni din Alba peste trecut și viitor,
întîlnînd

într-o bătaie inima lui Avram Iancu?
Triumfuri vestind în toate punctele
cardinale

Iar pentru tirani neiertarea și pedeapsa
uității.

Pe Platoul Romanilor ascultăm în
genunchi

cum susurul inimii lui Horea pătrunde
adînc

în dangătul solemn al clopotelor mării
Uniri.

BAZIL GRUIA ■

Roua crizantemei

De la nașterea lui nestrigată
poetul obține permis
de liberă-trecere
prin tinuturile poemelor sale!

Cunoaște limbajul
în care se tînguie amurgul,
ignoră pensia și poemele fără virgule,
hrănește cuvintele

cu roua de dimineață a crizantemei
întru sănătatea limbii române
și este așteptat de uitare

asemenea unui anunt de la mica
publicitate!

NICOLAE ROȘOBEȚE ■

CURIERUL LITERAR

„Baladele Dunării”

Festivalul-concurs

Între 26 și 28 noiembrie 1982, la Galați
va avea loc cea de-a V-a ediție a Festi-
valului-concurs de creație și interpretare
pentru poezie și muzică tinăra „Baladele
Dunării”. Înscrisă între manifestările so-
cial-politice și cultural-educative organi-
zate de Clubul Tineretului din Galați în
acest an, în cadrul mai amplu al Festi-
valului național „Cîntarea României”,
confruntarea tinerilor creatori și inter-
preți își propune să evidențieze realiză-
rile poporului nostru sub conducerea in-
teleaptă a partidului, în frunte cu secre-
tarul său general, tovarășul Nicolae
Ceaușescu, eforturile tinerei generații
pentru transpunerea în viață a obiective-

lor noi etape de edificare a socialismu-
lui, pentru o viață trăită într-un climat
de pace și destindere. Tematica festiva-
lului este deschisă exprimării întregii arii
de preocupări ale tinerilor.

Participarea concurenților, în vîrstă de
la 14 la 30 de ani, tineri care au mai ac-
tivat pe lingă cluburile și casele de cul-
tură ale tineretului, poate fi individuală
(poezie, muzică tinăra) sau colectivă (mu-
zică tinăra). Înscriserile sînt așteptate pină
la 30 octombrie a.c.

Cenaclul Flacăra va încerca să fie pre-
zent, ca și anul trecut, la festivalul și con-
cursul „Baladele Dunării”.

de altă părere, așteptî ani de zile! De
vreo doi ani mă rog de doi editori să tipă-
rească pe un poet din Galați; și pe Dan
Ciachir, care, deși publică de atita vreme,
nu găsește un loc sub soarele editorial;
dar sînt mereu amînat, deși cei doi edi-
tori îi publică pe alții care sînt departe
de Pegas. Totul a ajuns un fel de loterie.
Și măcar eu am probat gustul meu cu o
„Istorie a poeziei române contemporane”!

— Față de care scriitorii români de azi
vă simțiți, artisticește, alături?
— Sînt alături de foarte mulți scriitori
români, chiar și de cei cu care m-am
războit cîndva. Îi iubesc pe Nichita, pe
Gheorghe, pe Alexandru, pe Păunescu, pe
Vadim Tudor, pe Pănuș, pe Breban (chiar
dacă i-am tras destule la fund), dar pe
cîți încă, nu vreau să fac un pomelnic.
Tot ce mișcă în frontal literar trebuie
ajutat și promovat.

— Cum ați fi făcut-o, dacă ați fost
vrednăta președintele breslei?

— De ce-aș fi fost? Nu am talentul de
a primi laude, așa că am preferat să stau
deoparte. Poate asta mi-a adus numai ne-
cazuri, dar vă jur că dacă totuși aș fi fost,
acolo scriitorii ar fi avut un alt regim.
Poate le-aș fi pretins să fie mai demni, să
nu mai trăiască din pomelnicul Fondului li-
terar (nu toți, evident, dar destul); să
scrie, nu să stea la M-me Candrea cu zi-
lele și cu nopțile. Poate că și autoritatea
de Stat ne-ar fi privit altfel. Avem 1800
de scriitori, dar cite Opere? Iată întrebarea.

— Dar critica de azi, ce datorii ar avea,
după dv., în opera de restituire a unei fi-
zionomii corecte a literaturii noastre de
azi?

— E nevoie de o critică sinceră, fără
animoziități, de grup, o critică obiectivă,
care să nu țină seamă de individul literar,

ci de opera lui. Fără asta nu vom reuși
nimic, niciodată. Dar atmosfera literară e
atît de avariata că sînt foarte pesimist.
Prin Universitate, prin cenacluri, prin re-
vistele U.S. se manipulează politica de
grup și nimeni nu va reuși să dreagă ceva.
Citii „România literară”. Cum se schimbă
Președintele U.S., cum acesta, oricine ar
fi, devine „genial”. Studii, articole, cărți,
reedități, piese jucate în toate ateneele
populare, filme, ca în basme! Cum cel în
cauză dispăre de pe scenă, nimeni nu mai
aude de el. Vezi cazurile Benic, De-
mostene Botez, Stancu, Macovescu etc. Ți
se face milă...

— Ce ziceți, să vorbim și despre clientul
dv. de la „Săptămîna”, transfugul Ion Ca-
raion? Sau mai bine să renunțăm la niste
vorbe în plus despre acest trist personaj?
Mulți zic că n-ar merita atenția pe care
i-o acordăți.

— De ce să renunțăm? Dumneata l-ai
cunoscut mai bine. Poate inversăm rolu-
rile și-mi povestești ceva de la Craiova,
că l-ai ajutat. Cit privește atenția de care
se bucură, ea e binevenită. Licheaua per-
fectă merită un serial... Dar hai să vedem,
ce-a fost cu Caraion la Craiova?

— În 1964, cînd mi s-a dat sarcina să
reinterez revista craioveană „Ramurii”,
mi-a fost trimis în redacție și Ion Ca-
raion. Am vrut, într-adevăr, să-l ajut, și nu
numai eu, ei toți cei de la „Ramurii”, în-
conjurîndu-l cu compasiune, ca pe un om
care pătîmîse multe. Nu m-am supărat că
nu prea muncea, că nu prea reușea să
scrie. Era probabil, îmi ziceam, traumatiz-
at, și condeiul nu-i mergea. Dar aveam
să aflui curînd — mi s-au pus în față hîrtii
doveditoare — că totuși condeiul lui mer-
gea. Ce compunea Caraion? Poeme, tra-
duceri? Da, un fel de „traduceri”, dacă
vreți, în genul celor pe care l te publică

acum „Săptămîna”. Caraion era, de fapt,
un reporter secret al redacției. Mai pe
românește, turna. Delațiuni peste dela-
țiuni, neadevăruri scrise pe scama co-
legilor, care m-au silit să renunț la „ser-
viciile” lui „Ramurii”. Asta a fost tot.
A, încă un amănunt, picant, pentru dv.
Megalomanul pe care-l cunoașteți făcea
mare caz de relațiile lui peste hotare.
Odată mi-a propus să-l ajut să ajungă
în Franța, zicîndu-mi că acolo, în doi
timp și trei mișcări, el îl va convinge pe
Ierunca să renunțe la activitatea lui tră-
dătoare, ba, mai mult, să se întoarcă în
țară. „Dacă vreiți, mi-a spus, vi-l aduc
chiar în redacția „Ramurii!”

— Și n-ați dat curs propunerii?

— Doamne fereste! Ce, mai aveam ne-
voie de încă un Caraion în redacție, cu
pseudonimul Ierunca? Dealtfel, cei doi,
cum știm, aveau să facă mai tirziu un
otrăvit tandem. Cam atît despre Caraion.
Și-acum, să revenim la „Săptămîna”, de
acord? Revista a purtat, în ultimul
timp, o serie de importante campanii im-
potriva falsificatorilor de imagini și de
idei, împotriva apologetilor lui E. Lovi-
nescu și a defăimătorilor lui G. Călinescu,
împotriva tentativelor lui Z. Ornea de a
simplifica istoria curentelor literare in-
terbelice etc. Dar de ce, în afară de răs-
punsul lui Z. Ornea, „Săptămîna” n-a găz-
duit și riposte alea dintre cei criticați
de dv.?

— Nu am primit decît răspunsul lui Z.
Ornea. Ceilalți nu au degnat să publice
la „fituică”, cum afirmă ei. Dacă ați bă-
gat de seamă, mi-am permis luxul de a
mă lăsa făcut zob de Caraion chiar în
„Săptămîna”. Nu fug de insulte și de
neadevăruri. Mi-ăș fi dorit ca mai mulți
dintre cei cu care polemizez să mi se
adreseze. Am spate tare. Suport orice.

— Dar se pare că ei, sau unii dintre ei,
preferă culisele.

— Da, așa se pare. Cît privește pe deni-
gratorii lui Călinescu, cred că ei și-au luat
portia meritată! Din păcate, apărătorii lui
Lovinescu uită ceea ce e esențial negativ
în opera acestuia, adică antiromânismul,
care nu poate fi iertat. Nu cred că cineva
poate fi învinuit de dragoste pentru un alt
popor, dar denigratorul propriu patrii
trebuie pus la punct fără crutare! Nimeni
nu suportă insulta neamului din care s-a
născut, de ce am fi noi aceia?

VICTOR NIȚĂ ■

Marca fără Ulise

14 august

Aversiunea mea față de dogme a fost generată, bănuiesc, de dogmele care nu s-au mulțumit să spună „Crede și nu cerceta”. Au zis: „Crede, nu cerceta și urăște”. „Crede, nu cerceta și ucide”. Și care era raționamentul califului Omar când a dat ordin să fie arse manuscrisele bibliotecii de la Alexandria? „Dacă manuscrisele acelea repetă ceea ce e scris în Coran, ele sînt inutile. Dacă, în schimb, contrazic Coranul, sînt primejdioase. În amîndouă cazurile trebuie arse”. Ceea ce înseamnă că dogmele n-au nevoie de logică decît pentru a-și da dreptate și că nu există păcat mai mare în fața lor decît acela de a-ți pune întrebări.

Și totuși, vara la mare mă comport ca un dogmatic într-un sanctuar. Îmi aduc aminte ironia lui Flaubert („Trebuie să fii fericit, să fii imbecil, să fii egoist și să ai o sănătate bună. Dar dacă lipsește prima condiție, totul s-a sfîrșit”) și-mi zic, ca și altădată: Ei, nu. Poate mai există, totuși, o șansă și pentru ceilalți... Și cum, probabil, nu se poate trăi liber decît acceptînd constrîngerile unei morale, dar n-aș putea urma o morală care ar ignora seata mea de viață, ajung, fatal, pe nisipul cald la un moment în care trupul rămîne singurul profesor de filosofie, în ciuda faptului că pe o plajă există și trupuri pe care un Praxitele ar fi dorit să le îmbrace cu forța. Ce-i drept, această religie laică a trupului se mulțumește cu ceea ce îi oferă soarele, apa, sănătatea și egoismul, iar cînd vorbește, despre fericire mă simt, de aceea, ca o gospodină olandeză cu saboți de lemn, făcînd zgomot în jurul unei idei pe care și așa alții au complicat-o destul. Dar asta nu mă împiedică să continui. Mai ales aici și mai ales acum, într-o amiază în care timpul se oprește parcă, oscilînd în lumină, și dintr-odată ai impresia că totul e, pe rînd, relativ ca valul ce se sparge de țărîm și absolut ca marea. Orfeu zicea în Infern că nu dă întreaga eternitate a umbrelor pentru o clipă de fericire pe pămînt. Unde au găsit scepticii formulații mai bine problema noastră?

Recunosc, stimaiți sceptici, că viața nu e așa cum o invoc eu cînd îmi iau, ca acum, bucuria simțurilor drept filosofie posibilă. Există momente cînd viața vine pe plajă și mă bate ironic pe umăr, șoptindu-mi: „Ai uitat cum arăți?” Nu, n-am uitat. Dar, urșițele mi-au dăruit la naștere o lăcomie datorită căreia n-am putut niciodată cu adevărat să renunț. Și, spre norocul meu, am înțeles cu timpul două lucruri care azi mi se par importante. Mai întii, că a pretui nu e o datorie, cum pretind manualele de morală; e un drept pe care nu poți și-l pot cucerii. Apoi, că a dispera înseamnă a da dreptate celor care te-au făcut să disperi. Și intrucît sînt convins că un om cu puține certitudini trebuie, măcar, să urmărească pînă în pinzele albe certitudinile în care a reușit să creadă, m-am decis să nu vin, nici pe căi ocolite, în împințirea celor care în jur oricî preț să ne arate partea umbră a grădinii. Cu alte cuvinte, mi-a rămas, slavă zeilor, aproape intactă onoarea de a nu învinovăți viața pentru păcate ce nu-i aparțin ei. Trăiesc, ca un șarpe incolocit pe o lamă de cuțit, între neputința de a mă minți și nevoia de a iubi lumina care îmi dogorește mințile, dar nici azi nu pricep cum poate fi cineva sceptic pînă la capăt sub un cer atît de clar.

Și la ce mi-ar ajuta să stau sub un cort și să declar că viața e absurdă? Nu, dacă am venit la mare, prefer să mă ardă soarele și să-mi însușesc paradoxul lui Gide: acolo unde Narcis privește, este prezentul. Într-adevăr, oaseșia eternității a ridicat piramide, a umplut muzeele și bibliotecile, dar fericirea are origini mult mai modeste, în clipă, într-ucî adevăr care moare.

Cineva mi-a scris odată dintr-un sanatoriu spunînd în trecere: „În curtea sanatoriului sînt 193 de plopi”. O viață dacă aș fi stat într-un spital cu plopi în curte, n-aș fi avut nici gîndul, nici răbdarea să-i număr. Dealtfel, celor mai mulți, cînd îtilnim suferința, nu ne trece prin minte să numărăm plopii. Ne vîlcărîm sau încercăm să uităm. Iar soluția mea a fost nu să număr plopii din viața mea, ci să-i iubesc. Cu cît m-am temut mai mult, cu atît am iubit mai mult. Mi-am asumat astfel singurul curaj de care am fost capabil: acela de a nu fi indiferent. Un curaj pe care mi l-am întreținut din toate puterile, fără încetare, și cu teama de a rămîne fără el. Mi-am zis că singurătatea poate fi și nenoroc și cucerire, dar indiferența e numai nenoroc. Și apoi sînt atîția dispuși să ne izgonească din orice metru pătrat de paradis, încît nu mai e nevoie să ne alungăm singuri. De ce să le ușurăm treaba? Mai ales că, din păcate, se descurcă, se pare, și singuri, fără sprijinul nostru.

Ceva mai depărte, lumea se îngheșuie în jurul unui delfin mort, scos de valuri pe plajă.

Pe linia de demarcație dintre soare și moarte, să adaug ideii de la care am plecat: ceea ce mă deosebește de alți dogmatici e faptul că vreau să-mi aleg singur sanctuarele.

14 august după-amiază

Te amuzi cu o anecdotă care zice că drumul cel mai scurt între două puncte este cel dintre cățel și osul din fața lui. Și deodată nu mai zîmbești, iar anecdota nu ți se mai pare anecdotă. Cîți confundă idealurile și oasele de ros?

Așa cum îți spui că nu totdeauna poți să judeci un om în funcție de ceea ce se însoțește. Sînt, în principiu așa e. Și ai avut o societate în care sînt și afinități care

teacărei vacanțe și... Mai precis, prin am trenul acolo, petrecea aproape în fața reală a Brașovului plină de zgomot și de timp strîvit mult mai tîrziu am... Dar nici atunci nu lător cu bagajele

a e doar pretextul simt că aș putea

AVIAN PALER

Simple note

Ioan Slavici și închisorile lui

Am arătat aici ultima oară — și lectorii mei sînt oarecum preveniți — că am asistat în două zile aurite, din acest recent sfîrșit de septembrie, cu galbenul frunzișului înprumutat parcă din paleta lui Luchian, la Muzeul satului și de artă populară, la deschiderea expoziției „Vrancea — vatră de civilizație și de cultură” și la spectacolul pe care ni l-a dăruit ansamblul „Miorița” de la Năruja. Și gîndurile — care nu vom ști niciodată, în dansul lor vertiginos, cum vin și se duc — mi-au dat nostalgia podgoriilor din Panciu, pe care nu le-am mai călcat din 1929 și dorul de a revedea locul de veci, cu înalta cruce de marmură neagră — unde hodinește chinutul în viață, Ioan Slavici.

M-am întors acasă și am luat în cercetare dosarul cu citeva piese legate de existența lui, în care, între altele, am găsit o epistolă și o carte postală, ambele olografe și un document din perioada în care ispășea, în temnița de la Vaț, condamnarea de un an închisoare, pentru articolul din „Tribuna”, în care își afirmă solidaritatea cu Traian Doda (1822—1895), intransigent patriot de obîrșie română, ajuns general în armata austro-ungară, scos din cadrele ostirii și devenind deputat al cercului electoral al Severinului, care adresase o scrisoare președintelui parlamentului maghiar, în care declara că nu e loc în viața constituțională a Ungariei și pentru Români. Așa am ajuns să scriu despre Ioan Slavici și am socotit că e bine să fac piesele cunoscute, avînd în vedere îndeșitul lor.

Scrisoarea, cu antetul „Academia Română — Institutul Otetelesanu” — pe care l-a condus și despre care în 1906 a tipărit o monografie — e expediată lui Ion Simionescu, din Măgurele, la 12 decembrie 1905 și o reproduce întocmai: „Stimate Domnule, am onoarea a vă înapoia aici alăturat, lista ce ați binevoit a-mi trimite și tot azi am trimis prin mandat postal și suma de 39 lei. Îmi iau voia de a vă pune la dispozițiune și alăturatele patru pagini de manuscris de care rămîne

să vă folosiți dacă veți crede de cuviință. Primiți expresiunea deosebitei mele considerațiuni. Al dumneavoastră devotat servitor, Ioan Slavici”.

Cartea postală nu are decît trei rînduri, e confirmarea unei accepțiuni pe care i-o solicitase în legătură cu utilizarea „manuscrisului”, este trimisă la Iași în strada Română nr. 18, unde domiciliu atunci Ion Simionescu și după ștampilele poștei — foarte clar păstrate — e plecată din București la 3 ianuarie 1906 și ajunsă în capitala Moldovei a doua zi, adică la 4 ianuarie, ceea ce mă face să constat încă o dată, cît de expeditivă era poșta noastră de odinioară.

Redau scurtul cuprins: „N-am cuvînte de a zice „ba” dacă direcțiunea revistei crede că se potrivește în cadrul revistei Slavici”.

Nu sînt în măsură să aduc precizările de informație, nici într-un caz nici în celălalt, pentru că ele ar implica un timp mai îndelungat de investigație. Poate s-o fac altădată. Sau poate s-o facă un cercetător tînar, căruia i-as rămîne îndatorat. Are, oricum, premise să-l ispătească arhivistica și să foliezeze periodicele din epocă de la Iași.

Cît despre documentul ce l-am menționat, el dă în traducere regulamentul penitenciar emis la Budapesta în 9 august 1880 de către ministrul de justiție, dr. Tivadar Pauler, de a cărui exactitate semnează Szántó Gheorghe, certificat de traducător nr. 1115 și adus la cunoștință „Onor. domn Ioan Slavici, pe cheltuieli proprii la un an închisoare. Vaț 1888 la 26 iunie, Ernő Kovács, director”.

Textul sună așa:

REGULI
„privind deținutul din închisoarea regală de stat din Vaț:

1) Deținutul care se prezintă sau cel predat, este primit de directorul închisorii sau de locțiitorul acestuia, care după ce stabilește identitatea persoanei, îi atrage atenția la respectarea exactă a regulamentului din închisoare și hotărăște locul care i s-a desemnat; 2) Orice deținut, la începerea detenției, este pus de către direcție să dea o declarație în sensul dacă dorește a suporta cheltuielile de alimentare, căci de nu dorește, cu îngrijirea prevăzută în regulament, se va ocupa direcția; 3) Deținutul statului își poartă propria lor îmbrăcăminte, fiind păziti noaptea separat, iar ziua mai mulți la un loc. Nu pot fi

puși la muncă, însă sînt liberi a se ocupa de un lucru ales de ei, care să se încadreze în condițiile din închisoare. Scrisorile personale se predau nedeschise, iar cele scrise în închisoare, vor fi transmise numai după ce au primit viza direcției și în cazul în care conținutul acestora nu are nimic alarmant. Ziinic se pot plimba timp de două ore în curte sau grădina închisorii; 4) În caz de boală, deținutul este tratat de medicul închisorii, dar i se permite să apeleze și la serviciile altui medic, suportînd cheltuielile. Dacă se prescriu băi curative sau orice alt mod de tratament care ar intrerupe detenția, direcția va cere permisiunea ministrului justiției; 5) Ca deținutul, în caz de pericol sau îmbolnăvire bruscă, să se poată da prompt ajutorul necesar, aceștia pot semnala cu ajutorul clopoțelului din cameră, la care gardianul este obligat să apară imediat la cel în cauză și să facă cele necesare. Clopoțelul poate fi folosit numai în caz de pericol sau îmbolnăvire bruscă. Cei ce abuzează de această favoare, direcția poate s-o retragă; 6) Fiecare deținut poate primi vizite dimineața de la orele 9 pînă la orele 12 și după amiază de la orele 2 pînă la orele 5. Vizitatorul însă este dator a obține permisiunea directorului și biletul de vizită semnat de director, fără de care nu i se va permite intrarea în închisoare; 7) Deținutul își pot alege liber lectura, pot comanda pe cont propriu cărți, reviste, cotidiene; 8) Cei sănătoși pot folosi baia în ordine și în timpul stabilit de director; 9) Deținutul sînt dator a se purta respectuos față de director și locțiitorul lui, a primi cu simțire dispozițiile personalului de pază și a se abține de la tulburarea ordinii și liniștii în închisoare, a deselegubi orice stricăciune privîndu-l în bunurile închisorii; 10) Directorul este obligat să raporteze la ministrul justiției cazurile aceluia care se fac vinovați de încălcarea regulilor de mai sus și care desi au fost mustrati, își continuă abaterile, spre a se hotărî sancțiunile disciplinare corespunzătoare; 11) Supraveghetorii puși la paza închisorii, sînt obligați să îndeplinească orice tentativă de evadare, folosind toate mijloacele necesare.”

Mă ooresc deocamdată aici. În „Facăra” viitoare, lămuririle și adăugirile cuvenite.

L. KALUSTIAN

Bal la Operă

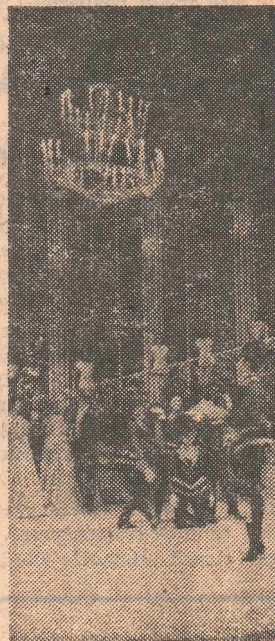
Sîmbătă, la orele 19 fix, la Operă trompeți, în haine multicolore, au anunțat începerea balului. Primul bal la Operă! Și, fiindcă sîntem convinși că, în ciuda afișelor și a citorva anunțuri prin ziare și reviste, mulți nu s-au încumetat să participe la acest bal (pentru simplul fapt că n-au înțeles cum s-ar fi putut organiza acesta într-un timp atît de scurt!), vom încerca să-l descriem noi.

Uvertura spectacolului a fost sub semnul baghetei dirijorului Carol Litvin. Apoi, după ce cortina s-a ridicat, întregul bun mers al lucrurilor a fost preluat de actorul Mircea Albulescu, care, aflat în „zi mare”, i-a prezentat cu foarte mult șarm pe toți cei care au cîntat sau au rostit cite ceva pe scenă. Întregul spectacol a fost brodat (regia aparține lui Hero Lupescu) pe scheletul, să spunem așa, al operetei „Lillaacul”. Au cîntat Nicolae Herlea, Silvia Voinea, Cleopatra Melidoneanu, Valentin Teodorian, Elvira Cîrje, Dorin Teodorescu, Ion Stoian, Cristian Mihăilescu...

Ansamblul de balet al operetei, prin soliștii săi Beana Hiescu, Gheorghe Cotovelea și Aglae Gheorghe, ne-au făcut încă o dată să admirăm siluetele, grația și gingășia celor care, fără zgomot, în virful picioarelor, fac ca scena să fie mai frumoasă și mai aproape de sufletul nostru. Acest drum al pașilor mărunți a fost condus de Lucian Anca. Salutară a fost participarea corului, acești mari anonimi ai Operetei, condus cu măiestrie și pricepere de maestrul Stelian Otariu. Prima parte a spectacolului s-a încheiat cu o paradă a modei. Aici, dacă ne este permis, am spune cite ceva. Ne așteptăm să vedem, pe scena Operetei, la un asemenea mare-bal-mare, o paradă a costumelor din opere celebre, care au încîntat privirile atîtor generații. N-a fost așa. „Parada” model ne-a fost oferită de Cooperația meșteșugărească. Modele colorate, pline de fantezie ne-au făcut să ne amintim de anotimpurile care vor veni...

În pauză, fiindcă a fost și așa ceva, artiștii coborîți de pe scenă au dansat în holul Operetei, cu cei prezenți. S-a dansat, s-au legat cunoștințe și s-a băut cite o cupă de șampanie...

L-am căutat pe muzicologul Petre Briceș, directorul Operetei Române, care, ca răspuns la felicitările noastre, ne-a mărturisit: „În sfîrșit, s-a spart gheata! Am trăit s-o văd și pe-asta. Mulți n-au crezut c-o să putem organiza atît de repede acest „bal”. Dar, vedeți, totul se poate, cînd se vrea! Îmi pare bine că a venit multă lume, că au venit mai ales, foarte mulți tineri. Artiștii, amestecați cu spectatorii, au întreținut cu aceștia un dialog foarte viu... Ne gîndim ca, de acum înainte, balul Operetei să marcheze fiecare început de stagiune. Și, de ce nu, ne gîndim și la un Revelion la Operă, care poate fi transmis în direct pe postul nostru național

SORIN POSTOLACHE

de televiziune. Visez de mult la acest lucru și sper că anul acesta se va petrece și un asemenea eveniment. Sînt încă niște modalități pentru ca Opera — pînă nu demult neglițată, părăsită din multe puncte de vedere — să reintre în atenția și în dragostea publicului. Stagiunea abia începută dovedește și prin alte argumente: avem peste 50 de debuturi...

...Și după ce mulți au obosit la dans, cînd s-a observat că este necesar un moment de „respiro”, a început partea a doua a spectacolului. A fost invitată să cînte pe prima scenă lirică a țării orchestra Radioteleviziunii, condusă de maestrul Sile Dinicu. Apoi au cîntat Cornel Constantiniu și Angela Similea. Actorul Florin Piersic a recitat, dar mai ales a povestit, și cu haz, și cu nostalgie despre cum a debutat, copil fiind, pe scena Operetei. Și-apoi s-a dansat în continuare, pînă scara tîrziu... Nimeni nu și-a dat seama că afară începuse să plouă. Toamna, în București, a venit și pe acoriurile balului de la Operă...

Prim-solistul Operetei Române, Cornel Stavru, directorul artistic, ține să precizeze la sfîrșit, că marea reușită a balului se datorește în primul rînd conducerii Consiliului Cultural și Educației Socialiste, precum și Comitetului municipal de partid, care, de mai mult timp, au propus și au insistat ca stagiunile Operetei să fie inaugurate prin astfel de manifestări. Poate din teamă, din comoditate și prejudecăți, acest lucru, pînă acum, nu s-a făcut. Dar iată, succesul inițiativei este deplin!

Scritorul Dinu Săraru, prezent și el la balul Operetei, ne-a spus doar atît: „Boiereste Bucureștii!” Așteptăm acum o replică „teatrală” de la directorul Teatrului Mic. Fiindcă pentru viața culturală a Capitalei, ar fi bine ca balul de la Operă să nu fie singur...

Mondo umano?

Dor de Barney

Poate Ken Russell va face un foarte bun film despre viața și activitatea vestitei Maria Callas, poate în acest rol Sophia Loren va fi la înălțimea numelui său artistic dar și al personajului! Inșă, iată, fiind vorba de atmosferă, în general, un ziar din țara regizorului Russell ne asigură tranșant: „Climatul pentru vizitările de arme nu a fost niciodată mai bun decât în actuala situație instabilă care predomină în multe părți ale lumii”. Asta o cam bănuim, dar ceea ce nu știm este că acestor vizitări (sau cumpărări, mai curând) ale aparatelor de zbor militare (cu armamente adecvate) le revine rolul important. Dar, vai!, agenții comerciale de avioane militare nu pot sta liniștiți, se confruntă cu probleme serioase: restricții zonale, impactul în psihologia maselor al comerțului cu arme, lipsa de fonduri din unele state cliente. Din cele spuse până acum ar rezulta că perspectivele sînt sumbre, viitorul acestui comerț ar fi serios compromis iar agenții comerciale respective pot să dispară dintr-un moment în altul.

Același studiu anulează posibilitățile enumerate mai înainte și, citind o previziune detaliată realizată de o companie britanică, scrie că „totuși, vânzările de arme rămîn substanțiale și prevederile pe termen lung se arată a fi bune”. Ca urmare, într-un singur deceniu, se vor vinde circa 21.200 aparate de zbor militare, reprezentînd 116 miliarde dolari (la valoarea de astăzi), în timp ce o altă firmă engleză, pe baza aceluiași supozitii a cererii sporite de avioane militare, crede că se va ajunge la tranzacții de 30 miliarde dolari pe an, în întreaga lume.

O știm cu toții, lumea se grăbește, nu prea ne dăm seama încotro sau unii nu vor să realizeze semnificația adevărată a acestui **incotro**, și alții vor neapărat să aibă în hangare sau pe aerodromuri Harrier II, sau Sea Harrier, după ce acesta din urmă a înregistrat mari succese în recentul război al Malvinelor. Ajunși aici nu e, oare, cazul să reamintim că, uneori, după asemenea conflicte, piața armelor a cunoscut o revigorare spectaculoasă, vedetele fiind cele ale invingătorului? În context, mi-amintesc că un publicist, după o vizită pe meleaguri africane, relatează despre niște moderne avioane militare — la vremea lor — achiziționate cu sume consistente de țara respectivă și care, nefolosite niciodată, zăceau abandonate undeva, în robia nisipurii și a soarelui, în timp ce statul respectiv făcea demersuri pentru reînnoirea armelor și a aviației militare. Programe de vânzări, studii de prospectare a pieței există, ofertele nu lipsesc, așa că sînt șanse certe ca preocuparea respectivelor țări, ca și a altora, să se realizeze. În rest? Nimic deosebit dacă prin așa ceva înțelegem că rachetele teledirijate reprezintă avangarda tehnologiei avansate, cele „inteligente” au reputat primele victorii pe câmpul adevărat de luptă, ceea ce înseamnă, de fapt, că este epoca războiului electronic. În fine, după toate astea și după atâtea altele (pe care nu le știm) ni s-a făcut un dor teribil de lumea acelor aventuri în epoca de piatră, cu oamenii simpli și modești Fred și Barney, Wilma și Betty, și chiar de patru-pedele din apropierea lor. Poate e mai bine așa decât altfel.

DUMITRU CONSTANTIN

Lumea în care trăim

GB sau VX...

În fond, este același lucru. De fapt, doar denumirea diferă, în rest, totul pare absolut asemănător.

După date certificate prin rezultatele experiențelor de laborator, dar și prin experiențe practice, modalitățile de acțiune sînt absolut asemănătoare. În esență, atât pentru GB ca și pentru VX, simptomele unei „doze mortale” (cea care ar ucide cel puțin 50 la sută din populația teritoriului afectat), ar fi aproape indetectabile. Cu alte cuvinte, moartea ar veni pe neașteptate. Pentru început ar apărea vomă, stările de confuzie, apoi coma, câteva minute de convulsii și, în cele din urmă, asfixierea.

Ați ghicit! GB și VXucid. Dar ce se ascunde sub aceste inițiale misterioase?

Nu, GB și VX nu sînt denumirile secrete ale unor noi tipuri de arme, fie ele rachete, tancuri, nave, avioane supersonice sau banale pistoale automate.

Nu sînt nici inițialele unor tipuri de medicamente care, deși ratate la testări, așa cum s-a mai întîmplat, au fost distribuite pe piața țărilor în curs de dezvoltare.

Nu, GB și VX nu au nici măcar o formă exactă și aproape că nici nu pot fi detectate cu ochiul liber.

Și, totuși,ucid. Ucid pentru că GB și VX sînt, într-adevăr, niște arme. Și poate unele dintre cele mai sinistre și cumplite arme de distrugere în masă.

GB și VX sînt banalele denumiri ale umora dintre cele mai ucigătoare gaze neuroparalizante din arsenalul armelor chimice ale S.U.A.

În luna februarie a acestui an, președintele Reagan a anunțat oficial reluarea fabricării de către S.U.A. a armelor chimice — inclusiv prima producție de gaze neuroparalizante — după o întrerupere de 13 ani. „Neexistînd un acord internațional verificabil care să interzică producția și stocarea de arme chimice — arăta președintele — Statele Unite trebuie să facă tot posibilul pentru a descuraja alte țări să le folosească împiedicîndu-le să dobindească un avantaj în acest domeniu”.

Totuși, un asemenea acord există. E drept, unii îl cam uită pentru că este ceva mai vechi. Alții îl ignoră însă cu bună știință. Dar el a fost semnat de numeroase țări ale lumii, inclusiv de Statele Unite ale Americii. Este vorba de Protocolul de la Geneva, semnat în 1925, prin care se interzice să se utilizeze arma chimică.

Memoria păstrează dramele acestui secol — cele ale primului război mondial, cînd armele chimice au fost folosite în proporții largi. A urmat Protocolul de la Geneva care s-a dovedit eficient — în cel de-al doilea război mondial a reprezentat o puternică forță de descurajare, deși arsenalul chimic erau masive.

Declarația președintelui Reagan în legătură cu revenirea la producția de arme chimice a urmat la multe luni după aprobarea de către Congresul S.U.A., în iulie 1981, a fondurilor pentru o fabrică de arme „binare”. Este vorba de noile arme chimice GB și VX, și care conțin două componente ce devin dăunătoare doar în momentul combinării lor

după sistemul de lansare — un obuz de artilerie de 155 mm sau bomba „Bigeye”.

Protocolul de la Geneva din 1925 interzice „folosirea în război a gazelor asfixiante toxice și a altor gaze, precum și a tuturor lichidelor, substanțelor sau procedurilor analoge”. Unii comentatori consideră că S.U.A. interpretează termenul „în război” ca o referire la prima lovitură, și ca alare, își rezervă dreptul de a fabrica, stoca și evident de a folosi, justificînd prin nevoia de „represalii”, gaze neuroparalizante sau de altă natură, inclusiv unele dintre cele bacteriologice, așa cum au făcut-o în Vietnam.

Cheltuielile pentru armament chimic sînt prevăzute astfel să crească numai în acest an cu peste 200 milioane de dolari. După cum dezvăluie Agenția France Presse, un funcționar superior american a relatat că aceasta este prima fază a programului de reînarmare chimică pe termen lung. Pentagonul urmează să ceară credite de 6-7 miliarde de dolari, în cursul viitorilor cinci ani, pentru a se pregăti în vederea unui eventual război chimic.

Pînă atunci, Pentagonul a ordonat forțelor armate americane să-și intensifice instruirea pentru a putea opera în mediu toxic. Armata S.U.A. dispune de pe acum de unități speciale de luptă chimică pe lingă 16 divizii ale armatei de uscat. În cursul recentelor manevre ale N.A.T.O. în R.F.G. au fost efectuate, de către trupele americane, exerciții fictive de decontaminare. De asemenea, marina a primit ordinul să se pregătească pentru un eventual război chimic. Noile sale vase sînt dotate cu încăperi ermetice, unde echipajele ar putea continua să opereze după un atac chimic. Pentagonul stochează în prezent arme chimice în șapte arsenale în S.U.A., precum și la bazele din R.F.G. și Filipine, și se preconizează să imbarce astfel de arme și la bordul portavioanelor.

În urmă cu 13 ani, S.U.A., la protestele opiniei publice mondiale, a oprit producția armelor chimice. După cum scria „Financial Times”, pentru că „asemenea arme sînt destinate doar pentru vătămarea populației”. După 13 ani producția s-a reluat, ignorîndu-se aceleași proteste.

A devenit arma chimică mai puțin periculoasă? Nici vorbă. Gradul ei de periculozitate este același. Chiar mai mare. Căci, între timp, cercetările au îngăduit perfecționări. Dar autorii proiectelor de moarte chimică nu par să aibă sensibilități umane. Pentru ei, armele acestea nu sînt mai puțin imorale decât cele nucleare sau clasice. Toate armele ucide — pretînd acești domni. Firește, toate armele ucide și pentru aceasta toate armele trebuie puse în afara legii, interzise. Dar armele chimice au o putere de nimicire inimaginabilă. De aceea trebuie un plus de prudență și vigilență. Armele chimice nu trebuie să înmulțească arselele.

Oamenii trebuie să fie atenți: GB și VX sînt inițialele sub care se ascunde moartea. Moartea cea mai crudă...

AL. PINTEA

Sudoarea radioactivă a stelelor...

Mai întîi s-a inventat lupta corp la corp: dușmanii se izbeau, cîștît și cu poftă, cu pumnii și picioarele pînă la profîlarea distinctă a victoriei finale. Ceea ce urma să revoluționeze concepția despre confruntare avea să fie introducerea în bătaie a criteriului distanței: înamicii au început să se lovească de la distanță. Prin intermediul bîtei, al sabiei, flinte, tunului, rachetei. Istoria războaielor este istoria cîștigării de teren a categoriei distanță.

Lucrurile evoluează, arta distrugerii se perfecționează și iată că, în pline discuții despre natura și efectele războiului nuclear, apar teorii și practici noi care vor să demonstreze că un holocaust atomic aici, pe pămînt, născut dintr-un duel atomic pămîntean, este desuet, perimat, merită desconsiderat de pe poziția victoriei omului asupra Cosmosului.

Astfel, agenția vest-germană DPA notează în legătură cu perspectivele cos-

mice ale așa-numitului „război al viitorului”:

„În pofida marilor dificultăți tehnologice, Statele Unite intensifică dezvoltarea armelor cu laser, menite să distrugă un fascicul de lumină concentrată din Cosmos sateliții și rachetele nucleare inamice.”

Într-un document secret adresat Congresului a fost propusă amplasarea unei rețele de stații de luptă laser în spațiul cosmic, prin care să se creeze un sistem credibil de apărare antiaeriană și antirachetă.

După cum reiese dintr-un studiu întocmit anterior de Ministerul Apărării, planificatorii militari din Washington consideră că instalarea unor sisteme laser constituie un mijloc eficient pentru anihilarea unui atac aerian de amploare cu rachete intercontinentale. Astfel, 100 de asemenea tunuri cu laser ar putea respinge concomitent un atac a 10.000 de arme imediat după lansare sau la distanțe între 3.000 și 5.000 metri.

Modul de funcționare a acestei arme se bazează în principiu pe producerea, amplificarea și concentrarea sursei de lumină într-un fascicul dirijat a cărui putere calorică poate distruge obiecte aflate în zbor la mare distanță.

Încă de pe acum tehnicienii se preocupă de găsirea unui mijloc de apărare, prin care stațiile de luptă laser din Cosmos să

fie anihilate sau rachetele atacante să fie imunitate împotriva energiei laser. O posibilitate ar fi aprinderea unei bombe cu hidrogen la mare înălțime care să distrugă sistemul electronic al stațiilor laser. O altă soluție ar fi folosirea sateliților anti-satelit împotriva tunurilor laser. În sfîrșit, ar putea fi paralizați senzorii pentru detectarea obiectivului și legătura radio pentru dirijarea fasciculului laser de pe pămînt”.

Lăsînd la o parte aceste detalii care parcă ar privi mai degrabă un scenariu științifico-fantastic să cităm, din France Presse, o relatare privind realitatea de pe pămînt: „Conflictul din Malvine și pierderea navei „Sheffield” de către britanici au scos la lumină o realitate puțin cunoscută de publicul larg: am intrat în epoca războiului electronic.”

Electronica este cea care face ca rachetele să devină „inteligente”, capabile să „urmărească” și să lovească în plin ținta care le-a fost indicată. Tot ea — și numai ea — este cea care poate oferi o apărare la amenințarea pe care o reprezintă ele”.

Moartea electronică de pe pămînt și cea laser din Cosmos elimină lupta corp la corp dintre oameni în favoarea luptei de la planetă la planetă. Este o enormă, stupefiantă și groaznic de costisitoare facilități de care nu are nevoie absolut nimeni.

RADU BUDEANU

Tirul încrucișat al Mafiei

Era într-o vineri, trecut de ora 9 seara. Generalul Carlo Alberto dalla Chiesa, prefectul poliției din Palermo, se întorcea acasă într-un Fiat Innocenti, la volanul cărui se afla soția sa, Emanuela dalla Chiesa. Automobilul oficial, o Alfetta 2.000, îi urma. După ce mașinile au traversat piața Nasce, din apropierea portului, un Fiat 131 și un BMW le-au tăiat calea. Două motociclete au încadrat imediat mașina prefectului. Un tir încrucișat o rănește mai întîi pe Emanuela. Soțul ei încearcă s-o protejeze cu corpul său. Este însă ucis imediat. Innocenti-ul se sfîrșimă de un zid. Șoferul Alfettei este grav rănit. Doamna dalla Chiesa va muri jumătate de oră mai tîrziu. Imediat după începerea împușcăturilor, la toate ferestrele din jur au fost coborîte jaluzelele. Nimeni „n-a văzut nimic”.

Cu toate că de la evenimentele relatate a trecut o lună de zile, asasinatul de la Palermo continuă să fie comentat, ies la iveală noi amănunte, implicațiile se înmulțesc.

Mai întîi, în ce împrejurări a ajuns dalla Chiesa prefect de Palermo? S-a spus că datorită calităților sale, dovedite în lupta împotriva Brigăzilor roșii. Este adevărat. Aplicînd alte metode decât cea mai mare parte a colegilor săi de breaslă (excluse brutalitatea fizică știa să inspire încredere, astfel că mulți arestați cereau să vorbească numai cu dalla Chiesa),

el a obținut succese de seamă. Dar și-a atras asupra lui și invidii. Deoarece devenise foarte popular, unele persoane au început să se neliniștească și au făcut totul ca el să fie îndepărtat din Roma. Venirea lui în Sicilia a însemnat deci și un fel de surghiun.

S-a spus că de propria sa moarte, de ușurința cu care a putut fi omorît este vinovat și dalla Chiesa. Într-adevăr, opinia publică a fost șocată nu atât de îndrăzneala Mafiei, care nu țintise niciodată atât de sus, cît mai ales de ușurința cu care a fost comis asasinatul. Presa n-a uitat să sublinieze că dacă punerea generalului pe lista neagră a „Onorabilei societăți” era, din multe puncte de vedere, în firea lucrurilor, lipsa măsurilor menite să asigure protecția lui dalla Chiesa i s-ar datora, într-o oarecare măsură, și lui. E adevărat, de la venirea generalului în Sicilia s-a observat o totală renunțare la metodele sale conspirative, însușite de pe cînd lupta în Rezistență și aplicate cu succes în perioada cît s-a ocupat de combaterea Brigăzilor roșii. Astfel, pe vremea aceea era foarte mobil și imprevizibil, apărea unde nu te așteptai și nu era niciodată acolo unde te așteptai să fie. Avea mai multe birouri, în care lucra alternativ, într-o succesiune numai de el știută. Nu dormea niciodată două nopți la rînd în același loc. În peregrinările lui umbra doar cu o geantă în care n-avea decît uniforma, trusa de bărbierit, fotografia de familie și un ceas deșteptător. Aceste obiceiuri au fost însă părăsite în Sicilia. Aici avea domiciliul într-un singur loc, biroul așijderea, venea și pleca de la slujbă la ore fixe, se plimba singur pe stradă. Prin urmare, crea el însuși condiții ideale pentru cei care ar fi vrut să-l uci-

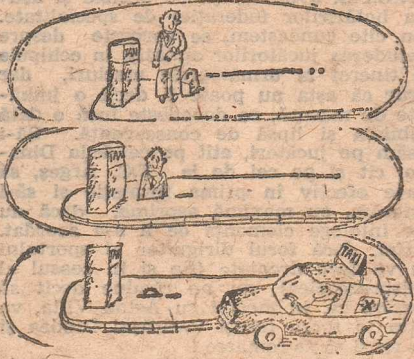
dă. Iar aceștia, bineînțeles, au profitat de ele din plin.

Toate acestea sînt adevărate, dar insecuritatea generalului nu s-a datorat numai lor. El a avut în Sicilia o libertate de acțiune limitată de însuși statutul juridic al insulei. Între prefectul de Palermo și mandații săi de la Roma se interpușe președintele Adunării regionale (un fel de guvern) a Siciliei, cu toate organismele și mecanismele pe care le are Adunarea la dispoziție, inclusiv organele de poliție. Și în această țesătură se găsesc destui prieteni ai Mafiei, care să-i sluiească interesele. Inșuși dalla Chiesa se plîngea: „M-au lăsat singur și insuficient înarmat”. Iată de ce, după asasinarea prefectului, autoritățile au fost criticate, făcute răspunzătoare de cele întîmplate. Membrii familiei lui Chiesa au refuzat coroanele de flori oferite de guvernul regional al Siciliei. Iar șeful bisericii din Palermo a implicat autoritățile de la Roma citîndu-l pe istoricul Salluste: „În timp ce Roma discută ce trebuie făcut, Sagonta cade. Astăzi Sagonta este bietul nostru Palermo”.

Măsurile care au fost luate după asasinarea lui dalla Chiesa par să indice că la Roma s-a ținut cont de criticile formulate. Astfel, noul prefect de Palermo, Emanuele de Francesco, dispune de largi împuterniciri în coordonarea dintre organismele administrației și poliției în lupta contra Mafiei pe întreg teritoriul italian. Noul fel de a purta ostilitățile anti-Mafia a făcut să se nască speranța că în sfîrșit sinistra confrerie va putea fi pusă la respect.

ION D. GOIA

Lumea se amuză

După „N.B.I.” — R.D.G.

Cum răspunde C.N.E.F.S. exigențelor partidului, încrederii milioaneilor de iubitori ai sportului

Oricite eforturi ar face C.N.E.F.S. spre a ne convinge de contrariu, ajutându-se în această direcție, din răspuneri, de ziarul pe care-l tutează (vom reveni asupra modului cum e oglindită activitatea sportivă în ziarul de specialitate), bilanțul sportului românesc până la această oră, cind sezonul 1982 în aer liber e pe sfîrșite, rămîne mult sub așteptări, departe de promisiuni și angajamente. Datorită unor greșeli mai mici sau mai mari, datorită superficialității și, nu în ultimul rînd, datorită lipsei de consecvență, de toate acestea făcîndu-se vinovat întii și întii C.N.E.F.S., s-au pierdut o sumedenie de poziții frunțase pe plan internațional, dar pînă și acest fapt, inatacabil, n-ar fi atît de îngrijorător dacă ar exista premise ca respectivele poziții să poată fi redobîndite. Numai că, în condițiile în care într-o serie întreagă de discipline (box, atletism, hochei, schi, patinaj, lupte etc.), aria de selecție și, implicit, numărul performerilor se restrîng permanent, asemenea premise nu există, viitorul sportului românesc ridicînd și din acest punct de vedere un serios semn de întrebare.

În sprijinul afirmației că sportul nostru are, în 1982, un an slab, putem produce un sir întreg de dovezi. Să alegem cîteva.

Plecăt la mondialele de la München cu obiectivul unei medalii, angajament justificat de un palmares de excepție (4 titluri supreme și, mai recent, locul 3 la J.O. de la Moscova, 1980), echipa masculină de handbal s-a comportat mediocru, terminînd competiția pe poziția a cincea! Dacă în 1981, la Clermont Ferrand, scrimerii români s-au aflat, de fiecare dată aproape, în centrul luptei pentru ocuparea unor poziții de vîrf în ierarhia mondială, Petru Kuci cucerind medalia de argint, în 1982, la Roma, ei n-au contat, o delegație numeroasă (cu reprezentanți la toate armele) întorcîndu-se acasă cu minile goale. Mai sint și alte probe, la fel de elocvente, că scrima românească a marcat, anul acesta, un supărător regres: la spadă, Steaua a încheiat, la Heidenheim, pe locul 3 în „Cupa Europei“ (locul 1 în 1980, locul 2 în 1981), iar echipa de floretă C.S. Satu Mare (fete) s-a văzut silită să se mulțumească, în aceeași competiție, cu un loc mai mult decît modest (5-8), rămînînd în afara finalei! Boxul s-a angajat, și el, pe tobogan în 1982, campionatele mondiale de la München consemnînd numai două medalii de bronz (Cipere și Ioana) pentru tricolori. E cazul însă, aici, să zăbovim. La unele categorii de greutate, pugiliștii noștri au părăsit înfrerea încă din primul tur, dar vina n-a fost atît a lor (de unde nu e...) cit a C.N.E.F.S. care a acceptat deplasarea la C.M. a unei garnituri complete, de 12 sportivi. Mai puțin exigent în clipa alcătuirii lotului, ca o dovadă că „specialiștii“ din Vasile Conta n-au fost capabili să aprecieze adevărata valoare a unora dintre boxeri (pe aceeași linie, e notorie retragerea naționalei de polo de la mondialele de la Guayaquil într-un sezon în care poloștii noștri cîștigaseră tot ce fusese de cîștigat, inclusiv turneul de la Tbilisi, în fața formației U.R.S.S., campioană mondială și olimpică), C.N.E.F.S. a devenit, brusc, exigent în momentul analizei. Scotîndu-se în afara oricărei culpe, deși, repetăm, lucrurile au stat altfel, forul de decizie al sportului românesc s-a grăbit să găsească „tapi ispășitori“, dictînd înlocuirea antrenorilor (de ce ?!) și, încă mai mult, suspendarea pe un an din activitatea competițională internațională a 5 dintre pugiliștii prezenți la München (Petrescu, Ciubotaru, Chioveanu, Cernat, Pirjol), acuzați nici mai mult, nici mai puțin de lipsă de patriotism?! La data respectivă, vezi „Flacăra“ din 9 iulie, am atacat hotărîrea, dată în pripă și spre inducere în eroare, dar ea a rămas, surprinzător, în picioare, C.N.E.F.S. dovedînd încă o dată (a cita?) că observațiile critice ale presei îl lasă indiferent!

Să mergem însă mai departe. La mondialele de cros, în proba individuală, Maricica Puică și Fița Lovin au intrat în posesia medaliei de aur și argint. „Sportul“, purtătorul de cuvînt al C.N.E.F.S., a publicat știrea cu litera convenită unui mare succes, căci izbînzile celor două alergătoare nici n-au însemnat altceva, dar n-a suflat nici un cuvînt despre faptul că, la aceeași competiție, s-a mai ratat o medalie, și încă de aur?! Normal ar fi fost ca, la Roma, româncele să-și adjudece titlul și pe echipe, numai că echipa României n-a fost înscrisă, C.N.E.F.S. opinînd (pe ce temel?) că ea n-ar avea șanse?! În condițiile în care Doina Melinte și Maria Radu, creditate cu performanțe înalte, au rămas acasă, campioană mondială a devenit echipa U.R.S.S., a cărei primă clasată, Smehnova, a terminat abia a opta?! Ca imaginea lipsei de competență să fie și mai limpede, se cade să adăugăm că refuzul C.N.E.F.S. s-a produs după ce antrenorilor li se ceruse, în scris, să se angajeze la o medalie în proba pe echipe, lucru pe care tehnicienii, încrezători în forțele elevelor lor, l-au făcut. Procedînd așa, adică demonstrînd o dată în plus că nu cunoaște în profunzime realitățile dintr-o disciplină sau alta (ca și în cazul boxului, ca și în acela al echipei masculine de baschet Steaua, oprită să participe în Cupa campionilor etc.), C.N.E.F.S. a privat atletismul românesc de o medalie de aur, de o izbîndă de răsunset?!

Multe alte sporturi au regresat sau, în cel mai fericit caz, au stagnat în 1982. Din campioni ai Europei în 1981, rugbyștii s-au trezit pe locul 3. Hocheiștii, a căror pregătire s-a desfășurat, și anul acesta, în lungi stații peste hotare (ca să nu mai vorbim de turnee), s-au comportat slab în cadrul grupei B a C.M. de la Klagenfurt, salvîndu-se în extremis de ja retrogradare.

Dacă de la baschet, de la hochei, de la patinaj, de la schi etc. n-aveam cine știe ce pretenții (deși, firește, și respectivele federații cheltuiesc fonduri, responsabiliilor lor primesc, lună de lună, retribuții, deplasările și cantonamentele nu lipsesc etc.), așteptam mai mult de la volei. Pe parcursul întregului an însă, așteptările noastre și, desigur, ale iubitorilor sportului au fost înșelate, voleiul arătîndu-se, și el, în scădere față de 1981. Argumente? Ajunsă la Paris în calitate de deținătoare a Cupei campionilor europeni, echipa masculină Dinamo s-a ales cu locul 3 în timp ce, în Cupa cupelor, Steaua a coborît, la Bruxelles, de pe poziția a doua (1981) pe a treia. Cu tot regresul, vizibil pentru orice om de bună credință, „Sportul“ a lăudat cu gura pînă la urechi prestațiile voleibaliștilor. În locul unei judecări serioase, responsabile, s-a preferat o atmosferă călduță, de toleranță, C.N.E.F.S. refuzînd să înțeleagă că, retrăgînd echipele fanion din campionat, pasămite pentru a le asigura o pregătire corespunzătoare (a se citi de „seră“), a mai comis o greșală, și încă una dintre cele mai grave. Consecințele s-au văzut. La mondialele (în curs de desfășurare) din Argentina, unde băieții noștri au sosit după un „mundialito“ de acomodare cu clima Americii de Sud (în care, în treacă, fie spus, au fost ciuca bătăilor), ei s-au prezentat lamentabil, neizbutînd să pătrundă în turneul pentru locurile 1-12, codînd pînă și în fața cubanezilor, care nu-i mai întrecuseră de 6 ani?! În privința voleiului, lucrurile par încă și mai complicate. Faptul că tricolorii au pierdut rușinos în fața Poloniei și a Cubei (fără să la vreun set) nu se explică doar prin alcătuirea ciudată a lotului (fără Dumănoiu și Enescu), ci și prin, auzim, neînțelegerile grave care au izbucnit între jucători, disensiuni despre care conducerea C.N.E.F.S. ar avea știință. Deși vom reveni asupra subiectului, nu ne putem abține de la

întrebarea: în cazul voleibaliștilor n-a mai funcționat principiul economiilor, pe care s-a bătut monedă în cazul poloștilor și atletelor?! Ce socoteală și-a făcut C.N.E.F.S. cînd a plătit numai pentru biletele de avion aproape un milion de lei?! Să nu răspundă nimeni pentru sutele de mii aruncate pe apa simbetei?!

Ar fi fost cazul ca, detectînd toate aceste regrese, toți acești pași înapoi sau, în cel mai bun caz, bătăuși pe loc, C.N.E.F.S. să tragă, primul, semnalul de alarmă și, pe baza unor analize ferme, să încerce o redresare din mers a situației. Au fost, s-o spunem cinstit, și asemenea situații (box, scrimă), dar puține. În locul sincerității, care se impunea și se impune, C.N.E.F.S. a adoptat tactica inducerii în eroare a opiniei publice, trecînd sub tăcere sau minimalizînd înfrîngerile, umflînd în schimb orice victorie, făcînd din succese, unele minore, derizorii, evenimente de amploare, menite să ia ochii lumii. Oglîndînd (de nevoie) o astfel de mentalitate, ziarul „Sportul“ a încercat și încă mai încearcă (deși e de semnalat o schimbare, datorată cooptării în conducerea C.N.E.F.S. a tovarășului Nicolae Stan) să ne tragă pe sfior, ridicînd competiții modeste la rang de întreceri de anvergură, oferînd astfel o imagine deformată, trandafirică, a realităților din sportul românesc. Bunăoară, alegem dintr-o listă aproape fără sfîrșit, e lăudată, cu litere de-o șchioapă, comportarea patinatorului Adrian Vasile, clasat al treilea la campionatele Bulgariei?! La fel e „tratată“ boxerul Nicolae Vinătoru (ați auzit de el?), învingător în turneul, firește tradițional, de la La Rochelle?! La sanie, disciplina egală cu zero la noi, junioarele participă la „Turneul Prietenia“, Haja ocupă locul 5 și Gheorghită 6, iar această prestație, cu nimic elocventă, devine în paginile „Sportului“ nici mai mult, nici mai puțin decît o „comportare bună“?! Cîștigă atletul Daniel Albu (știți la ce probă?) un concurs de mina a șaptea la Praga și „Sportul“, hop cu un titlu cit toate zilele?! Și despre asta am mai scris, stă mărturie „Flacăra“ din 28 mai, dar obiceiurile sint atît de vechi încît renunțarea la ele e, se vede, foarte grea. Rîndurile de atunci sint valabile, din păcate, și azi: „O astfel de politică, menită să ne imbete cu apă chioară, nu duce la altceva decît la șubrezirea sportului românesc și, ca o consecință logică, la pierderea unor poziții cîștigate prin pasiune și sudoare. C.N.E.F.S. trebuie să înțeleagă că drumul redresării e unul singur, adevărul. Chiar dacă, uneori, acesta nu face plăcere“. C.N.E.F.S. însă n-a înțeles. El continuă să ne arate, ca la o licitație, numai partea frumoasă a lucrurilor, sperînd, deșertat speranță, că opinia publică n-are ochi să vadă, ea însăși, ce se întîmplă. Iubitorii sportului, cei care se bucură la izbînză și se mîhnesc la eșecuri, nu sint atît de naivi cum cred conducerea C.N.E.F.S. și președintele acestuia, tovarășul Marin Dragnea!

Prin Mesajul adresat de tovarășul Nicolae Ceaușescu Conferinței pe țară a mișcării sportive din martie 1982, prin alte documente de excepțională importanță, partidul a pus în fața sportului obiective deosebite, exigențe sportive, cerîndu-i să contribuie atît la formarea unui tineret sănătos și harnic, care să se dezvolte într-un climat de muncă, de responsabilitate, de ordine, de disciplină, cit și la o cit mai demnă reprezentare a prestigiului țării în lume. Ni se pare clar, față de cele expuse mai sus, că forul diriguitor al sportului, C.N.E.F.S., nu reușește să răspundă acestor înalte exigențe și nici așteptărilor milioaneilor de iubitori ai sportului, plătînd un greu tribut superficialității și inconsecvenței sale, ajustînd realitatea prin raportări inexacte (concursurile „Daciadei“, sportul școlar etc.) și interpretări pîntoșoare.

OVIDIU IOANIȚOIA

Omul care joacă

Doar judecată pripită?

Miercurea trecută a fost o zi de onoare și de adevăr pentru fotbalul românesc. Chinuite și sacrificate, purtătoarele de cuvînt ale cluburilor noastre pe tărîmurile Europei au jucat la valoarea pe care o pot etala cu adevărat și nu peste posibilitățile lor, așa cum neștiutori cu drept de opinie pot fi tentați să afirme. Este un adevăr crud, de care ar trebui să se țină seama atunci cînd sint judecate întîmplările și interpretate momentele cu care se confruntă fotbalul nostru și oamenii săi. Am spus-o demult, și o cunoșc foarte bine și alții, că nu știm să ne bucurăm cînd trebuie, să pregătăm cu pricepere și fără egoism mărunț întîlnirile dificile, să învățăm din clipele prielnice pe care le poate avea fotbalul nostru și, ceea ce este mult mai mult și mult mai important, să ne învățăm jucătorii că înfrîngerea este suprema pedeapsă, să se teamă de ea și să facă — cu mijloace oneste, bătîndu-se cu ardore curată — ca perioadele fericite să fie cit mai lungi.

Da, au fost cîteva momente neplăcute în jocul atît de discutat și care a adus fulgere de sancțiuni, Dinamo — F.C. Argeș. Întotdeauna am iubit adevărul și nu m-am sfiit să-l recunosc chiar și atunci cînd el mă putea pedepsi. Știu și sint convins că atunci cînd îți dai seama că ai greșit, a doua zi ai toate șansele să poți deveni, cu ceva, mai bun. Așa am procedat cînd am recunoscut, acum 12 ani, că am marcat cu mina un gol ce putea fi foarte important, dacă nu era anulat, într-o finală de Cupă, în multe situații ulterioare pe care le știu destul și, recent, cînd am comunicat aceluiași ziarist care a semnat și cronica actualului meci-litigiu că, la eliminarea lui Beldeanu în penultima dispută Dinamo — Universitatea Craiova, eu am fost acela care, nevăzută de nimeni, l-am provocat... Port și eu o parte din vină la cele întîmplate în partida Dinamo — F.C. Argeș. Dar mult prea mică în comparație cu sancțiunea care m-a lovit.

Într-un moment al mijlocului primei reprize, în care jocul era oprit pentru ca argeșenii să execute o lovitură liberă, aflîndu-mă în zid, Turcu l-a călcat intenționat pe picior, provocator, pe un coechipier. Acesta a ripostat, lovîndu-l ușor cu piciorul (lucruri care se întîmplă, de 20, 30 de ori într-o etapă); am încercat și eu „să-l prind“ puțin, dar piteșteanul era deja la pămînt, unde s-a văitat de mama focului, așa cum am văzut toți, vreo cîteva bune zeci de secunde, pentru a relua bine mersi imediat jocul și făcînd, peste alte cîteva minute, o șarjă foarte periculoasă la poarta noastră.

Fac o mică digresione: pentru aceeași vină, Balint de la Steaua a primit o singură etapă. În ziarul de specialitate, Mircea M. Ionescu a consemnat de fapt că la faza respectivă eu și Văetuș (!) am lovit fără minge... Dar să-l scuzăm și pe el, ca și pe ceilalți confrăți ai săi care au notat evenimentele respectivele partide pentru că, citiți atent, nu sint doi oameni care să povestească la fel vreo fază!

Pentru mine — care deși m-am obișnuit cu loviturile sub centură mă gîndeam să abandonez nu de frică ci de lehamite ieșit pe teren —, toată această întîmplare are și melodramaticul ei. Mulți care mă cunosc că mă pot „aprinde“ în astfel de momente (n-am mai făcut-o de mult, „cîlîndu-mi alții“ self-controlul) îmi reproșau că am fost „neasteptat de cuminte“ și că totul mi s-a tras, probabil, pentru că n-am bătut în vestiare!? Fiți liniștiți! S-a încercat să „se monteze“ și așa ceva, dar femeia de serviciu e mai „simplă“ și nu știe încă să mintă. Mai are timp, o „vor călî“ și pe ea... Frumusețea este că, pe culoarul de ieșire al vestiarelor de la „23 August“, argeșenii, în frunte cu Turcu — cei cu care, după afirmațiile unora, ne „omorîsem“ în scene „demne de o grămadă de rugby“ —, ne-au urat civilizată, sincer și fără vreo urmă de rachiună, „succes la Praga“... Alții au făcut-o în felul lor, sfidînd parcă și ghilotina și publicîndu-ne pedepsele devoratoare prin nedreptatea lor chiar cu 30 și ceva de ore înainte de a apăra prestigiul fotbalului românesc. Or, în astfel de situații, n-avem voie să fim uni-versiști, corvinști, dinamoviști sau ste-liști ci numai, și în primul rînd, bunul român. Fotbalul nostru nu poate progresa dacă în numele creșterii altei păduri se încearcă retezarea prin fel de fel de mijloace a stejărilor celei vecine.

CORNEL DINU

Să joace tovarășul Prodea!

O vinovată tăcere pare să se aștearnă peste ultimul șut în bară al C.N.E.F.S., sub oblăduirea căruia federația de fotbal a luat nu demult una dintre cele mai pripite măsuri disciplinare care au fost puse „la vot“ în ultimii ani, măsură care, lezînd pe Dinamo și pe F.C. Argeș în principal, a lezat interesele fotbalului nostru. Nu de astfel de decizii a fost și e nevoie în fotbalul românesc, de decizii care să producă numai prejudicii, echipeilor, ci a fost și este nevoie de măsuri care să servească echipele și, implicit, cauza fotbalului. Așadar, cu numai cîteva ore înaintea plecării la Praga, unde o aștepta o extrem de dificilă partidă în C.E.E., echipa noastră campioană, Dinamo București, s-a trezit sever sancționată, trei dintre jucătorii săi cei mai buni, Dinu, Moraru și Văetuș, fiind sus-

penalți cu 6 și, respectiv, 2 etape. Între timp, așa cum a semnalat presa, unele amănunte privind amintita hotărîre au fost dezvăluite, ele atestînd fără drept de replică nu numai cit de șubrede au fost argumentele suspendărilor, ci și nelegitimitatea deciziei, luate în cadrul unui Birou federal convocat peste noapte, nestatutar și, după un obicei devenit tradiție pe strada Vasile Conta, în absența prezumtivilor vinovați (inclusiv a arbitrilor Salomir)?! Totuși, în ciuda nedreptului obstacol moral, Dinamo a reușit să treacă de Dukla și să promoveze în etapa superioară a celei mai importante competiții europene, producînd (ca și Universitatea Craiova și Corvinul) o deosebită satisfacție iubitorilor fotbalului.

Luni seara, într-o nouă ședință de Birou federal s-a discutat, de această

dată statutar, posibilitatea reanalizării sancțiunilor dictate după meciul Dinamo — F.C. Argeș. Părerile, din cite am putut afla, au fost împărțite, ținînd mai ales seamă de momentul în care se găsește echipa campioană, pe care o așteaptă două partide mult mai dificile decît cea de la Praga, confruntările cu Aston Villa, fostă campioană a Angliei și deținătoare a Cupei campionilor. Cunoscut pentru specialitatea sa de a lovi pe la spate echipele cele mai valoroase ale fotbalului românesc (vezi cazul eliminării din Cupă a Universității Craiova), președintele Comisiei de disciplină, Gheorghie Prodea, s-a arătat cel mai înverșunat adversar al reanalizării cazului, reușînd pînă la urmă să-și impună, și de data asta, punctul de vedere?!

Și, totuși, susținem aici că Dinamo trebuie să abordeze cu efectivul complet meciurile cu Aston Villa, campioana noastră avînd de apărut cauza fotbalului românesc și prestigiul lui peste hotare.

Nu este încă tîrziu ca în Consiliul Național pentru Educație Fizică și Sport să se ia serios în discuție posibilitatea rejudecării amintitelor suspendări, Biroul C.N.E.F.S. avînd drept de decizie și asupra hotărîrilor federației de specialitate. Din cite cunoaștem, se vorbește despre includerea jucătorilor amintiți în echipele de tineret la următoarele meciuri, dar sigur că asta nu poate fi decît o jumătate de măsură, ce dovedește încă o dată bi-bială și lipsă de consecvență. Să-l lăsăm pe jucătorii, atît pe cei de la Dinamo, cit și pe cei de la F.C. Argeș, să joace efectiv în prima formație și să-l judecăm, cu maximă asprime, dacă nu vor înțelege clementa ce li s-a acordat. Altfel, dacă forul diriguitor al sportului nu va face dreptate (fie și în ceasul al treisprezecelea), nu ne rămîne decît să sperăm că, în meciul cu Aston Villa, va intra în teren însuși tovarășul Prodea și va reuși să se remarcă!

Așadar, dacă nu se revine asupra deciziei, să joace tovarășul Prodea!

Scor final: Dinamo București - Dukla Praga 3-2

Calificarea unei stări de spirit

Transmis la radio, pe micile ecrane și comentat cu lux de amănunte în presa de joi, vineri și sâmbătă, returul cupelor europene este cunoscut, la această oră, în totalitatea lui.

În ceea ce ne privește, aflându-ne la Praga, cu echipa Dinamo București, vom încerca să transcriem, din mulțimea de date cu care ne-am înțesat paginile blocnotesului, doar câteva, pe cele ce ni se par a fi încă necunoscute.

Zburam, deci, spre Praga, Zburam deci spre orașul de aur prin miezul unei toamne de aur. Dar, în avion, în ciuda magnificului spectacol de sub noi, se instaurase o atmosferă apăsătoare, nervoasă. Mai exact spus, atmosfera o continua pe cea de la aeroportul Otopeni. O atmosferă declanșată de publicarea sancțiunilor provocate de incidentele meciului Dinamo - F.C. Argeș. Încercasem să intrăm în vorbă cu citiva dintre jucătorii despre meciul de-a doua zi, cu Dukla Praga, dar nu voia nimeni să vorbească. Moraru ne spunea că, din când în când, îl apucă un fel de tremor. Dinu ne privea cu ochi de oțel, tăioși. Aflăm că Dinu este posesorul unei rani de toată frumusețea (la Praga, la antrenamentul de acomodare din seara de marți, aveam să ne cutremurăm la vederea celui hematot provocat de crampoanele lui Radu II). Văetuș, cel de-al treilea jucător suspendat, ne-a întrebat doar atât: ce-am făcut eu, pe teren, ca să fiu atât de aspru sancționat? Ajunși în holul hotelului „International”, aflat la numai 300 de metri de stadionul lui Dukla, aveam să aflăm două vești ciudate: Nehoda și Vizek sunt ieșiți din formă, iar această echipă, Dukla, are cei mai puțini suporteri pragezi, în comparație cu celelalte trei divizionare A, Bohe-

mians, Sparta și Ruda Hvezda. Prima informație avea să se dovedească total falsă, întrucât Nehoda și Vizek au jucat excelent. Ce-a de-a doua s-a adevărit, Stadionul fiind pe jumătate gol. S-a mai confirmat și părerea că, pentru Dukla, meciul tur de la București a însemnat o punere în formă a echipei care, revenită la propriul său campionat, a câștigat câteva meciuri într-o manieră spectaculoasă. S-a întărit această apreciere în sensul că, în prima jumătate de oră, Dukla a refăcut, cu aplomb de mare echipă, handicapul celor două goluri. Dar să nu anticipăm. Sintem, deci, tot în holul hotelului, unde avem prilejul să-l zărim pe celebrul Emi Zatopek. După cite am înțeles, avea o întâlnire festivă, un fel de agapă, cu citiva colegi de liceu sau facultate. De la recepția hotelului este adusă o telegramă din partea F.R.F. Le sint adresate jucătorilor cuvinte de îmbărbătare. Un gest frumos, desigur, dar n-am putut remarca, din partea jucătorilor, nici o reacție. Peste aproximativ 30 de minute ne deplasăm la stadion, pentru un antrenament de acomodare. Mulțescu se menajează, ca și Augustin, amândoi fiind încă nerefăcuți. Dinu strânge din dinți. Moraru și Eftimescu sint undeva, într-un colț al terenului. Iordache, Dragnea, Ion Marin, Stredie, Tălнар și Văetuș au chef de joc și de joacă. După antrenament, în drum spre hotel, în autobuz, antrenorul Nicușor are de spus doar câteva cuvinte: Ce-a fost, a fost, ne-asteptă meciul cu Dukla. Deci, alte gânduri, alte comentarii nu-si mai au rostul. Am venit ca să ne calificăm. Gândiți-vă la tot ce-am făcut pentru presărtirea acestui foarte important meci. Afti.

Vor avea jucătorii lui Dinamo țaria de

a uita tot ceea ce au aflat marți, din ziare? Vor avea ei bărbăția de a trece peste sancțiunile primite?

Aflăm că meciul cu Dukla a fost pregătit până în cel mai mic amănunt. Fiecare jucător își cunoaște nu numai adversarul direct, ci și pe ceilalți cu care vor ajunge din când în când în față. Fișe tehnice, medicale, fotografii, filme, scheme tactice. Se știe cu certitudine că Dukla va ataca pe partea dreaptă, cu avansarea fundasului Cabala, care va alcătui, împreună cu Kriz și Rott, un fel de „morișcă”, pentru a-i pune în poziție de șut pe Nehoda, Vizek, Jeslinek și Stambacher.

A doua zi, în primele 30 de minute, Dukla va ataca exact după această schemă, dar, surpriză, Vizek și Nehoda joacă într-un fel de tandem, două virfuri de atac care se dublează reciproc, astfel că de fiecare dată unul din ei rămâne singur. A rămas, de două ori, Nehoda, care a și înscris, dar prima mare ocazie a meciului a fost a noastră, în minutul 6, când o cursă a lui Augustin s-a încheiat cu o centrare ca la carte, dar Văetuș a ratat interceptația, iar Orac, aflat pe fază, a șutat afară. Nu vom mai relata toate fazele, întrucât, până la această oră ele au fost comentate și răscomentate. Vom consemna că, după primirea celor două goluri, Dinamo s-a regrupat mai atent în apărare, dejucând speranțele gazdelor, care au părut convinse că golul trei, golul calificării, va cădea de la sine. După părerea noastră soarta meciului s-a decis în ultimele 15 minute ale primei reprize și-n primele 15 din repriza secundă, când Dukla a atacat puternic, dar haotic, iar Dinamo, cu o ambiție extraordinară, a stăvilit această intensă ofensivă. Iar pentru că golul trei n-a căzut și pentru că mijlocul echipei noastre a început să distribuie mingi tot mai periculoase, Dukla a acuzat o cădere psihică, apoi una fizică, văzute de toată lumea. Acest lucru s-a simțit și în tribune, unde o numeroasă galerie românească și-a încurajat compatrioții, cei din imediata noastră apropiere fiind veniți tocmăi de la Alba Iulia. Din minu-

tul 15 al reprizei a doua, Dinamo a pus stăpînire pe joc și doar reflexele portarului Stromsik sau bara porții acestuia au oprit două goluri ca și făcute la șuturile lui Augustin și Iordache. Dar, cum spuneam, jocul se desfășoară mai ales la mijlocul terenului unde Mulțescu, Iordache, Dragnea și Augustin, dirijați de Dinu și Nicolae, închid culoarele, pentru ca pe margine, Stredie și Ion Marin să fie ajutați de Orac și Tălнар, care a intrat în locul lui Văetuș. Dealtfel, intrarea lui Tălнар, impetuos și imprevizibil, avea să schimbe fața întregului atac, mult mai periculos și mai incisiv. Ne îndreptam spre prelungiri, dar era limpede pentru toată lumea că Dukla nu mai are puterea fizică pentru a marca. Acest lucru nu-l puteau face decît jucătorii noștri care, în minutul 94, prin Tălнар, aflat la aproximativ 20 de metri (șut extraordinar de precis peste portarul ieșit dintre buturi) obțin golul calificării. Și-n timp de Dukla se stinge din ce în ce mai mult, Dinamo zburdă realmente, avînd chiar și ocazia egalării, dar Dragnea trage de la 10 metri peste poartă. Peste câteva minute de la această fază, arbitrul A. Milcenko (U.R.S.S.), care a condus excelent, fluieră sfîrșitul meciului, consfințind calificarea lui Dinamo în turul doi al celei mai importante competiții europene. Îmbrățișări și bucurie de nedescris, în timp ce crainicul stadionului felicita echipa noastră și îi adresa succes pentru mai departe.

A doua zi, în avion, în drum spre patrie, atmosferă destinsă, chiar dacă pe Mulțescu îl doare umărul, chiar dacă Augustin e foarte obosit, chiar dacă Dinu stă cu ochii închiși, chiar dacă Moraru își ține mina dreaptă în noaptea, imobilizată de medicul echipei. Cel mai fericit, Tălнар, autorul golului care s-a dorit să prindă din nou echipa și prin jocul și golul semnat la Praga, a făcut un pas important în această viață.

Pe aeroport, în țară, doi mari absenți de la Praga, Dudu Georgescu și Custov, care au venit să-și îmbrățișeze colegii.

VICTOR NIȚA

Scor final: U. Craiova - Fiorentina 4-3

Seara învingătorilor

Florența: 450 000 locuitori. Un milion și jumătate de autoturisme, fără să le punem la socoteală și pe cele vizitatoare. În seara meciului, cel puțin 60 000 dintre ele se vor cuprinde în șuvoarele fluxului obișnuit, paralizându-l, transformându-l într-o centură sonoră de claxoane în jurul unui stadion incandescent, demenț și superb, ireal și trufaș. Orașul s-a adunat la sărbătoarea revanșei. Cu bombe, tiribombe, artificii, petarde, claxoane, trompete și confeti. PAAAAA-SA-RE-LA! Orașul vrea victoria. Nu concepe înfrângerea. Pentru câteva ore, arterele i s-au blocat. Rutier, orașul nu mai comunică. PAAAAA-SA-RE-LA! Ca să ajungem cu echipa la stadion, pornim cu două ore înainte, însoțiți obligatoriu de mașini ale poliției, de motocicliști cu căști și diagonale. Cu o seară înainte, la recepția tradițională, am fost primiți cordial, cu toate onorurile convenite unui prieten înfrînt și fatalmente lipsit de șansă. Pentru gazdele noastre dincolo de victorie nu mai exista nimic. Decît poate ruina financiară și falimentul moral. Echipa a fost reconstruită cu cheltuieli exorbitante. PAAAAA-SA-RE-LA!

Intinericul blind de deasupra Florenței s-a decupat rotund în partea dinspre sud într-o gaură de lumină. Jos, stadionul luminat a ajuns să schimbe culorile în fouri de artificii. Fumul lor se risipește deasupra gazonului. În tribune se aprind mii de luminițe roșii. În așteptarea luptei sportive, stadionul cîntă. Nu mai e nici un loc liber.

Sint bătut pe umăr. În spatele meu, la masa presei, un confrate ziarist italian îmi zîmbește. Poate dorește să citească pe chipul meu impresia care o face asupra-mi atmosfera de pe stadion. Mă las citit. Și revin la poziția dinainte. Mă închipui undeva pe gazon, asediat de lumini și petarde și fum, și bombe, și artificii. PAAAA-SA-RE-LA! — și mi se face frig. Rup două file din carnet și-mi șterg mințile muiate de o transpirație rece. M-aș ridica să strig: HAI CRAIOVA! Să înfrîng măcar o dată teribila singurătate. Dar în cabina închisă în sticlă n-ar folosi la nimic. Trimbe de foc se revărsă dinspre gazon. Din peluze, bubuie petarde. Din cauza fumului, tribuna din față abia de se mai vede. Tromoete. Tălângi: PAAAA-SA-RE-LA! 60 000 de inimi care pulsează în craterul irespirabil o singură comandă bioelectrică: victoria Squadrei Viola. Tribunele se ridică în picioare. Într-un val-carm infernal apar echipele. Scurta încălzire, sortii, fluierul arbitrilor, șarjele vroleților, irezistibile, derutante, tribunele iau foc, pixul tremură pe hirtie și Cămătaru, singur undeva pe partea dreaptă a terenului, între doi, acum trei adversari, luptînd epuizant. Două, trei, zece, cincizeci de secunde. În liniștea care s-a lăsat se aud oameni tușind și tusea lor se aude ca în liniștea unei săli de concert. O nouă șarjă a vroleților și liniștea se sparge din nou: tălângi, claxoane, tiribombe... Ce puteam gândi cînd în micul grup de români speram absurd într-un meci nul? Încă zece minute în acest ritm sufocant și băieții noștri vor cădea epuizați. Ce minune, ce fenomen natural i-ar putea stăvilii pe acești profesioniști ai victoriilor irezistibile din iureșul lor umilitor? În spatele meu, ziaristii italieni comunică între ei onomatopie: OH, OII... Asistăm

împreună la același meci, dar desigur vedem diferit: GRAZIANI! MASCALZONE! Eu nu-l văd decît pe Lung, o acoladă în zbor planant, un om prăbușit peste mingea rădăcina barei. Și privirea lui tristă din avion: „Adrian Păunescu pe care nu voi înceta să-l iubesc a afirmat că echipei nu-i lipsește decît portarul. O singură vorbă și Lung nu mai există. Vreau să-i dovedesc frumos că sint om, și cu sălbiciuni, dar și cu țării”. (Lung va scrie în acest meci cea mai frumoasă pagină a vieții sale: a fost imbatabil și cel mai bun jucător de pe teren). PAAAAA-SA-RE-LA! Jucătorul cumpărat cu milioane este chemat la rampă să-și facă numerele. Massaro trece în viteză linia de 16 metri, tribunele se ridică în picioare, pixul cade pe hirtie și Massaro în careu. Decis, arbitrul arată, fugind, cu amîndouă minile înainte, ferindu-se de eventualele proteste, punctul de la 11 metri. Este minutul 12. Au mai rămas decît 78 de minute și echipa lui Antozzoni, Graziani, Passarella mai are de marcat un singur gol, golul calificării. Comentarii italieni îl indică pe Irimescu ca autor al faultului. Irimescu a fost introdus în formație în ultimul moment, în locul lui Cirtu, unul din eroii meciului de la Craiova. Au decis în favoarea lui forța șutului și combinațiilor speciale cu Balaci. Băiatul acesta cu o înfățișare nepotrivită firii lui delicate închide în tăceri lungi o irepresibilă nevoie de sacrificiu și comunicare. Și tocmăi el?... Sau poate tocmăi de aceea? În tot restul meciului va munci pînă la uitarea de sine. Șarjele continuă și noi nu mai avem decît o singură speranță, un singur prieten: cronometrul care, deși imparțial și rece, merge totuși în favoarea noastră.

Ziaristii italieni, comentînd meciul, îl ignoră pe Ștefănescu sau îl enumeră printre alții. Bruce, echipa se retrage în jumătatea ei de teren. Donose, într-o formă excepțională, ară terenul în lung și în lat,

Balaci și Ticleanu joacă de parcă ar fi la Craiova. Negrilă trage la poartă. Mașinile de scris păcăne ca niște mitraliere consemnînd schimbarea la față a echipei noastre, contabilizînd ocaziile de gol ale lui Cămătaru, Irimescu, Balaci, Crișan, fără să înțeleagă ce s-a întimplat, ce s-a putut întimpla, cînd s-a petrecut minunea. Fiîndcă, de fapt, noul ton pe care-l interpretează echipa craioveană se consumase în fracțiuni de secundă. Și inspiratorul lui este Ștefănescu. În asediile prelungite ale italienilor la poarta noastră, Costică Ștefănescu, ajutat și de faptul că Tilihoi, celălalt erou al meciului după Lung, joacă fără greseală, etalează un rafinament, o distincție și o stăpînire de sine cum n-am mai văzut pe terenurile noastre de la Apolzan și niciodată la o echipă străină, iradiază în jur calm, optimism, încredere. Două execuții consecutive de acest fel și Negrilă fuge ca scăpat din pușcă, eliberat de toate complexele, în timp ce Cămătaru își permite o rezolvare prin fentă a unei faze în care golul era ca și făcut. „Eu sau Balaci, va spune mai tîrziu Cirtu, am fi pirulețat și am fi obținut cel puțin un penal. Cămătaru, la gabaritul lui, nu putea proceda altfel!”

Cămătaru, sau singurătatea alergătorului de cursă lungă. A muncit pînă la epuizare, de cele mai multe ori singur, trăgînd după el mereu doi, trei adversari adversi. S-a scris vreedată ce înseamnă lupta corp la corp, cu doi sau trei adversari profesioniști în lupta corp la corp? Un destin ciudat a decis ca acest tinăr înalt pe care-l poți răni mortal cu o singură vorbă, ca tocmăi acest băiat timid și vulnerabil ca un plop să trebuiască să se bată în luptă dreaptă și sportivă pe terenurile Europei cu cei mai vajnici apărători.

PAAAA-SA-RE-LA! Dar încurajările sacadate ale peluzelor sint din ce în ce mai sporadice. Luminițele din tribune s-au stins. Trompetele au amuțit. Cîntecele au încetat. Nu mai păcăne nici mașinile de scris din spatele meu. Universitatea stăpînește jocul în stil de mare echipă continentală. Lucescu l-a „văzut” pe Ungureanu și l-a introdus în națională? Joacă de parcă ar fi programat. Caut prin geamul cabinei presei banca rezervelor noastre. Antrenorul Constantin Oțet pare imobil ca o statuie. „Căutați-l în geantă, îmi sugera Balaci, trebuie să-și fi cumpărat și din deplasarea asta citeva cărți de fotbal pe care le va da la tradus”. Și eu mă bucur în primul rînd pentru Balaci. Merită un antrenor pe care să-l admire. Mă bucur pentru toată această echipă de copii cuminți, frumoși și talentați. Desigur, le-ar mai trebui și un club de talie europeană. Cupele europene nu se cîștigă numai în teren.

Sutul lui Irimescu trimite mingea ca o ghiulea și numai răsufierea despovărătoare a tribunelor îl înștiințează pe jucătorii florentini că ea n-a nimerit poarta. Prînd chef de vorbă și mă întorc spre colegii mei italieni. Dar acum nu mai au el dispoziție pentru suete. Cine a șutat? Întrebarea e protocolară. Descifrez pe calețul lor de notițe numele lui Irimescu, Irimescu, răspund. Și continuăm să tăcem.

Ciudat cum repriza a doua își șterge contururile și detaliile în memoria mea. Parcă a fost un vis. Am sperat, m-am chinat, am transpirat, mi s-a uscat gura,

m-am rugat, am implorat, m-am bucurat și am tremurat ca un veritabil tifos.

Nu mai e un meci de fotbal, ci o încestare fascinantă. Ceea ce pare incredibil este că după fiecare dezlănțuire a vicecampionilor italieni, după fiecare asediu la poarta noastră, craiovenii sint și mai siguri pe ei, de parcă ar lua o gură de aer, de parcă nimic nu i-ar întrema mai mult decît hărțuiala în propriul carcu. Cămătaru are două ocazii de gol, singur cu portarul, ceea ce „asediatorii” n-au avut nici măcar o singură dată. Crișan nu poate fi oprit decît prin fault, în vreme ce Ungureanu se descotorosește de orice adversar ca la o lecție demonstrativă de apărare.

Mă dor picioarele, călcieile mai ales, și fălcile. Mi-e teamă că n-am să mai pot descleșta gura. Fac unele încercări, pe ascuns, maxilarele, de atita strîns, s-au înțepenit. Mă uit la ceas și văd că-mi tremură degetele. Închid ochii. Mă obișnuisem într-atit cu vacarmul tribunelor încît nu-l mai sesizăm. Da, arbitrul va indica în ultimul minut iarăși punctul de la 11 metri? Prefer să rămîn cu fălcile încestate și deschid ochii. Tabla de marcaj e neschimbată. Califică ea nu numai că este posibilă, este firească, logică. Universitatea n-a „scos” o calificare, ci a impus-o, a controlat-o, ca o mare cambioană. Mă gîndesc la meciul naționalei noastre de la Londra, din preliminariile campionatului mondial. N-am fi putut repeta isprava în al doilea meci a doua zi. Așa a lăsat impresia. Impresia că Craiova o lasă aici la Florența este una de siguranță, de stăpînire de sine, de dezvoltură, de tenacitate dar și de talent și organizație a jocului. Nu s-a sufocat, nu a practicat antijocul, s-a avărat metode și a contraatacat periculos, avînd situații de gol mai clare decît echipa gazdă, iar în a doua parte a reprizei înfiă a stăpînit jocul în totalitate. Nu se mai poate întimpla nimic. După ceasul meu, sintem în minutul șase al prelungirilor.

Arbitrul a fluierat, dar stadionul rămîne neclîntit. Nu se poate! Fiorentina eliminată?... Trebuie să se mai întimplă ceva. Dar nu se mai întimplă nimic. Minutele se scurg, Nimeni nu părăsește stadionul nici după ce echipele s-au retras la cabine. Terifiți, cei aproape 60 000 de spectatori, a opta parte a populației superbului oras, nu acceptă evidența. Liniștea e adîncă și rău prevestitoare. Cordoanele de poliție se grupează în fata vestiarelor. Autocarul nostru așteaptă ziaristii care transmit reportajele în țară. Însăși ordinea orașului pare a fi amenințată și motocicletele poliției nu ne mai însoțesc ca la venire. Înaintăm printre coloanele de microbiști, sub o ploaie de pietre. Tifosi se răzbuună pe cine pot. Autocarul nostru este arhiplin și cei din picioare se ascund la podea. Sintem urmăriți de mai mulți tifosi pe motociclete. Una din pietre, auncată cu forță și de aproape, nimereste în plin. Geamul, incasabil, cedează. Apoi încoș o lovitură și un alt geam se craoă. Amîndouă se vor prefăce pe parcurs în mii de fîndări. Cu două geamuri lipsă ajungem la sediul social al clubului Fiorentina, același unde în urmă cu o seară avusese loc cordiala recepție. De data aceasta fusese invitat întreg grupul de români, dar desigur organizarea fusese creată într-o altă concepție și pentru o altă eventualitate. Străbatem încăperile goale. Nimic din animația zilei precedente. Citiva pasionați ai jocului de cărți și atit. Nu se mai tîn discursuri și nici toasturi. Președintele care semnase invitația n-a mai venit. Se mîncă în liniște și se pleacă la fel. Am gustat astfel atit din onorurile convenite prietenului înfrînt dinainte cit și din acelea datorate învingătorului.

NICOLAE CRISTACHE

Situația trupei Iris

Adrian Păunescu: V-am convocat la o discuție corectă, exactă, principială și publică, pe dumneavoastră, membrii trupei Iris, ceea ce este până acum trupa Iris, pentru că așa cum am și anunțat pe cititorii noștri, am avut sentimentul că sinteza pe care să destrămăm această trupă pe care noi am sprijinit-o. V-am convocat pentru a încerca să oprim un proces care mi se pare periculos și anume destrămarea unei trupe bune iar, dacă sint motive să se destrame, să vedem ce se poate face pentru ca beneficiarul muzicii tinere, care este publicul, să nu sufere.

Invitarea dumneavoastră în redacția Flacăra fără instrumente doar cu conștiințele este un gest de prietenie, pe care nu l-am făcut până acum cu nimeni, nici chiar cu oamenii din muzica tină în care am investit de-a lungul vremii mult și care nu au beneficiat de o discuție largă și publică în legătură cu destinul lor. Sint cazuri în care regretăm că nu am avut atita răbdare, cită avem cu dumneavoastră, să punem cap la cap argumentele, să vedem ce se poate face. Iubitorii muzicii tinere trebuie să știe că în trupa Iris s-a produs, în momentul în care trupa a devenit prin cenaclu cunoscută publicului larg, s-a produs o ruptură. Ea este pe cale să devină definitivă. Noi sintem implicați, noi, cei care facem Cenaclul Flacăra, pentru că noi am girat cu autoritatea noastră morală, cu calitatea scenei sub raport estetic, lansarea adevărată a trupei Iris.

Ion Olteanu: Pentru mine personal intrarea în Cenaclul Flacăra a trupei Iris mi se pare un salt foarte mare calitativ. În primul rînd am avut posibilitatea să cînt unui număr foarte mare de spectatori și cred că orice instrumentist, orice artist, își dorește asta.

Adrian Păunescu: Care fusese numărul cel mai mare de spectatori?

Ion Olteanu: O sală de sport la capacitatea normală care are 3.000-4.000 locuri.

Adrian Păunescu: Unde?

Ion Olteanu: Sala Sporturilor din Ploiești sau Constanța.

Adrian Păunescu: Sala la Constanța este mai mare de 4.000, sala nu era plină, cînd ai cîntat acolo fără cenaclu.

Ion Olteanu: Da, nu era.

Ioan Dumitrescu: Da, clar, s-a produs un salt, și calitativ, și am putut arăta publicului ce putem face noi, ce cîntăm. Pînă acum nu am avut condiții să mergem în țară, cum mergem acum cu Cenaclul Flacăra.

Adrian Păunescu: Care era numărul obișnuit de spectatori și unde?

Ioan Dumitrescu: 600 la Buzău și de obicei în București.

Cristian Minculescu: Saltul este evident, mai ales ca număr de spectatori. S-a trecut de la un club sau sală de sport la un stadion de 35.000.

Adrian Păunescu: Cum ați fost primiți?

Cristian Minculescu: În cadrul Cenaclului noi am fost primiți foarte bine.

Adrian Păunescu: De ce? S-a creat o anumită atmosferă?

Cristian Minculescu: Și ordinea în care membrii cenaclului cîntau a făcut ca noi să apărăm în un moment în care era nevoie, cînd se crea o stare deosebită.

Ion Olteanu: Se cîntă pe un teren deja asfaltat.

Adrian Păunescu: Foarte exact, așa este. Există o teorie pe care eu n-am dezvoltat-o prea mult dar ne care cred că ați simțit-o, a prezării brazdei pentru bob.

Mihai Popescu: Normal că s-a produs un salt.

Adrian Păunescu: Nu este nimic normal, ar fi putut fi și regres.

Mihai Popescu: Pentru noi, cei puțin. Am avut condițiile necesare. Dacă o făceam de unii singuri, ne-ar fi luat mult timp ca să facem măcar jumătate din ce am făcut, sau nu am fi ajuns niciodată la asta. Foarte puțini impresari ar fi investit în noi.

Adrian Păunescu: Și poate acela v-ar fi și cerut ceva. Noi v-am cerut un singur lucru: să respectați oamenii și cultura. Trupa Iris s-a comportat absolut ireproșabil în cenaclu. Poate chiar a fost exemplară sub acest aspect. Nu am avut nici un fel de probleme, abdicări de la disciplină, în afară de fleacuri.

Adrian Ilie: Sint intru totul de acord cu colegii mei. Am lucrat intr-un cadru foarte sugestiv. Publicul a fost prezătit să asculte și ceea ce cîntăm, pentru că de obicei nu ascultau. E foarte adevărat, este și o muzică tinerească și cîntărită incit de foarte multe ori se manifestau dansind. La începutul melodiilor sau la sfîrșit publicul trebuie să se manifeste așa, dar în rest trebuie să asculte și ultimul acord, după care să urmeze reacția respectivă. Publicul pentru

prima oară ne-a ascultat, aici în cenaclu.

Adrian Păunescu: Deci astea sint premisele. Ce s-a întimplat că a intervenit această ruptură pe care noi nu am dorit-o? Fac precizarea că indiferent de cursul pe care îl va lua viața dv. în viitor, dacă vă veți face datoria față de muzica tină, față de cultură, că sinteți în această trupă sau în alte trupe, noi vom deschide cenaclul nostru prezentei dv. Dar ne-ar interesa: ce s-a întimplat de s-a ajuns aici, la această ruptură? Ce vă face, în această clipă, pe care simțiți că o putem numi apogeul dv., de spargeți trupa? Să vă ascultăm în ordine alfabetică:

Ioan Dumitrescu: Nu prea știu ce să spun, care sint motivele, poate ceilalți colegi ai mei vor spune, eu nu am habar asta.

Adrian Păunescu: Dumneata ștind mai în spate, la tobe nu prea vezi ce se întimplă în față. De unde vine numele trupei?

Ion Olteanu: De la mine. Să vă fac un mic istoric: în urmă cu șapte ani m-am decis să-mi cumpăr o chitară, pentru că îmi place foarte mult muzica:

U.T.C. și ale Biroului de turism pentru tineret, Cenaclul Flacăra și...

Ion Olteanu: Există și ARIA, la care am fost de multe ori, dar ni s-a propus să-l acompaniem pe Dan Spătaru sau alți soliști vocali de muzică ușoară, ceea ce mi se pare peste puterea mea căci noi sintem formație hard-rock și asta nu are nici în clin nici în mînă... (aici) I.O. a greșit cuvîntul, dar lese ceva amuzant muzică cu ce mincă facem noi. După ce ne-am dat seama că nu vom putea ajunge unde vrem, Mihai Popescu și Sorin Chifiriuc au înființat „Domino”, părăsind grupul. Eu am continuat să cînt cu Cristian Minculescu și Anton Hașias în București, tot în grupul Iris. Asta a durat aproximativ o lună de zile, după care eu am primit o ofertă să cînt în „Roșu și Negru” chitarist solo, am cîntat cu Liviu Tudan.

Adrian Păunescu: Un grup bun, „Roșu și Negru”!

Ion Olteanu: Ei aveau instalația fără de care nu se poate cînta, adică instalația pe care o avem și noi în Cenaclul Flacăra, adică mijlocul de comunicare cu publicul. A fost foarte bine și de la Liviu Tudan am avut foarte multe lucruri de

căzut de acord să mergem la mare să cîntăm. Era un cadru nu foarte bun pentru noi, pentru că noi nu sintem formație de restaurant. Eu le-am spus: Voi știți că la mare se cam sparg trupele?

Mihai Popescu: Și eu trăisem aceeași experiență. Și eu cîntasem la mare trei luni la Costinești și după aceea s-a produs ruptura trupei „Domino”. Deci marea este o piatră de încercare. Este o perioadă mai mare, în care stînd împreună, reușești să te cunosti și se produc divergențe.

Adrian Păunescu: Cine a fost cu ideea de a-mi trimite banda cu înregistrări Iris?

Adrian Ilie: Mircea Muscaliu, care împreună cu Doru Tană erau într-o formație nouă pentru că la momentul acela avusesem niște probleme. Știam că Flacăra este singura instituție care ne putea salva, deja mergea într-o inertie tot ceea ce se știa rău despre trupa Iris. Nimeni nu mai tinea cont de nimic — schimbări, calitate și altele. Chiar în aceea perioadă știu că ați și dorit să ne ascultați.

Adrian Păunescu: Cum ați primit veștea că veniți în cenaclu?

Ion Olteanu: Cu foarte mare bucurie. A venit ca un pansament la o rană.

Mihai Popescu: Ca să fim sinceri, înții am stat, ne-am gîndit, mergem sau nu mergem, acolo este de muncă, avem turnee în cadrul cenaclului, știam că așa va fi. Eu pînă la 20 iulie cînd am și participat nu fusesem niciodată la un Cenaclu Flacăra.

Adrian Păunescu: Care a fost impresia?

Mihai Popescu: Nu m-am dezmeticit în primele zile. Abia în a doua, a treia zi. Cenaclul arată bine... L-am văzut la Curmătura Stezel, singura dată cînd l-am văzut din față și arată bine. Simțeam că mai lipsea ceva, adică nu m-am putut vedea pe mine și formația.

Ion Olteanu: Revenind însă la perioada dinaintea venirii în cenaclu, ne gîndeam dacă este bine sau nu să venim la mare. Mihai Popescu mai cîntase la Costinești. Am pornit cu gînd că mergem într-o vacanță, nu ca să cîștigăm bani. Pentru că eu de șapte ani de cînd cînt n-am avut o săptămîna de concediu. Au început tot felul de greutăți. Neavînd sistem de amplificare a trebuit să plătim niște chirii și nu aveam bani. Încercam să-mi petrec timpul cit mai plăcut. Eu personal m-am simțit bine la mare. Ei nu s-au simțit bine. Eu reușisem să-mi fac prieteni, ei, Cristi și Adrian nu au reușit. Spun că sint mai puțin comunicativi.

Cristian Minculescu: În ceea ce mă privește, în cenaclu, mai ales în acea perioadă mai lungă, eu am ajuns să mă cunosc mai bine, necazul care afectează această trupă este că eu nu sint și nu pot fi profesionist, nu pot să mă înham la o chestiune din asta, să cînt departe de casă mult timp. Motivele pot părea puerile. După moartea tatălui, am o mamă, am o soră, am și o prietenă de care nu pot să mă despart. Țin foarte mult la această fată, care este cu mine dinainte de a mă apuca de cîntat, și nu vreau nici în ruptul capului să mă despart. Asta este un motiv. Și celelalte motive sint relațiile cu ceilalți colegi de-ai mei, cu care, se pare, n-am cum să mă înțeleg omeneste. Nușu, Nelu, Martin, chiar cu Adrian cu care însă am avut discuțiile cele mai puține. Pornind de la niște fleacuri — motive vestimentare, ei mi-au reproșat că umblu așa cum mă vedeți că umblu, cu blugi rupți, motive pe care eu poate le-am amplificat. Puteam să vin la costum, să spunem „asta-i”, dar nu pot. Asta a fost, și precum picătura chinezească, te-ndoale, te-ndoale pînă nu se mai poate. Sint numai fleacuri, care m-au determinat să fac asta. Și mai e ceva. Nu am uitat oamenii care au susținut formația cînd colegii mei erau plecați în altă parte. Sint niște anonimi, fără de care această trupă n-ar fi putut să facă acele lucruri care i-au determinat pe ei să se întoarcă la Iris.

Ioan Dumitrescu: Tu trebuia să te gîndesti că într-adevăr au susținut și formația, dar tu venind în formație, formația deja avea un nume. Voi n-ați făcut decît s-o susțineți.

Cristian Minculescu: Da, singurul necaz este că eu niciodată nu voi putea fi un profesionist. Și m-am decis să cînt cu cei cu care am cîntat și am ajuns la concluzia că pentru mine va fi bine. Poate nu sint motive reale, poate sint puerile, dar astea sint.

Adrian Ilie: Ca să-l completez pe Nelu vreau să arăt că pentru ca să susții un lucru bun înseamnă să găsești niște

(Continuare în pag. 26)

CENACLUFL FLĂCĂRA AL TINERETULUI REVOLUȚIONAR, organizat de C.C. al U.T.C. și Revista Flacăra, condus de poetul Adrian Păunescu, anunță pe iubitorii muzicii tinere și poeziei următorul program al manifestărilor sale viitoare:

Sîmbătă, 9 octombrie — Simbătă, 16 octombrie — Simbătă, 23 octombrie —	Tirgoviste	Hunedoara	Bala Mare
Duminică, 10 octombrie — Duminică, 17 octombrie — Duminică, 24 octombrie —	București	Timișoara	Cluj-Napoca
Luni, 11 octombrie — București	Luni, 18 octombrie — Arad	Luni, 25 octombrie —	Tirgu Mures
Marti, 12 octombrie — Pitești	Marti, 19 octombrie — Oradea	Marti, 26 octombrie —	Miercurea Ciuc
Miercuri, 13 octombrie — Tirgu Jiu	Miercuri, 20 octombrie — Liber	Miercuri, 27 octombrie —	Sîntu Gheorghe
Joi, 14 octombrie — Petroșani	Joi, 21 octombrie — Zalău	Joi, 28 octombrie — Brașov	
Vineri, 15 octombrie — Deva	Vineri, 22 octombrie — Saftu Mare	Vineri, 29 octombrie — Ploiești	

Toate spectacolele, cu excepția celor din Capitală — programate în 10 și 11 octombrie la orele 19 în Sala Circuitului București, se vor desfășura începînd cu orele 18.

La cererea publicului, Cenaclul Flacăra va reveni în București cu alte două manifestări în zilele de sîmbătă, 30 și duminică, 31 octombrie 1982 în Sala Circuitului. Dealtfel, cererea publicului a și fost exprimată și onorată în bună măsură. Biletele pentru spectacolul Cenaclului Flacăra de sîmbătă, 30 octombrie 1982 din București s-au epuizat. Marti, 12 octombrie, la sediul revistei Flacăra, solicitanții acestor bilete vor putea intra în posesia lor și de asemenea se vor pune în vînzare biletele pentru spectacolul de duminică, 31 octombrie.

În cazul unor solicitări mai mari, vom studia posibilitatea continuării turneului în București în zilele imediat următoare zilei de 31 octombrie. Autoritățile de resort sint rugate să faciliteze prezenta membrilor cenaclului la aceste acțiuni, considerînd Cenaclul Flacăra nu o acțiune particulară a unui club, ci o manifestare cu caracter larg reprezentativ, în care sint cuprinse valori chemate la faptă exponențială și, în privința locurilor de muncă din care vin, chemăm pe colegii de muncă ai membrilor cenaclului și pe cei responsabili din viața și activitatea lor să coopereze pentru ca și în acest turneu, Cenaclul Flacăra să aibă o bogată reprezentare a tuturor valorilor muzicii tinere și poeziei din Romînia și a tuturor aspirațiilor spre frumos ale oamenilor muncii dintre care vin membrii cenaclului nostru.

nu speram vreodată să ajung să cînt într-o formație așa de cunoscută, deci nu îmi închipuim că o să ajung să cînt la un număr așa de mare de oameni și culmea să le placă. Ne-am gîndit că formația să aibă un nume după ce i-am cooptat pe Nelu Dumitrescu și un basist, Emil Lechințeanu, am fost trio la început, și în această formulă ne-am lansat în Sala Polivalentă cu mai multe formații foarte cunoscute în acea perioadă: Cromatic, Progresiv T.M., Curtea Veche, spectacol la care noi am avut foarte mare succes. După aceea basistul a părăsit trupa, în locul lui a venit Sorin Chifiriuc, un foarte mare muzician, căruia îl port un foarte mare respect, am învățat multe de la el, apoi a venit Mihai Popescu, care l-a înlocuit la bas și Sorin Chifiriuc a cîntat la chitară, alături de mine, un alt băiat, solist vocal, care este foarte bun, dar din păcate nu-si poate lăsa meseria, este tehnician dentar — Chivu Lucian.

Adrian Păunescu: Mai bine-i zicem tehnician vocal.

Ion Olteanu: Condițiile erau foarte grele, nu aveam instrumente, și nu puteam ieși să facem turnee în țară — acesta a fost visul nostru dintotdeauna. Și este singurul mod de a trăi în muzica tină — în București nu poți spune decît unui număr foarte redus de oameni. Noi nu am reușit acest lucru, poate și din vina noastră poate și din vina dotărilor.

Adrian Păunescu: Mai este și o altă vină. Nu există un cadru organizatoric pentru muzica tină. Nu se știe cine răspunde de treaba aceasta, nu se știe cum se poate lansa un om, nu există o instituție a muzicii tinere. Există doar niște preocupări majore ale C.C. al

învățat și am stat acolo, doi ani.

Adrian Păunescu: Liviu Tudan a fost în cenaclu nostru, este autorul cunoscutei înțelepciuni „Românul s-a născut bluesman”.

dar cum s-a ajuns la formula actuală a grupului Iris?

Ion Olteanu: După ce am stat în „Roșu și Negru”, cu sufletul la Iris...

Adrian Păunescu: Iris mai există, în ce formulă?

Ion Olteanu: Mai întii cu Nelu Dumitrescu la tobe, Cristian Minculescu, solist vocal, Anton Hașias la bas și Ilie Adrian la chitară care m-a și înlocuit. Apoi a părăsit și Nelu Dumitrescu grupul și a venit la „Roșu și Negru” și în locul lui a rămas o mare prăpastie, au venit tot felul de bateriști care stăteau foarte puțin după care se schimbau, veneau alți basisti, alți chitariști.

Adrian Păunescu: Cînd te-ai întors?

Ion Olteanu: În luna decembrie 1981.

Adrian Păunescu: V-ați reunit în formula — Ion Olteanu, Ioan Dumitrescu, Cristian Minculescu, Mihai Popescu, Ilie Adrian, care a durat din decembrie 1981, pînă în septembrie 1982. Ce s-a întimplat?

Ion Olteanu: Nu pot să vă spun. Pentru mine este încă o enigmă. Poate astăzi se va elucida. Eu sint unul dintre cei cărora le pare foarte rău că s-a ajuns aici, la situația asta. As vrea să iesim din ea.

Adrian Păunescu: Îți găsești vreo vină?

Ion Olteanu: Eu, personal nu, dar probabil că am. Motivele care s-au invocat nu mi se par decît fleacuri. Orice om normal poate trece peste astea. Adrian și Cristi spuneau că la mare s-a produs ruptura. Fiind în vacanță — așa am numit-o noi — am plecat la mare, toți am

Flacăra Redacția: București, Piața Scînteii 1, căsuța poștală 3.312, cod 71341. Telefoane: 17 60 10, 17 60 20. Interioare: Secția social-politică și științifico-economică (Nicolae Grigore-Mărășanu, Dumitru Eliade, Lionel Nițescu, Liviu Timbus, Horia Pătrașcu, I.D. Goia, Mihai Pelin) — 14 57, 25 66; Secția cultură-învățămînt (Ilie Purcaru, Victor Niță, Adrian Dohotaru, Tania Radu) — 26 00, 25 60; Secția scrisori, probleme cetățenești (Răzvan Bărbulescu, Mihai Stănescu, Cici Iordache, Marga Nedelea, Mircea Bunea, Georgeta Ștefănescu, Emanuel Valeriu, Dorin Gherghinescu) — 25 58, 21 30; Secția reportaj, urgențe, cenaclu, sport, secretariat, foto (Ovidiu Ioanțoia, Dan Birlădeanu, Tudor Octavian, Constantin Balaciu, Dumitru Graur, Oprea Georgescu, Gheorghe Amuzu, George Cusnarencu, Elena Ghera, Aurel Mihailopol, Vasile Măneac, Constantin Dragomir, Sorin Postolache) — 14 57, 25 59, 21 23, 25 69, 25 42; Secretar responsabil de redacție — Nicolae CRISTACHE — 17 60 10 interior 25 50; Redactor șef adjunct — Nicolae ARSENIE — 17 60 10 interior 21 28; Redactor șef — 17 60 10 interior 20 02. Tipar executat la Combinatul poligrafic „Casa Scînteii”. Cititorii din străinătate se pot abona adresîndu-se la ILEXIM — Departamentul Export Import Presă, P.O. Box 136-137, telex 11126 București, strada 13 Decembrie.

Redactor-șef: ADRIAN PĂUNESCU